

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Наукова бібліотека

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА Рівненського державного гуманітарного університету (1940–2015)

До 75-річчя заснування

Монографія

**За загальною редакцією
доцента С. Н. Грипич**

Рівне – 2015

УДК 027.7(091)(477.81)
ББК 78.33(4Укр)
Н 34

Рецензенти:

- Стоколос Н. Г.** – доктор історичних наук, професор, проректор з наукової роботи Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету.
- Швецова-Водка Г. М.** – доктор історичних наук, професор Рівненського державного гуманітарного університету.

Авторський колектив:

Розділ 1. Г. П. Семенюк; Розділ 2. 2.1. В. Г. Пізюта, Г. М. Тарасюк, А. А. Кузнецова; 2.2. Н. Б. Коломієць, М. Р. Супрунець, Б. С. Печончик; 2.3. А. В. Ковальчук, Н. В. Марчук, А. М. Буравкова, М. П. Мельникович, А. С. Кушка; 2.4. Г. П. Семенюк, І. А. Гаврилюк, О. О. Себестьянович; О.С.Поліщук, Д.М. Мосурець; 2.5. Г. П. Мельничук, А. Ю. Тихончук, І. М. Кучерук, А. П. Бондар, Н. М. Лешук, С. П. Сем'як, С. М. Зінчук, Н. О. Потежна; 2.6. Г. Д. Лешкевич; Розділ 3. С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк; Розділ 4. С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк; Розділ 5. Г. П. Семенюк; Розділ 6. М. Р. Супрунець, А. С. Кушка; Розділ 7. С. М. Поліщук, А. С. Кушка; Розділ 8. С.Н. Грипич, О.В. Іванчук, А.В. Ковальчук, Н.М. Гуменюк, А.С. Кушка; Розділ 9. С.Н. Грипич, О. В. Іванчук, А. В. Ковальчук, Н. М. Гуменюк, А.С. Кушка.

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (1940-2015): монографія / за заг. ред. С. Н. Грипич. – Рівне: О. Зень, 2015. – 472 с. – (До 75-річчя заснування).

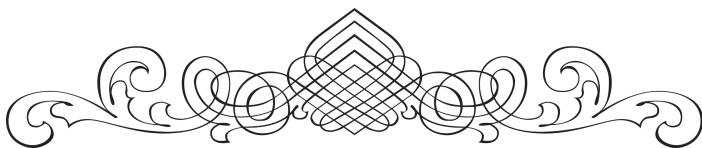
Ця колективна монографія приурочена до 75-річчя заснування наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету. Вона написана за архівними матеріалами, документами бібліотеки, спогадами. Зібрані матеріали сформовано у розділи відповідно до структури бібліотеки. Зміст видання висвітлює широкий спектр діяльності наукової бібліотеки РДГУ, історію її формування та розвитку.

Видання адресоване дослідникам історії національної освіти і бібліотечної справи України, бібліотекознавцям, бібліотекарям-практикам, викладачам бібліотечних закладів, студентам, а також усім тим, хто цікавиться історією національної культури.

Рекомендовано до друку

Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(Протокол № 13 від 24.09.2015 р.)

© Наукова бібліотека РДГУ, 2015 р.
м. Рівне, вул. Остафова, 31
www.library.rshu.edu.ua
library.rshu@gmail.com

Вступне слово

Бібліотека – джерело мудрості та знань вищого навчального закладу

Бібліотеки з давніх-давен були й залишаються найціннішими скарбницями духовних багатств людини, що поєднують минуле, сучасне і майбутнє.

Стрімко летять роки, століття, тисячоліття, спливають епохи, та незмінним лишається повага до людської мудрості та книги. Саме бібліотека була і є берегинею вікових надбань людства. Де, як не в храмі науки та мудрості, можна відпочити душею, зосередитись та здобути знання.

Наукова бібліотека – ровесниця Рівненського державного гуманітарного університету. Її історія – це сторінки літопису вищого навчального закладу. За роки свого існування вона пройшла довгий шлях становлення, розвитку, модернізації. Наукова бібліотека РДГУ є важливим структурним підрозділом університету, що здійснює інформаційне забезпечення навчального, науково-дослідного та виховного процесів ВНЗ.

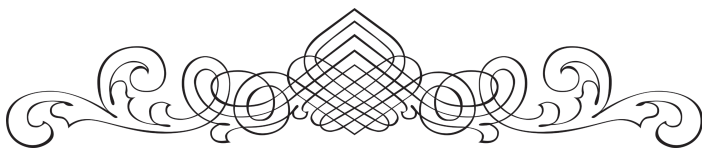
Можна з гордістю стверджувати, що не одне покоління викладачів і студентів пишається її фондами та сучасними

ресурсами. Про це свідчить шанобливе ставлення до книгозбірні, без якої неможливе існування навчального закладу. Як і в періоди історії не переживала наша держава та університет, бібліотека завжди була головною лабораторією навчального і наукового процесів у вищому навчальному закладі.

З початком третього тисячоліття наукова бібліотека відчула значний вплив глобалізації, невпинного розвитку інформаційних технологій. Реформування вищої школи України вимагає значного посилення ролі бібліотеки університету в інформаційному забезпеченні її користувачів. Доступ до світової мережі Інтернет, електронних баз даних, електронних бібліотек, кооперація з іншими закладами освіти і культури, спільна робота з навчально-науковими підрозділами вишу – це один з напрямків діяльності університетської бібліотеки. Із входженням в інформаційне суспільство бібліотека активно розвивається відповідно до нових реалій. Працівники наукової бібліотеки РДГУ дбайливо ставляться до збагачення духовної та інтелектуальної спадщини, формуючи свої фонди у традиційній (паперовій) формі та на електронних носіях. Розвиваючи комп'ютерні інформаційні технології, потрібно пам'ятати, що книга – один з найважливіших винаходів людства. Зберегти книгу – борг перед минулим і обов'язок перед майбутнім.

Тож шануймо Берегиню Мудрості – Бібліотеку і джерело мудрості – книгу!

Р. М. Постоловський – ректор Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук, академік Української академії економічної кібернетики, Президент міжнародного центру «Геополітика», заслужений діяч науки і техніки України, відмінник освіти України.

Передмова

Дорогі читачі, пропонована Вам колективна монографія висвітлює історію та сучасний розвиток наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету. Її історія – це не лише частка історії розвитку бібліотечної справи, але і складова частина вітчизняної культури та освіти.

Жоден вищий навчальний заклад не може виконувати своїх основних функцій з формування інтелектуального та кадрового потенціалу суспільства, розвитку різноманітних предметних галузей гуманітарних, природничих, суспільних наук не маючи повноцінної бібліотеки, яка традиційно знаходиться в центрі організації навчального, наукового та виховного процесів. Тому недаремно в Законі України «Про вищу освіту» (2014 р.), окрім факультетів та кафедр, основним структурним підрозділом названа бібліотека. Без глибокого розуміння процесу історичного розвитку бібліотеки, вивчення, критичного відбору та використання накопиченого досвіду неможливий її сучасний поступ.

Історія наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ) своїм корінням сягає у 1940 рік. Вона пов'язана з відкриттям у місті Ровно (сучасна назва – м. Рівне) першого вищого навчального закладу – учительського, пізніше педагогічного інституту. Саме на його підґрунті виник, зміцнів і розвивається РДГУ. Отож, наукова бібліотека, якою вона є сьогодні, створювалася десятиліттями: минали дні, роки, змінювалися люди і їхнє життя. Розвивалася та зазнавала перетворень і сама бібліотека, спочатку з обмеженими

площами і можливостями, невеликим книжковим фондом. На теперішній час – це потужний освітній, науковий, інформаційний, культурно-просвітницький підрозділ університету. Розвиток інформаційних технологій і бібліотечних сервісів трансформував нашу бібліотеку з класичної у якісно нову: частина інформаційних ресурсів доступна online і не вимагає фізичної присутності читача у стінах бібліотеки. За допомогою відповідних інформаційних сервісів наукова бібліотека сьогодні сама шукає шлях до свого читача. Без бібліотеки неможливий якісний процес надання освітніх послуг, створення новаторського наукового підходу до задоволення потреб користувачів. Вона є осередком внутрішнього світу університету, засобом поєднання його із зовнішнім середовищем знань. Отже, бібліотека вчора і бібліотека сьогодні – незрівнянно різні речі. Проте, якщо вдуматися, то йдеться швидше про форму, аніж про зміст того, що ми називаємо бібліотекою.

У 2015 році Рівненський державний гуманітарний університет і його бібліотека відзначають своє 75-річчя. Ювілей – це особливий привід підвести підсумки багаторічної плідної діяльності нашої бібліотеки, визначити знакові події в її історичному поступі, віддати належне її засновникам, ветеранам, вшанувати співробітників сьогодення. Ювілеї бібліотеки змінюють один одного з певною періодичністю, однак, для нинішніх і прийдешніх поколінь залишаються результати плідної праці, які є вагомим внеском у розвиток бібліотечної справи.

Ідея здійснити наукове дослідження історичного розвитку нашої бібліотеки виникла уже давно, але втілити її в життя ми вирішили безпосередньо до 75-річчя заснування як РДГУ, так і його бібліотеки. Тож видання, яке Ви, шановні читачі, тримаєте у руках – це спроба багатоаспектно відтворити історію заснування, становлення, трансформаційних та інноваційних змін розвитку наукової бібліотеки впродовж 75 років. Колективна монографія містить невідомі або маловідомі сторінки

біографії як самої бібліотеки, так і її співробітників. Розуміємо, що багато що в її історії залишилося поза межами цієї книги. Недостатньо збереглося архівних документів, частина інформації була втрачена з плином часу. Але ті матеріали, якими користувався авторський колектив при написанні цієї монографії, були детально вивчені, опрацьовані, що і допомогло визначити її зміст та структуру.

Пропоноване видання складається з дев'яти розділів, кожний з яких акцентує увагу читачів на головних подіях свого історичного розвитку.

Перший розділ поетапно висвітлює історію становлення наукової бібліотеки крізь призму історії університету та суспільства.

Другий розділ містить нариси про історію структурних підрозділів нашої бібліотеки, кожен з яких акцентує увагу читачів на головних подіях розвитку та діяльності на сучасному етапі.

Третій розділ знайомить читачів із науково-дослідницькою діяльністю, в якому описані наукові проекти, над реалізацією яких працює наша бібліотека та висвітлені основні напрямки науково-методичної роботи, без якої був би неможливий її інноваційний розвиток.

Четвертий розділ простежує історію створення фонду рідкісних і цінних видань, подає його змістовну характеристику.

П'ятий розділ висвітлює культурно-просвітницьку діяльність, що є складовою частиною роботи майже всіх структурних підрозділів бібліотеки.

Шостий розділ знайомить читачів із громадським життям нашої бібліотеки.

Сьомий розділ містить спогади професорсько-викладацького складу РДГУ про нашу бібліотеку.

Восьмий розділ подає бібліографічні описи друкованих праць наукової бібліотеки, починаючи з 1966 року і до сьогодення.

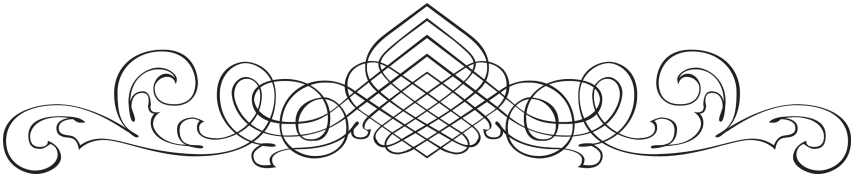
Для зручності у користуванні до цього розділу створено іменний покажчик друкованих праць.

Дев'ятий розділ вміщує публікації викладачів РДГУ, аспірантів, журналістів та ін. про нашу бібліотеку.

Ця монографія вийшла друком завдяки директору наукової бібліотеки – доцента Грипич Світлани Никанорівни, за підтримки Рівненської обласної Ради профспілки працівників освіти і науки України та профспілкового комітету Рівненського державного гуманітарного університету.

Авторський колектив монографії прагнув зробити все можливе, щоб вона була цікавою, адже її доповнюють і роблять змістовнішою фотосвітлини минулого і сьогодення.

Сподіваємось, що це наукове видання буде цікавим фахівцям-бібліотекарям, студентам та викладачам університету, всім, хто цікавиться історією бібліотечної справи та краєзнавством Рівненщини.

Розділ 1.

Наукова бібліотека РДГУ: минуле і сьогодення

Кожна установа, як і людина, має свою історію, свою своєрідну біографію. Історія наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ) тісно

Грипич Світлана Никанорівна,
доцент, директор
наукової бібліотеки РДГУ,
відмінник освіти України

пов'язана з основними історичними, соціальними, освітніми та культурними процесами, що відбувалися в державі та історією самого університету, у складі якого вона функціонує.

1940 рік став значною подією в розвитку педагогічної освіти Рівненщини. Це був рік відкриття в місті Ровно (нині м. Рівне) першого вищого навчального закладу – учительського інституту (вул. Східна, 21, тепер – вул. Остафова, 31). У зв'язку з подальшим історичним розвитком та реорганізацією навчального закладу змінювалася і назва його бібліотеки: 1940-1953 рр. – бібліотека Ровенського державного учительського інституту,

1953-1967 рр. – бібліотека Ровенського державного педагогічного інституту, 1967-1992 рр. – бібліотека Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського, 1992-1998 рр. – бібліотека Рівненського державного педагогічного інституту, 1998-2009 рр. – бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету, з 2009 року – наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету.

Події, які відбувалися в країні, безпосередньо впливали на роботу вищого навчального закладу, в т. ч. і на діяльність бібліотеки. Впродовж своєї історії вона пережила кілька

етапів становлення та розвитку. Отож, перший етап – це становлення бібліотеки, закладання основ її функціонування. А розпочала бібліотека свою діяльність у 1940 році одночасно із заснуванням тодішнього Ровенського державного учительського інституту. На жаль, 1940-1941 рр. – маловідомий період в її історії. Бібліотеці не вдалося віднайти достатню кількість історичних документів, які б відкрили нам цей відрізок її роботи. Тому ми користуємося лише фрагментарними даними.

У 1941 році робота інституту була перервана Великою Вітчизняною війною. За цей період була знищена майже вся матеріальна та навчально-методична база інституту. Катастрофічною була і втрата фонду бібліотеки. Після визволення міста в 1944 році від фашистської окупації учительський інститут та його бібліотека відновили свою роботу. Післявоєнні роки були важкими як для самого навчального закладу, так і для бібліотеки. Слабка матеріальна база, як наслідок жахливої післявоєнної руйнації, практично знищений книжковий фонд, що забезпечував навчальний процес, відсутність площ для його розміщення та організації обслуговування студентів – все це були типові труднощі того часу. Тому в структурі поновленого учительського інституту бібліотеці спочатку було надано лише одне невелике приміщення. У тих складних, непростих, а подекуди і трагічних умовах післявоєнної відбудови, ідеологічних репресій інститут спрямовував свої зусилля на підготовку кваліфікованих учителів. Бібліотека, як складова його частина, теж виконувала свою освітянську та культурницьку місію. Отож 40-50-і роки – це був період становлення книгозбірні. Із довоєнного складу фонду нашій бібліотеці пощастило віднайти вцілілими лише 250 книг.

Невдовзі вдалося розшукати ще частину книжкового фонду інститутської бібліотеки – 3 тисячі томів, яку німецько-фашистські окупанти вивезли і складували у підвальних приміщеннях житлових будівель міста Рівного та й то частина з них була затоплена [50]. Тож потреба в книгах була настільки

гострою, що бібліотека була змушена вжити заходів для поповнення книжкового фонду, звернувшись до інших бібліотек тодішньої Української Радянської Соціалістичної Республіки (УРСР). Звичайно, після такої жахливої війни вони теж перебували у скрутному становищі. Проте, багато вищих навчальних закладів відгукнулися на прохання нашої бібліотеки. З Харківського та Одеського університетів почала надходити навчальна та художня література, що дозволило збільшити її книжковий фонд до 8700 томів [50]. Особливо слід відзначити, що червоним рядком в історію нашої бібліотеки вони вписані ще й тому, що подарували багато книг та журналів, датованих до 1917 року, які згодом стали основою фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ.

Ровенський державний учительський інститут (1952 р.)

У цей період розпочалася робота з упорядкування та обліку книжкового фонду, започатковано створення систематичного та абеткового каталогів, систематичної картотеки газетно-журнальних статей – усе це сприяло покращенню обслуговування студентів та викладачів. У ті роки працювали Хабарова Юлія Яківна, Оноприч Марія Іванівна, Рубан Надія Гаврилівна, Туревич Надія Йосипівна, які роботі в бібліотеці віддали

багато років свого життя. З їх спогадів відомі прізвища двох завідувачок бібліотеки – Степенко Марії Іванівни та Назаренко В. І. (ім'я та по-батькові – невідомі). Інших відомостей про цих керівників, на жаль, віднайти не вдалося. Упродовж 1954-1973 рр. зав. бібліотеки була Кулій Катерина Олександрівна. Її діяльність, в першу чергу, була спрямована на комплектування книжкового фонду, збільшення штату бібліотеки. Розширювалися і масштаби навчального закладу.

Кулій Катерина
Олександрівна -
зав. бібліотеки
в 1954-1973 рр.

Так, у 1953 році Ровенський державний учительський інститут було реорганізовано у педагогічний, що зумовило необхідність визначення подальших завдань його бібліотеки. Книжковий фонд невпинно зростав, і в 1954 році вже нараховував близько 70 тисяч примірників.

Туревич Надія Йосипівна під час обслуговування читачів (1950-ті роки)

Хоч формування фондів здійснювалося відповідно до навчальних програм, проте на ньому відобразився вплив радянської ідеології, тому значною частиною видань були твори класиків марксизму-ленінізму, матеріали з'їздів та пленумів КПРС тощо.

Співробітники бібліотеки (зліва направо): Рубан Н. Г.,
Кулій К. О., Туревич Н. Й., Оноприч М. І. (1956 р.)

На історичний розвиток вищих навчальних закладів, в т. ч. і діяльність їх бібліотек, безумовно, впливало державне законодавче та нормативно-правове регулювання. З'являлися постанови, розпорядження, вказівки та інструкції, що унормовували їх організацію, визначали мережу, структури, форми роботи, критерії оцінки. Держава, взявши під свій контроль бібліотеки, вирішувала багато проблем, але жорстко регламентувала. Зокрема, подальшому розгортанню та підвищенню ефективності бібліотечної діяльності в тодішньому СРСР сприяла постанова ЦК КПРС від 29 вересня 1959 року «Про стан і заходи поліпшення бібліотечної справи в країні». Викон-

нання завдань, зазначених в цьому документі, було обов'язковим для бібліотек всіх типів і видів. Бібліотека тодішнього Ровенського державного педагогічного інституту (РДПІ) теж була зобов'язана підкорятися загальному ритму часу. Поступово зростав та міцнів РДПІ. Зі збільшенням кількості студентів відповідно зростала й кількість читачів. Добудова в 1959 році інститутського приміщення дозволила внести деякі зміни у використання вже існуючої навчальної площі. Зокрема, клубна зала була переобладнана під читальний зал [50]. Правда, він був невеликим і мав лише 50 посадкових місць.

Співробітники бібліотеки (зліва направо): Мичко З. І., Рубан Н. Г.,
Кулій К. О., Безюк З. М., Хорунжа А. І., Туревич Н. Й. (1962 р.)

Упродовж наступних 60-70-х років колектив бібліотеки докладав чимало зусиль для її подальшого розвитку. Загалом цей період історії бібліотеки можна охарактеризувати як час стабілізації та вдосконалення бібліотечних процесів.

Відкривались нові факультети, вводились нові спеціальності та з'являлися нові програми навчання – все це бібліотека

враховувала у своїй роботі. Так, у 60-х роках був збудований новий корпус педінституту, в якому було передбачено приміщення і для бібліотеки.

Це дало можливість розширити її структуру: організовано відділ комплектування та обробки літератури і кабінет бібліографії. Було надане окреме приміщення для читального залу, розраховане на 200 посадкових місць. Багатогалузевий книжковий фонд бібліотеки міг задовольнити різноманітні потреби читачів у літературі [50]. Незважаючи на ідеологічну заангажованість, у радянський період існувала цілісна упорядкована система книгопостачання бібліотек, у рамках якої фонди бібліотеки тодішнього педінституту планомірно комплектувалися новими профільними виданнями.

З відкриттям у 1966 році музично-педагогічного факультету, бібліотека розпочала роботу над поступовим наповненням тодішнього кабінету музики творами українських і зарубіжних композиторів, літературою з теорії та історії музики. Знаковими для розвитку нашої бібліотеки та інших бібліотек в цей час було виконання завдань відповідно до Наказу Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР від 8 серпня 1974 року «Про посилення ролі бібліотек в учбово-виховному процесі і науково-дослідній роботі вищих і середніх спеціальних учбових закладів» та Постанови ЦК КПРС «Про підвищення ролі бібліотек у комуністичному вихованні трудящих і науково-технічному прогресі» (1974 р.). Отож, значна увага приділялася подальшому якісному формуванню фонду, покращенню довідково-пошукового апарату, розширенню матеріально-технічної бази нашої бібліотеки та її структури, покращенню обслуговування користувачів. Зокрема, в цей час поширення набула система обслуговування по міжбібліотечному абонементу (МБА), що дозволяла викладачам та студентам нашого навчального закладу отримувати книги та періодичні видання із інших бібліотек тодішнього СРСР в тимчасове користування в

читальному залі нашої бібліотеки і разом з тим надавати літературу зі своїх фондів читачам із інших бібліотек. Крім книг та періодичних видань, студенти та викладачі тодішнього педінституту в читальному залі бібліотеки мали можливість за допомогою спеціального мікрофону читати мікрофільми, отримані по МБА.

Співробітники бібліотеки (зліва направо): Хорунжа А. І., Синенко А., Ілюк Н. С., Мельникович М. П., Роголя Н. Я., Сілкова Т. С., Філашкіна А. Р. (1970-ті роки)

Також позитивним результатом в практиці роботи бібліотеки стала, започаткована в 70-ті роки, така форма роботи як заняття з «Основ бібліотечно-бібліографічних знань», які надалі організовувалися відповідно до уніфікованої програми, розробленої тодішньою Державною бібліотекою СРСР ім. В. І. Леніна. Згодом такі заняття почали організовуватися не лише для першокурсників, але й для студентів старших курсів та молодих науковців навчального закладу (нині такі заняття мають назву «Основи інформаційної культури»).

Іллюк Ніна Сергіївна –
зав. бібліотеки
в 1973-1979 рр.

У 1973-1979 рр. бібліотекою керувала Іллюк Ніна Сергіївна.

Періодом подальшого утвердження бібліотеки в статусі тодішнього Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського стали 80-ті роки. Це був період її кількісного, якісного та організаційного зростання. Адже подальший розвиток інституту і пов'язане з ним збільшення контингенту студентів сприяли, відповідно, збільшенню кількості читачів, обсягів книговидачі. В цей час

бібліотеку очолювали: Петровська Ада Броніславівна (1979-1982 рр.), Нікольченко Тамара Марківна (1982-1984 рр.), Пабат Лідія Петрівна (1984-1996 рр.).

Петровська
Ада Броніславівна –
зав. бібліотеки
в 1979-1982 рр.

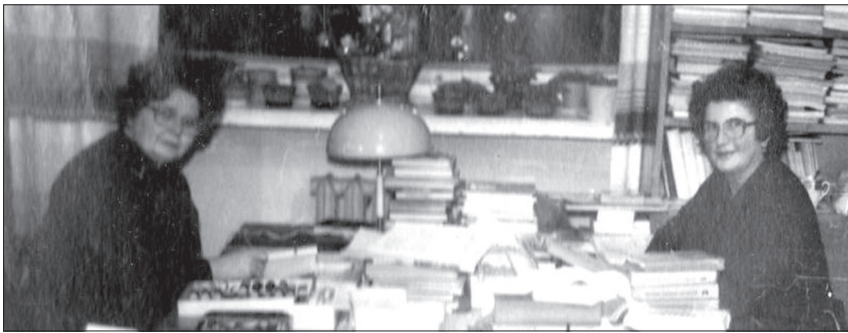
Нікольченко
Тамара Марківна –
зав. бібліотеки
в 1982-1984 рр.

Пабат
Лідія Петрівна –
зав. бібліотеки
в 1984-1996 рр.

У 1984 році Указом Президії Верховної Ради СРСР було затверджено «Положение о библиотечном деле в СССР», в якому визначалась роль бібліотек як ідеологічних, культурно-просвітницьких та наукових установ, що забезпечують по-

треби суспільства книгами та інформацією. Вагоме значення для подальшого формування та удосконалення довідково-пошукового апарату бібліотек всіх систем і відомств відіграв Наказ Міністерства освіти СРСР від 27 вересня 1983 р. «О внедрении советской Библиотечно-библиографической классификации (ББК) в практику работы библиотек Министерства просвещения СССР» та Наказ Міністерства культури УРСР № 1232 від 4 грудня 1985 р. «Про впровадження у практику роботи бібліотек Бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК)».

У відділі каталогізації та обробки літератури (зліва направо):
Разгоняєва Т. С. та Туревич Н. Й. (1980-ті роки)

На виконання цих наказів поетапно (відповідно до створених бібліотекою педінституту перспективного плану та внутрішньобібліотечних інструкцій) впродовж 1983-1987 рр. було здійснено перевод систематичних каталогів та систематичної картотеки газетно-журнальних статей на систему ББК.

До цього приклали зусилля такі працівники бібліотеки: Разгоняєва Тетяна Сергіївна, Туревич Надія Йосипівна, Коломієць Ніна Борисівна. Щоправда заідеологізованість цих таблиць у майбутньому (у 90-х роках) призвела до реорганізації та видалення окремих її розділів.

Колектив, творчо розвиваючи традиції, використовуючи досвід своїх колег та із інших бібліотек, послідовно впроваджував і нові форми та методи роботи, спрямовані на покращення

навчального, наукового та виховного процесів. Поступово впродовж 80-х рр. бібліотекою тодішнього педінституту була введена в практику роботи абонементу щорічна групова видача навчальної літератури на початку навчального року студентам усіх факультетів з 1-го по 5-й курс. Також були започатковані і такі форми та методи роботи як: «Дні кафедри», «Дні інформації». Впроваджені нові системи бібліографічного інформування «Диференційоване забезпечення керівництва» (далі – ДЗК), «Вибіркове розповсюдження інформації» (далі – ВРІ) та багато інших нововведень.

1985-1991 роки для СРСР, у складі якого перебувала Україна (УРСР), характерні тим, що відбувалися докорінні зміни в житті суспільства. На зміну комуністичній ідеології прийшла перебудова, гласність, демократизація. Відповідно до цієї політики було засуджено вияви тоталітаризму в радянській історії, відмінено цензуру. Реабілітовано політв'язнів та дисидентів. Для широкого загалу читачів було відкрито спецфонди бібліотек, які раніше були заборонені для широкого використання. Відбулися якісні зміни і у складі книжкового фонду бібліотеки педінституту. Замість літератури, що втратила свою актуальність та наукову цінність, були придбані твори письменників, істориків, науковців. З появою нових спеціальностей активізувалася діяльність з організації фондів відповідної навчальної, методичної та наукової літератури, яка мала забезпечити нові освітньо-кваліфікаційні вимоги.

Але історію бібліотеки, її діяльність радикально змінює не тільки склад фондів, читачів, завдання науково-освітнього процесу та інші чинники, але й науково-методична робота, ефективні управлінські рішення тощо. У 1987 році в бібліотеці з посади зав. відділом обслуговування читачів на посаду заступника завідуючої бібліотеки була призначена молода енергійна, ініціативна, професійна Грипич Світлана Никанорівна. Саме вона налагодила чітке методичне забезпечення діяльності бібліотеки. Удосконалювалась робота методичної ради

бібліотеки. Була створена нова внутрішньобібліотечна інструктивно-методична документація, введені в практику роботи нові державні стандарти з питань бібліотечної діяльності. Адже процес стандартизації в межах тодішнього СРСР, що почався ще наприкінці 70-х рр., впродовж 80-х рр. реалізовувався в комплексній діяльності в галузі розробки системи стандартів бібліотечної справи та бібліографії, редакційно-видавничої роботи. Отож, у цей період в практику роботи бібліотеки РДПІ ім. Д. З. Мануїльського було впроваджено цілу низку бібліотечних стандартів. Наприклад: «Единицы учета обслуживания читателей и абонентов библиотек и органов научно-технической информации» (СИБИД ГОСТ 7.41-82), «Единицы учета фондов библиотек и органов научно-технической информации» (СИБИД ГОСТ 7.20-80), «Библиографическое описание документа» (СИБИД ГОСТ 7.1-84) та ін. Комплексність цих документів вимагало їх дотримання всіма бібліотеками СРСР.

Але найбільшу ефективність у діяльності бібліотеки тодішнього педінституту дало проведення моніторингових та аналітичних досліджень роботи структурних підрозділів бібліотеки. Саме результат моніторингових досліджень, здійснений Світланою Никанорівною, довів, що бібліотека за всіма головними критеріями своєї діяльності (кількості фондів, читачів, виданої їм літератури та іншими чинниками) відповідає вищому статусу. Тому Світлана Никанорівна стала головним ініціатором і доклала максимум зусиль щодо переведення у 1988 році бібліотеки РДПІ ім. Д. З. Мануїльського з 4-ї на 3-тю вищу категорію. Це дало можливість збільшити штат працівників з 20-ти до 49-ти, що, в свою чергу, сприяло удосконаленню та розширенню структури бібліотеки. Почали розроблятися методики вирішення найважливіших проблем, визначалися головні орієнтири і завдання, впроваджувалися окремі етапи наукової організації праці, набула нового змісту робота з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників. Одним із ефективних

нововведень у діяльність бібліотеки було те, що наприкінці 80-х рр. в практику роботи впроваджено єдиний читацький квиток, який став обов'язковим документом, що давав читачу право на користування бібліотекою, отримання літератури та інформації, уніфікував всю систему обслуговування в нашій бібліотеці.

У читальному залі бібліотеки (90-ті роки ХХ ст.)

Дуже складними та переломними в усіх сферах життя України були 90-ті роки. Зміни були спричинені розпадом СРСР та становленням нової незалежної держави – України. Це були роки глобальних економічних та соціальних перетворень. Почався етап будівництва нової незалежної держави. Україна потребувала не тільки докорінної економічної реорганізації, але і новітнього законодавчого та правового забезпечення в усіх сферах життя. Не виключенням була і бібліотечна справа. Тому саме в 90-х роках поступово діяльність бібліотек України всіх рівнів отримала нове законодавче підґрунтя, що, звичайно ж, спонукало нашу бібліотеку до відповідних трансформацій у своїй діяльності. Вагоме значення в цьому

відіграли документи, прийняті Верховною Радою України, («Основи законодавства України про культуру» (1992 р.), «Закон про інформацію» (1992 р.), що закріпили право особи на інформацію, а бібліотеки були визнані одним із важливих суб'єктів інформаційних відносин, а їх фонди важливим джерелом інформації.

У 1995 році було введено в дію Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (доповнення до якого вносилися в наступні роки), серед багатьох важливих нововведень якого вперше прозвучала юридична засторога щодо вилучення видань із бібліотечних фондів з політичних та ідеологічних міркувань. Поступово були введені в практику роботи бібліотеки і нові українські державні стандарти з питань бібліотекознавства, бібліографії, інформаційної діяльності. Але, разом з тим, у зв'язку з розвалом радянської державної системи комплектування фондів бібліотек довелося встановлювати прямі зв'язки з книжковими магазинами, видавництвами, приватними підприємствами, благодійними громадськими установами. Незважаючи на економічні проблеми, які були в той час в державі, в умовах обмеженого фінансування і самого вищого навчального закладу, бібліотека все ж таки удосконалювала систему комплектування, вирішувала завдання формування та збереження бібліотечного фонду як частини національної пам'яті України. В такій складній ситуації вона змогла не лише зберегти, але й збільшити його. Особлива увага зверталася на поповнення фонду навчальною, навчально-методичною літературою, в першу чергу, україномовними виданнями. Бібліотека тодішнього Рівненського державного педагогічного інституту поступово змінювала свої функції відповідно до потреб суспільства, розвитку української державності, національної освіти, науки, культури. Серед знакових для бібліотеки подій того часу слід згадати 1991 рік. Тоді бібліотеці педінституту було передано книжковий фонд бібліотеки обласного Будинку політосвіти, що сприяло не тільки збільшенню

книжкового фонду, а й надавало можливість здійснити відповідну реорганізацію структури бібліотеки і створити ще один її підрозділ – абонемент суспільно-політичної літератури (сучасна назва – абонемент суспільної літератури).

З 1996 року бібліотеку очолює Грипич Світлана Никанорівна. Саме їй випала доля керувати нашою бібліотекою в такий переломний момент, коли стара система віджила, а нова ще тільки формувалася в незалежній Україні. В умовах розвалу економіки, фінансового безгрошів'я, несвоєчасної виплати заробітних плат і пов'язаної з цим плінності кадрів та безлічі інших труднощів, які доводилося долати, Світлана Никанорівна завдяки своєму професіоналізму, чудовим організаторським здібностям, наполегливості, енергійності, далекоглядності втримала ситуацію і вивела бібліотеку на новий рівень розвитку, відповідно до новітніх завдань освіти, культури, науки.

А 1998-1999 рр. внесли корективи і у саму структуру педагогічного інституту. Оскільки відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про створення Рівненського державного гуманітарного університету» від 14 грудня 1998 року за № 1973 та Наказу Міністерства освіти України від 14 січня 1999 року за № 15 (14) на базі Рівненського державного педагогічного інституту, Рівненського державного інституту культури, Дубенського педагогічного та Сарненського педагогічного коледжів, Рівненського училища мистецтв і культури та його Дубенського відділення було створено Рівненський державний гуманітарний університет [3].

З цього часу в його структурі було об'єднано потужну за своїми ресурсними та інформаційними можливостями бібліотеку педінституту, книжковий фонд якої в цей період нараховував 390796 прим. та 49 бібліотечних працівників, і бібліотеку інституту культури з книжковим фондом 98697 прим. та 10 її працівників в єдину бібліотеку Рівненського державного гуманітарного університету. Але цей процес об'єднання передбачав великий спектр відповідних бібліотечних технологій,

пов'язаних з інтеграцією бібліотеки інституту культури в більш розгалужену структуру бібліотеки педагогічного інституту. В першу чергу, це стосувалося упорядкування фонду бібліотеки тодішнього інституту культури (особливо його обліку), а також повного редагування довідково-пошукового апарату та уніфікації обліку обслуговування користувачів. Отож, до вже звичних завдань, які виконували працівники бібліотеки додалися ще дуже об'ємні процеси роботи, з якими вони успішно справились.

Рівненський державний гуманітарний університет (2000-і роки)

На початку ХХІ століття в Україні розпочалися кардинальні перетворення пов'язані з глобалізацією економіки, демократизацією та інформатизацією суспільства, впровадженням інноваційних технологій. Це зумовило зростання ролі освіти, її реформування та модернізацію, яка, в свою чергу, охопила весь освітній простір, зокрема й бібліотеки вищих навчальних закладів, що вимагало від них більш високого рівня забезпечення навчального, наукового та виховного процесів повною, оперативною та якісною інформацією.

Інформатизація суспільства призвела і до кардинальних змін в бібліотеці РДГУ. Починаючи з 2001 року, в її діяльність

активно впроваджуються комп'ютерні технології. За фінансової підтримки ректора університету професора Руслана Михайловича Постолювського у 2002 році бібліотека отримала ліцензовану комп'ютерну програмну систему «УФД/Бібліотека» (розробник програми – ЗАТ «Український фондівий дім» (м. Київ). Вона стала нашим базовим програмним забезпеченням. На її основі створені та поповнюються електронний каталог і необхідні бази даних (бібліографічні, повнотекстові, реферативні), що ефективно використовуються у навчальному й науковому процесах. Триває робота над подальшим створенням електронної бібліотеки. Ключовий напрям її функціонування полягає у накопиченні, збереженні й організації різноманітної електронної інформації з метою пошуку, аналізу і доступу до неї [50].

Студенти в читальному залі № 1 (2000-ті роки)

Розширювалися масштаби навчального закладу, що ставили перед бібліотекою все більш відповідальні завдання із забезпечення запитів користувачів. Нам вдалося, зіткнувшись з проблемами перехідного періоду та суспільних ситуацій у державі, освітніх реформ, суттєво удосконалити діяльність бібліотеки. А завдяки ефективним та далекоглядним управлінським рі-

шенням директора бібліотеки – Грипич Світлани Никанорівни та раціональним і продуманим ініціативам колективу, бібліотека зуміла наростити свої ресурсні та інші інформаційні можливості, що дало підставу перевести її в 2004 році вже з третьої на другу вищу категорію. Багатоаспектну допомогу в роботі бібліотеки надають також і заступники директора бібліотеки РДГУ: Штифорок Галина Єфремівна (з 1996 до 2008 рр.), Семенюк Галина Потапівна (з 1999 р.), Поліщук Світлана Миколаївна (з 2008 р.).

Штифорок
Галина Єфремівна -
заступник директора
бібліотеки (1996-2008 рр.)

Семенюк
Галина Потапівна –
заступник директора
бібліотеки (з 1999 р.)

Поліщук
Світлана Миколаївна –
заступник директора
бібліотеки (з 2008 р.)

Відповідно до вимог часу впродовж 2004-2005 рр. в структурі бібліотеки в межах відділів утворено сектори. Так, у відділі комплектування та обліку фондів були створені сектори: комплектування документів; обліку документів. У відділі наукової обробки документів – сектор класифікації документів та сектор каталогізації і організації каталогів. До складу інформаційно-бібліографічного відділу увійшли сектори: інформаційно-бібліографічного обслуговування та наукової бібліографії і редакційно-видавничої роботи. До відділу обслуговування увійшли сектори: абонементів (в т. ч. 2 галузевих – абонемент суспільної літератури та абонемент нотно-музичної

літератури) і читальних залів (один із них диференційований за видовою ознакою – це читальний зал періодичних видань), а також філія бібліотеки, до складу якої увійшли: абонемент, читальний зал та сектор інформаційно-бібліографічного обслуговування. У цей же час був створений і новий відділ – інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи із секторами: автоматизованих комп'ютерних систем та електронних інформаційних ресурсів. У 2005 році почали працювати сектори науково-методичної та культурно-просвітницької роботи. Усе це сприяло підвищенню комфортності, оперативності і ефективності обслуговування користувачів та задоволення їх інформаційних потреб.

Вся робота бібліотеки спрямовувалася на подальше забезпечення повного, якісного й оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, професорсько-викладацького складу, аспірантів, співробітників університету, інших категорій читачів відповідно до їх інформаційних запитів на основі широкого доступу до документних та електронних фондів, довідково-пошукового апарату, електронних баз даних, мережі Інтернет та ін.

Головним стимулом розвитку наукової бібліотеки, безперервного удосконалення її діяльності завжди був і залишається читач. Саме на нього спрямована вся її діяльність. В сучасному інформаційному суспільстві читачів вже прийнято називати користувачами. Скільки їх було за всі роки існування бібліотеки... Багато з них стали науковцями, кандидатами та докторами наук, професорами. Сьогодні їх підручники, науково-методичні посібники, монографії займають гідне місце на полицях фондів нашої бібліотеки.

Результатом ефективної діяльності університетської бібліотеки є показники її роботи. На теперішній час за єдиним читачьким обліком обслуговується понад 12 тисяч студентів, викладачів та інших користувачів, відвідування бібліотеки перевищує 400 тисяч, а видається щороку понад 800 тисяч

примірників різноманітних джерел інформації, майже 70 % із них – це навчальна та навчально-методична література.

За рекомендаціями Науково-методичної бібліотечної комісії Міністерства освіти і науки України та рішенням Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету в 2009 році за результатами науково-дослідної, науково-методичної, науково-видавничої діяльності бібліотеці РДГУ був наданий статус наукової. З одержанням цього статусу активізувалася наукова діяльність бібліотеки в галузі бібліографознавства, біографістики.

Причому, відмінною рисою наукової роботи є її колективний характер, що здійснюється провідними співробітниками в усіх підрозділах.

За підсумками наукової роботи РДГУ (2009-2010 н. р.) колектив бібліотеки отримав відзнаку «За наукові успіхи РДГУ (2010 р.)», а в 2012 році директор наукової бібліотеки РДГУ доцент Грипич Світлана Никанорівна стала переможцем у номінації «Менеджер науки РДГУ»

У 2011 році за результатами Міжнародного академічного рейтингу популярності «Золота фортуна» у номінації «За вагомий внесок у справу розбудови України та високий професіоналізм» Світлану Никанорівну було

"За наукові успіхи РДГУ" (2010 р.)

"Менеджер науки РДГУ" (2012 р.)

нагороджено Лауреатським дипломом.

У рамках науково-дослідної діяльності бібліотека університету проводить роботу з формування архіву наукових видань викладачів РДГУ (виданих в університеті та поза його межами). З цією метою наукова бібліотека здійснює збір, систематизацію, аналітико-синтетичну обробку підручників, навчально-методичних посібників, монографій, статей та інших видань (нові надходження і ретроспекція). На основі зібраного матеріалу здійснюється підготовка і випуск необхідних бібліографічних та біобібліографічних покажчиків, посібників.

На основі «Концепції розвитку наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету на 2012-2016 рр.», затвердженої ректором університету проф. Р. М. Постолюкським, та завдань, які стоять перед університетом і вищою освітою України зокрема, значно удосконалилася відповідна наукова робота.

Університетською бібліотекою започатковано довгостроковий науково-дослідницький проект «Історія РДГУ», в рамках якого видається багатотомний біобібліографічний посібник «РДГУ в персоналіях» (Науковий літопис. Т. 1 – 2010 р., Т. 2 – 2015 р.), що містить максимум інформації про науковий і творчий доробок провідних науковців університету.

Голова Президії Рейтингу, Президент Національної академії наук України, Борис Євгенович Патон вручає директору наукової бібліотеки РДГУ, Грипич Світлані Никанорівні, Лауреатський диплом Міжнародного академічного рейтингу "Золота фортуна" (2011 р.)

З року в рік бібліотека здійснює підготовку та випуск бібліографічних покажчиків літератури серій: «Академіки, доктори наук, професори РДГУ», «Діячі культури та мистецтва РДГУ». Вичерпно інформують про науковий і творчий доробок науковців всіх факультетів університету укладені науковою бібліотекою щорічники «Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за ... рік». Підготовлено до друку бібліографічний посібник «Сторінками історії: Рівненський державний гуманітарний університет у книгах та періодичних виданнях» та ведеться робота зі створення бібліографічного довідника «Науковці РДГУ». Інформаційна, науково-видавнича діяльність спрямована і на продовження роботи з підготовки та випуску необхідних бібліографічних

показчиків літератури (науково-допоміжних і рекомендаційних): до міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів, які організовує РДГУ. Здійснюються випуски бібліографічних показників літератури серії «Нові надходження літератури за галузями знань», «Педагогічна інноватика», «Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ на ... рік»; видаються бібліографічні показники літератури з актуальних питань освіти, виховання та інших тем сьогодення.

У колі наших наукових зацікавлень є і питання формування інформаційної культури студентів та молодих викладачів. Бібліотека працює над створенням навчального посібника «Формування інформаційної культури у бібліотеці вищого навчального закладу».

Наша бібліотека є партнером і в здійсненні наукових проєктів загальнодержавного рівня, зокрема в науковому проєкті з формування Всеукраїнської реферативної бази даних «Україніка наукова» та у її паперовому варіанті – Українському реферативному журналі (УРЖ) «Джерело» (Серія 3. Соціальні та гуманітарні науки), керівником якого є Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. В рамках цього проєкту з 2009 року здійснюється реферування збірника наукових праць РДГУ «Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти». Реферати статей подаються трьома мовами: українською, російською, англійською [49]. В 2014 році укладено угоду про співпрацю з Інститутом проблем реєстрації інформації щодо реферування збірника наукових праць РДГУ «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку».

З метою інформування кафедр університету про стан документного забезпечення навчальних дисциплін з 2011 року започаткована серія «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ».

Відповідно до положень і завдань, визначених у законодавчих та інструктивних документах, спрямованих на збереження документальної пам'яті людства продовжується науково-дослідна робота з паспортизації фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ.

Бібліотека бере участь у різноманітних міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, нарадах, де репрезентує свій досвід та здобутки. Доповіді, виголошені на цих заходах, публікуються у збірниках матеріалів конференцій. Тематика статей висвітлює не тільки питання бібліотекознавства та бібліографії, але й проблеми дитячого та молодіжного читання, вплив читання на психологічний розвиток особистості. Наукова бібліотека також спрямовує свою діяльність і на допомогу науковому процесу та науково-дослідній роботі університету. Зокрема, продовжується формування фонду бібліотеки необхідними науковими виданнями, в т. ч. і викладачів РДГУ, надається допомога студентам і науковцям у проведенні наукових досліджень, підготовці й написанні дисертаційних, магістерських робіт та ін.

Науково-методична діяльність спрямована на покращення всіх функцій, форм, методів та технологій у роботі наукової бібліотеки. Ми використовуємо такий напрям аналітичної діяльності як моніторинг та соціологічні дослідження і співпрацюємо в цьому напрямку з Інститутом соціальних досліджень РДГУ.

Діє створене методичне об'єднання бібліотек коледжів, які входять до складу університету. Бібліотека є базою практики для студентів факультету документальних комунікацій та менеджменту спеціальності «Книгознавство. Бібліотекознавство. Бібліографія» та «Документознавство і інформаційна діяльність».

Наукова бібліотека університету організовує щорічні науково-практичні конференції, серед яких: «Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та

науки у контексті модернізації вищої освіти» (2011 р.), «Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: стан і перспективи розвитку» (2012 р.), «Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку бібліотек вищих навчальних закладів» (2013 р.), «Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету» (2014 р.), «Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування)» (2015 р.).

Багато функцій бібліотеки завжди залишається поза увагою наших користувачів. Були в її історії і такі обставини як неодноразові аварійні затоплення книжкових фондів, проведення ремонтних робіт, переміщення фондів в інші приміщення, що вимагали від колективу бібліотеки значних зусиль для їх упорядкування. В бібліотеці впродовж всієї історії існування поступово удосконалювалася та покращувалася матеріально-технічна база. Ми з вдячністю згадуємо всіх керівників нашого ВНЗ: Матвія Максимовича Кривенка, Олександра Сергійовича Шеву, Павла Михайловича Глуховцева, Степана Петровича Бондура, Івана Григоровича Оплаканського, Павла Васильовича Йову, Олександра Трохимовича Бугайова, Володимира Васильовича Павлюка, Бориса Сергійовича Колупаєва. Кожен з них, в міру своїх можливостей, надавав допомогу бібліотеці. На сьогодні ініціативи бібліотеки завжди підтримує ректор РДГУ професор Руслан Михайлович Постоловський, який з розумінням ставиться до її потреб, сприяє подальшому розвитку. Адже нові умови суспільного життя та вимоги освітніх стандартів потребують і радикальних перетворень в бібліотечно-інформаційному забезпеченні навчальної, наукової та виховної роботи університету, зміцнення та розширення її матеріальної та технічної бази.

Бібліотека, як органічна та невід'ємна складова університету, пройшла разом з університетом великий і складний шлях,

зробила важливий внесок у його розбудову, зібравши унікальний за повнотою та видовою структурою багатогалузевий книжковий фонд вітчизняних та зарубіжних творів друку, який становить понад півмільйона примірників книг, періодики, електронних видань та інших видів документів, виданих українською, російською, англійською, німецькою та іншими мовами. 60 % із них – це навчальна та навчально-методична література (решта – це наукова, довідково-енциклопедична, художня та інша). Також зберігається близько 1000 примірників рідкісних і цінних видань, датованих до 1917 року, колекції книг, подарованих Українським Вільним Університетом (м. Мюнхен), Інститутом Дослідів Волині і Товариством «Волинь» (м. Вінніпег) та ін. Від міжнародних благодійних фондів «Відродження» та «Сейбр-Світло» ми отримали англomовну літературу, яка є необхідною для студентів та викладачів.

Безперервним є процес поповнення фондів новими книгами, періодичними виданнями, які надходять до бібліотеки відповідно до профілю університету. Здійснюється документообмін з бібліотеками України: Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського, Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В. О. Сухомлинського, Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Науковою бібліотекою Львівського національного університету ім. І. Франка та ін. До бібліотеки надходять книги та брошури науковців університету.

У бібліотеці створені та функціонують «Центр психолого-педагогічної інформації наукової бібліотеки РДГУ», «Центр молодого дослідника наукової бібліотеки РДГУ» та «Центр правової інформації наукової бібліотеки РДГУ», в рамках яких здійснюються різноманітні інформаційні заходи, спрямовані на реалізацію завдань навчального, наукового й виховного процесів усіма доступними формами, методами, засобами і ресурсами. В науковій бібліотеці постійно відбуваються різноманітні культурно-просвітницькі та інформаційні

заходи, зокрема, з популяризації її фондів, більшість із яких присвячено важливим світовим та українським подіям у різних галузях науки, культури, історії, літератури, знаменним і пам'ятним датам. Також бібліотека активно знайомить своїх читачів з науковим і творчим доробком викладачів нашого університету шляхом проведення різноманітних презентацій, дискусій, оглядів та ін.

Наукова бібліотека РДГУ пройшла свій історичний шлях розвитку від маленького приміщення, яке вона займала в перші роки свого існування до потужного наукового, навчального, культурно-просвітницького та інформаційного структурного підрозділу університету, від перших записів чорнилом – до електронних ресурсів, програм і технологій. Вона пережила всі трансформації в структурі університету, пов'язані з відкриттям нових факультетів, спеціальностей, зростанням контингенту студентів тощо. Але бібліотека долала труднощі, вирішуючи складні задачі.

Історія бібліотеки – це не тільки хронологія подій. Це ще і люди, які творили цю історію. Велике коло питань, що стоять перед бібліотекою, вирішує працездатний і професійний колектив співробітників: і ветерани, і молодь, яка нещодавно розпочала свій трудовий шлях. Професія бібліотекаря є не легкою: успіхи перепліталися з невдачами, якісна робота – з недосконалістю, здобутки – з втратами, задоволення – з розчаруваннями. Впродовж своєї історії колектив бібліотеки формувався непросто. Були випадкові люди, а були і такі, що залишалися на довгі роки та весь свій професіоналізм, творчість, енергію спрямовували на удосконалення та розвиток бібліотеки. Самовідданій праці багатьох із них зобов'язана бібліотека.

На жаль, історія не зберегла, та й архівні пошуки не допомогли нам віднайти тих перших працівників, в т. ч. і її перших керівників, які стояли у витоків створення бібліотеки та закладали її основи.

Час неблаганний, на жаль, вже відійшли у вічність працівники, які працювали у бібліотеці не одне десятиліття. Це Хабарова Юлія Яківна, Кулій Катерина Олександрівна, Петровська Ада Броніславівна, Туревич Надія Йосипівна, Філашкіна Лора Рувимівна, Ілляк Ніна Сергіївна, Безюк Зінаїда Микитівна, Хорунжа Алла Іванівна, Оноприч Марія Іванівна, Грицюк (Орел) Тетяна Олексіївна, Вострікова Каїна Юріївна.

Перегортаючи в пам'яті сторінки історії бібліотеки, не можна не згадати ветеранів, які багато років віддали роботі у бібліотеці. Серед них: Рубан Надія Гаврилівна, Разгоняєва Тетяна Сергіївна, Псарьова Галина Іванівна, Пабат Лідія Петрівна, Штифорук Галина Єфремівна, Галдецька Любов Григорівна, Даниловська Ольга Михайлівна, Димченко Людмила Іванівна, Філіпчук Зінаїда Володимирівна.

І сьогодні в нашій бібліотеці працюють люди, які завжди були віддані їй. Це Грипич Світлана Никанорівна, Мельникович Марія Петрівна, Поліщук Світлана Миколаївна, Семенюк Галина Потапівна, Пізюта Віра Григорівна, Коломієць Ніна Борисівна, Ковальчук Лариса Василівна, Марчук Наталія Володимирівна, Лешкевич Галина Дмитрівна, Бондар Анна Петрівна, Мельничук Галина Петрівна, Лаврук Розалія Володимирівна, Скибюк Наталія Костянтинівна, Кривець Марина Мамедівна, Сем'як Світлана Петрівна, Годлевська Оксана Анатоліївна, Братащук Олена Володимирівна, Смірнова Ірина Геннадіївна, Пурій Вікторія Леонідівна.

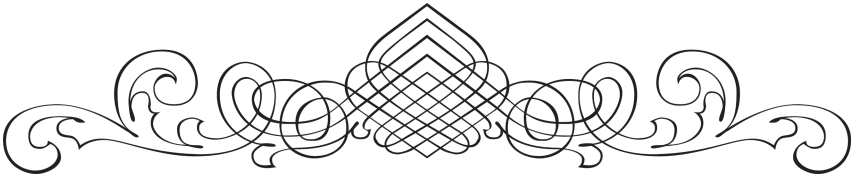
Також славні традиції наукової бібліотеки та її колективу підтримують і зберігають Супрунець Марія Ростиславівна, Купрунець Валентина Павлівна, Тарасюк Галина Миколаївна, Буравкова Людмила Миколаївна, Кучерук Ірина Миколаївна, Кузнецова Аліна Анатоліївна, Степанюк Інна Сергіївна, Гаврилюк Тетяна Миколаївна, Печончик Богдана Сергіївна, Лещук Наталія Миколаївна, Радюк Галина Павлівна, Іванчук Оксана Василівна, Зінчук Світлана Миколаївна.

На сучасному етапі розвитку великі сподівання ми покладаємо на молодь. Маючи спеціальну підготовку, молоді спеціалісти успішно використовують свої знання в практичній діяльності, привносять в роботу бібліотеки елементи новизни та творчості. Серед них: Кушка Любов Степанівна, Гунько Ганна Вікторівна, Сидорук Світлана Ігорівна, Гуменюк Наталія Михайлівна, Слобода Ольга Василівна, Потежна Наталія Олексіївна, Зань Юлія Володимирівна, Ковальчук Наталія Василівна, Гоч Яна Василівна.

Робота бібліотеки потребує не лише працівників бібліотечної кваліфікації. Великий обсяг робіт, пов'язаних з інформаційними технологіями, впровадженням нових комп'ютерних програм, активним використанням мережі Інтернет, вимагає фахівців з інженерно-технічною освітою. Отож, інженерна група бібліотеки у складі: Гаврилюк Ірини Анатоліївни, Поліщука Олексія Сергійовича, Мосурця Дмитра Миколайовича, Себестьяновича Олександра Олександровича забезпечує її подальший технологічний розвиток.

Сьогодні наукова бібліотека— це один з основних підрозділів Рівненського державного гуманітарного університету. Рівняючись на кращі українські та зарубіжні бібліотеки, вона прагне, щоб майбутні педагоги й усі працівники освіти максимально використовували увесь її ресурсний потенціал та інформаційний сервіс у навчанні, наукових дослідженнях та професійній діяльності на педагогічній ниві.

У подальших планах бібліотеки багато складних, але цікавих завдань, і ми сподіваємось, що загальними зусиллями зможемо втілити їх у життя, адже в науковій бібліотеці є фундаментальна основа, закладені роками традиції, творчий потенціал колективу.

Розділ 2.

Структурні підрозділи наукової бібліотеки РДГУ: віхи історії

2.1. Відділ комплектування та обліку фондів

Зліва направо: Тарасюк Г. М., Кузнецова А. А., Гунько Г. В., Пізюта В. Г., Скибюк Н. К., Годлевська О. А. (2012 р.)

З відкриттям у 1940 році в м. Ровно першого вищого навчального закладу (далі – ВНЗ) – Ровенського державного учительського інституту, формується і його бібліотека. Вона почала своє існування з кількох сотень книг, подарованих їй студентами та викладачами. Навчальну літературу, посібники надсилали інші ВНЗ тодішнього СРСР.

Подальшому розвитку інституту та бібліотеки перешкодив напад фашистської Німеччини. Уже 28 червня 1941 року м. Ровно було захоплене військами вермахту. Німецько-фашистська окупаційна влада вживала всіх заходів для того, щоб викоринити українську культуру і знищити українську інтелігенцію. Школи, вищі навчальні заклади, клуби, бібліотеки, музеї, театри гітлерівці нещадно знищували. Зокрема, про це свідчать факти, встановлені Надзвичайною Комісією в м. Ровно та Ровенській області. Як зазначав учитель В. Кобалевський: «Всі школи міста німці перетворили на казарми. На ка-

зарми вони перетворили прекрасний будинок інституту» [48]. Гітлерівські окупанти пограбували кабінети, навчальне приладдя, спалили бібліотеку.

Згодом, після визволення міста від фашистської окупації, восени 1944 року з фонду бібліотеки вдалося віднайти лише 250 книг. Саме ці книги й стали основою, на якій відновила свою діяльність бібліотека. Невдовзі вдалося розшукати частину книжкового фонду інститутської бібліотеки – 3 тис. томів, яку німецько-фашистські окупанти вивезли і складували у підвальних приміщеннях житлових будівель міста ¹ [18, 20]. Не вистачало найнеобхідніших підручників, посібників. Основні зусилля спрямовувалися на формування фонду фактично з нуля.

Велику допомогу в поповненні фонду бібліотеки надавали вищі навчальні заклади м. Харкова, м. Одеси, м. Києва та інші. І вже наприкінці 1945 року книжковий фонд бібліотеки становив 8700 примірників. Особливу увагу було зосереджено на впорядкуванні книжкового фонду та його обліку. Зокрема, з жовтня 1946 року розпочато інвентарний облік фонду бібліотеки Ровенського державного учительського інституту. Уся література, якою комплектувалася бібліотека ВНЗ, реєструвалася в інвентарній книзі, де у хронологічному порядку записувалися нові надходження, незалежно від галузей знань та мови видань. Інвентарні книги мали стандартну загальноприйнятну форму з різною кількістю прошитих та пронумерованих сторінок, завірених печаткою установи та підписом керівника. В першу інвентарну книгу було занесено 12749 примірників книг.

У період післявоєнної відбудови розпочалась активна робота бібліотеки. Зміцнювалася навчально-матеріальна база інституту. Відповідно виділялися кошти на придбання навчальної і наукової літератури. Викладачі інституту готували методичні посібники та інші навчальні розробки.

¹ ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 32, арк. 1; ф. Р-479, оп. 1, спр. 65, арк. 1.

У 1947-1948 навчальному році в книжковому фонді бібліотеки було понад 40 тис. томів. Та, як свідчать архівні документи, в цей же період у бібліотеці були відсутні твори Т. Шевченка, Панаса Мирного, І. Нечуя-Левицького та інших класиків української літератури. А такі навчальні предмети, як давня українська література та українська література XVIII ст., за відсутності підручників та художніх творів, у перші післявоєнні роки студентам доводилося засвоювати виключно зі слів самих викладачів² [19].

Працівникам бібліотеки, як і викладачам та студентам, доводилось працювати в надзвичайно складних умовах. З перших років існування бібліотеки її співробітники (на жаль, їхні прізвища не збереглися в історії бібліотеки), дбали про книжковий фонд, організували його зберігання та облік.

Для визначення стратегії формування фонду бібліотеки залучалися науковці та викладачі кафедр інституту. Саме тоді було прийнято рішення про те, що бібліотека бере орієнтир на багатогалузеве комплектування фонду. Особливе місце стала займати наукова література. Упродовж наступних років бібліотека стала важливою складовою навчального закладу, керівництво якого приділяло велику увагу її розвитку.

За цей час значно виріс книжковий фонд бібліотеки. Продовжувалася робота з його впорядкування та обліку. Постало питання сумарного (кількісного) обліку фонду бібліотеки. На підставі записів в «Інвентарних книгах» працівниками бібліотеки на чолі з Кулій Катериною Олександрівною (1954-1973 рр. – завідувача бібліотеки), невтомною і наполегливою в справах,

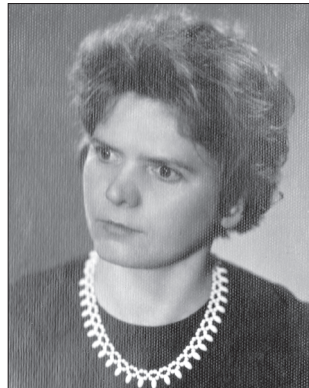
Кулій Катерина
Олександрівна

² ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 32, арк. 1, 17.

було проведено облік всієї літератури, яка була у фонді, надійшла або вибула з неї, її вартості, розподілу за змістом та мовами. В результаті проведеної роботи, у листопаді 1954 року було зроблено вступний запис до першої частини «Книги руху бібліотечного фонду бібліотеки Ровенського державного педагогічного інституту» (далі – РДПІ).

На 1.01.1955 року фонд бібліотеки нараховував 66112 примірників. За наступні п'ять років бібліотека отримала понад 28 тис. одиниць. Це були не тільки підручники та навчальні посібники, а й наочні посібники, альбоми, плакати, періодичні видання. Особливу увагу бібліотека звертала на поповнення підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками кабінетів кафедр: марксизму-ленінізму, фізики, математики, мови, літератури, педагогіки та ін., які були створені з метою покращення організації самостійної роботи студентів над програмними матеріалами. Отримували вони і періодичні видання. Починаючи з 1965 року, до послуг студентів було створено 16 навчальних кабінетів із сформованими фондами необхідних підручників [24].

У 1966 році було збудовано новий корпус педінституту, в якому були передбачені приміщення й для бібліотеки. Це, з часом, стало поштовхом для створення відділу комплектування та обробки літератури, відділу з якого починається бібліотека. Адже саме він здійснює формування та облік фондів. Роботу відділу очолила Рубан Надія Гаврилівна – кваліфікований фахівець з високим почуттям відповідальності. Вона була вимогливою, в першу чергу, до себе, постійно прагнучи до самовдосконалення та саморозвитку. Надія Гаврилівна завжди отримувала від колег високу оцінку як професіонал. Комплектуванням

Рубан Надія Гаврилівна

Повар Злата Дмитрівна

фондів займалася Повар Злата Дмитрівна (1967-1975 рр.) – людина з великим бажанням виконувати свою роботу якомога краще, якісніше.

Облік фондів бібліотеки (індивідуальний та сумарний) впродовж багатьох років сумлінно вела Хорунжа Алла Іванівна (1965-1988 рр.), яка також певний період керувала роботою відділу. Свої обов'язки вона виконувала чітко і відповідально. Всі вони багато зусиль та енергії віддавали улюб-

леній справі. 1960-1970 рр. – це період активного формування фондів бібліотеки, насамперед, навчальною та науковою літературою. Книгозбірня посідала важливе місце в структурі інституту, впливаючи на процеси навчання, виховання та допомагаючи у науковій діяльності.

Бібліотека підтримувала міцні зв'язки з іншими навчальними закладами, такими, як Київський, Московський, Томський, Таджикиський державні університети; Дрогобицький, Запорізький, Ізмаїльський, Кіровоградський, Калінінградський, Кримський, Луганський, Рязанський, Свердловський, Челябінський педінститути в порядку книгообміну. Вони надсилали наукові видання та навчальну літературу.

Та поряд із позитивними зрушеннями, були й недоліки. Комісія Міністерства освіти СРСР в 1972 році, аналізуючи роботу нашого педагогічного закладу, засвідчила критичний стан забезпечення бібліотеки науковою та навчально-методичною літературою. Наприклад, на педагогічному факультеті у

Хорунжа Алла Іванівна

1972 році, де навчалось 948 студентів, був лише один підручник із історії педагогіки радянського періоду, а підручника з історії педагогіки зарубіжних країн узагалі не було в наявності. Подібна ситуація із навчальними книгами спостерігалася й на інших факультетах ³ [22]. Враховуючи критичні зауваження, бібліотека ВНЗ окреслила нові орієнтири в своїй роботі. 70-80-ті рр. ХХ ст. стали періодом інтенсивного розвитку бібліотеки. Відділ комплектування та обробки літератури тісно співпрацював з усіма підрозділами бібліотеки та кафедрами інституту, спрямовуючи зусилля на поповнення бібліотечних фондів сучасною літературою. Щороку бібліотека отримувала в середньому до 20 тис. нових надходжень, значну кількість яких становили підручники та навчальні посібники.

Надходження літератури до бібліотеки (1970-1989 рр.)

Рік	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Надходження	14412	15244	18164	18004	18930	22247	18876	17683	20099	18783
Рік	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Надходження	21795	20707	17982	18252	20109	17041	24638	21525	18013	20255

З 1975 року комплектування фондів бібліотеки Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського здійснювала Роголя Ніна Якимівна (1975-1980 рр.) – організований, працелюбний і вдумливий працівник.

Починаючи з 1977 року, бібліотека в своїй роботі використовує безінвентарний облік літератури. Це облік, при якому документам не присвоюється інвентарний номер. Його було запроваджено відповідно до Інструктивного листа Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти СРСР № 12 від 4 березня 1974 року «О введенні безынвентарного

Роголя
Ніна Якимівна

³ ДАРО, ф. Р-479, оп. 8, спр. 215, арк. 47.

учёта многоэкземплярной литературы», згідно з яким багатопримірникові видання (підручники, навчальні посібники, довідники, монографії, видання вищого навчального закладу), що призначені для використання студентами в навчальному процесі і надійшли до бібліотеки однією партією у кількості понад 25 примірників, стали обліковувати безінвентарно. Використання такої форми обліку дозволило максимально економити час при обліку та обробці літератури і пришвид-

Грипич
Світлана Никанорівна

шити шлях книги до читача.

Зовсім юною прийшла працювати в бібліотеку Світлана Никанорівна Грипич (Романишина) (1976 р.). І вся її біографія пов'язана з однією бібліотекою – бібліотекою Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського, а згодом – науковою бібліотекою Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ). Молода, ініціативна, надзвичайно цілеспрямована і працездатна, вона активно включилася в

роботу відділу і, починаючи з 1980 року, багато зусиль віддавала системному і планомірному комплектуванню фондів бібліотеки. У цей період було створено тематико-типологічний план комплектування (ТТПК). Він узгоджувався із завідуючими кафедрами, обговорювався і затверджувався на методичній раді бібліотеки. В основу комплектування бралися навчальні плани, наукова тематика інституту та вивчення запитів читачів. На допомогу навчальному процесу створювалися і велися різноманітні картотеки: навчально-методичних видань, програм для ВНЗ, шкільних програм, шкільних підручників та ін. Ще наприкінці 1970-х рр. постало питання щодо створення картотеки книгозабезпеченості. Вивчивши досвід бібліотеки Ленінградського державного педагогічно-

го інституту ім. О. Герцена, Світлана Никанорівна Грипич розпочала роботу зі створення картотеки книгозабезпеченості навчального процесу Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського. Основними документами для створення картотеки стали навчальні плани вищого навчального закладу, навчальні програми, методичні вказівки до вивчення дисциплін та інші навчально-методичні матеріали. Зі створенням картотеки покращилась робота із забезпечення навчального процесу у ВНЗ: підтримкою кожного навчального курсу літературою, як в кількісному так і в якісному аспектах, аналізом книгозабезпеченості кожної дисципліни. Наявність картотеки книгозабезпеченості дало змогу краще та оперативніше заповнювати прогалини комплектування тієї чи іншої дисципліни, підтримувати більш тісні зв'язки з кафедрами.

На початку 80-х рр. колектив відділу поповнився молодими працівниками: Грицюк (Орел) Тетяною Олексіївною (1980-1982 рр.), Якимчук Надією Василівною (1981-1982 рр.), Скибюк Наталією Костянтинівною (1981 р.).

У 1981 році на посаду завідуючої відділом комплектування та обробки літератури була призначена Разгоняєва Тетяна Сергіївна, яка працювала у бібліотеці з 1975 року. Вона очолю-

Грицюк
Тетяна Олексіївна

Скибюк
Наталія Костянтинівна

Разгоняєва
Тетяна Сергіївна

Пізюта
Віра Григорівна

вала відділ впродовж 1981-1992 рр. Особиста доброта, щирість і відвертість поєднувалися в ній з доброзичливим ставленням до колег. Свій досвід, знання і вміння працювати вона передавала молодим працівникам і незмінно користувалася їх повагою.

У цей же період у відділ приходять працювати: Пізюта (Карпюк) Віра Григорівна (1982 р.), Рак Олена Олександрівна (1983-1985 рр.). З довідково-бібліографічного відділу була переведена Каліновська (Макарова) Лариса Вікторівна (1985-1994 рр.). Згодом у колектив влилися Мирончук Лілія Петрівна (1991-2001 рр.) та Даниловська Ольга Михайлівна (1992-2011 рр.).

Каліновська
Лариса Вікторівна

Мирончук
Лілія Петрівна

Даниловська
Ольга Михайлівна

Вони були спеціалістами своєї справи, їх діяльність спрямовувалась на покращення та вдосконалення процесів роботи відділу. В їхній роботі чітко простежувалися любов до книги, почуття високої відповідальності за доручену справу.

Формування фондів нашої бібліотеки – один з найважливіших напрямків її діяльності. На різних етапах історії воно відбувалося за певних фінансових умов, мовної політики та суспільних настанов відповідного часу. Джерелами комплектування бібліотечних фондів були: передплата періодики, купівля, книгообмін, дарунки, прийняті взамін загублених читачами та ін. Книги надходили згідно з попереднім замовленням по тематичних планах видавництва через обласний бібліотечний колектор. Також придбавалась література в книжкових магазинах міста, накладною платою з книжкових магазинів інших міст. Комплектування періодичних видань здійснювалося через агентство «Союздрук», а пізніше – через різні організації та фірми: «Укрпошта», «Періодика».

Пізюта Віра Григорівна здійснює облік нових надходжень літератури (1999 р.)

У зв'язку з впровадженням Закону УРСР «Про мови в Українській РСР» від 28 жовтня 1989 року фонд бібліотеки почав активно поповнюватися підручниками, навчальними посібниками, виданими українською мовою. В зв'язку з цим у «Книзі сумарного обліку бібліотечного фонду бібліотеки Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського» почали враховувати:

- кількість навчальних видань українською мовою;
- кількість наукових видань українською мовою;
- кількість художньої літератури українською мовою.

У 1991 році бібліотеці педінституту було передано книжковий фонд бібліотеки обласного Будинку політосвіти – понад 14 тис. видань. Отже, зусилля працівників відділу були спрямовані на оперативне здійснення всіх необхідних технологічних процесів їх обліку.

Після реорганізації в 1992 році відділу комплектування та обробки літератури, було створено два окремих відділи: відділ комплектування та обліку фондів, відділ обробки та каталогізації літератури.

Зліва направо: Скибюк Н. К., Пізюта В. Г., Мирончук Л. П.,
Даниловська О. М. (1999 р.)

У той час роботою відділу комплектування та обліку фондів керувала Лариса Вікторівна Каліновська (1992-1994 рр.), а згодом – Віра Григорівна Пізюта (1995-1999 рр.). Працівники відділу Наталія Костянтинівна Скибюк, Лілія Петрівна Мирончук, Ольга Михайлівна Даниловська продовжили копітку роботи з удосконалення обліку книжкових фондів бібліотеки. Внаслідок зусиль досвідчених працівників відділу було впроваджено сумарний облік фондів всіх структурних підрозділів бібліотеки та кафедральних бібліотек.

Останнє десятиліття ХХ ст. характеризувалося суттєвими змінами, зумовленими розпадом радянської системи, становленням незалежної України, формуванням ринкових відносин.

Зміни економічних реалій початку 90-х років ХХ ст. неминуче позначилися й на організації бібліотечної діяльності. Перш за все, відбулася руйнація існуючої системи книгопостачання, припинилося надходження чіткої інформації про літературу, яка видавалася, значно зросла вартість друкованої продукції, було обмежено фінансування для придбання нових надходжень.

Надходження літератури до бібліотеки (1990-1998 рр.)

Рік	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Надходження	21602	17755	30456	17009	6617	9837	6186	5108	8741

У цей складний період (1994-1998 рр.) надходження літератури до бібліотеки РДПІ скоротилося майже в тричі.

Важливим завданням бібліотеки в роботі з фондом є не тільки своєчасне його поповнення та оновлення, а також звільнення від документів, які з тих чи інших причин втратили актуальність для користувачів і потребували подальшого вилучення. Особливо це стосувалося 90-х років, і, насамперед, літератури суспільно-політичної та економічної тематики.

У 1996 році відбулася реорганізація грошової одиниці в

гривню. У зв'язку з цим керівництво бібліотеки Світлана Никанорівна Грипич, Галина Єфремівна Штифорук та працівники відділу комплектування та обліку фондів Віра Григорівна Пізюта, Лілія Петрівна Мирончук, Ольга Михайлівна Даниловська провели складну роботу з індексації книжково-го фонду бібліотеки та індексації книжкових фондів структурних підрозділів бібліотеки та кафедральних бібліотек.

Згодом відбулася знакова подія в житті ВНЗ та його бібліотеки. У 1998 році шляхом об'єднання двох вищих навчальних закладів: Рівненського державного педагогічного інституту та Рівненського державного інституту культури було створено Рівненський державний гуманітарний університет – головний центр вищої гуманітарної освіти, науки, мистецтва і культури м. Рівне та області, перший навчальний заклад такого типу в Україні [50]. У зв'язку з цим було об'єднано і бібліотеки. Фонд бібліотеки педінституту на цей період становив 390796 примірників книг, а фонд бібліотеки інституту культури – 98697 одиниць збереження. Працівникам відділу комплектування та обліку фондів

Поліщук
Світлана Миколаївна

довелося провести нелегку об'ємну роботу, здійснюючи сумарний облік цього фонду та його індексацію. На 1.01.2000 р. фонд бібліотеки РДГУ становив 489493 примірники літератури.

На рубежі ХХ-ХХІ століть відбуваються якісні зміни у складі книжкового фонду бібліотеки РДГУ. В цей період, з 2000 до 2008 р., відділ очолювала Поліщук (Лебедева) Світлана Миколаївна (нині – заступник директора наукової бібліотеки РДГУ), яка доклала і докладає

багато зусиль та енергії для поповнення фондів книгозбірні.

Важливим напрямком у комплектуванні фондів бібліотеки є встановлення довгострокових партнерських стосунків із видавничими та книгорозповсюджувальними установами України. Джерелами комплектування бібліотеки є: Міністерство освіти і науки України (далі – МОН), видавництва «Академія», «Кондор», «Центр навчальної літератури», «Ліра», «Слово» [16].

Введення у дію Закону України від 22 лютого 2000 року «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» внесло свої корективи в політику якісного та оперативного формування фондів. В умовах тендерних закупівель та збільшення вартості поліграфічної продукції, бібліотека шукає альтернативні джерела поповнення фондів [15]. Крім надходжень за рахунок державних та позабюджетних коштів, значним джерелом комплектування бібліотечних фондів наукової бібліотеки РДГУ стали дарунки, отримані від бібліотек і видавництв, різноманітних фондів та організацій, редакцій та товариств, окремих осіб та ін. За роки незалежності багато дарунків надійшло від української діаспори (зокрема, Л. Винара, М. Коця, О. Горбача та ін.). Колекції книг, подаровані Українським Вільним Університетом (м. Мюнхен), Інститутом Дослідів Волині і Товариством «Волинь» (м. Вінніпег) та ін. увійшли до фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ. В структурі фонду бібліотеки функціонують зібрання, отримані від благодійних фондів та міжнародних організацій: «Фонд ім. І. Багряного», «Міжнародний благодійний фонд В'ячеслава Чорновола», «Міжнародний благодійний фонд «Смолоскип», «Міжнародна благодійна організація «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», «Всеукраїнський благодійний фонд «Українська правнича фундація», «Громадська волонтерська організація «Корпус миру» (США) та ін. Від міжнародних благодійних фондів «Відродження» та «Сейбр-Світло» отримали літературу за

профілем університету, яка є необхідною для студентів та викладачів у їх навчальній та науковій діяльності. Бібліотека РДГУ, одна з небагатьох бібліотек ВНЗ України, отримала в дарунок від Британської Ради за проектом «Бібліотека Тисячоліття» 250 томів визначних творів світової літератури англійською мовою. Книги цієї серії цінні ще й тим, що кожна з них має змістовну і об'ємну передмову, яка сама по собі є окремою літературознавчою роботою, тобто своєрідною книгою в книзі. Унікальним є також внесок Міжнародного благодійного фонду «Україна – 3000» в формування колекції видань з українського живопису XI–XXI ст.

Активно дарують книги викладачі, студенти та науковці нашого університету. Особливий інтерес і шану викликають книги з особистої бібліотеки відомого вченого РДГУ Шульжук Каленика Федоровича (1940–2010 рр.) – професора, доктора філологічних наук, академіка Академії наук вищої школи України. Серед них чимало книг з автографами. Ці книги, подаровані рідними науковця, представляють велику цінність в галузі мовознавства. Також колекцію книг з особистої бібліотеки доцента Раухмана Альберта Семеновича подарувала науковій бібліотеці його донька.

У фонді бібліотеки представлені видання, які підготовлені та видані самою бібліотекою: біобібліографічний посібник «РДГУ в персоналіях» (Науковий літопис. Т. 1 – 2010 р., Т. 2 – 2015 р.), що знайомить читачів з провідними науковцями та їх творчими доробками; біобібліографічні покажчики серії «Академіки, доктори наук, професори РДГУ» та серії «Діячі культури та мистецтва РДГУ»; серії щорічників «Друковані праці РДГУ за ... рік» та ін.

Гордістю наукової бібліотеки РДГУ є фонд рідкісних і цінних видань. Поштовхом до активізації з вивчення та формування цього фонду стала його перевірка на відповідність «Інструкції про порядок відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань з бібліотечних фондів до Державного реєстру

національного культурного надбання» (затвердженої наказом Міністерства культури і мистецтв України від 20 листопада 2001 р. № 708). У результаті цієї роботи було виявлено та відібрано понад 3 тис. документів XIX ст. та сучасності. Працівники відділу взяли участь у вивченні та відборі документів до цього фонду, здійснили його облік. Основу колекції складають книги з книгозбірень Харківського та Одеського університетів, Одеської жіночої гімназії. Перлиною цієї колекції є видання XIX – початку XX століть, серед яких: буквістичні раритети енциклопедичний словник Брокгауза і Ефрона (виданий у Санкт-Петербурзі в 1890-1907 рр.); «Записки о Южной Руси» (видані П. Кулішем у 1856 р.); прижиттєві видання письменників XIX-XX століть та інші. Прикрасою фонду рідкісних і цінних видань є зібрання книг високої поліграфії, це, в основному, подарункові видання з мистецтва, архітектури, країнознавства, художня, духовна література.

Із фонду рідкісних і цінних видань

З метою популяризації та активізації використання літератури у 2001 році працівники бібліотеки створили бібліографічний покажчик «Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)».

Важливу роль у поповненні фондів відіграє документообмін з бібліотеками України, зокрема, Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського, Національною парламентською бібліотекою України, Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В. Сухомлинського, Львівською національною бібліотекою України ім. В. Стефаника, Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Науковою бібліотекою Львівського національного університету ім. І. Франка, Науково-технічною бібліотекою національного університету «Львівська політехніка» та іншими науковими установами.

Бібліотека постійно шукає нові шляхи поповнення фондів. Доброю традицією стало проведення щорічної акції «Подаруй бібліотеці сучасну художню книгу», в рамках якої бібліотека отримала книги, подаровані студентами, викладачами та співробітниками. Ці книги використовуються як в навчально-

Пісюта Віра Григорівна

му процесі (програмні твори), так і для дозвіллевого читання.

У 2008 році відділ комплектування та обліку фондів очолила Пісюта Віра Григорівна, яка понад 30 років (з 1982 р.) працювала в цьому відділі бібліотекарем, зав. сектором і головним бібліотекарем.

Колектив відділу разом із керівництвом бібліотеки Грипич Світлою Никанорівною, Поліщук Світлою Миколаївною та Семенюк Галиною Потапівною

продовжує злагоджено працювати над оновленням фондів бібліотеки, процесами вдосконалення обліку та збереження книжкових фондів, забезпеченням навчального процесу відповідно до нових освітньо-кваліфікаційних вимог навчальною, навчально-методичною та науковою літературою. Пріоритет надається новим дисциплінам, документам із питань розвитку вітчизняної та світової педагогічної науки, менеджменту і маркетингу в освіті, нових педагогічних технологій та інноваційних підходів до професійної підготовки педагогічних кадрів, документам з питань психології, економіки, політології та ін. Вагомим внеском у забезпечення навчальних дисциплін новими підручниками є отримання видань від Міністерства освіти і науки України.

Фонд наукової бібліотеки – предмет постійної турботи зі сторони ректорату, кафедр і самої бібліотеки. Сьогодні його обсяг перевищує півмільйона примірників збереження, більша частина якого складає навчальна література (решта – це наукова, довідкова, енциклопедична, художня та інша). Процес поповнення фондів новими виданнями, які надходять до бібліотеки є безперервним. Щороку бібліотека отримує близько 10 тис. примірників нової літератури, електронних джерел інформації, періодичних видань. Слід відзначити, що покращився якісний склад нових надходжень. Упродовж кількох останніх років активно поповнюється фонд наукової літератури авторефератами дисертацій, великою кількістю монографій та наукових збірників, у т. ч. науковими працями викладачів РДГУ, науковими періодичними виданнями. Серед нових надходжень документи українською мовою стабільно становлять переважну більшість – понад 90 %.

Щороку бібліотека отримує майже 300 назв вітчизняних та зарубіжних періодичних видань, що є позитивним в організації навчальної та науково-дослідницької діяльності нашого університету.

З метою оперативного й повного забезпечення своїх

користувачів найбільш новою та сучасною інформацією, наукова бібліотека РДГУ, починаючи з 2000 року, систематично створює і видає поточний покажчик «Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ на ... рік».

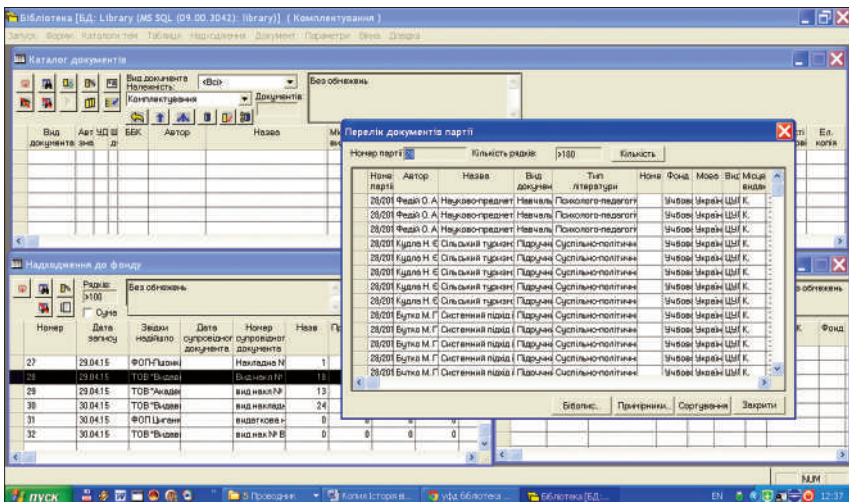
Поточні покажчики періодичних видань

Сучасний стан розвитку бібліотеки РДГУ характеризується зміною пріоритетів її діяльності. Це пов'язано з інноваційними змінами технологічних процесів бібліотеки, її автоматизацією. Автоматизація процесів роботи у відділі розпочалася в 2002 році з впровадженням комп'ютерної програмної системи «УФД/Бібліотека».

За допомогою автоматизованої бібліотечної інформаційної системи (АБІС) працівники відділу формують електронну базу даних обліку нових надходжень документів та періодичних видань: ведеться електронна сумарна та інвентарна книги і створюється електронний тематико-типологічний план комплектування фонду; здійснюється розподіл та вилучення документів в електронному режимі.

На вимогу часу, нарівні з традиційними друкованими виданнями бібліотека поповнюється альтернативними форма-

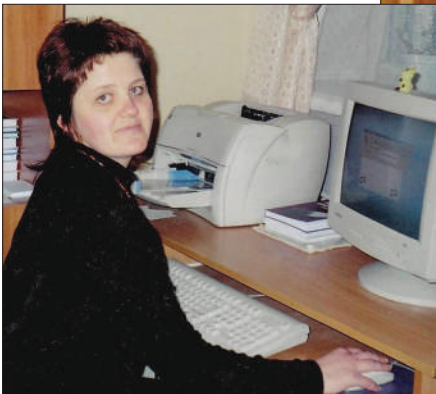
ми комплектування – документами на електронних носіях. Електронна бібліотека формується за рахунок навчальних, навчально-методичних та інших матеріалів, вміщених на компакт-дисках та придбаних у видавничо-торговельній мережі, а також електронних видань, наданих бібліотеці кафедрами та редакційно-видавничим відділом нашого університету. Студенти і викладачі РДГУ мають змогу користуватися електронною бібліотекою видавництва «Центр учбової літератури».

Програмна система "УФД/Бібліотека"

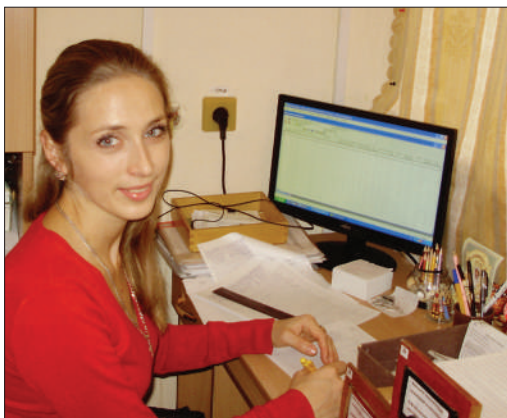
У вирішенні проблем комплектування фондів партнерськими є стосунки з кафедрами університету. В першу чергу, це взаємозв'язок бібліотеки і кафедр у питаннях профільного формування фонду літературою і періодикою та роботи над «Картотекою книгозабезпеченості навчального процесу РДГУ». Детально продумана за своїм складом вона допомагає бібліотеці проводити багатоаспектний аналіз стану забезпеченості навчального процесу, оперативно інформувати кафедри про книгозабезпеченість окремих дисциплін, готувати матеріали з ліцензування та акредитації спеціальностей, своєчасно змінювати політику комплектування навчального

фонду [47]. На її основі з метою підготовки матеріалів ліцензування та акредитації працівниками відділу Сидорук (Гзіло) Світланою Ігорівною та Гунько (Рудич) Ганною Вікторівною була сформована бібліографічна база даних книгозабезпеченості навчальних дисциплін. Це база текстових документів, в яких міститься інформація про забезпеченість навчальною літературою дисциплін у вигляді відповідно затвердженої табличної форми. У подальшому використанні дана база сприятиме підвищенню швидкості та оперативності при роботі з навчальними планами кафедр.

Тарасюк Г. М. та Кузнецова А. А.
працюють з електронною
базою даних (2011 р.)

За матеріалами картотеки книгозабезпеченості на допомогу студентам та професорсько-викладацькому складу з ініціативи директора наукової бібліотеки Світлани Никанорівни Грипич працівники відділу комплектування та обліку фондів у 2010 році започаткували серію «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ». В її рамках підготовлено і вийшли друком інформаційно-методичні посібники: «Кафедра історії України», «Кафедра загальної і соціальної педагогіки та акмеології», «Кафедра загальної психології та психодіагностики», «Кафедра вікової та педагогічної психології», «Кафедра практичної психології та психотерапії».

Молоді спеціалісти Гунько Г. В. і Сидорук С. І. працюють з бібліографічною базою даних книгозабезпеченості навчальних дисциплін (2013 р.)

За цю важливу і складну ділянку роботи відповідають кваліфікований фахівець бібліотечної справи головний бібліотекар Тарасюк (Середа) Галина Миколаївна (2000 р.) та молодий спеціаліст Гунько (Рудич) Ганна Вікторівна (2011 р.). Працівники відділу беруть участь у різноманітних інформаційних заходах, які постійно організовує бібліотека, зокрема «Днях кафедр», де надають інформацію щодо забезпечення навчальних дисциплін літературою.

Інформаційно-методичні посібники серії "Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ"

Тарасюк Галина Миколаївна під час проведення "Дня кафедри"
(кафедра екології та збалансованого природокористування) (2014 р.)

З метою покращення самостійної роботи студентів, крім основних відділів обслуговування, у науковій бібліотеці РДГУ впродовж багатьох років діють спеціальні кафедральні бібліотеки (в минулому – кабінети) з необхідною навчальною, навчально-методичною та довідковою літературою відповідно до профілю кафедр. Час від часу їх кількість змінювалась. На сьогоднішній день бібліотека здійснює формування фондів 15 кафедральних бібліотек.

Працівники відділу комплектування та обліку фондів ведуть облікову документацію (інвентарні та сумарні книги), надають методичну допомогу кафедральним бібліотекам і здійснюють контроль за станом їх роботи та збереженням фондів. На допомогу лаборантам, які працюють з фондами кафедральних бібліотек створено методичні рекомендації «Робота кафедральних бібліотек РДГУ» (2012 р.), проводяться щорічні семінари.

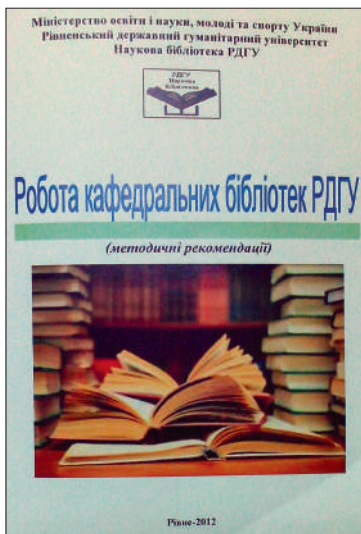
Відділ комплектування та обліку фондів бере участь у науково-методичній та науковій роботі бібліотеки: готує поло-

ження та інструкції, які унормовують виробничі процеси відділу, методичні рекомендації, спеціальні бібліографічні посібники.

Працівники відділу – активні учасники щорічних науково-практичних конференцій, організованих з ініціативи наукової бібліотеки РДГУ, щорічного конкурсу «Інноваційні проекти наукової бібліотеки РДГУ».

Сьогодні відділ комплектування та обліку фондів є структурним підрозділом наукової бібліотеки РДГУ, до складу якого входять сектор комплектування документів, сектор обліку документів та сектор кафедральних бібліотек.

Відділ забезпечує науково обґрунтоване формування фонду бібліотеки документами відповідно до напрямів навчальної, наукової, культурно-просвітницької та виховної діяльності університету.

Методичні рекомендації, видані бібліотекою у 2012 році

Кузнєцова Аліна Анатоліївна представляє проект на конкурсі «Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ» (2012 р.)

Працівники відділу (зліва направо: Сидорук С. І., Пізюта В. Г., Годлевська О. А., Скибюк Н. К., Кузнецова А. А.) на конкурсі «Інноваційних проєктів наукової бібліотеки РДГУ» (2013 р.)

На даний час у відділі працюють: зав. відділом – Пізюта Віра Григорівна (з 1982 р.), бібліотекар – Скибюк Наталія Костянтинівна (з 1982 р.), головний бібліотекар – Тарасюк Галина Миколаївна (з 2000 р.), бібліотекар – Кузнецова Аліна Анатоліївна (з 2005 р.), провідний бібліограф – Годлевська (Бройко) Оксана Анатоліївна (з 2006 р.), провідний бібліотекар – Гунько Ганна Вікторівна (з 2011 р.), бібліотекар – Сидорук Світлана Ігорівна (з 2012 р.).

Якість виконання роботи завжди залежить від людей, від рівня їх професійної підготовки та любові до своєї професії. Варто згадати скромних працівників, які в безкрайньому просторі інформації розшукували і відбирали необхідні для ВНЗ та бібліотеки видання, замовляли, реєстрували та обліковували надходження, віддавали свої знання, вміння та досвід для сьогодення і майбутнього бібліотеки. В різний час і різну кількість років у відділі працювали: Рубан Надія Гаврилівна, Хорунжа Алла Іванівна, Повар Злата Дмитрівна, Роголя Ніна Якимівна, Грипич Світлана Никанорівна, Разгоняєва Тетяна Сергіївна, Грицюк Тетяна Олексіївна, Якимчук Надія Ва-

силівна, Пізюта Віра Григорівна, Рак Олена Олександрівна, Каліновська Лариса Вікторівна, Даниловська Ольга Михайлівна, Мирончук Лілія Петрівна, Курченко Наталія Борисівна, Кучер (Мартинюк) Олеся Олексіївна, Поліщук Світлана Миколаївна, Федорук Лариса Миколаївна, Андреевська Ольга Аркадіївна та ін.

Грипич Світлана Никанорівна

Запорукою успішної роботи відділу є творча атмосфера в колективі, яку створює талановитий керівник. Адже саме від керівника бібліотеки залежать напрямки її розвитку, підбір кадрів та статус. Саме такою, прекрасно освіченою, енергійною, активною та рішучою є Грипич Світлана Никанорівна – директор наукової бібліотеки РДГУ. При ній бібліотека набула успішного розвитку, зміцнення та стабільності.

2.2. Відділ наукової обробки документів

Зліва направо: Коломієць Н. Б., Купрунець В. П.,
Печончик Б. С., Супрунець М. Р., Гоч Я. В. (2015 р.)

Історія університетської бібліотеки – це історія становлення і розвитку самого університету, його досягнень і злетів, це – доля людей, відданих служінню її величності Книзі, справі освіти та виховання молоді, це – сприяння науковим відкриттям і підтримка творчих особистостей.

Історія бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ) розпочалася в 1940 році зі створення Ровенського державного учительського інституту, призначенням якого була підготовка майбутніх педагогів. Тоді ж почала створюватися його бібліотека. Багато корисної інформації майбутні вчителі, звичайно, могли почерпнути для себе із книги – джерела вічності і наснаги, надбань багатьох поколінь, адже бібліотека – храм мудрості та духовності, до атмосфери якої хочеться доторкнутися та відчути неповторність того чи іншого періоду історії.

Роботу інституту та бібліотеки перервали події Великої Вітчизняної війни. Бібліотека почала своє відродження в 1944 році, коли після воєнних, буремних років знову розпочалося навчання в інституті, до якого поверталися студенти. Бібліотека стала для них найкращим помічником і товаришем, тому що там працювали віддані своїй роботі люди. Вони були завжди готові прийти на допомогу читачам, підтримати, поради, вислухати. Незважаючи на те, що у повоєнні часи виникало багато проблем у роботі бібліотеки, її працівники з величезним ентузіазмом та енергією робили все для покращення ситуації. Навіть, при невеликих фондах, обмеженій матеріальній та фінансовій базі бібліотекарі намагалися надавати інформацію, задовольняючи запити читачів, не залишаючи нікого поза увагою, бути до всіх своїх студентів чуйними та терплячими, доброзичливими та привітними. Тоді колектив бібліотеки був ще невеликим, але згуртованим. Працівники взаємодоповнювали один одного, були готові простягнути руку підтримки своїм колегам. Вони відповідально виконували довірену їм роботу і творили історію своєї бібліотеки, яка була невід'ємною частиною історії інституту (згодом університету).

Варто розповісти про роботу одного з найстаріших відділів, який почав функціонувати з часів створення бібліотеки, хоча офіційно до кінця 60-х років ХХ ст. його не існувало – це відділ наукової обробки документів.

До того часу процес опрацювання літератури відбувався в рамках загальнобібліотечної роботи. Було створено групу кваліфікованих спеціалістів, яка займалася обробкою літератури і створенням каталогів. У їх обов'язки входило технічне опрацювання літератури (наклейка листків термінів повернення, ярликів та ін.), систематизація і бібліографічний опис всієї літератури, що надходила до бібліотеки, ведення абеткового і систематичного каталогів.

Після того, як у 1955 році Міжвідомчою класифікаційною комісією Міністерства культури РРФСР вийшла друком «Схе-

ма бібліотечної класифікації, применяемая в типовых каталогах и на печатных карточках для массовых библиотек» за редакцією З. Н. Амбарцумяна, працівники бібліотеки розпочали роботу з класифікації книг. Для визначення авторського знаку було прийнято рішення користуватися «Авторськими таблицями (двозначними)» Л. Б. Хавкіної (1955 р.)

Книги описувались згідно з інструкцією «Единые правила описания произведений печати для библиотечных каталогов» (1959 р.), яка складалася з шести частин і стосувалася різних видів видань.

У 60-х рр. були надруковані «Таблиці бібліотечної класифікації для масових бібліотек» (1961 р.), «Таблиці бібліотечної класифікації для обласних бібліотек» (1963 р.) за редакцією З. Н. Амбарцумяна. Працівники відділу на основі цих таблиць створили свої «робочі» таблиці з класифікації літератури.

Значну допомогу при класифікації та бібліографічному описі літератури надавали друковані картки (анотовані та неанотовані), створені Всесоюзною книжковою палатою, Книжковою палатою УРСР, Державною республіканською бібліотекою УРСР ім. КІРС, Державною бібліотекою СРСР ім. В. І. Леніна. Бібліотека отримувала ці комплекти карток за попереднім замовленням.

Генеральні абетковий і систематичний каталоги почали створюватися в 1955 році. Вони призначені як для читачів, так і для службового користування. Каталоги відображають книги, брошури українською, російською, англійською, німецькою, французькою та іншими мовами. Хронологічне охоплення документів бере свій початок з ХІХ століття.

У процесі створення систематичного каталогу, паралельно створювався його допоміжний апарат – абетково-предметний покажчик.

Роботу з класифікації, бібліографічного опису книг, створення каталогів бібліотеки розпочала досвідчений спеціаліст Рубан Надія Гаврилівна (1955 р.), випускниця Ленінградського

Рубан Надія Гаврилівна

державного бібліотечного інституту ім. Н. К. Крупської. За свою багаторічну працю вона зробила значний та неоціненний внесок в організацію та удосконалення всієї системи каталогів. У важкий повоєнний період, коли країна відбудовувалася після розрухи, не маючи належного приміщення та умов для праці, ентузіаст бібліотечної справи творила історію бібліотеки та відділу, зокрема. Картка за карткою, переглядаючи кожну книгу вона розпочала формування бібліотечних каталогів. У напівосвітленому, холодному приміщенні, виписуючи кожну літеру і нама-

гаючись не залишати чорнильних плям, народжувалася каталожна картка. І саме з цих маленьких, на перший погляд, таких звичайних, та, насправді, дуже важливих карток створювався масив каталогів, який постійно поповнювався та збільшувався, розростався й удосконалювався, з року в рік набираючи все більшої ваги і значущості, якими вони і стали сьогодні.

У 60-х рр., після побудови ще одного корпусу педінституту, бібліотека отримала нове приміщення. Було створено відділ комплектування і обробки літератури, який очолила Рубан Надія Гаврилівна.

Саме тоді у відділ на посаду старшого бібліотекаря була переведена з абонементу Туревич Надія Йосипівна

Туревич Надія Йосипівна

Семенюк
Галина Потапівна

Скибюк
Наталія Костянтинівна

Разгоняєва
Тетяна Сергіївна

(1966-1993 рр.), яка майже 30 років свого життя присвятила роботі відділу. Вона займалась систематизацією, бібліографічним описом літератури, редагуванням каталогів та іншою роботою. Поряд з нею працювали молоді бібліотекарі: Синькова Зоя Євстафіївна, Синенко Лідія Антонівна.

Поступово збільшувався книжковий фонд бібліотеки, окремі структурні підрозділи, зокрема, відділ комплектування і обробки літератури. Обробкою літератури і веденням каталогів також займались: Разгоняєва Тетяна Сергіївна (1975-2009 рр.), Семенюк Галина Потапівна (1980-1985 рр.), Скибюк Наталія Костянтинівна (1981-1988 рр.). Це був колектив однодумців, людей внутрішньої культури, фахівців високого ґатунку.

У 1985 році весь довідково-бібліографічний апарат було зосереджено в читальному залі. До того часу абетковий каталог розміщувався в приміщенні кабінету бібліографії, а систематичний – на абонементі.

Згідно з наказом Міністерства освіти СРСР від 27 вересня 1983 р. «О внедрении советской Библиотечно-библиографической классификации (ББК) в практику работы библиотек Министерства просвещения СССР» та наказом Міністерства культури УРСР № 1232 від 4 грудня 1985 р. «Про впровадження

в практику роботи бібліотек Бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК)» бібліотекою було створено «Перспективний план переведу фондів і каталогів на Бібліотечно-бібліографічну класифікацію (1983-1987 рр.)».

Відповідно до методичних рекомендацій бібліотеки Київського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького «Переведення систематичних каталогів бібліотек педагогічних інститутів УРСР на таблиці Бібліотечно-бібліографічної класифікації» в 1983 році працівники відділу розробили «Інструкцію про переведення центрального систематичного каталога бібліотеки Ровенського педінституту на таблиці ББК» та «Інструкцію про оформлення читачького систематичного каталога, побудованого за таблицями ББК для обласних бібліотек». У відділі комплектування і обробки літератури була створена робоча група з переведення систематичного каталогу на таблиці ББК. Її очолила завідувача відділом Разгоняєва Тетяна Сергіївна – досвідчений, творчий, ініціативний та ерудований фахівець, ентузіаст бібліотечної справи. Вивчивши структуру ББК, всі методичні рекомендації, був складений робочий варіант таблиць, визначені полицні та каталожні індекси. Відповідно до робочого варіанту таблиць, були оформлені роздільники до систематичного каталогу.

Нові надходження літератури почали систематизувати за такими таблицями:

1) Библиотечно-библиографическая классификация : Таблицы для областных библиотек. Вып. 1-4. – М., 1980-1983.

2) Библиотечно-библиографическая классификация : Таблицы для массовых библиотек. – 2-е изд., испр. и доп. – М., 1984.

З метою покращення обслуговування читачів було прийнято рішення розміщувати на картках систематичного та абеткового каталогів у лівому верхньому кутку індекс за таблицями ББК, під авторським знаком ставити старий індекс десяткової класифікації (ДК), а на місці старого каталожного індексу – каталожний індекс ББК.

У 1984 році був прийнятий ГОСТ 7.1-84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления». На його основі Міжвідомчою каталогізаційною комісією при Державній бібліотеці СРСР ім. В. І. Леніна були розроблені «Правила составления библиографического описания» (1986 р.), а в 1991 році вони були доповнені. Цей стандарт відіграв позитивну роль у питаннях уніфікації бібліографічного опису всіх видів друку.

Після прийняття в 1989 році Верховною Радою УРСР «Закону про мови» працівники відділу почали здійснювати переклад на українську мову роздільників генерального систематичного каталогу. Також було зроблено переклад ключових слів абетково-предметного покажчика українською мовою.

У 1992 році були видані Державною бібліотекою України «Доповнення і виправлення до бібліотечно-бібліографічної класифікації» для обласних та масових бібліотек. У зв'язку з цим працівники бібліотеки розробили «Інструкцію по редагуванню генерального систематичного каталогу», «Перспективний план редагування генерального систематичного каталогу (1992-1996 рр.)».

За ці роки було проведено роботу з упорядкування каталогу та абетково-предметного покажчика до нього. Редагування систематичного каталогу полягало в уточненні рубрик з урахуванням змін, що були в доповненнях і виправленнях, рубрики деталізувались через виділення підпорядкованих проблем і понять, перевірялася правильність розстановки карток за роздільниками. Картки на видання, що втратили актуальність, наукову та виробничу цінність, вилучались з каталогів і переносились у створений службовий ряд. Значна увага надавалась редагуванню абетково-предметного покажчика.

У 1992 році відділ комплектування і обробки літератури був реорганізований – створено окремий відділ обробки і каталогізації літератури. Саме в той період його очолила

Коломієць Ніна Борисівна, яка з 1982 р. працювала у відділі на різних посадах, пройшовши шлях від бібліотекаря до за-відуючої відділом.

Коломієць Ніна Борисівна

Супрунець Марія Ростиславівна

У середині 90-х рр. відділ поповнився молодими бібліотечними кадрами – Супрунець Марією Ростиславівною (1996 р.) та Купрунець (Полюхович) Валентиною Павлівною (1997 р.), які мали велике бажання опанувати нове, поєднуючи здобуті теоретичні знання та практичні навички.

Купрунець Валентина Павлівна

Великим досягненням було завершення роботи зі звірки генерального алфавітного каталогу з обліковими каталогами підрозділів бібліотеки, що дало змогу повністю розкрити фонди бібліотеки й уточнити місцезнаходження літератури. Звірка генерального систематичного каталогу з генеральним алфавітним каталогом на предмет повноти відображення також дала свої позитивні результати. Таким чином, було виконане одне з основних завдань відділу – наповнення генеральних каталогів бібліографічними описами на видання, які не були відображені в них. У зв'язку зі змінами в суспільстві література бібліотеки Рівненського обласного Будинку політосвіти була передана до фондів нашої бібліотеки. Працівники відділу впродовж 1999-2000 рр. поповнили генеральні каталоги бібліографічними описами на цей фонд.

У 90-х рр. постало питання про повне планове редагування генерального абеткового каталогу. Було створено методичне підґрунтя щодо його редагування: «Інструкцію по редагуванню генерального алфавітного каталогу», «Перспективний план редагування алфавітного каталогу (1992-1996 рр.)». При суцільному редагуванні була зроблена звірка всього каталогу літера за літерою. У процесі редагування проведена перевірка правильності розстановки карток за спільною українсько-російською абеткою, виявлялися дублетні картки, створювалися нові персональні комплекси, поновлювалися і доповнювалися роздільники.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про створення Рівненського державного гуманітарного університету» від 14 грудня 1998 року за № 1973 та Наказу Міністерства освіти України від 14 січня 1999 року за № 15 (14) на базі Рівненського державного педагогічного інституту, Рівненського державного інституту культури, Дубенського педагогічного та Сарненського педагогічного коледжів, Рівненського училища мистецтв і культури та його Дубенського відділення створено Рівненський державний гуманітарний університет. Продовжуючи традиції бібліотек цих навчальних закладів, бібліотека стала одним із основних підрозділів навчальної, наукової та культурно-просвітницької діяльності університету, який орієнтується на європейські традиції організації освіти.

У 2000 році була створена нормативно-регламентуюча документація бібліотеки і, зокрема, централізованого відділу обробки і каталогізації літератури: «Положення про систему каталогів та картотек бібліотеки РДГУ», «Положення про абетково-предметний покажчик до ГСК та ГСКС», «Інструкція по редагуванню генерального алфавітного каталогу і генерального систематичного каталогу бібліотеки РДГУ», інструкція «Шлях книги в процесі обліку та опрацювання літератури в бібліотеці РДГУ», «Інструкція по складанню та веденню картотеки методичних рішень».

У зв'язку з новими напрямками роботи бібліотеки постало питання про збільшення штату працівників. Тому в 2002 році відділ поповнився новими кадрами: Печончик Богданою Сергіївною, Гаврилюк Іриною Анатоліївною.

Печончик Богдана Сергіївна

Гаврилюк Ірина Анатоліївна

За час роботи у відділі вони стали справжніми фахівцями, які оперативно і відповідально виконують виробничі завдання, фахово працюють і з книгою, і з читачем.

У 2006 році відділ було реорганізовано у відділ наукової обробки документів, який складався з двох секторів: каталогізації та організації каталогів і класифікації документів, які очолили, відповідно, Супрунець Марія Ростиславівна та Гаврилюк Ірина Анатоліївна, пізніше – Печончик Богдана Сергіївна.

Ці зміни спонукали до створення «Положення про відділ наукової обробки документів бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету», «Положення про сектор класифікації документів бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету» та «Положення про сектор каталогізації та організації каталогів бібліотеки РДГУ».

Паралельно з процесом ведення генеральних каталогів відділ приділив велику увагу службовим каталогам підрозділів бібліотеки. Було проведено значну роботу з упорядкування та редагування каталогів філії бібліотеки (каталогів колишнього інституту культури). Робота розпочалася практично з нуля. В повному обсязі було відредаговано абетковий та систематичний каталоги, створено абетково-предметний покажчик. Завдяки професіоналізму та старанності Разгоняєвої Тетяни Сергіївни каталоги набули того вигляду, який вони мають на даний момент. Не менш важливим та значущим стало редагування службових каталогів абонементу суспільної літератури та читального залу № 1. Цією

Грипич Світлана Никанорівна

роботою займалися кваліфіковані, відповідальні фахівці: Разгоняєва Тетяна Сергіївна, Купрунець Валентина Павлівна, Коломієць Ніна Борисівна, Печончик Богдана Сергіївна.

Сьогодні бібліотеку очолює людина з невичерпною енергією, висококваліфікований спеціаліст у галузі бібліотечної справи, з багаторічним досвідом роботи, креативним мисленням, бажанням створити бібліотеку сучасного типу – Грипич Світлана Никанорівна.

За сприяння ректорату та завдяки її зусиллям розпочалося впровадження новітніх інформаційних технологій: було придбано нову комп'ютерну техніку, ліцензовану автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему «УФД/Бібліотека» (створену Українським Фондовим Домом, м. Київ), яка успішно використовується в науковій бібліотеці з 2002 року. Вона наближена за своїми потенційними можливостями до прак-

тики бібліотеки. Електронна форма не вимагає ведення трьох каталогів (абеткового, систематичного, предметного) і картотеки статей, тому що пошук документів є багатоаспектним, передбаченим за будь-якою ознакою введеною в електронну пам'ять [31]. З придбанням цієї програми розпочалося створення електронного каталогу (ЕК), який став невід'ємною частиною роботи бібліотеки. Саме в період комп'ютеризації працівники відділу опановували нову програму. Велику допомогу надавали наші колеги, випускники кафедри інформатики та прикладної математики: Шум Роман Петрович (2002-2003 рр.), Дащук Олександр Юрійович (2003-2004 рр.), Якимчук Роман Любомирович (2004-2005 рр.). Було розроблено і затверджено методичною радою бібліотеки РДГУ «Положення про електронний каталог та електронну базу даних наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету» (2006 р.). Електронний каталог – перший результат діяльності бібліотеки зі створення електронних ресурсів з метою оперативного розкриття фондів для інформаційного забезпечення користувачів. Створення електронного каталогу включає два етапи: внесення бібліографічних записів на нові надходження і ретроспективну конверсію. Нові надходження вносяться в базу даних електронного каталогу, паралельно продовжуючи ведення традиційних карткових каталогів (картки роздруковуються на принтері). Матеріали умовно відокремлених віртуальних баз даних включають у себе: книги, брошури, навчально-методичні посібники, електронні ресурси, автореферати дисертацій, періодичні видання (статті із журналів та збірників). Паралельно із вводом нових надходжень до електронного каталогу відділ у 2005 році приступив до ретроспективної конверсії каталожних карток. Ретроспективна конверсія каталогів, які існують у картковій формі, в електронну форму проводиться для забезпечення їх доступності незалежно від місця знаходження користувача і часу звернення, забезпечення нових можливостей пошуку і

збереження бібліографічних даних. Проаналізувавши різні шляхи і можливості, було прийнято методичне рішення переводити картковий каталог в електронну форму з використанням технології ручного вводу. Цей метод є найбільш розповсюдженим, хоча і вимагає великих затрат праці та часу. Каталогна картка має недостатній об'єм інформації, інколи містить неточності в описі. Тому в більшості випадків для правильного заповнення полів електронної бази даних необхідно користуватися безпосередньо джерелом інформації. Каталогізація *de visu* дозволила створити якісний електронний каталог ретроспективи. Крім того, це дало можливість редагування і доповнень тих бібліографічних записів каталогу, що були зроблені на початкових етапах автоматизації [30]. Незважаючи на складність роботи та невисоку швидкість вводу інформації, якість обробки та широкі пошукові можливості мають свої переваги. Методична рада бібліотеки, оцінивши всі переваги і недоліки різних методів, прийняла рішення здійснювати ретроспективну конверсію з генерального систематичного каталогу, встановивши хронологічні рамки випуску видань – з 1995 до 2005 року. Попередньо здійснювалась підготовча робота, яка складалася з різних послідовних процесів. Працівники відділу ретельно відбирали картки для вводу в електронний каталог, при цьому враховували хронологічні рамки, правильність бібліографічного опису, шифрів, сигл місцезнаходження документів. Тільки після цього каталогізатори брали документи «з полиці» для уточнення, визначення ключових слів і вводу даних в електронний каталог безпосередньо з джерела. Об'єм ретроспективних документів, занесених у базу даних електронного каталогу, складає понад 5 тис. одиниць назв.

Електронний каталог, як і всі бібліотечні каталоги, потребує постійного удосконалення та редагування. Тому працівники відділу проводять роботу за такими напрямками: постійного поточного редагування ЕК, як основного критерію

контролю якості створюваної бази даних (БД); планового вибіркового редагування ЕК.

Робота проводиться поетапно: шляхом введення нових бібліографічних записів (БЗ) з використанням найновіших словників; поточного редагування бібліографічних записів; поточного і планового редагування довідково-пошукового апарату (ДПА): пошукових таблиць (тобто, словників ключових слів, індексів ББК, ДК, персоналій та ін.).

На всіх етапах редагування здійснюється з метою виявлення неточностей: бібліографічних, граматичних, змістових. Враховуються також розділові знаки та пробіли. Проводиться первісне поточне редагування кожного документа після його введення в базу даних електронного каталогу. Цей процес закріплений за найбільш професійно досвідченими працівниками відділу наукової обробки документів. Під час поточного редагування визначається відповідність внесених у базу даних електронного каталогу записів чинним стандартам і правилам складання бібліографічного опису (БО), також наявність у записах всіх елементів БО, що мають бути введені в ЕК. Основним елементом у редагуванні електронного каталогу є редагування його довідково-пошукового апарату, що є системою електронних словників, які створюються під час введення інформації. Існує постійна необхідність редагування словників авторів (персоналій), ключових слів, назв видавництв, серій та ін., щоб домогтися уніфікації їх представлення в БД електронного каталогу.

Електронний каталог набуває особливої цінності тому, що знаходиться у всесвітній мережі, що дозволяє забезпечити цілодобовий доступ до відомостей про бібліотечний фонд. Кожного року, починаючи з часу створення електронного каталогу, база даних поповнюється в середньому на 20 тис. одиниць назв. На даний час єдина база даних ЕК нараховує понад 190 тис. одиниць назв, в тому числі книг і брошур понад 25 тис. одиниць назв. Ретельно вивчивши досвід роботи інших

бібліотек, було вирішено не відмовлятися від традиційних карткових інформаційно-пошукових систем. Електронний та традиційний каталоги доповнюють один одного, сприяючи якісному обслуговуванню користувачів.

Відділ наукової обробки документів створив і веде таку систему каталогів і картотек:

- електронний каталог (спільно з іншими структурними підрозділами бібліотеки);

- генеральний систематичний каталог (ГСК) (об'єм складає понад 140 тис. карток);

- генеральний абетковий каталог (ГАК) (об'єм складає майже 112 тис. карток);

- каталоги структурних підрозділів бібліотеки;

- каталоги книг на іноземних мовах (неадаптовані видання) (об'єм АК складає близько 680 карток, СК – 700 карток);

- каталог авторефератів дисертацій (об'єм АК складає близько 3 тис. карток, СК – 2800 карток);

- каталог електронних носіїв інформації (CD, DVD-дисків) (об'єм АК складає майже 350 карток, СК – 370 карток);

- картотеки (назв художніх творів, назв літературних казок, серійних видань, рідкісних і цінних видань).

На всі каталоги і картотеки ведуться паспорти, редагуються генеральний абетковий та систематичний каталоги, каталоги підрозділів наукової бібліотеки. Вчасно проводиться як влиття карток на нові надходження, так і вилучення карток на літературу, яка втратила актуальність, наукову та виробничу цінність.

У 2000-2002 рр. Книжковою палатою України було видано перше україномовне видання «Універсальна десяткова класифікація (УДК). Таблиці» та «Універсальна десяткова класифікація (УДК). Алфавітно-предметний покажчик», що дало можливість виконувати запити зі систематизації наукових статей викладачів, аспірантів, студентів університету за системою УДК. В 2007-2010 рр. було створено «Перевідні таблиці

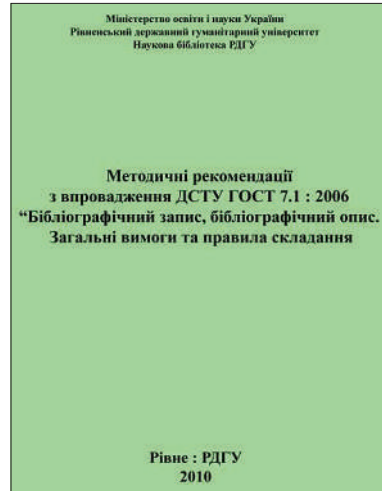
по системах ББК, ДК, УДК» для уніфікації систематизації документів.

У 2006 році був прийнятий ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», тому література описувалася за цими новими правилами. У зв'язку з цим відділ розробив методичні рекомендації з використання цього стандарту.

Презентація «Методичних рекомендацій з впровадження ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» була першим проектом відділу представленим на конкурсі «Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ», який було започатковано з ініціативи директора бібліотеки доцента Грипич Світлани Никанорівни. Працівники відділу продовжують брати активну участь у конкурсах інноваційних проектів, результати яких успішно впроваджуються в практику.

Враховуючи нові завдання, які постали перед науковою бібліотекою, відділом наукової обробки документів було розпочато випуск поточних анотованих бібліографічних покажчиків з різних галузей знань.

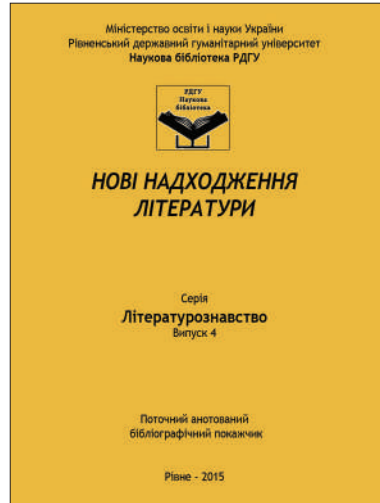
Вийшли друком бібліографічні покажчики нових надходжень за серіями: «Природничо-наукова, технічна, медична література», «Соціологія. Історія. Економіка. Політика. Держава і право. Воєнна наука», «Педагогіка», «Мовознавство», «Літературознавство», «Психологія».

Методичні рекомендації
з впровадження ДСТУ ГОСТ
7.1:2006 "Бібліографічний запис.
Бібліографічний опис. Загальні
вимоги та правила складання"

Представлення наукових проектів на конкурсі «Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ»: Печончик Б. С., Супрунець М. Р., Поліщук О. С., Коломієць Н. Б., Себестьянович О. О., Кущка Л. С., Гоч Я. В., Купрунець В. П. (2012-2013 рр.)

Поточні анотовані бібліографічні покажчики "Нові надходження літератури"

З метою збереження рукописів, стародруків, рідкісних і цінних документів у бібліотеках та архівах в 1992 році ЮНЕСКО приступила до реалізації комплексної програми «Пам'ять світу», спрямованої на широке використання історичної та культурної спадщини людства.

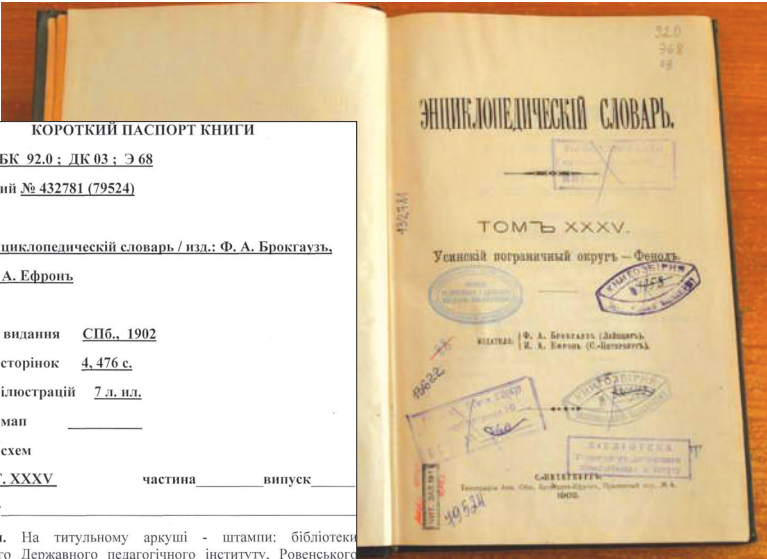
У 2000–2005 рр. в Україні діяла державна «Програма збереження бібліотечних та архівних фондів», що стало своєрідним поштовхом для активізації роботи з вивчення та збереження документальної спадщини бібліотеки РДГУ. Серед першочергових дій у цьому напрямі була розробка «Інструкції про фонд рідкісних і цінних видань бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету» (2007 р.) [13]. У зв'язку з цим працівниками відділу було розпочато роботу над науково-дослідницьким проектом «Паспортизація книжкових колекцій та зібрань рідкісних і цінних видань у фондах наукової бібліотеки РДГУ».

Робота зі створення паспорта є найвідповідальнішою та найскладнішою, від якої залежить якість науково-довідкового апарату, а також введення колекційних фондів до наукового

обігу як цінного джерелознавчого матеріалу. Продовжуючи роботу з паспортизації, паралельно формується електронна база даних фонду рідкісних і цінних видань [34].

З 2013 року фахівцями відділу розпочато впровадження у практику роботи короткого паспорту, який складається до кожного рідкісного видання. Він містить мінімум необхідних бібліотечно-бібліографічних відомостей про книги та часописи. Заповнений паспорт приклеюється на початку документа на звороті обкладинки. По-перше, короткий паспорт дозволяє простежити стан документа за весь час його зберігання та, особливо, використання. При видачі документа користувачу та при його поверненні спрощується контроль за фізичним станом видання. Одночасно наявність паспорта з даними про документ є засобом запобігання некоректним діям з боку користувачів бібліотеки.

КОРОТКИЙ ПАСПОРТ КНИГИ	
Шифр	<u>ББК 92.0 : ДК 03 : Э 68</u>
Інвентарний №	<u>432781 (79524)</u>
Автор	
Назва	<u>Энциклопедический словарь / изд.: Ф. А. Брокгаузъ, И. А. Ефронъ.</u>
Місце, рік видання	<u>СПб., 1902</u>
Кількість сторінок	<u>4, 476 с.</u>
Кількість ілюстрацій	<u>7 л. ил.</u>
Кількість мап	_____
Кількість схем	_____
Том	<u>Т. XXXV</u> частина _____ випуск _____
Конволют	_____
<p>Примітки. На титульному аркуші - штампи: бібліотеки Ровенського Державного педагогічного інституту, Ровенського Обкому КП(б)У, бібліотеки Ровенського ОК і МК КПУ, книгозбірні Золотоноського Педтехнікуму, фонду рідкісних і цінних видань бібліотеки РДГУ, читального залу № 1. На с. 17 - штампи: бібліотеки Ровенського Державного педагогічного інституту, бібліотеки Ровенського ОК і МК КПУ.</p> <p>Документ перевірено в 2013 році.</p> <p>Папір вицвів, у плямах. Палітурка заплямована. Нижня частина аркуша 397 надірвана.</p>	

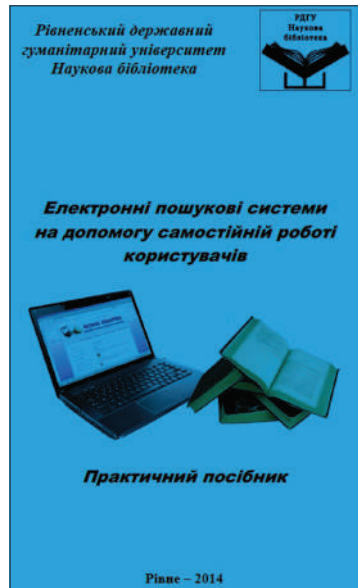
**Короткий паспорт книги
"Энциклопедический словарь /
изд. Ф. А. Брокгаузъ,
И. А. Ефронъ"**

Печончик Богдана Сергіївна надає допомогу студентці в підборі літератури

По-друге, паспорт дає можливість здійснювати моніторинг у процесі довготривалого зберігання документа у книгосховищі. Так, у ньому проставляються відповідні помітки про можливі фізичні зміни документа (деформацію аркушів, обкладинки; появу плісневих плям, старіння паперу тощо). По-третє, наявність паспорта дає можливість при планових перевірках фонду робити у ньому помітки щодо цього [36].

Не менш важливим завданням відділу є безпосереднє спілкування з читачами. Для того, щоб у повній мірі і якісно задовольнити інформаційні потреби користувачів, відділ наукової обробки

Практичний посібник
"Електронні пошукові системи
на допомогу самостійній
роботі користувачів"

документів постійно працює над удосконаленням довідково-пошукового апарату. Та каталоги і картотеки не зможуть у повній мірі виконувати свої функції, якщо ними не будуть користуватися читачі. Тому завдання полягає не тільки в створенні повноцінних каталогів і картотек, а й у тому, щоб зробити їх доступними для читачів, навчити користуватися ними.

Надаючи допомогу в пошуку та підборі літератури за допомогою довідково-пошукового апарату в його традиційній (картковій) та електронній формах, працівники відділу проявляють високий професіоналізм та терпіння в роботі з читачами, проводять з ними індивідуальні бесіди, докладно вивчаючи кожний конкретний запит та намагаючись надати найповнішу інформацію. Для покращення обслуговування відділом було підготовлено і видано практичний посібник «Електронні пошукові системи на допомогу самостійній роботі користувачів» (2014 р.).

Зліва направо: 1-й ряд - Супрунець М. Р., Печончик Б. С., Гаврилук І. А.;
2-й ряд - Кірілкова К. О., Коломієць Н. Б., Разгоняєва Т. С., Грипич С. Н.,
Полішук С. М., Штифорок Г. Є., Семенюк Г. П. (2005 р.)

Приділяється велика увага засобам наочності. Важливу роль відіграє зовнішнє оформлення: етикетки, таблички з назвами каталогів, спільна українсько-російська абетка, виконані методом комп'ютерного набору. Створені плакати «Шлях пошуку літератури в каталогах» і зразки правильного оформлення бібліографічного запису. Відділ і надалі докладе максимум зусиль у напрямі підвищення ефективності системи бібліотечно-бібліографічного забезпечення користувачів бібліотеки.

Крім тих працівників, про яких згадувалося раніше, у відділі наукової обробки документів в різні часи працювали: Пандрок Галина Володимирівна (1989-1995 рр.), Мельничук Галина Петрівна (1991-1993 рр.), Лешкевич Галина Дмитрівна (1993-1995 рр.), Крещук (Бакирей) Леся Василівна (1996-1998 рр.), Димченко Людмила Іванівна (1999-2007 рр.), Тимощук Ольга В'ячеславівна (2001-2003 рр.), Єремейчук Інна Володимирівна (2004-2008 рр.), Кірілкова Катерина Олександрівна (2005-2007 рр.), Антонюк Галина Миколаївна (2009-2010 рр.), Мирончук (Попик) Інна Олегівна (2009-2010 рр.), Кушка Любов Степанівна (2009-2013 рр.), Зань Юлія Володимирівна (2010-2015 рр.) та інші.

У відділі працює дружній та компетентний колектив, який злагоджено та старанно виконує свою роботу: завідувача відділом – Коломієць Ніна Борисівна (з 1982 р.), головний бібліотекар – Супрунець Марія Ростиславівна (з 1996 р.), провідний бібліограф – Купрунець (Полюхович) Валентина Павлівна (з 1997 р.), завідувача сектором – Печончик Богдана Сергіївна (з 2002 р.), бібліотекар – Гоч (Мисковець) Яна Василівна (з 2012 р.).

Бібліотека і, зокрема, відділ наукової обробки документів невідомо змінила рівень комфортності та матеріально-технічного забезпечення і цим завдячує директору бібліотеки Грипич Світлані Никанорівні, людині безперечних організаційських здібностей.

2.3. Інформаційно-бібліографічний відділ

Зліва направо: Марчук Н. В., Поліщук О. С., Мосурець Д. М., Буравкова Л. М., Слобода О. В., Іванчук О. В., Себестьянович О. О., Гуменюк Н. М., Малаш К. М., Мельникович М. П., Дуборіз В. А., Ковальчук Л. В. (2015 р.)

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ) – один із основних підрозділів, який повною мірою пройшов разом з ним непростий, але досить успішний шлях становлення, розвитку і модернізації.

Довідково-інформаційне обслуговування – складова частина бібліотечної діяльності, один з напрямів роботи, від якості якого залежить авторитет бібліотеки. Саме в інформаційно-бібліографічному відділі вручають читачу компас, яким він керується у великому океані книжкових фондів та періодичних видань. Це мобільний відділ бібліотеки. І зробили його таким бібліографи – люди, закохані в бібліографію.

Зараз важко уявити собі наукову бібліотеку РДГУ без інформаційно-бібліографічного відділу, яким він є сьогодні.

Але давайте згадаємо минуле... Інформаційно-бібліографічний відділ, як і бібліотека, має давню історію. Адже бібліотека – ровесниця університету. Її історія – це частина його біографії, яка нерозривно пов'язана з основними періодами розвитку вищого навчального закладу.

...Перші післявоєнні роки. Рівне, як і вся країна, заліковувало рани війни. Відроджувалася діяльність тодішнього Ровенського державного учительського інституту та розпочиналась напружена робота з відновлення бібліотеки. Вже тоді керівники інституту розуміли, що без повноцінного бібліотечного фонду, належного бібліотечно-бібліографічного обслуговування не буде навчального процесу. Книгозбірня була під їх постійною опікою.

Уже наприкінці 1945 року книжковий фонд бібліотеки учительського інституту нараховував понад 8 тис. примірників [14]. У період післявоєнної відбудови було здійснено упорядкування та облік фонду книгозбірні, створювалися тематичні картотеки з актуальних проблем освіти, культури, політики, економіки, та ін. Це були перші кроки становлення бібліографічної служби бібліотеки тодішнього учительського інституту. Необхідність функціонування довідкової служби усвідомлювалася фундаторами бібліотеки як один з важливих напрямів її роботи. Першочерговим завданням працівників книгозбірні було не лише упорядкування фонду, видача книг та періодичних видань, але й ознайомлення студентів і викладачів з наявною літературою. У бібліотеці організовувались читацькі конференції, виставки літератури, проводились бібліографічні огляди, що викликало великий інтерес у викладачів та студентів.

У 1953 році Ровенський державний учительський інститут з дворічним терміном навчання був реорганізований у Ровенський державний педагогічний інститут з чотирирічним терміном навчання [50]. З подовженням термінів навчання від-

повідно зростає кількість студентів, значно зріс книжковий фонд бібліотеки. У цьому ж році він становив майже 70 тис. примірників книг та періодичних видань. Збільшився штат бібліотеки – її ряди поповнили працівники із фаховою бібліотечно-бібліографічною освітою. У ті нелегкі повоєнні часи весь обсяг роботи у вирішенні проблем бібліотечного, в тому числі довідково-бібліографічного обслуговування, потреб студентів та викладачів педагогічного інституту ліг на плечі перших бібліотекарів: Кулій Катерини Олександрівни (1954-1973 рр.), Туревич Надії Йосипівни (1955-1985 рр.), Рубан Надії Гаврилівни (1955-1987 рр.). Тому їх імена назавжди залишаться в історії бібліотеки. Саме вони заклали основи бібліотеки, сприяли її розвитку та формуванню фондів, створенню довідково-пошукового апарату, запровадженню нових форм і методів роботи з читачами.

Довідково-бібліографічна робота була спрямована на задоволення запитів читачів. Весь тодішній довідково-бібліографічний апарат бібліотеки (абетковий каталог, тематичні картотеки статей до ювілейних і пам'ятних дат, тематичні картотеки рекомендованої літератури на актуальні теми) знаходився поряд із видачею літератури (нині – абонемент № 1). Вже пізніше розпочалося створення систематичного каталогу (СК), в основу структури якого була покладена структура та схема бібліотечної класифікації, розроблена Всесоюзною Книжковою палатою (1955 р.). Невід'ємною частиною довідково-бібліографічного апарату була загальна картотека газетно-журнальних статей, що формувалася відповідно до розділів СК.

На початку 60-х років ХХ ст. в бібліотеку прийшли працювати Безюк Зінаїда Микитівна (1962 р.), Філашкіна

Безюк
Зінаїда Микитівна

Філашкіна
Лора Рувимівна

Лора Рувимівна (1962-1987 рр.).

Вони продовжили та удосконалили ведення систематичної картотеки статей, яка відображала матеріали із періодичних видань, збірників та інших документів про нові проблеми освіти, культури, економіки, політики, історії, художню літературу, літературознавство, мистецтво та ін. Особливе значення надавалось висвітленню питань народної освіти, педагогіки, історії, економіки. Картотека формувалася лише із рукописних карток. У цей період фонд бібліотеки почав поповнюватися першими бібліографічними покажчиками.

Інститут зростає, міцніє, відкривались нові спеціальності, збільшувалась кількість студентів, будувався новий навчальний корпус. У 1966 році завершилось будівництво нового корпусу педінституту, в якому були передбачені приміщення й для бібліотеки. Бібліотека розширила свою структуру. Це відкрило нову сторінку життя та діяльності бібліотеки. Було виокремлено кабінет бібліографії: в окремій кімнаті був зосереджений довідково-бібліографічний фонд (приблизно 800 примірників), систематична картотека статей, краєзнавча картотека та тематичні картотеки. Абетковий каталог і систематичний каталог, як і раніше, знаходились на абонементі. У штаті бібліотеки вперше з'явилась посада бібліографа. Її обіймала Безюк Зінаїда Микитівна – кваліфікований працівник з вищою спеціальною освітою, яка удосконалила роботу зі створення систематичної картотеки статей, продовжувала вести та впорядковувати краєзнавчу картотеку (хронологічний обсяг – з 1944 року), займалася довідково-бібліографічним та інформаційним обслуговуванням користувачів.

З кінця 60-х років ХХ ст. бібліотека вже отримувала анотовані й шифровані картки (на статті з періодичних видань)

Всесоюзної Книжкової палати та Книжкової палати України ім. І. Федорова, якими продовжувала користуватись до середини 90-х років минулого століття. Основна частина робочого часу бібліографів спрямовувалася на розстановку друкованих карток у систематичну картотеку статей. Бібліографи займались розписуванням збірників, а також місцевих періодичних видань для поповнення краєзнавчої картотеки, редагуванням систематичної картотеки статей. У цей період робились перші спроби випуску бібліографічних покажчиків. До 25-річчя створення педагогічного інституту у Львівському видавництві «Каменяр» (1966 р.) вийшла друком книга «Ровенський державний педагогічний інститут (1940-1965)», окремим розділом в якій була «Бібліографія друкованих праць викладачів інституту» [51].

Філашкіна Лора Рувимівна здійснює розстановку карток у систематичну картотеку статей

Її підготувала бібліограф Безюк Зінаїда Микитівна. На той час це була об'ємна, ґрунтовна бібліографія праць науковців інституту. Групування матеріалу в ній здійснено за назвами кафедр, які тоді функціонували в інституті, а в межах кафедр – в алфавітному порядку прізвищ викладачів (669 позицій). Об'єм бібліографії – 60 друкованих сторінок.

Сьогодні можемо переконатись у завзятті, працелюбності,

оптимізму та наполегливості наших попередників у вирішенні проблем довідково-бібліографічного забезпечення потреб читачів інститутської бібліотеки.

Безюк З. М. (друга справа) під час проведення презентації книги Смирнова С. С. "Брестська фортеця" (1966 р.)

Мельникович
Марія Петрівна

У 1970 році в бібліотеці (кабінеті бібліографії) почала працювати Мельникович (Єремєєва) Марія Петрівна.

Разом із Безюк Зінаїдою Микитівною вони продовжували поповнювати новими матеріалами картотеки, видавати різні види довідок, консультацій, активно включалися до всіх культурно-освітніх заходів: проведення бібліографічних оглядів літератури, організації книжкових виставок, читачьких конференцій, а також розпочали проведення занять з «Основ бібліотечно-бібліографічних знань» та ін. Працювали злагоджено і натхненно. Довідково-бібліографічна діяльність в усі часи функціонування бібліотеки займала значне місце. Адже з року в рік фонд бібліотеки поповнювався новими документами (в т. ч. періодичними виданнями), зростала чисельність викладачів, студентів, які потребували інформації з різноманітних актуаль-

них тем відповідно до вимог навчально-виховного процесу.

Наприкінці 1975-го року в кабінеті бібліографії працювали три бібліографа. За бібліографічну роботу відповідала висококваліфікований спеціаліст Філашкіна Лора Рувимівна. Очолюваний нею підрозділ був у числі кращих в бібліотеці. Картоteki систематично поповнювалися новими матеріалами, розширювалися, редагувалися. Удосконалювався розділ «Педагогіка. Народна освіта» систематичної картоteki статей, що стала формуватися за «Схемой библиотечно-библиографической классификации по разделу 37 «Педагогика. Народное образование» (розробленою Державною науковою педагогічною бібліотекою ім. К. Д. Ушинського Академії педагогічних наук СРСР) та «Схеми профільної (педагогічної) картоteki Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки».

Мельникович М. П. знайомить професора Лещенка П. Я. з новими публікаціями з філологічних дисциплін (1981 р.)

У цей період значно розширився довідково-бібліографічний фонд, що поповнювався не лише виданнями державної бібліографії, довідковими виданнями, а й інформаційними збірниками «Сборник рефератов НИР и ОКР», «Проблемы высшей школы», «Новая литература по педагогическим наукам и народному образованию» та ін. Бібліографи брали активну

участь у проведенні «Днів інформації», «Днів кафедр», «Днів дипломника», вели активну роботу з референтами-інформаторами кафедр. Працівниками відділу були зроблені перші спроби підготовки бібліографічних покажчиків. Так, Філашкіна Лора Рувимівна уклала бібліографічні покажчики «Учитель – твоя професія» (1976 р.), «Оцінка знань-важливий фактор навчально-виховного процесу» (1977 р.). Бібліографи Безюк Зінаїда Микитівна та Мельникович (Єрмеєва) Марія Петрівна підготували бібліографічний покажчик «Видатний педагог сучасності В. О. Сухомлинський» (1982 р.).

Неодноразово відділ змінював свою назву і штат. На початку 80-х років ХХ ст. на базі кабінету бібліографії було створено відділ бібліографії, де працювало 4 бібліографа: завідувача відділом – Філашкіна Лора Рувимівна – досвідчений фахівець, людина закохана у книгу; старший бібліограф – Мельникович (Єрмеєва) Марія Петрівна – ділова, енергійна, професійна людина та молоді бібліографи: Каліновська (Макарова) Лариса Вікторівна (1981-1985 рр.), Станкевич (Паламарчук) Світлана Миколаївна (1983-1990 рр.).

Їх спільними зусиллями продовжували друкуватися (на друкарській машинці) інформаційні списки літератури для кафедр за їх спеціалізацією, а згодом зведені інформаційні бюлетні «Новинки літератури». В цей час активно впроваджувалися нові форми інформування: диференційоване забезпечення керівників (ДЗК) та вибір-

Каліновська
Лариса Вікторівна

Станкевич
Світлана Миколаївна

кове розповсюдження інформації (ВРІ), здійснювалося довідково-бібліографічне обслуговування читачів, поповнювалися новими матеріалами картотеки, займалися аналітико-синтектичною обробкою документів, що надходили до бібліотеки, готували бібліографічні покажчики літератури.

У 1985 році весь довідково-пошуковий апарат (ДПА) бібліотеки (алфавітний каталог, систематичний каталог та систематична картотека статей), був переміщений у читальний зал № 1, де користувачі мали можливість вільного доступу до нього. У цьому ж році відділ бібліографії було перейменовано в довідково-бібліографічний відділ, який очолила досвідчений бібліограф Мельникович (Єремєєва) Марія Петрівна.

Під її керівництвом бібліографи Станкевич (Паламарчук) Світлана Миколаївна, Марчук Наталія Володимирівна (1984 р.), а згодом Ковальчук (Максись) Лариса Василівна (1986 р.), Ставицька (Козачок) Людмила Назарівна (1988 р.), Буравкова (Киричук) Людмила Миколаївна (1990 р.) з ентузіазмом продовжували роботу розпочату колегами, переймали їх досвід роботи, впроваджували нові форми довідково-

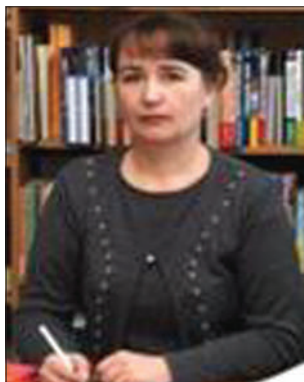
бібліографічного та інформаційного обслуговування користувачів.

Марчук
Наталія Володимирівна

Ковальчук
Лариса Василівна

Ставицька
Людмила Назарівна

Буравкова
Людмила Миколаївна

Діяльність відділу завжди була спрямована на допомогу навчально-виховній та науково-дослідній роботі студентів і викладачів, відповідно до завдань вищої школи. Становлення України як самостійної, незалежної держави наклало свій відбиток і на бібліотечну справу. Відсутність друкованих карток (припинилось їх надходження із книжкових палат) змусила працівників відділу самостійно здійснювати аналітико-синтетичну обробку документів та роздруковувати картки. Таким чином, систематична картотека статей оперативно поповнювалась новими матеріалами, вводились нові рубрики, для забезпечення довідково-бібліографічного обслуговування користувачів.

Незважаючи на економічні негаразди, колектив бібліотеки впевнено долав усі труднощі та просувався вперед, мав чітку

професійну позицію, спрямовану на подальший розвиток і створення нового іміджу.

У третє тисячоліття довідково-бібліографічний відділ, як і вся бібліотека, увійшов із досягненнями та планами подальшого розвитку. Це потребувало радикальних перетворень у бібліотечно-інформаційному забезпеченні навчальної, наукової та виховної роботи в університеті. Багато зусиль докладає для вдосконалення бібліотечної роботи, для підняття її до рівня сучасних вимог, талановитий керівник, досвідчений фахівець, професіонал – директор бібліотеки Грипич Світлана Никанорівна. Під її керівництвом інноваційний клімат став основою розвитку бібліотеки – розпочалася та впроваджується у практику роботи автоматизація бібліотечно-інформаційних процесів та пов'язані з цим нововведення.

Грипич Світлана Никанорівна

Працівники довідково-бібліографічного відділу одними із перших в бібліотеці отримали комп'ютери. Доступ користувачів до інформаційних ресурсів у бібліотеці значно розширило

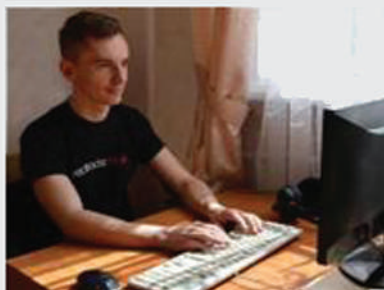
запровадження у 2002 році автоматизації за допомогою ліцензованої програми «УФД/Бібліотека», яка створена на базі сучасних технологій, стандартів обробки інформації. Із автоматизацією бібліотечно-бібліографічних процесів, багато проблем бібліотекарям доводилось вирішувати самостійно, адже у штаті не було інженерів-програмістів. Та труднощі допомогли набутти досвід, який згодився в майбутньому. Саме в цей час основним завданнями відділу стає поєднання традиційних методів роботи з освоєнням комп'ютерних технологій.

Перші кроки щодо автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів у відділі зробили: Трачук Людмила Федорівна, Марчук Наталія Володимирівна, Бережняк (Степанюк) Олена Володимирівна, Шиховцова Інна Борисівна, Свентій Віталій Васильович. Продовжили роботу Андрійчук Юрій Юрійович, Маслов Олександр Олександрович, Дзінько Володимир Олегович.

Трачук Л. Ф. та Марчук Н. В. працюють над поповненням електронної бази даних (2002 р.)

Наші читачі мають можливість користуватися повнотекстовою БД законодавчих та нормативно-правових документів комп'ютерної інформаційно-пошукової системи «Консультант».

Дуборіз В. А., Поліщук О. С., Себестьянович О. О.,
Мосурець Д. М. (2015 р.)

У відділі автоматизовано такі технологічні процеси, як створення бази даних аналітичних описів статей періодичних видань, збірників; створення картотеки БД наукових праць викладачів РДГУ, створення і підтримка інших баз даних.

Комп'ютеризація бібліотечно-бібліографічних процесів «привела» у колектив представників сильної статі. Тому трудові будні, де потрібні інженерно-технічні навички, стали для нас легшими.

Більшість процесів роботи у відділі ведуться паралельно – в традиційному та електронному режимах. До послуг користувачів електронний каталог, електронні бази даних та традиційні картотеки. Систематична картотека статей (СКС) є основою для довідково-бібліографічного обслуговування користувачів. Вона нараховує понад 800 тис. бібліографічних

записів з різних галузей знань. Це ядро всієї системи картотек нашої бібліотеки. СКС оперативно відображає інформацію з періодичних та продовжуваних видань, збірників. Постійно вводяться нові рубрики з актуальних питань. Матеріал у картотеці зберігається до того часу, поки у бібліотеці зберігається джерело інформації. За актуальністю та оперативністю оновлення змісту СКС перевершує систематичний каталог. Розгалужена система картотек дає можливість читачам отримати вичерпну інформацію про публікації в періодичних виданнях, збірниках.

Інформаційно-бібліографічний відділ веде також спеціальні тематичні картотеки. Серед них: «Рівненщина» – краєзнавча картотека; картотека дипломних та магістерських робіт РДГУ; картотека «Друковані праці РДГУ»; тематична картотека віршів; сценарії виховних та культурно-просвітницьких заходів; картотека рецензій; систематична картотека статей (галузева).

Активно ведеться робота зі створення електронного каталогу та допоміжних баз даних до нього, який сьогодні нарахує понад 190 тис. записів (із них понад 25 тис. записів книг та понад 165 тис. записів статей та частин документів). Електронний каталог бібліотеки є основним інформаційним ресурсом університету та центральною ланкою автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи «УФД/Бібліотека». За роки створення й розвитку пошукової системи електронний каталог набув позитивних змін. Здійснення основного та розширеного пошуку документів стало чіткішим та оперативнішим. До послуг користувачів бібліотеки створені й постійно редагуються власні електронні бібліографічні бази даних. Автоматизований пошук сприяє задоволенню універсальних запитів користувачів, виконанню всіх типів бібліографічних довідок, а також скороченню часу на пошук необхідної інформації та оптимізації довідково-бібліографічного обслуговування. Поєднання традиційної карткової СКС з ЕК залишаєть-

ся важливою ланкою як для бібліотеки, так і для читача. Користувачам (за їх бажанням) довідки видаються в традиційному та автоматизованому режимах.

Іванчук О. В. та Слобода О. В. під час обслуговування користувачів (2014 р.)

Наступні роки стали роками постійного оновлення програмного забезпечення, вдосконалення навичок роботи з програмою, велася робота щодо редагування та наповнення баз даних бібліотеки, розгорталася видавнича діяльність. Це період пошуку нових форм та методів в інформаційно-бібліографічній діяльності відділу, який у 2004 році отримав назву інформаційно-бібліографічний, а в 2005 році у його структурі виділено 2 сектори: сектор інформаційно-бібліографічного обслуговування, сектор наукової бібліографії та редакційно-видавничої роботи.

Підготовка бібліографічних посібників (БП) – невід’ємна частина діяльності наукової бібліотеки РДГУ. Для розширення інформаційно-бібліографічного сервісу наукової бібліотеки в 2001 році у відділі активізувалась робота з підготовки та випуску бібліографічних покажчиків. Наявна у фондах нашої бібліотеки література, а також нові надходження, відображаються у науково-допоміжних, рекомендаційних покажчиках

та списках літератури з актуальних питань для забезпечення навчального процесу й наукової роботи в університеті.

Враховуючи те, що в науковій бібліотеці університету зберігається близько 1000 примірників рідкісних книг та журналів виданих у ХІХ ст., в 2001 р. бібліографи Марчук Н. В., Мельникович (Єремєєва) М. П., Трачук Л. Ф. створили ретроспективний бібліографічний покажчик «Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)».

Поступово видавнича діяльність удосконалювалася, розширювалась тематика видань, запроваджувалися нові форми. Це окрема сторінка діяльності бібліотеки та відділу.

Зліва направо: Себестьянович О. О., Кушка А. С., Буравкова А. М., Дуборіз В. А., Ковальчук А. В., Поліщук О. С., Гуменюк Н. М., Іванчук О. В., Мосурець Д. М. (2014 р.)

Наукова бібліотека РДГУ упродовж багатьох років вносить свою частку в розвиток української бібліографії, що є засобом збереження і засвоєння наукового та інтелектуального надбання університету, підґрунтям для вивчення процесів його історичного розвитку. З цієї метою бібліотека постійно здійснює моніторинг наукових видань викладачів РДГУ та праць про них, які дозволяють скласти об'єктивну картину наукової діяльності університету.

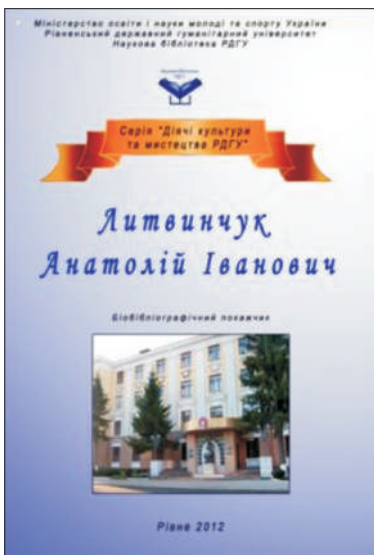
Сталий інтерес науковців викликають результати науково-бібліографічної діяльності, особливо традиційні видання бібліотеки: серія щорічників «Друковані праці РДГУ за ... рік» (2005–2012 рр.), що відображають науковий і творчий доробок науковців всіх факультетів університету.

У РДГУ систематично виходять збірники наукових праць «Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти». Наукова бібліотека РДГУ підготувала і випустила 4 випуски покажчика «Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету», в які включено бібліографічні описи статей, надрукованих у цих збірниках.

<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Малафійк <i>Іван Васильович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Карпенчук <i>Світлана Григорівна</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Шугасова <i>Людмила Михайлівна</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Швецова-Водка <i>Галина Михайлівна</i></p> <p>Войтківський факультет</p>
<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Бомба <i>Андрій Ярославович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Гон <i>Мақсिम Мойсейович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Вербець <i>Владислав Володимирович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	
<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Виткалов <i>Володимир Григорович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Петренко <i>Оксана Борисівна</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Ямицький <i>Вадим Маркович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Литвиненко <i>Світлана Анатоліївна</i></p> <p>Войтківський факультет</p>
<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Дем'янюк <i>Тамара Дмитрівна</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Шульжук <i>Жаленик Федорович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	<p>Міжнародна школа імені Тараса Шевченка Національний університет «Львівська політехніка» Львів, Україна</p> <p>Серія «Навчання, доктор наук, професор РДГУ»</p> <p>Пальчевський <i>Степан Сергійович</i></p> <p>Войтківський факультет</p> 	

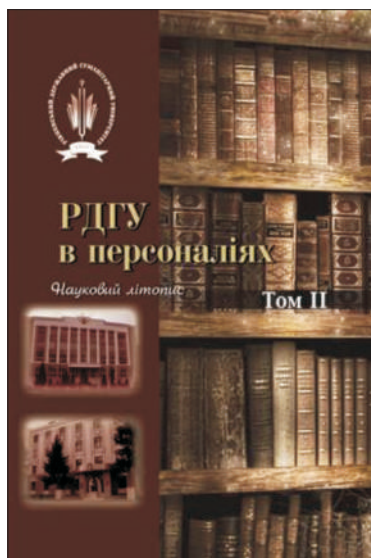
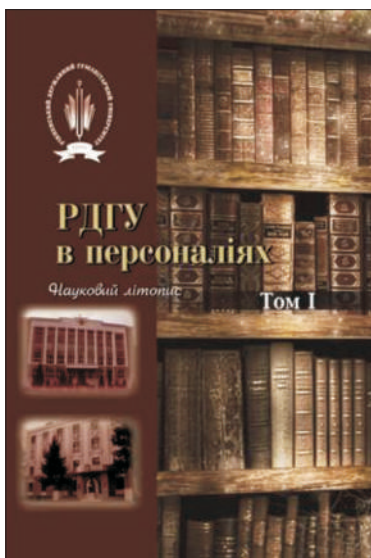
У 2006 році розпочалася робота з підготовки та випуску біо-бібліографічних покажчиків серії «Академіки, доктори наук, професори РДГУ». Мета серії – вшанування науковців університету, які своєю багаторічною, плідною працею сприяють розвитку освіти і науки в університеті; систематизація та збереження інформації про науковий доробок учених університету. Випуски здійснюються в рамках наукового проекту «Історія РДГУ» (в серії вийшло друком 24 біобібліографічних посібники). Серія відображає комплекс наукових досліджень професорів РДГУ, літературу про їх життя та діяльність, внесок у розвиток науки.

До складу РДГУ входить Інститут мистецтв, що славиться своїми фахівцями культурно-мистецького напрямку. Тому, в 2011 році бібліотекою започатковано ще одну серію «Діячі культури та мистецтва РДГУ». В серії вийшло 2 біобібліографічних посібника.

Інноваційною та фундаментальною формою роботи, що спрямована на популяризацію науково-педагогічного і творчого доробку науковців університету став довгостроковий

проект «Історія РДГУ». Ініціатором даного проекту є директор наукової бібліотеки доцент Грипич Світлана Никанорівна. В рамках цього проекту вийшов багатотомний біобібліографічний посібник «РДГУ в персоналіях» (Науковий літопис. Т. 1 – 2010 р., Т. 2 – 2015 р.). Їх основне завдання – донести до сучасників творчу та наукову спадщину і залишити для майбутніх поколінь студентів та викладачів як історичний літопис університету. Мета цих посібників – упорядкувати, систематизувати, всебічно розкрити науковий та творчий доробок науковців університету, тому що самі вони стали творцями його історії.

Зазначені серії та проекти відрізняються широтою охоплення біобібліографічного матеріалу, високим рівнем його вкладу. Біобібліографічні посібники укладаються у співпраці з самими науковцями, що підвищує якість підготовки та наукову цінність цих видань. Високого рівня бібліографічних посібників було досягнуто завдяки науковому консультуванню та редагуванню директора наукової бібліотеки РДГУ, доцента Грипич Світлани Никанорівни [64].

Зліва направо: перший проректор РДГУ, проф. Павелків Р. В., директор наук. б-ки, доц. Грипич С. Н., проф. Дичківська І. М., проф. Воробйов А. М., проректор з наукової роботи, проф. Поніманська Т. І. зі студентами педагогічного факультету РДГУ (2013 р.)

Нові надходження літератури з різних галузей знань представлені у поточних бібліографічних покажчиках серії «Нові надходження літератури». Ця серія представлена наступними напрямками: педагогіка; психологія; мовознавство; літературознавство; історія та ін.

Для інформаційного супроводу міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій та семінарів, що проходять в РДГУ здійснюється випуск бібліографічних покажчиків відповідної тематики (серія «Педагогічна», «Психологічна» та «Культурологічна»). Серед них такі, як «Педагогічне мислення в контексті теоретико-методичної спадщини А. С. Макаренка і сучасної педагогіки» (2008 р.), «Світ дошкілля: психолого-педагогічні проблеми дошкільної освіти» (2010 р.), «Розвиток професійної компетентності в процесі вузівської підготовки» (2011 р.), «Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів для дошкільної освіти» (2012 р.), «Розвиток просоціальної

стратегії як основи морального становлення особистості» (2013 р.), «Українська культурно-мистецька практика в ретроспективі» (2014 р.) та ін.

На допомогу навчально-виховному процесу створюються тематичні бібліографічні покажчики літератури з актуальних питань педагогіки, освіти, виховання, політики та ін. Серед них такі як: «Педагогіка великого українця» (До 125-річчя від дня народження Григорія Ващенко), (2003 р.), «Зигмунд Фрейд та теорія і практика психоаналізу» (2006 р.), «Лев Виготський: культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій і вчення про особистість» (2006 р.) та ін. Актуальні проблеми педагогіки відображені у посібниках серії «Педагогічна інноватика». Щорічники «Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ за ... рік» інформують читачів про отриману бібліотекою періодику (понад 300 назв українських та зарубіжних видань).

Друковані праці співробітників нашої бібліотеки (від початку її створення і до сьогодні) систематизовані у бібліографічному покажчику «Наукова бібліотека РДГУ. Друковані праці» (2014 р.).

Виставка друкованих видань наукової бібліотеки РДГУ до "Дня науки" (2014 р.)

За цей період підготовлено та видано понад 150 назв бібліографічних видань різних видів і типів у паперовому та електронному варіантах.

Результатом моніторингу бібліографічного репертуару, створеного науковою бібліотекою РДГУ є бібліографічний покажчик другого ступеня під назвою «Бібліографічні посібники наукової бібліотеки РДГУ. 2001-2011 рр.» (2011 р.).

Сьогодні у науковій бібліотеці впроваджено ще один напрям інформаційної діяльності – консолідування інформації, що стосується психолого-педагогічної галузі, шляхом реферування статей із збірника наукових праць РДГУ «Оновлення змісту, форм та методів

Друковані праці

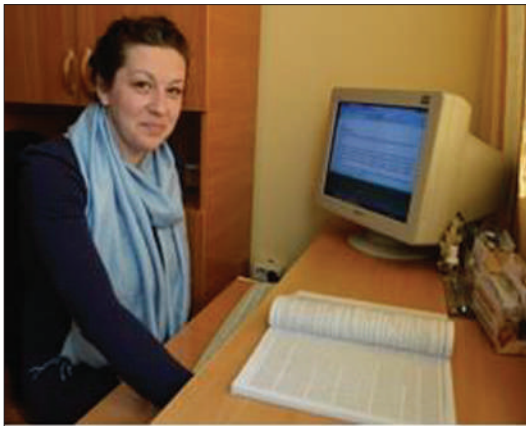

навчання і виховання в закладах освіти». Систематично відслідковуються й аналізуються внутрішні потоки інформації щодо публікаційної активності та наявності праць науковців нашого університету у Всеукраїнській реферативній базі даних (БД) «Україніка наукова» та третій серії Українського реферативного журналу (РЖ) «Джерело» з ініціативи Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

З метою повнішого відображення результатів їх робіт у світовому інформаційному просторі та організації міждержавного обміну реферативною інформацією реферати статей до Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського) наукова бібліотека подає трьома мовами: українською, російською та англійською. Таким чином, вони стають доступними через мережу Інтернет для світової наукової спільноти. Викладачі та студенти нашого університету можуть скористатися цією

реферативною базою, звернувшись на web-сайт наукової бібліотеки, де в розділі «Реферативна база даних» розміщено реферати з відповідних збірників. Цим напрямом науково-інформаційної діяльності займається молодий, але досвідчений фахівець Кушка Любов Степанівна – філолог за освітою, бібліотекар у душі.

Кушка Любов Степанівна здійснює реферування збірника наукових праць РДГУ «Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» (2015 р.)

Працівники відділу ведуть активну роботу з формування інформаційної культури студентської молоді, надають допомогу професорам, викладачам та іншим користувачам бібліотеки. Традиційними в цьому напрямку діяльності є теоретичні та практичні заняття з «Основ інформаційної культури», що організовуються на початку навчального року для студентів 1-х курсів всіх факультетів стаціонарного та заочного відділення. З 2015 року вони супроводжуються відеофільмом «Наукова бібліотека РДГУ реалізує ваше право на інформацію», що створений працівниками бібліотеки. Проводяться бібліографічні огляди літератури відповідної тематики для студентів 3-го курсу при вивченні навчальної дисципліни «Науково-дослідна та творчо-пошукова робота: організація, методологія,

інформаційне забезпечення», різноманітні інформаційні заходи, надаються консультації користувачам. Ми працюємо над створенням посібника «Формування інформаційної культури у бібліотеці вищого навчального закладу».

Ковальчук Лариса Василівна
проводить практичне
заняття з основ
інформаційної культури
(2015 р.)

У культурно-просвітницькій діяльності відділу набули популярності бібліопанорами циклів «Вивчаємо у ВНЗ» (на

допомогу вивченню навчальних дисциплін) та «Науково-педагогічний процес у ВНЗ» (на засіданнях кафедр за їх спеціалізацією). Це своєрідна форма спілкування бібліотечних фахівців, викладачів, науковців, студентів та популяризація ресурсів та сервісу бібліотеки. Системність та циклічність культурно-просвітницьких заходів підвищує їх ефективність та популярність.

Варто підкреслити те, що вся робота з організації, становлення і розвитку інформаційно-бібліографічного відділу була б неможливою без майстрів своєї справи, які в різні часи працювали у відділі. Крім уже названих, потрібно відзначити бібліографів Ставицьку (Козачок) Людмилу Назарівну, Федорук Ларису Миколаївну, Луцишину (Тупік) Тетяну Степанівну, Крижанівську Наталію Олександрівну.

Директор наукової
бібліотеки Грипич
Світлана Никанорівна
з молодим працівником
Гуч Ю. А. обговорюють
робочі питання (2008 р.)

Досвід, набутий під час роботи у науковій бібліотеці РДГУ, використовують у своїй викладацькій діяльності Трачук Людмила Федорівна, Остапчук (Гуч) Юлія Анатолівна, Бережняк (Степанюк) Олена Володимирівна, для яких наукова бібліотека РДГУ стала професійною школою, «стартовим майданчиком» у науково-педагогічну діяльність.

Свої знання вони передають новому поколінню майбутніх бібліотечних працівників, які навчаються на факультеті документальних комунікацій та менеджменту РДГУ.

У 2011 році інформаційно-бібліографічний відділ очолила Ковальчук Лариса Василівна, трудова діяльність якої майже трьома десятиліттями пов'язана з бібліотекою, а саме – з бібліографічною діяльністю.

Але це вже відділ, який «міцно стоїть на ногах», з великим досвідом і авторитетом; один з найбільших структурних підрозділів наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету.

Ковальчук Лариса Василівна

Буравкова Людмила
Миколаївна проводить
інформаційно-бібліографічний
огляд літератури (2012 р.)

Сьогоднішнє життя інформаційно-бібліографічного відділу полягає передусім у пошуку нових форм інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів бібліотеки. Серед складових його діяльності – комплектування довідково-бібліографічного фонду (ДБФ) бібліотеки, подальше запровадження новітніх інформаційних технологій, поповнення електронної систематичної картотеки статей, підготовка та випуск бібліографічних посібників, ведення систематичної картотеки статей, аналітико-синтетична обробка документів, реферування наукових збірників та ін.

Сьогодні інформаційно-бібліографічний відділ – це щорічно: майже 20 тис. довідок різних видів, пошук документів у базі «УФД/Бібліотека», понад 20 тис. відвідувань, 3 тис. книговидач, робота з періодичними виданнями бібліотеки (5 тис. примірників), перегляд і опрацювання нових надходжень документів до бібліотеки, введення в базу статей із періодичних видань та тематичних збірників (понад 20 тис. записів) і написання карток (близько 15 тис.).

З метою популяризації та активізації використання ресурсної бази бібліотеки працівниками відділу проводиться значна інформаційна робота. Пройшли випробування часом та стали традиційними «Дні інформації», що знайомлять відвідувачів з новими надходженнями; «Дні кафедр», «Дні аспіранта», «Дні магістранта» та ін. Працівники відділу беруть активну участь в культурно-просвітницьких заходах бібліотеки, вносять вагомий внесок у діяльність «Центру психолого-педа-

гогічної інформації наукової бібліотеки РДГУ», «Центру молодого дослідника наукової бібліотеки РДГУ», «Центру правової інформації наукової бібліотеки РДГУ». До компетенції центрів віднесено інформаційно-бібліографічний сервіс для забезпечення якісного та оперативного інформування користувачів відповідно до профілю діяльності університету.

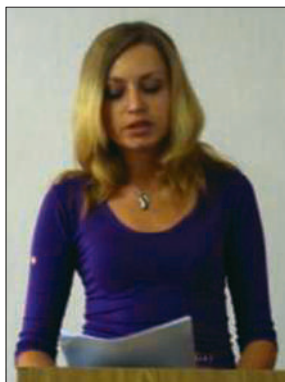

Іванчук Оксана Василівна працює з систематичною картотекою статей (2011 р.)

Працівники відділу – активні учасники науково-практичних конференцій, що проводить наукова бібліотека РДГУ. В своїх доповідях вони висвітлюють досвід роботи з інформаційно-бібліографічного обслуговування користувачів нашої бібліотеки, реферування та редакційно-видавничої діяльності.

Також беруть участь у щорічному конкурсі «Інноваційних проєктів наукової бібліотеки РДГУ». Представлені проєкти згодом втілюють у життя.

Працівники відділу вивчають досвід роботи інших бібліотек, впроваджують нові технології в практику своєї роботи, удосконалюють консультування з використанням електронних ресурсів та документів на різних носіях інформації.

Науково-практична конференція наукової бібліотеки РДГУ (2012 р.)

Будь-яку справу творять люди, вони є невід’ємною часткою історії як відділу, так і бібліотеки. Нині колектив інформаційно-бібліографічного відділу – колектив однодумців, спеціалістів, які уболівають за свою справу і роблять все для того, аби якомога повніше задовольнити інформаційні потреби користувачів наукової бібліотеки РДГУ. Ерудовані, компетентні, уважні до читачів, вони є сполучною ланкою від читача до книги на складному шляху пошуку інформації.

Інформаційно-бібліографічний відділ – це мобільний, творчий колектив, в якому гармонійно поєднуються такі якості як досвід і новаторство. Серед них досвідчений та висококваліфікований фахівець, авторитетний практик, ентузіаст бібліотечної справи, ветеран бібліотеки Мельникович (Єрмеєва) Марія Петрівна. Великий внесок у видавничу діяльність та ав-

томатизацію бібліотечних процесів вносять високопрофесійний бібліограф, самовідданий, компетентний, творчий працівник, головний бібліограф із 30-річним стажем бібліографічної роботи Марчук Наталія Володимирівна; професійна, енергійна, головний бібліотекар Буравкова Людмила Миколаївна; досвідчена, відповідальна зав. сектором Іванчук Оксана Василівна; творча, компетентна Шиховцова Інна Борисівна (2003-2012 р.).

Гуменюк Наталія Михайлівна представляє проект бібліографічного покажчика «Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету. Друковані праці» на конкурсі «Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ» (2013 р.)

Поряд працює креативна і перспективна молодь, на яку покладені великі сподівання. Маючи високу загальноосвітню і спеціальну підготовку, а також великий обсяг теоретичних знань, практично опановуючи майстерність бібліографа, молоді спеціалісти позитивно впливають на підвищення якості праці. Серед них: провідний редактор – Гуменюк Наталія Михайлівна (з 2008 р.), провідний бібліотекар – Дуборіз Володимир Анатолійович (з 2009 р.), зав. сектором – Мосурець Дмитро Миколайович (з 2009 р.), зав. сектором – Поліщук Олексій Сергійович (з 2009 р.), бібліотекар – Ковальчук (Шевчук)

Наталія Василівна (з 2011 р.), провідний бібліотекар – Себестьянович Олександр Олександрович (з 2011 р.), провідний бібліотекар – Кушка Любов Степанівна (з 2013 р.), бібліотекар – Слобода (Чорна) Ольга Василівна (з 2014 р.), інженер-програміст – Малаш Катерина Миколаївна (з 2014 р.).

Тут працюють високопрофесійні фахівці, які опановують нові знання, комп'ютерні технології, створюють неповторну атмосферу творчості. Це молоде покоління – наше майбутнє.

Це вони своєю самовідданою працею, бажанням зберегти традиції, закладені бібліографами, роблять максимум можливого для підвищення іміджу відділу та бібліотеки в цілому. Віриться, що історія відділу, яку будуть писати згодом вони, буде повнішою і цікавішою, наповненою сучасними тенденціями інформаційно-бібліографічного забезпечення запитів читачів наукової бібліотеки РДГУ. Але це вже буде інша історія – історія Наукової Бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету третього тисячоліття.

2.4. Відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи. Електронна бібліотека

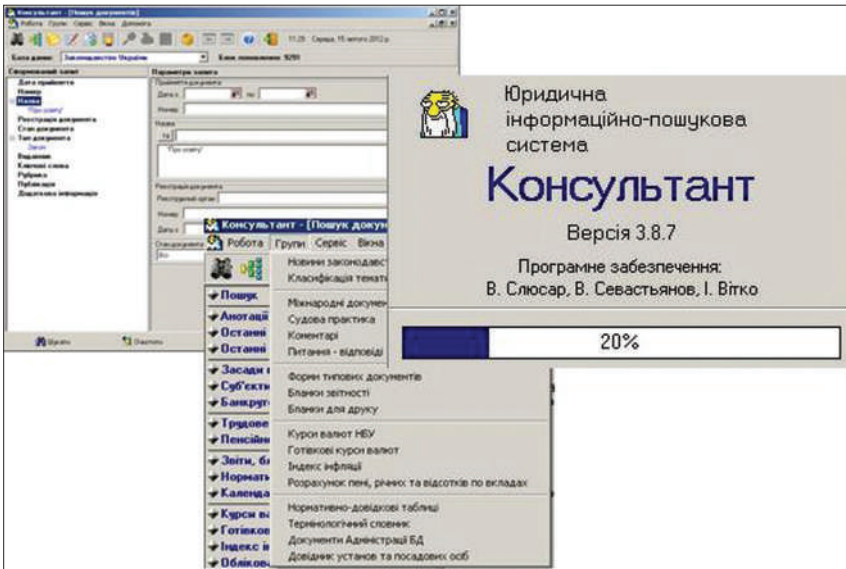
Зліва направо: Себестьянович О. О., Мосурець Д. М.,
Гаврилук І. А., Поліщук О. С. (2011 р.)

Ми стрімко вступили в ХХІ століття, за яким міцно закріпилася назва – епоха інформації, інформатизації, суспільних знань. Безумовно, це позначилося і на змісті та організації вищої освіти, особливо враховуючи сучасні завдання її реформування, що спонукало докорінним чином переглянути практику роботи бібліотек вищих навчальних закладів, змістити пріоритети в сторону розвитку та удосконалення комп'ютерних та віртуальних технологій.

Отож, складність і багатоаспектність інформаційних потреб студентів, викладачів та інших користувачів зумовила необхідність розробки і реалізації ефективної стратегії трансформації наукової бібліотеки РДГУ в електронну бібліотеку.

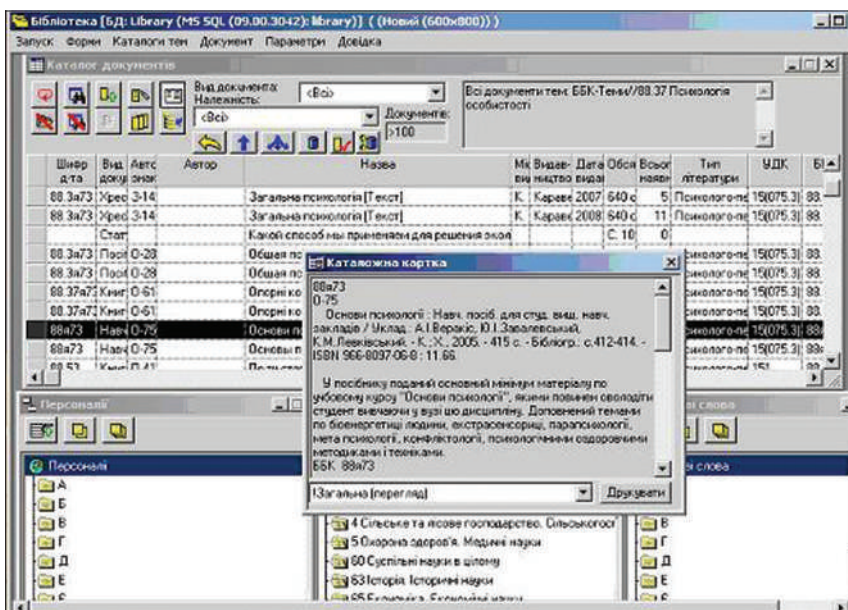
Завдяки управлінським рішенням директора бібліотеки доцента Грипич Світлани Никанорівни розпочався етап комп'ютеризації всіх напрямків діяльності бібліотеки та входження її у світовий інформаційний простір. Але, цілком законно, що вирішення такої складної проблеми як трансформація бібліотеки від сховища документної інформації на паперових носіях до активних розповсюджувачів знань засобами електронних комунікацій здійснювалося поступово. Початковим етапом введення в практику роботи інформаційно-комунікаційних технологій став 2001 рік. Відтоді, по суті, розвиток електронної бібліотеки й історія відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи відбувалися паралельно. Саме тоді університетська бібліотека отримала 2 перших комп'ютера, одному з яких довелось виконувати функції сервера. Працівники бібліотеки, за своєї ініціативи, навчались основам комп'ютерної грамотності, відвідували спеціальні курси. Тоді, вперше до штату бібліотеки було введено посаду інженера-програміста. Ним став випускник нашого університету Коломис Олександр, а згодом на зміну йому прийшли інші випускники факультету математики та інформатики, які сприяли подальшому розвитку комп'ютерних технологій нашої бібліотеки (Свентій Віталій Васильович, Дзінько Володимир Олегович, Якимчук Роман Любомирович, Шум Роман Петрович). Комп'ютерний ринок уже на той час пропонував бібліотекам різноманітні повнотекстові бази даних, які були б корисні в навчальному та науковому процесі. Так, 2001 рік увійшов в історію наукової бібліотеки РДГУ і як рік впровадження у практику роботи першої повнотекстової бази даних, яка успішно використовується і до сьогодні. Це комп'ютерна інформаційно-пошукова система (ІПС) «Консультант».

Базою даних системи є сукупність повних текстів законодавчих, нормативно-правових, розпорядчих документів центральних органів державної влади України, міжнародних

договорів, документів регіонального законодавства тощо. В її корисності згодом переконалися всі користувачі нашої бібліотеки, адже вона є сучасним і простим засобом для роботи з правовою інформацією. Система має потужний пошуковий апарат та різноманітні засоби відображення документів та щодня поповнюється новою інформацією. Але, щоб гідно представити інформаційні ресурси нашої бібліотеки в автоматизованій мережі і, головне, зробити їх доступними для оперативного пошуку та використання, потрібні були спеціальні комп'ютерні програми. А їх було не так багато, особливо вітчизняних, розрахованих саме на бібліотеки вищих навчальних закладів. Тож перед нами постало досить складне завдання: детально і, головне, оперативно вивчити їх технологічні особливості, ознайомившись із досвідом інших бібліотек, які вже використовували ті чи інші програмні системи, та визначитися, яка із них буде для нас найефективнішою. Адже мова йшла про довготривале її використання, про великий обсяг технологічних нововведень, які б принципово змінили обслуговування користувачів та їх інформаційне забезпечення. В резуль-

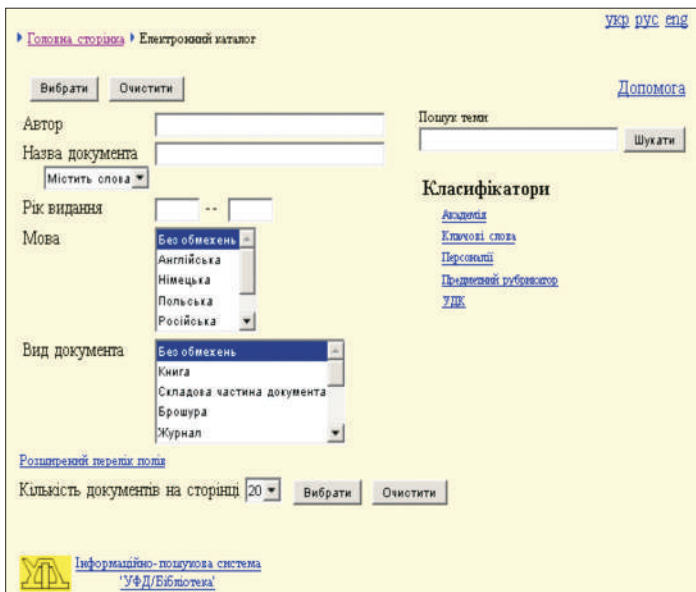
таті проведеної необхідної моніторингової та науково-методичної роботи наша бібліотека зробила свій вибір. У 2002 році було придбано вітчизняну ліцензовану комп'ютерну програмну систему «УФД/Бібліотека», розробником якої є Закрите акціонерне товариство «Український фондовий дім» (м. Київ). «УФД/Бібліотека» – це саме той програмний продукт, який став базовим ресурсом, що здатний забезпечити комплексну комп'ютеризацію майже всіх виробничих циклів та формування на його базі електронної бібліотеки. Ця програма створена на основі сучасних технологій і стандартів обробки та передачі інформації. У ній реалізовані всі основні бібліотечні технології, що відповідають міжнародним стандартам сумісництва та мають мобільну інформаційно-пошукову систему, яка пропонує широкі можливості опрацювання і пошуку інформації. Позитивним фактором у виборі названого програмного забезпечення є те, що «Український фондовий дім» на основі двосторонніх договірних зобов'язань постійно надає необхідні консультації щодо його використання. Установа-

розробник працює над її удосконаленням, особливо враховуючи при цьому наші професійні потреби як користувачів. Ми були першими серед бібліотек Рівненщини, хто впровадив у практику роботи цю комп'ютерну програмну систему, яку згодом, як приклад, наслідували й інші бібліотеки.

Початковим і головним етапом роботи з комп'ютерною програмною системою «УФД/Бібліотека» стало формування електронного каталогу. Попереду в нас була дуже об'ємна і складна робота не тільки з електронним каталогом, але і з переведенням інших бібліотечних та бібліографічних процесів в електронну форму. А чи справимось, чи зуміємо? І зуміли, і справились. Одними із перших, хто долучився до основ створення електронного каталогу були молоді перспективні працівники бібліотеки: Трачук Людмила Федорівна і Степанюк Олена Володимирівна (нині – викладачі факультету документальних комунікацій та менеджменту), Тимощук Ольга В'ячеславівна, Крижанівська Наталія Олександрівна. За максимально короткий термін вони допомогли й іншим колегам опанувати технологічні процеси формування електронного каталогу. Невдовзі до виконання цієї роботи приєдналися Коломієць Ніна Борисівна, Супрунець Марія Ростиславівна, Марчук Наталія Володимирівна, Печончик Богдана Сергіївна та інші. Формування електронного каталогу стало стратегічним пріоритетом всієї інформаційної діяльності. Робота над ним була розпочата з нових надходжень літератури (1 липня 2002 року). До його складу увійшли: бібліографічні записи книг, брошур, статті із журналів та частини документів (збірників наукових праць, альманахів), нотні видання, електронні документи на компакт-дисках, видані українською та іноземними мовами. Отож, перший етап впровадження комп'ютерних технологій у практику роботи нашої бібліотеки було успішно подолано. На порядку денному постало наступне завдання – це електронний облік фондів. 1 січня 2004 року бібліотека приступила до роботи зі створення електронного дифе-

ренційованого та інтегрованого обліку нових надходжень, тобто створення і ведення в електронному режимі інвентарних і сумарних книг. Сьогодні цей напрямок роботи сміливо можна назвати і первинною ланкою у створенні електронного каталогу бібліотеки. В процесі практичної діяльності бібліотека також опанувала і технологію автоматизованого вилучення літератури. Виконання цих завдань було покладено на Тарасюк (Середу) Галину Миколаївну, Орос Оксану Миколаївну, Кузнецову Аліну Анатоліївну. Відпрацювавши методику внесення в електронний каталог відомостей про нові надходження літератури, ми переконалися в необхідності занесення до бази даних електронного каталогу бібліографічних записів книг та брошур, виданих у попередні роки. Вивчивши читацький попит на таку літературу, наявний склад фонду, його актуальність для сучасного навчального і наукового процесу РДГУ та попередньо детально вивчивши всі технологічні процеси цієї справи, методичною радою наукової бібліотеки було прийняте рішення про ретроввод до електронного каталогу книг і брошур з усіх галузей знань фонду університетської бібліотеки, виданих з 1995 до 2002 р. Цю довготривалу роботу впродовж 2004-2012 рр. поетапно здійснили працівники відділу наукової обробки документів: Коломієць Ніна Борисівна, Супрунець Марія Ростиславівна, Печончик Богдана Сергіївна, Купрунець (Полюхович) Валентина Павлівна. Обробка інформації здійснювалася шляхом перегляду документів *de visu*. Оскільки об'єм бібліографічної інформації на каталожній картці не відповідає вимогам для заповнення полів ЕК, маючи перед собою книгу, ми змогли відобразити в електронному каталозі всі тематичні рубрики видання. Ретроконверсія фонду дозволила виявити і виправити помилки карткових каталогів. Така робота дала чудовий результат для удосконалення довідково-пошукового апарату бібліотеки. Сьогодні електронний каталог дає можливість якісно забезпечити багатокритеріальний відбір документів за реквізитами, рубриками, ключовими

Електронний каталог на web-сайті наукової бібліотеки РДГУ

словами. Цьому сприяє доцільно складений та постійно оновлюваний рубрикатор ключових слів електронного каталогу, розроблений виключно силами працівників відділів нашої бібліотеки: інформаційно-бібліографічного та наукової обробки документів. Сьогодні електронний каталог нараховує понад 200 тис. записів. Він доступний користувачам і в локальній мережі наукової бібліотеки, і в мережі Інтернет.

Але велика кількість інформації в електронному вигляді та її ефективне використання вимагає і такого комп'ютерного технологічного процесу як постійне редагування електронного каталогу та інших баз даних бібліотеки. Це складний і довготривалий процес, при якому доводиться вирішувати проблеми, пов'язані, в першу чергу, з коректним заповненням полів програми «УФД/Бібліотека» і відповідності електронних записів вимогам нового стандарту бібліографічного опису, удосконалення пошукових функцій і лінгвістичного забезпечення.

Адаптуючись до нових умов, поступово змінювалась структура бібліотеки, форми, методи роботи, технологічні проце-

Відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи (зліва направо): Мосурець Д. М., Поліщук О. С., Гаврилюк І. А. (2010 р.)

си. Зокрема, у 2004 році було створено новий структурний підрозділ – відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи. До його складу увійшли сектори: автоматизованих комп'ютерних систем та електронних інформаційних ресурсів.

Специфіка впровадження нових технологій, розширення комп'ютерної бази і призвели до необхідності створення в бібліотеці цього структурного підрозділу, який очолила зав. сектором Гаврилюк Ірина Анатоліївна.

Саме від цього часу відділ почав функціонувати відповідно до «Положення про відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи наукової бібліотеки РДГУ». Отож, попереду постало багато завдань з подальшої трансформації наукової бібліотеки РДГУ в електронну бібліотеку. Цього вимагали процеси реформування та

Гаврилюк
Ірина Анатоліївна

модернізації вітчизняної педагогічної науки та освіти, входження нашої держави до світового інформаційного простору, що і вплинуло на характер функцій відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи. Також новостворений відділ взяв на себе і виконання таких завдань, як: встановлення та обслуговування комп'ютерної техніки у інших структурних підрозділах бібліотеки; розвиток і підтримку функціонування локальної мережі бібліотеки; створення і супровід програм автоматизації бібліотечних процесів їх адміністрування; контроль за каналами зв'язку; збереження інформаційних електронних ресурсів шляхом здійснення резервного копіювання всіх існуючих у бібліотеці баз даних; технічне обслуговування та змістовне наповнення web-сайтів університету та наукової бібліотеки РДГУ.

Важливою подією в діяльності бібліотеки стало придбання спеціалізованого сервера, що збільшило її технічні та технологічні можливості. Адже база даних електронного каталогу активно збільшувалася, тому окремий сервер нам був вкрай

необхідний. Згодом, бібліотека отримала новий, значно потужніший.

Робота відділу постійно удосконалювалася, що дозволяло розв'язувати дедалі складніші завдання. Для успішного задоволення наукових, фахових й освітніх потреб користувачів формувалися і інші необхідні бібліографічні бази даних. У 2004 році розпочали створювати базу даних періодичних видань, які надходять до наукової бібліотеки РДГУ. Над її формуванням працювали: Андреевська Ольга Аркадіївна, Тарасюк (Середа) Галина Миколаївна, а згодом – Кузнецова Аліна Анатоліївна, Гунько (Рудич) Ганна Вікторівна, Сидорук (Гзило) Світлана Ігорівна.

Наступним етапом стало формування бази даних наукових праць викладачів РДГУ, яка бере свій початок з 2005 року. Її складовою частиною є наукові, навчальні, навчально-методичні та інші видання викладачів як у друкованому, так і в електронному варіанті. Враховуючи запити користувачів бібліотеки, особливо молодих науковців, з 2007 року була розпочата робота з формування бази даних авторефератів дисертацій, які надходять до наукової бібліотеки. Найскладнішим процесом стало формування бази даних книгозабезпечення навчального процесу РДГУ, яка створювалася на основі традиційної «Картотеки книгозабезпечення навчального процесу», що бере свій початок з 1980 року. До її створення приклали зусилля Тарасюк (Середа) Галина Миколаївна, Андреевська Ольга Аркадіївна, Гаврилюк Ірина Анатоліївна. Сьогодні роботу з її подальшого формування здійснюють Гунько (Рудич) Ганна Вікторівна та Сидорук (Гзило) Світлана Ігорівна. Всі ці різноманітні електронні ресурси нашої бібліотеки успішно використовуються в обслуговуванні користувачів. При виконанні електронних довідок пошук здійснюється за будь-яким елементом опису, їх якості сприяють, крім рубрикатора, анотації, що супроводжують бібліографічні записи книг. Знайдену інформацію читач може отримати у

вигляді роздрукованого списку або ж записати на будь-який електронний носій.

В умовах сучасного інформаційного суспільства прискорених обертів набуває розвиток потоку електронних документів. І комп'ютеризація бібліотеки має за мету максимально задовольнити інформаційні потреби користувачів в процесі наукової, навчальної, професійної, загальноосвітньої та інших видів діяльності. Отож, ми формуємо свої фонди на компакт-дисках (CD, DVD), які отримуємо від видавництва та книготорговельної мережі. Фонд електронних документів поповнюється і за рахунок електронних копій друкованих видань, підготовлених викладачами кафедр та виданих редакційно-видавничим відділом нашого університету. Також з метою покращення інформаційного забезпечення навчального процесу з 2010 року користувачі мають можливість доступу до бази даних електронної бібліотеки видавництва «Центру навчальної літератури», до складу якої входять повні тексти підручників, навчально-методичних посібників з економічних,

До уваги викладачів, студентів та співробітників РДГУ

Наукова бібліотека університету пропонує Вам повнотекстову електронну базу даних книг «Центру навчальної літератури» (ЦНЛ), яку можна використовувати по телекомунікаційній мережі Інтернет – www.culonline.com.ua

Скористатись цією базою ви можете за таких умов:

Логін: **rshu**
Пароль: **226044**

● Доступ дозволяється з комп'ютерів, встановлених у приміщенні наукової бібліотеки та навчальних корпусів РДГУ. Кількість користувачів, які можуть ознайомитись з ЕБД, необмежена.

● До ваших послуг повнотекстові навчальні посібники: аудит; бухгалтерський, кадровий облік; фінанси; економіка; менеджмент; маркетинг; правова література, а також з гуманітарних та природничих та технічних наук.

● Дозволяється копіювання окремих статей та інших фрагментів ЕБД для використання в навчальних і дослідницьких цілях згідно з договором ТОВ «Центру навчальної літератури».

гуманітарних, природничих та технічних наук. Скористатися цими електронними документами можна як з комп'ютерів, встановлених у приміщеннях наукової бібліотеки, так і в навчальних корпусах університету.

Наявність локальної мережі бібліотеки сприяє роботі інших підрозділів у здійсненні комп'ютерного набору, верстки та дизайнерського оформлення бібліографічних, біобібліографічних, інформаційно-методичних та інших посібників, що видаються інформаційно-бібліографічним відділом, відділом наукової обробки документів, відділом комплектування та обліку фондів.

Однією із основних вимог користувачів ХХІ століття є надання максимально повної інформації за мінімально коротким терміном. Затребуваність інформаційних ресурсів з аналітичним конвентом і оперативним доступом є відправною точкою кооперування бібліотек в пошуку більш ефективних форм обслуговування користувачів. В цьому зв'язку однією із наших стратегічних цілей є корпоративне співробітництво за галузевою ознакою з педагогічними бібліотеками України, Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В. Сухомлинського. Технічний супровід цього напрямку діяльності нашої бібліотеки надає відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи.

Особливе місце в удосконаленні інформаційного забезпечення в рамках електронної бібліотеки займає діяльність, спрямована на підтримку віртуального спілкування університетської бібліотеки та її користувачів. З цією метою наша бібліотека підтримує власну сторінку на загальноуніверситетському сайті (www.rshu.edu.ua) (2002 р.), на якій розміщена інформація про бібліотеку: її історію, структуру, правила користування тощо. Вона містить перелік бібліографічних, біобібліографічних посібників і покажчиків, які впродовж року видає наукова бібліотека РДГУ. Але нас не полишала думка про створення власного web-сайту. Розв'язавши необхідні

технічні питання, для реалізації цього задуму ми вирішили залучити студентів факультету математики та інформатики до його створення. Адже, як інформаційний портал, бібліотека університету стала б значно ближчою до користувачів, перетворилася б на зібрання відкритих інформаційних ресурсів, які б систематично поповнювалися. Декан факультету математики та інформатики доцент Шахрайчук Микола Йовович, зав. кафедри інформатики та прикладної математики професор Сяський Андрій Олексійович підтримали цю ідею бібліотеки. Тож упродовж 2008-2009 рр. студентка Панай Ольга спільно з працівниками нашої бібліотеки та під керівництвом старшого викладача кафедри інформатики та прикладної математики Зараї Віри Михайлівни в своїй бакалаврській роботі розробила програму та дизайн сайту наукової бібліотеки РДГУ.

Згодом бібліотека активно приступила до реалізації і інших завдань, спрямованих на подальше покращення задоволення науково-освітніх запитів своїх користувачів. В першу чергу, це стосувалося діяльності бібліотеки в рамках «Центру психолого-педагогічної інформації наукової бібліотеки РДГУ», «Центру молодого дослідника наукової бібліотеки РДГУ» та «Центру правової інформації наукової бібліотеки РДГУ». Значна частина їх інформаційного забезпечення припадає саме на Інтернет-ресурси. Отже, web-сайт наукової бібліотеки потребував значного розширення контенту та і програма його не була досконалою, вимагала постійної трудомісткої роботи з інформаційного поповнення і удосконалення структури. Та менш ніж за рік сайт повністю було модернізовано вже виключно силами працівників самої бібліотеки, а особливо зав. сектором Поліщука Олексія Сергійовича. Він самостійно створив нову програму сайту, його контент та дизайн (www.library.rshu.edu.ua).

Відповідно до головних цілей і завдань бібліотеки наш сайт складається із таких розділів головного меню:

Web-сайт наукової бібліотеки РДГУ

- історичної довідки, що містить інформацію про неї, її основні функції та структуру);
- інформацію для читачів (в т. ч. правила користування бібліотекою та ін.);
- ресурси наукової бібліотеки РДГУ (розміщений електронний каталог бібліотеки та бази даних);
- довідково-пошуковий апарат, що інформує про карткові каталоги і картотеки, які є в науковій бібліотеці РДГУ;
- каталог періодичних видань, які отримує бібліотека;
- реферативна база даних (пропонує користувачам реферативну інформацію із збірника наукових праць РДГУ

До уваги викладачів, студентів та співробітників РДГУ

Центр психолого-педагогічної інформації наукової бібліотеки РДГУ

(читальний зал №1 вул. Октафова, 31, навч. корп. №5)

ПРОПОНУЄ:

- вільний доступ до інформаційних ресурсів (традиційних каталогів, картотек та електронних БД);
- диференційоване бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів;
- повнотекстову базу інформаційно-пошукової системи «Консультант», що включає:
 - законодавчі та нормативні акти про освіту в Україні;
 - нормативно-правові акти вищих органів влади України (Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України);
 - міжнародні угоди про співробітництво в галузі освіти і науки;
 - документи регіонального законодавства в галузі освіти і науки;
- визначення класифікаційних індексів на статті, книги, які підготовлені до друку викладачами та студентами РДГУ;
- документні ресурси (цифровий фонд) психолого-педагогічного спрямування, що містить: монографії, наукові збірники, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, періодичні видання, електронні видання та ін.;
- виконання віртуальних довідок з питань педагогіки та психології (запитання і відповіді);
- культурно-просвітницькі заходи (виставки та перегляди літератури, дні інформації, огляди, усні журнали);
- бібліоанджести «Проблеми вищої школи» та «Велика педрада»;
- методичні рекомендації «Наукова бібліотека РДГУ на допомогу формуванню інформаційної культури студентів»;
- на сайті наукової бібліотеки library.rdg.edu.ua представлена інформація:
 - тематичні бібліографічні покажчики наукової бібліотеки РДГУ (серії «Психологічна», «Педагогічна», «Педагогічна інноваційна», «Академіка, доктори наук, професори РДГУ»);
 - нові надходження літератури педагогічного та психологічного напрямку;
 - корисні Інтернет-посилання;
 - віртуальні виставки;
 - база даних періодичних видань, які надходять до фондів наукової бібліотеки РДГУ;
 - повнотекстова база електронних книг, журналів, збірників, наукових статей психологічного та педагогічного напрямку у вільному доступі в мережі Інтернет;
 - електронний каталог БД (з можливістю самостійно знайти інформацію).

Вся інформація щодо Центру психолого-педагогічної інформації щотижня поповнюється на сайті наукової бібліотеки РДГУ

«Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти»);

– інформаційний бібліокур'єр (надає інформацію про нові надходження літератури з усіх галузей знань);

– перелік назв та електронні адреси безкоштовних міжнародних наукометричних баз даних та систем.

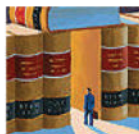
Меню сайту поповнюється інформацією, що призначена для «Центру психолого-педагогічної інформації наукової бібліотеки РДГУ», «Центру молодого дослідника наукової бібліотеки РДГУ» та «Центру правової інформації наукової бібліотеки РДГУ».

Ми пропонуємо науковцям нашого університету електронний ресурс «Міжнародні наукометричні бази даних та системи», який містить інформацію про наукометричні показники авторів, бази даних SCOPUS, FreeFullPDF, BASE, Google-Академія, Український індекс наукового цитування. До послуг користувачів сайту повнотекстова база даних бібліографічних, біобібліографічних покажчиків, посібників, які ство-

До уваги викладачів, студентів та співробітників РДГУ

Центр правової інформації наукової бібліотеки РДГУ

(читальний зал №1 вул. Остафова, 31, навч. корп. №5)

ПРОПОНУЄ:

- вільний доступ до інформаційних ресурсів (традиційних каталогів, картотек електронних БД);
- диференційоване бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів;
- повнодоступну базу інформаційно-пошукової системи «Консультант», що включає:
 - документи державних органів влади України;
 - міжнародні угоди;
 - документи регіонального законодавства;
- визначення класифікаційних індексів на статті, книги, які підготовлено до друку викладачами та студентами РДГУ;
- документні ресурси (книжковий фонд), що містить монографії, наукові збірники, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, періодичні видання, електронні видання та ін.;
- виконання віртуальних довідок (запитання і відповіді);
- культурно-просвітницькі заходи (виставки та перегляди літератури, дії інформації, огляди, усні журнали);
- на сайті наукової бібліотеки libray.rda.edu.ua представлено інформацію:
 - нова література юридичних наук та питання держави і права, яка надійшла до фонду наукової бібліотеки РДГУ;
 - правові сайти в мережі в Інтернет;
 - віртуальні виставки;
 - база даних періодичних видань, які надходять до фонду наукової бібліотеки РДГУ;
 - повнотекстова база електронних книг, журналів, збірників, наукових статей у вільному доступі в мережі Інтернет;
 - електронний каталог (БД) дає можливість самостійно знайти інформацію).

Вся інформація щодо Центру правової інформації щотижня поповнюється на сайті наукової бібліотеки РДГУ

До уваги викладачів, студентів та співробітників РДГУ

Центр молодого дослідника наукової бібліотеки РДГУ

(читальний зал №1 вул. Остафова, 31, навч. корп. №5)

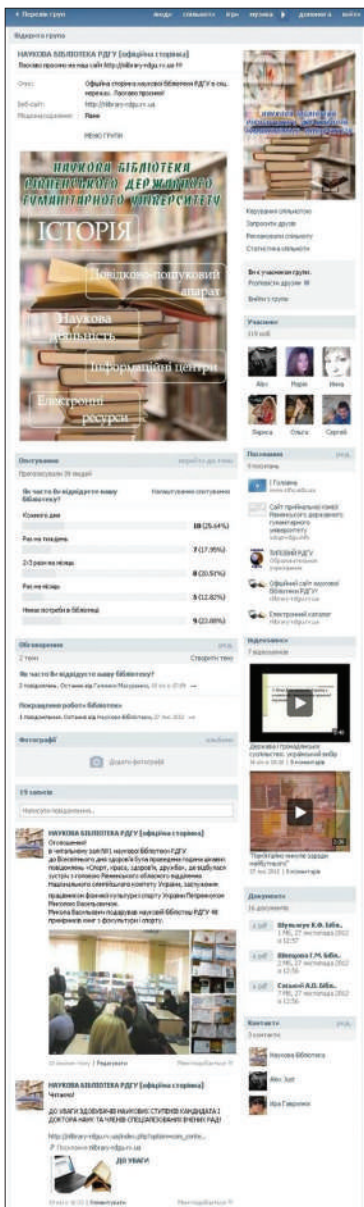
ПРОПОНУЄ:

- вільний доступ до інформаційних ресурсів (традиційних каталогів, картотек електронних БД);
- диференційоване бібліотечно-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів;
- повнодоступну базу інформаційно-пошукової системи «Консультант», що включає:
 - документи державних органів влади України;
 - міжнародні угоди;
 - документи регіонального законодавства;
- визначення класифікаційних індексів на статті, книги, які підготовлено до друку викладачами та студентами РДГУ;
- документні ресурси (книжковий фонд), що містить монографії, наукові збірники, підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, періодичні видання, електронні видання та ін.;
- виконання віртуальних довідок (запитання і відповіді);
- культурно-просвітницькі заходи (виставки та перегляди літератури, дії інформації, огляди, усні журнали);
- бібліографічне «На допомогу здобувачам наукових ступенів»;
- на сайті наукової бібліотеки libray.rda.edu.ua представлено:
 - «Методичні рекомендації до впровадження ДСТУ ГОСТ 7.1:2006
 - «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання» / РДГУ, Наук. б-ка; за ред. С. Н. Гринич; уклад.;
 - Н. В. Колодій, М. Р. Супрунчук, Т. В. Ковалюк. – Рівне : РДГУ, 2010. – 42 с.-;
 - авторферти дисертацій, які надходять до фонду наукової бібліотеки РДГУ;
 - корисні Інтернет-ресурси молодому досліднику;
 - бібліографічна база дисертацій, які захищені в РДГУ та зберігаються в науковій бібліотеці університету;
 - віртуальні виставки;
 - база даних періодичних видань, які надходять до наукової бібліотеки РДГУ;
 - повнотекстова база електронних книг, журналів, збірників, наукових статей у вільному доступі в мережі Інтернет;
 - електронний каталог (БД) дає можливість самостійно знайти інформацію).

Вся інформація щодо Центру молодого дослідника щотижня поповнюється на сайті наукової бібліотеки РДГУ

рені науковою бібліотекою Рівненського державного гуманітарного університету. Також користувачі на нашому сайті мають можливість знайомитися з презентаціями з актуальних

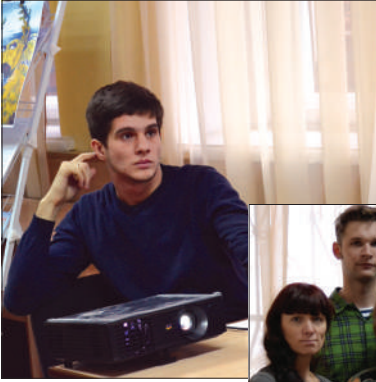

Сторінка в соціальній мережі "ВКонтакте" наукової бібліотеки РДГУ

питань та з віртуальними виставками, які регулярно оновлюються, отримати віртуальну довідку та висловити свої думки і побажання щодо контенту сайту та його технічних можливостей. Змістовним наповненням сайту займається не лише відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи, але і спеціально створена робоча група із працівників інших відділів бібліотеки з метою його постійного удосконалення, який своїм інформаційним наповненням виконує широкий спектр завдань:

- представлення всіх аспектів бібліотечної діяльності та розмаїття її інформаційних ресурсів;
- сприяння вирішенню завдань інформатизації освітнього та науково-дослідницького процесів;
- забезпечення інтеграції ресурсів наукової бібліотеки РДГУ в єдиний інформаційний простір;
- підвищення інформаційної культури користувачів.

Але, сьогодні для присутності нашої бібліотеки в інтерактивному середовищі самого лише сайту бібліотеки вже недостатньо. Активність користувачів у соціальних мережах постійно зростає, тому ця інформаційна галузь не залишилася поза увагою наукової бібліотеки РДГУ. Впродовж 2013-2014 рр.

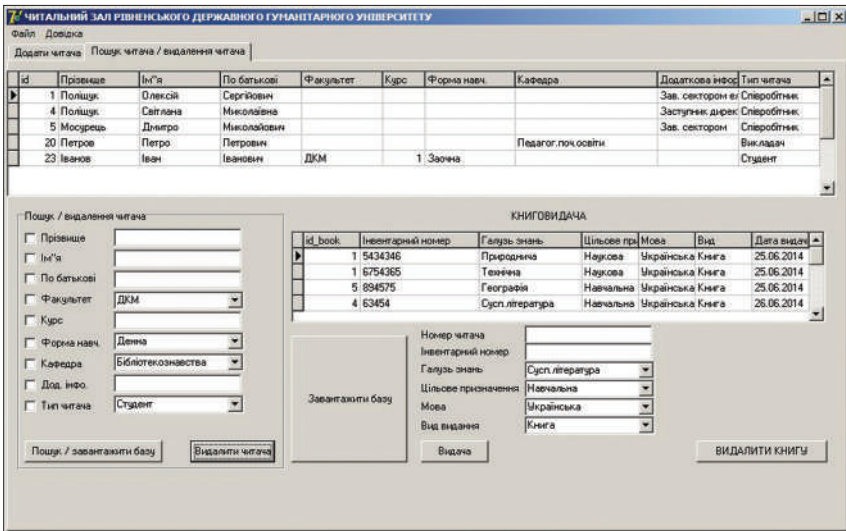

ми надавали можливість користуватися сторінкою наукової бібліотеки в соціальній мережі «ВКонтакте». Її розробку та впровадження в практику роботи здійснив співробітник відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи Себестьянович Олександр Олександрович.

Наукова бібліотека РДГУ продовжує динамічно розвиватися. І, безумовно, перспективи її інноваційного поступу пов'язані з подальшим освоєнням програми «УФД/Бібліотека», розвитком і удосконаленням віртуальних технологій, участю в корпоративній роботі зі створення електронних ресурсів разом з іншими бібліотеками. Сьогодні діяльність відділу

інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи щодо подальшого функціонування та розширення електронної бібліотеки забезпечують Гаврилук Ірина Анатоліївна, Поліщук Олексій Сергійович, Себестьянович Олександр Олександрович, Мосурець Дмитро Миколайович.

Постійно здійснюється не тільки ґрунтовний аналіз внутрішнього, але і зовнішнього середовища «бібліотека вищого навчального закладу – система вищої освіти», яка визначальним чином впливає на структуру і зміст інформаційних потреб користувачів. Розуміючи важливість комп'ютерних технологій, Інтернет-сайтів та порталів, віртуальних довідкових служб в інформаційному суспільстві, особливо актуальним є дослідження факторів успішності й неуспішності їхнього функціонування, зокрема в науковій бібліотеці нашого навчального закладу. Так, у 2012 році науковою бібліотекою було здійснено наукове маркетингове дослідження «Електронні технології наукової бібліотеки РДГУ на допомогу в навчальній та науковій діяльності». Активну участь у його про-

Електронна програма статистичного обліку обслуговування користувачів

веденні взяв відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи. Проведення цього дослідження щодо оцінки ефективності запровадження автоматизованих та віртуальних технологій у поєднанні з аналізом діяльності бібліотеки в цьому напрямку дозволило визначити наші подальші перспективи, над реалізацією яких активно працює бібліотека.

Зокрема, в 2014 році зав. сектором відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи Поліщук Олексій Сергійович спільно з Гаврилюк Іриною Анатоліївною та працівниками читального залу № 1 зумів створити спеціальну електронну програму, завдяки якій розпочалося ведення статистичного обліку обслуговування користувачів читального залу № 1 в автоматизованому режимі.

Отож, ми успішно впроваджуємо нову інформаційну політику, що знайшла своє відображення в «Концепції розвитку наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету на 2012-2016 рр.». Ключовий напрям її функціонування полягає у накопиченні, збереженні та організації різноманітної електронної інформації з метою пошуку, аналізу і доступу до неї. Динаміка розвитку відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи у розширенні функцій електронної бібліотеки свідчить про те, що фактично за 10 років зроблено немало, хоча він є одним з наймолодших структурних підрозділів бібліотеки, але вже став дуже важливою її складовою, що ефективно співпрацює з іншими структурними підрозділами. Саме об'єднання зусиль всієї бібліотеки і дають позитивні результати її роботи. Як говорив засновник корпорації «Форд Мотор» Генрі Форд:

*«Зібратися разом – це початок,
Триматися разом – це прогрес,
Працювати разом – це успіх».*

2.5. Відділи обслуговування

Читальний зал № 1

Зліва направо: Любчик Н. І., Тихончук А. Ю., Балтаг О. В., Мельничук Г. П., Ковальчук І. М., Дмитрук І. Б., Радюк Г. П. (2012 р.)

З того часу, як люди навчилися писати, свою мудрість довірили книгам. Книги відкривають нам світ, допомагають уявити минуле, зазирнути в майбутнє. Книга – одне з найбільших чудес, створених людиною. Довіряючи свої знання і досвід книгам, люди навчилися берегти їх. Скарбницями книг називають бібліотеки. Бібліотека – древня і вічно юна оселя людського розуму. Вона є невичерпною скарбницею, могутнім життєдайним джерелом, яке забезпечує невичерпні для мільйонів неозорі континенти людської думки, небачені світи, дорогу до храму, шлях до істини. Століттями бібліотеки виконують функції збирання, збереження і поширення інформації, забезпечують передачу від покоління до покоління знань та досвіду, набутих людством у процесі свого історичного розвитку.

Важливе значення мають бібліотеки у житті вищого навчального закладу (ВНЗ) як одна із головних навчальних структур. Адже від її росту і функціонування в значній мірі залежить організація навчальної і наукової діяльності університету.

Починаючи розповідь про створення, становлення та розвиток наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ) слід зазначити, що 1940 рік став знаковим в історії Рівненщини як рік відкриття першого вищого навчального закладу – учительського інституту в приміщенні колишньої «Школи Осадничої» [52]. Сьогодні, коли наукова бібліотека РДГУ є потужним інформаційним, науковим, навчальним та культурно-просвітницьким підрозділом університету, важко уявити, що тоді, в 1940 році, вона займала лише одне невелике приміщення інституту. Але саме від неї починається історія розвитку бібліотеки і всіх її структурних підрозділів. Звідси бере свій початок і історія читального залу (тепер – читального залу № 1), хоч його тоді, як і всіх інших відділів бібліотеки, не існувало. Це був лише початок: перші книги у фонді, перші бібліотечні працівники, перші читачі... Але Друга світова війна перекреслила плани розвитку учительського інституту. Зазнала значних втрат і його бібліотека – особливо книжковий фонд. У 1944 році після визволення міста від німецько-фашистських загарбників учительський інститут відновив свою роботу, а разом із ним поступово почала відроджуватись і бібліотека.

У повоєнні роки головним завданням було – нагромадження масиву літератури. Адже з тих небагатьох книг, які вдалося віднайти, частина була затоплена в підвалі і їх доводилося просушувати. «Згодом вдалося розшукати частину книжкового фонду інститутської бібліотеки – 3 тисячі томів, яку німецько-фашистські окупанти вивезли і складували у підвальних приміщеннях житлових будівель Рівного» [18]. На жаль, недостатньо збереглося документів, не все збереглося і в пам'яті її працівників. Але повертаючись до історії бібліотеки

(в тому числі й історії читального залу № 1), ми можемо згадати перших бібліотекарів, які стояли у витоків бібліотечної справи – Степенко Марію Іванівну (інших відомостей про неї,

Хабарова Юлія Яківна

на жаль, віднайти не вдалося), Хабарову Юлію Яківну (1945-1984 рр.), яка майже 40 років працювала в бібліотеці (в тому числі багато років віддала роботи в читальному залі № 1). Працівники бібліотеки, згадуючи її, захоплювалися тим, що вона знала напам'ять весь книжковий фонд. Це свідчить про те, що вона була справжнім фахівцем своєї справи і обслуговування читачів стало її покликанням.

На тлі загальної післявоєнної руйнації працівники бібліотеки доклали чимало зусиль для відновлення надходжень літератури. Адже потреба в книгах була настільки гострою, що бібліотека тодішнього Ровенського державного учительського інституту звернулася до інших бібліотек з проханням допомогти у поповненні фондів. На її заклик відгукнулися Харківський та Одеський університети, що надіслали навчальну та художню літературу. Були серед них і книги, які свого часу належали бібліотеці Одеської жіночої гімназії, що згодом були віднесені до фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ [51].

Почав формуватися фонд читального залу, про що свідчить перший запис у інвентарній книзі № 1, датований 1953 роком.

Рідкісні і цінні видання з фонду читального залу № 1

У 1954 році для читального залу була виділена навчальна аудиторія (на даний час – аудиторія № 013 навчального корпусу № 2 РДГУ). Отож, відтоді студенти вже мали можливість займатись у читальному залі. Правда він був невеликим і мав лише 50 посадкових місць [51], а загальний фонд бібліотеки становив близько 66 тис. примірників літератури. Спеціально відокремленого фонду для читального залу тоді ще не було. Він був об'єднаним з абонементом. Адже на той час у бібліотеці

Читальний зал у 1954 р.
(навчальна аудиторія № 013
навчального корпусу № 2
РДГУ)

Оноприч Марія Іванівна

працювали лише 3 працівники, які обслуговували чимало читачів. Вони в нелегких умовах становлення бібліотеки шукали і знаходили шляхи до серця і розуму кожного читача, прищеплювали любов до джерела знань – книги. З того ж таки 1954 року на посаду завідуючої бібліотеки було призначено Кулій Катерину Олександрівну, яка здійснювала керівництво бібліотекою до 1973 року. Упродовж 50-х-70-х років ХХ ст. за роботу читального залу відповідали: Оноприч (Ярчук) Марія Іванівна, Рубан Надія Гаврилівна, Філашкіна Лора Рувимівна, Полухіна Надія Василівна, які прищеплювали студентам любов до книги та читання. Вони багато років віддали бібліотечній справі.

Рубан Надія Гаврилівна

Щорічно збільшувався набір студентів на навчання, відповідно зростала кількість читачів бібліотеки, стрімко накопичувався книжковий фонд, поступово вдосконалювався рівень обслуговування, збільшувалась і кількість бібліотечних працівників. Тому все гостріше бібліотека відчувала необхідність у розширенні бібліотечних приміщень. У 1966 році був збудований новий корпус педінституту. В ньому були передбачені приміщення і для бібліотеки, що значно зміцнило її матеріальну базу. Це позначилося не тільки на розподілі приміщень, їх утримуванні та обладнанні, але й дозволило створити окремі структурні підрозділи бібліотеки. Отримав нове приміщення і читальний зал на 200 посадкових місць та приміщення для книгосховища. Окрім виконання основних функцій, читальний зал став місцем проведення культурно-просвітницьких заходів, які бібліотека організовувала для студентів. Це літературні вечори, усні журнали, бібліографічні огляди літератури та інше.

З року в рік фонд читального залу поповнювався новими підручниками, методичними посібниками, енциклопедичними виданнями, творами художньої літератури, періодикою. Зростала кількість відвідувань, відповідно до вимог навчальних планів і програм ускладнювались і запити читачів на літературу. З метою удосконалення бібліотечного, бібліографічного обслуговування студентів, викладачів та співробітників постало питання про створення службового систематичного каталогу (СК) на фонд читального залу. Необхідність у ньому виникла ще й тому, що генеральні каталоги знаходилися в інших приміщеннях бібліотеки, що не сприяло їх активному використанню читачами.

Разом із досвідченими фахівцями з відділу комплектування та обробки літератури Рубан Надією Гаврилівною формуванням СК читального залу займалися молоді працівники Синькова Зоя Євстафіївна та Музичук Раїса Володимирівна. Опрацьовані та відображені в каталогах книги стали ще більш

доступними для читачів читального залу. В той період ним керувала Полухіна Надія Василівна, яка була справжнім знавцем книги. В 1976 році у колективі бібліотеки розпочала свою трудову діяльність молода, енергійна Грипич (Романишина) Світлана Никанорівна, яка з 1977 року почала працювати в читальному залі. Вона пройшла шлях від бібліотекаря до директора наукової бібліотеки. Колектив відділу був невеликим та своєю наполегливою працею старався задовольнити усі запити читачів, яких на той час було чимало. Читальний зал працював з 10⁰⁰ до 22⁰⁰ години, та й то перед закриттям читачі покидали його неохоче.

Грипич
Світлана Никанорівна

70-ті роки для читального залу були характерні збільшенням кількості читачів (зростав набір студентів) та удосконаленням форм і методів бібліотечного обслуговування. В ці роки активно велася робота з обслуговування читачів через

Галдецька
Любов Григорівна

систему міжбібліотечного абонементу (МБА), яка була започаткована ще в 50-ті роки. З цією роботою успішно справлялася Грипич Світлана Никанорівна, а після її переходу працювати на посаду старшого бібліотекаря у відділ комплектування та обробки літератури, за цю ділянку роботи майже 10 років поспіль відповідала Галдецька Любов Григорівна. МБА дав можливість викладачам, студентам і співробітникам інституту замовляти книги, мікрофільми та періодичні видання з інших бібліотек СРСР. Разом

із тим, фондами бібліотеки педінституту користувалися читачі інших бібліотек. Отож студенти, викладачі вже мали можливість займатися науковими дослідженнями, писати курсові, дипломні, дисертаційні роботи і використовувати при цьому різноманітну літературу з провідних бібліотек Москви, Ленінграда (нині – Санкт-Петербург), Києва, Львова та інших міст.

Наприкінці 70-х років роботою читального залу керувала Рубан Надія Гаврилівна, висококваліфікований спеціаліст з великим досвідом. Вона продовжувала роботу над систематичним каталогом (СК) читального залу і розпочинала роботу над абетковим каталогом (АК) відділу. Допомогали їй молоді бібліотекарі Августинович Людмила Андріївна (1977-1979 рр.) і Галдецька Любов Григорівна (1980-2008 рр.). У той час у читальному залі працювали Годлевська (Бройко) Оксана Анатоліївна (1978 р.), Скибюк Наталія Костянтинівна (1980 р.), Тижук Ірина Леонідівна (1980-1982 рр.).

Грипич Світлана Никанорівна

Упродовж 1984-1987 рр. читальний зал № 1 очолювала відповідальний, висококваліфікований фахівець бібліотечної справи Грипич Світлана Никанорівна, яка на той час обіймала посаду завідуючої відділом обслуговування бібліотеки (читальні зали і абонементи). Завдяки наполегливості вона багато зробила для удосконалення напрямів діяльності читального залу № 1. З метою збереження фондів здійснювалися їх пере-

вірки. Тому при перевірці фонду в 1985 році, з ініціативи Світлани Никанорівни, була розпочата робота зі створення облікового каталогу на фонд читального залу № 1, адже книжкові фонди – це той інформаційний ресурс, навколо якого обер-

тається вся діяльність бібліотеки. Це нововведення було дуже раціональним і ефективним тому, що його створення значно полегшило здійснення всіх наступних перевірок фондів як працівникам читального залу № 1, так і відділу обліку та комплектування фонду. Формування фондів, збереження і зберігання, їх ефективне використання читачами – це ті процеси роботи, що потребували щоденної турботи з боку бібліотечних працівників. Слід зазначити, що на час проведення перевірок книжкових фондів подвоювалося навантаження на бібліотечних працівників, але при цьому, ніколи не припинявся процес обслуговування користувачів та виконання всіх інших функцій відділу.

Бібліотечна робота – це не лише робота з книгами, читачами, каталогами, а й підтримка приміщень та фонду в належному санітарно-гігієнічному стані та безліч передбачуваних і непередбачуваних господарських дрібниць. Як багато можна розповісти хвилюючих, майже пригодницьких історій, де вкладений важкий труд під час аварій, затоплень та інше. Незважаючи на всі труднощі, які виникали, свою любов до книги, сумлінність, відповідальність, яку наставники передали молодим колегам, виросла ціла когорта бібліотекарів, що забезпечують і примножують здобутки бібліотеки.

Працівники бібліотеки ще й досі пам'ятають осінь 1984 року, коли сталася аварія опалювальної системи, що спричинила велике затоплення бібліотеки. Колектив із жахом дивився на мокрі стіни, підлогу, а головне на книги. Та це була лише хвилинна слабкість. Завідувачка відділу обслуговування Грипич Світлана Никанорівна уміло мобілізувала не тільки колектив читального залу № 1 (Хабарову Юлію Яківну, Рубан Надію Гаврилівну, Іллюк Ніну Сергіївну (1973-1984 рр.), Семенюк Галину Потапівну (1980 р.), Невірковець Ольгу Михайлівну (1980-1990 рр.), Краковецьку Людмилу Миколаївну (1987-1991 рр.), Римар Ларису Володимирівну (1980-1992 рр.), Дзедзелю Ларису Миколаївну (1987-1988 рр.), а й

працівників усієї бібліотеки на ліквідацію наслідків аварії. Щоб книги не пошкодила пліснява, працівники бібліотеки щоденно брали книги з фонду додому для просушування. В цій складній виробничій ситуації колектив бібліотеки виявив добросовісність, відповідальність, кмітливість, терпіння. Незважаючи на проблеми, які виникли внаслідок аварії, працівники відділу забезпечували важливі ділянки роботи читального залу № 1, не припиняючи обслуговування читачів та проводячи культурно-просвітницькі заходи: презентації книги Світлани Алексієвич «У войны – не женское лицо»; літературні вечори, присвячені творчості письменників, поетів (І. Франка, Лесі Українки та інші), а також конференція, присвячена книзі Чингіза Айтматова «Плаха».

Після проведеного ремонту бібліотеки, зав. відділом обслуговування Грипич Світлана Никанорівна наполягла на перенесенні генерального абеткового та генерального систематичного каталогів, систематичної картотеки статей в приміщення читального залу № 1. Це стало ще одним ефективним кроком у покращенні обслуговування користувачів. Відбулася заміна старої системи обслуговування на нову. Читачі здійснювали самостійний пошук необхідних видань у каталогах і картотеках, що, в свою чергу, вимагало тісної взаємодії з іншими структурними підрозділами бібліотеки, зокрема, з відділом комплектування та обробки літератури і довідково-бібліографічним відділом, працівники яких почали здійснювати чергування біля довідково-пошукового апарату, консультуючи читачів та надаючи різноманітні довідки.

Керівництво бібліотеки гідно оцінило творчий потенціал і організаторські здібності Грипич С. Н., яку в 1987 році було переведено на посаду заступника завідувачої бібліотеки, а з 1996 року – директора бібліотеки.

Близько десяти років читальний зал № 1 очолювала Семенюк Галина Потапівна – творчий, ініціативний фахівець бібліотечної справи. Під її керівництвом працювали: Псарьова

Галина Іванівна (1965-1991 рр.), Крижанівська Наталія Олександрівна (1994-2001 рр.), Тупік (Луцишина) Тетяна Степанівна (1995-2003 рр.), Нечипорик Алла Володимирівна (1996-2005 рр.), Андреевська Ольга Аркадіївна (1996-2007 рр.), Данилюк Марина Володимирівна (1997-2002 рр.), Онуфрієва Людмила Іванівна та інші. Колектив читального залу №1 обслуговував велику кількість читачів, проводилась поточна робота з фондом,

Семенюк
Галина Потапівна

каталогами та картотеками, організовувались літературні та тематичні вечори: «Митці Рівненщини» (Вечір-зустріч з музичним тріо «Срібна терція»), усні журнали «У пошуках втраченого» (Біблія і література), бесіди «Точка зору» (філософи та письменники про любов та сім'ю) тощо.

Нелегкими для бібліотеки були перші роки незалежної Української держави, що супроводжувалися трансформацією політичної влади та поглибленням економічної кризи, які надалі торкнулися й сфери освіти. Відчутні економічні негаразди спричинили погіршення життєвого рівня населення, несвоєчасну виплату заробітної плати, зумовили відтік кваліфікованих спеціалістів з бібліотеки. Але разом із тим, у цей складний період у житті країни та нашого навчального закладу, в читальному залі №1 одночасно із зростанням показників обслуговування читачів відбуваються зміни технологічного та методичного характеру. Зокрема, наприкінці 80-х рр. було проведено реорганізацію системи обслуговування читачів, у результаті якої стало введення єдиного читацького квитка. Виконання технологічних процесів реєстрації та перереєстрації читачів було покладено на читальний зал №1. У зв'язку з цим була створена та постійно ведеться реєстраційна картотека читачів, за допомогою якої

здійснюється обслуговування читачів за єдиним читацьким обліком.

У 1998 році серйозної трансформації зазнав сам педінститут. На основі Постанови Кабінету Міністрів України «Про створення Рівненського державного гуманітарного університету» від 14 грудня 1998 року за № 1973 та Наказу Міністерства освіти України від 14 січня 1999 року за № 15 (14) був створений Рівненський державний гуманітарний університет, який став спадкоємцем Рівненського державного педагогічного інституту (РДПІ) та Рівненського державного інституту культури (РДІК). У зв'язку з цим бібліотеки цих ВНЗ було також об'єднано.

Сучасний вигляд читального залу № 1

2000-й рік ознаменувався в роботі читального залу № 1 та інших структурних підрозділів бібліотеки проведенням ремонту. З ініціативи директора наукової бібліотеки РДГУ Грипич Світлани Никанорівни та за підтримки ректора професора Руслана Михайловича Постолювського читальний зал № 1 було забезпечено новими сучасними меблями, книжковими

вітринами, а книгосховище було обладнане новими стелажми. На словах це так легко, швидко та просто, а насправді працівники бібліотеки доклали чимало зусиль. Адже вся література з відділу книгосховища була винесена в читальний зал № 1 (а це – майже 60 тис. одиниць збереження фонду). Але обслуговування користувачів не припинялося, це був період літньої сесії, тому можна собі уявити, яким було навантаження на працівників бібліотеки. Та незважаючи на труднощі в роботі, колектив працював з великим піднесенням. Невпізнанно змінився зовнішній вигляд читального залу № 1. Він набув сучасного вигляду, став затишним, комфортним.

Важливу роль в оформленні відіграло і рекламне оформлення: стенди, інформаційні листи, різноманітні виставки. Для забезпечення інформаційних потреб та з метою збереження фонду в читальному залі № 1 користувачам надана можливість виготовлення ксерокопій необхідних матеріалів. Це стало тим найвагомішим запобіжним заходом проти пошкодження книг та періодичних видань. Усе це робилося задля єдиної мети – допомогти студентам, викладачам, співробітникам в їх навчанні,

науковій та професійній діяльності.

У зв'язку з переведенням на посаду заступника директора бібліотеки з наукової роботи Семенюк Галини Потапівни, завідуючою читальним залом № 1, у 2003 році, стала старанна і відповідальна Ставицька (Козачок) Людмила Назарівна, а з грудня 2003 року читальним залом № 1 керує Мельничук Галина Петрівна.

Мельничук
Галина Петрівна

Ставицька
Людмила Назарівна

Робота в читальному залі № 1 постійно вдосконалювалась. У 2004 році для фонду періодичних видань надано додаткове окреме приміщення, що сприяло раціональному розміщенню фонду. Для ефективнішого, якіснішого обслуговування читачів, методичною радою бібліотеки РДГУ від 25 вересня 2007 року було прийнято рішення про відокремлення в читальному залі № 1 пункту видачі періодичних видань. Це зумовило зменшення черг, більше часу в студентів залишалось для самостійного опрацювання матеріалу. Дбаючи про комфортність, оперативність обслуговування своїх користувачів та враховуючи їх потреби, з ініціативи працівників бібліотеки, у березні 2010 року, було прийнято рішення про реорганізацію читального залу № 2 (філологічних дисциплін) у читальний зал № 2 (періодичних видань), який знаходиться по вулиці Остафова, 41 (гуртожиток № 5).

За багато років існування книгозбірні, працівники зібрали та зберегли цікавий і різноманітний фонд, формування якого безпосередньо пов'язане з історією навчального закладу. Цьому сприяла передача до читального залу № 1 книжкових колекцій, створення фонду наукового доробку викладачів РДГУ та й пріоритетність читального залу № 1 у відборі літератури для книжкового фонду.

У його фондах зберігаються видання, подаровані свого часу громадськими та благодійними організаціями: Українським Вільним Університетом (м. Мюнхен), Інститутом Дослідів

Книги із фонду друкованих праць викладачів РДГУ

Книги, подаровані міжнародним благодійним фондом "Відродження" та "Сейбр-Світло"

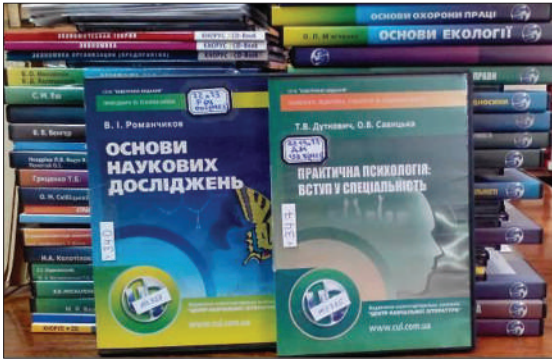
Волині і Товариством «Волинь» (м. Вінніпег) та ін.; міжнародними благодійними фондами «Відродження» та «Сейбр-Світло», фондом Британської Ради в Україні (м. Львів).

Неоціненним скарбом фонду читального залу № 1 є фонд рідкісних і цінних видань, що є універсальним за змістом. Хронологічний діапазон фонду – XIX-XX ст., за типами літератури представлений: науковою, навчальною, довідковою, науковопопулярною, художньою літературою. Він певним чином символізує книжкову пам'ять України.

Книгосховище читального залу № 1

З метою розкриття цього фонду в 2001 році бібліографи Марчук Наталія Володимирівна, Мельникович (Єремєєва) Марія Петрівна, Трачук Людмила Федорівна створили ретроспективний бібліографічний покажчик «Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)».

Електронні носії інформації

Нині читальний зал № 1 має багатогалузевий фонд, що представлений виданнями з психолого-педагогічних, суспільних, гуманітарних, природничих наук, мистецтвознавства, вітчизняну і зарубіжну, навчальну і наукову, довідкову літературу тощо. Широко у фонді представлені твори художньої літератури.

На рубежі ХХ-ХХІ століть відбулися якісні зміни у складі книжкового фонду. Замість літератури, що втратила свою актуальність, наукову та виробничу цінність, з'явилась значна кількість книг з української історії та народознавства. Оновився фонд художньої літератури: надійшли твори письменників, творчість яких була під заборонаю або замовчувалась. З появою нових спеціальностей активізувалася діяльність з організації фондів відповідної навчальної, методичної та наукової літератури, яка має забезпечити нові освітньо-кваліфікаційні програми [53].

Свого часу з метою збереження фонду методичною радою бібліотеки РДГУ від 15 березня 2008 року було прийнято рішення про відокремлення фонду дисертацій та авторефератів, місцем знаходження якого було визначено читальний зал № 1.

Одночасно з поповненням його фонду книгами і брошурами, формується фонд документами на нетрадиційних носіях інформації та створюються власні інформаційні ресурси.

Дмитрук І. Б. та Тихончук А. Ю. працюють з довідково-пошуковим апаратом читального залу № 1

Адже сьогодні електронний підручник – це необхідний елемент у системі навчання. Від його якості залежить повноцінність освіти у вищому навчальному закладі.

Для кращого розкриття фондів читальний зал № 1 разом з колегами з відділу наукової обробки документів, веде службовий довідково-пошуковий апарат (ДПА), який включає:

- абетковий каталог;
- систематичний каталог;
- обліковий каталог книжкового фонду читального залу № 1.

Балтаг Олена Володимирівна під час обслуговування читачів

Доповнюють каталоги ряд картотек:

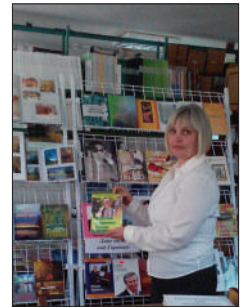
- «Друковані праці РДГУ за ... рік»;
- «Письменники Рівненщини»;
- картотеки серійних видань;
- картотека художніх творів (проза, поезія).

З метою популяризації своїх книжкових фондів та якісного обслуговування читачів здійснюється бібліотечне та довідково-бібліографічне обслуговування усіх категорій користувачів: студентів усіх форм навчання, професорсько-викладацького складу, співробітників, наукових працівників та студентів інших вищих навчальних закладів, вчителів загальноосвітніх шкіл, вихователів дошкільних навчальних закладів та інших. Спектр послуг розширюється завдяки введенню інноваційних форм обслуговування і широкого застосування мережі Інтернет, що створює нове інформаційне середовище, приводить до бібліотеки нову категорію користувача – онлайнового [2].

Читальний зал № 1 відіграє роль і як культурно-освітній центр наукової бібліотеки. Тому в організаційну структуру своєї культурно-просвітницької роботи включає цикли заходів, що спрямовані на виховання студентів як у процесі навчання, так і в позаурочний час. У відділі завжди приділяється увага організації просвітницьких заходів, які охоплюють різноманітні сфери життя, галузі науки і культури. Продовжуючи

Книжково-ілюстративні виставки

Працівники читального залу № 1 Любчик Н. І., Тихончук А. Ю., Дмитрук І. Б., Балтаг О. В., Мельничук Г. П. та викладач РДГУ Захарчук З. О. під час проведення усного журналу «Рідний край в поезії, музиці, живописі» (2015 р.)

практику проведення традиційних заходів (книжкові виставки, огляди літератури, літературно-музичні вечори, усні журнали), відділ ініціює проведення різних творчих акцій, літературних та історичних годин, що сприяють підтримці сучасного іміджу книгозбірні.

Але найефективнішою формою роботи в цьому напрямку були і є книжкові виставки та відкриті перегляди літератури. Серед найкращих: «Українська соборність 1918-1919 рр.: від перших історико-мемуарних праць до сучасних парадигм історіографії» (До Дня Соборності України), «В. К. Липинський:

постать на тлі доби» (До 130-річчя від дня народження) та багато інших. Ефективність книжкових експозицій визначається тим, що читач може взяти книгу з виставки, швидко погортати та переглянути її, що поглиблює і робить більш цілеспрямованим його інтерес.

Також був проведений бібліографічний огляд «Нащадкам – духовність минулого» (До 130-річчя від дня народження І. Огієнка). Згодом представлено на сайті бібліотеки віртуальну виставку з цієї теми. В наш час вони набувають популярності і є важливим напрямом виставкової діяльності, одним із інструментів бібліотечного маркетингу. Перевагою віртуальних виставок над реальними є те, що в якості виставкового місця використовується простір мережі Інтернет, де користувачі у зручний для себе час можуть ознайомитись з представленими на них документами, не відвідуючи бібліотеку. Термін експонування документів необмежений, а також забезпечується збереження бібліотечного фонду. До представлених на виставці документів додається ілюстративний ряд, анотації, списки літератури, цитати до кожного розділу, що покращує їх сприйняття користувачами [2].

Визначною подією в культурному житті університету було відзначення 100-річчя від дня народження видатного педагога, доктора педагогічних наук, професора Бориса Никифоровича Мітюрова. Працівники читального залу №1 підготували виставку-перегляд «Б. Н. Мітюров: науковець і педагог». До вечора пам'яті професора університету Каленика Федоровича Шульжука, який упродовж 39 років очолював кафедру української мови, відділ підготував перегляд творчого доробку педагога. Було зібрано майже всі науково-методичні праці, книги, статті з періодичних видань, відгуки про відомого педагога, внесок якого посідає значне місце в розвитку педагогічної науки. У 2014 році наукова бібліотека РДГУ спільно з кафедрою теорії та методики виховання провела вечір «Свіча пам'яті», присвячений кандидату педагогічних наук, профе-

сору, заслуженому працівнику освіти України Дем'янюк Тамарі Дмитрівні.

Бібліотекарі активно знайомлять своїх читачів з науковим і творчим доробком викладачів нашого університету шляхом проведення презентацій. Вже стало доброю традицією проведення до Дня науки щорічної виставки наукових праць викладачів університету. Бібліотека популяризує творчість молодих авторів. Велику зацікавленість читачів викликала прем'єра книги «Гобелен», рівненської поетеси, випускниці нашого університету Ольги Заїки.

Вагомий внесок у підготовці і проведенні всіх заходів належить заступникам директора наукової бібліотеки Семенюк Галині Потапівні та Поліщук Світлані Миколаївні.

Розширюються можливості бібліотеки, її функції та обов'язки, запроваджуються нові прогресивні форми і методи роботи. З метою інтеграції навчального процесу та якісного рівня обслуговування читачів працівники читального залу № 1 разом з колегами з інших відділів широко підтримують новаторські пошуки, впроваджують інноваційні проекти, серед яких:

– віртуальні виставки «Календар знаменних і пам'ятних дат» (2011 р.);

– цикл «Краєзнавчі хроніки» за темою «Мандруючи стежками Рівненщини (до 730-річчя першої писемної згадки про місто Рівне)» (2012 р.);

– буктрейлер «Літопис однієї долі (до 200-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка)» (2013 р.).

Упродовж 2014 року зав. сектором відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи наукової бібліотеки Поліщук Олексій Сергійович розробив та надалі удосконалює програмне забезпечення електронного обслуговування користувачів читального залу № 1.

Наукова бібліотека РДГУ щороку організовує та проводить науково-практичні конференції, активними учасниками яких є працівники читального залу № 1.

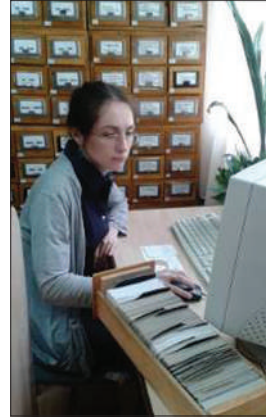

Тихончук Анна Юріївна представляє інноваційний проект
"Краєзнавчі хроніки" (2012 р.)

Для формування позитивного іміджу бібліотеки вирішальне значення має думка її користувачів. Тому у співпраці з Інститутом соціальних досліджень РДГУ наукова бібліотека провела соціологічні опитування: «Наукова бібліотека РДГУ очима її користувачів» (2008 р.), «Книга і читання в житті студентської молоді» (2009 р.), «Інформаційна культура студентів в контексті навчального процесу РДГУ» (2010 р.), «Електронні технології в діяльності наукової бібліотеки РДГУ на допомогу навчальній та науковій діяльності» (2012 р.), «Ресурси та інформаційний сервіс наукової бібліотеки РДГУ для забезпечення навчального і наукового процесу педагогічного та психолого-природничого факультетів (аналіз ефективності)» (2014 р.). Працівники читального залу № 1 брали

Глущик Галина Ростиславівна представляє інноваційний проект
"Літопис однієї долі" (2013 р.)

Електронне обслуговування користувачів
(Дмитрук І. Б. та Зань Ю. В.)

активну участь в них. Аналізуючи отриману інформацію, розглядаючи її у аспекті сьогодення, ми переконалися в тому, що сучасне покоління демонструє досить високий рівень комп'ютерної грамотності, використання Інтернет-ресурсів, але і традиційна книга продовжує займати важливе місце в житті студентів. Також читачі вбачають авторитет книгозбірні в якісному обслуговуванні, що, значною мірою, залежить від професіоналізму її працівників. Проведення таких опитувань дає можливість зробити відповідні висновки, щодо оперативного реагування на вимоги користувачів.

Упродовж усієї історії читального залу № 1 чимало самовідданих ентузіастів, справжніх знавців книги, закоханих у свою справу людей віддали роботі енергію, знання і творчість, серце і любов. Є такі працівники, які починали свою трудову діяльність в читальному залі № 1, а нині працюють в інших структурних підрозділах бібліотеки, зокрема: Лешкевич (Карпінська) Галина Дмитрівна (з 1989 р.) – завідувач філії, Степанюк Інна Сергіївна (з 1992 р.) – зав. сектором читального залу № 2 (періодичних видань), Тарасюк (Середа) Галина Миколаївна (з 1997 р.) – головний бібліотекар відділу комплектування і обліку фондів, Іванчук (Денищук) Оксана Василівна

(з 2000 р.) – зав. сектором інформаційно-бібліографічного відділу, Гаврилук Ірина Анатоліївна (з 2002 р.) – зав. сектором відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи, Цимбалюк (Воробік) Ірина Анатоліївна (з 1996 р.) і Глущик Галина Ростиславівна (з 2006 р.) працюють на абонементі № 1, Конончук Валентина Олександрівна (з 1986 р.) та Зінчук (Головерса) Світлана Миколаївна (з 1994 р.) працюють на абонементі суспільної літератури. Слід згадати: Грицюк (Орел) Тетяну Олексіївну (1980-2005 рр.), Пшеничну (Кириченко) Людмилу Іванівну (1987-

1992 рр.), Портну Віту Аркадіївну, Пограничну Данилію Ярославівну (1992-1993 рр.), Сіончук Оксану Пилипівну (1994-2001 рр.), Курченко Наталію Борисівну (1996-1999 рр.), Рудик Світлану Петрівну (2001-2002 рр.), Пришко Олену Леонідівну (2001-2003 рр.), Кревошею Людмилу Миколаївну (2001-2004 рр.), Гладун Інну Василівну (2002-2004 рр.), Подгей Марію Миколаївну (2002-2005 рр.), Кисільову Віту Дмитрівну (2002-2006 рр.), Любчик Надію Іванівну (2002-2015 рр.), Онищук Марію Олександрівну (2003-2005 рр.), Романуху (Процак) Зою Василівну (2003-2010 рр.), Ісаєнко Ольгу Анатоліївну (2005-2007 рр.), Філіпчук Зінаїду Володимирівну (2005-2012 рр.), Миронець Ольгу Павлівну (2007-2009 рр.) та інших.

Сьогодні у читальному залі № 1 разом з досвідченими колегами працює і молодь. Вміло передає свої знання молодим колегам зав. відділом читальних залів – Мельничук Галина Петрівна (з 1991 р.). Активно переймають їх досвід молоді спеціалісти: бібліотекар – Тихончук Анна Юріївна (з 2004 р.), провідний бібліотекар – Радюк Галина Павлівна (з 2005 р.), бібліотекар – Ковальчук Інна Миколаївна (з 2005 р.), редактор – Дмитрук Ірина Богданівна (з 2009 р.), редактор – Балтаг Олена Володимирівна (з 2010 р.), бібліограф – Яковець Валентина Миколаївна (з 2014 р.), бібліотекар – Зань Юлія Володимирівна (з 2015 р.). Адже саме цей доброзичливий, мобільний, творчий, активний колектив, чітко розуміє, що успіх залежить від щоденної праці кожного з них.

Працівники намагаються вчасно реагувати на всі зміни, які відбуваються в бібліотечній сфері; сприяти адаптації бібліотечної роботи до нових умов, освоєнню нових знань, систематичному підвищенню професійної кваліфікації та творчої ініціативи і впровадженню нових форм роботи. Правильно визначені напрямки та пріоритети діяльності, створення комфортних умов для роботи користувачів та персоналу, чітка організація роботи кожного структурного підрозділу, вчасна допомога та систематичний контроль, що забезпечує

Грипич Світлана Никанорівна

директор наукової бібліотеки РДГУ доцент Грипич Світлана Никанорівна, сприяє створенню якісної системи обслуговування, яка повністю забезпечує оперативність та повноту задоволення потреб читачів.

На долю наукової бібліотеки випали нелегкі періоди історії, але пройшовши складні шляхи вона не втратила своїх здобутків, навпаки, більше розвинулась і набула вагомого авторитету серед бібліотек вищих навчальних закладів.

Читальний зал № 2 (періодичних видань)

Зліва направо: Степанюк І. С., Кучерук І. М.,
Чучкевич В. А., Заєць І. П. (2013 р.)

За всієї нинішньої різноманітності засобів інформації періодичні видання, як і книги, завжди визначали і визначатимуть інтелектуальний рівень суспільства. Вони виконують інформативну функцію, відіграючи значну роль у всіх аспектах життя, а з часом стають неоціненним історичним документом. Інформація, що міститься в журналах та газетах, залишається актуальною, цікавою, а іноді і єдиною, для науковців.

Періодичні видання – найважливіша складова частина фондів наукових бібліотек, які відіграють визначну роль у процесі наукової та навчальної діяльності. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ) є одним із найбільших сховищ періодичних видань в області, фонд якої за роки свого існування зібрав тисячі часописів різного типу. Для відповідності фонду періодичних видань

сучасним вимогам і активного використання його читачами бібліотека добре дбає про науково обґрунтоване комплектування фонду періодичних видань, їх оптимальне розміщення, якісне зберігання. З цією метою в 2010 році було створено читальний зал №2 (періодичних видань). Сьогодні це наймолодший структурний підрозділ відділу обслуговування наукової бібліотеки РДГУ. Його появі передувала цікава й своєрідна історія створення читального залу №2. Він кілька разів змінював назву і реорганізовувався.

З 1940 року веде свій відлік історія розвитку книгозбірні Ровенського державного учительського інституту (згодом – Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського). І в одному з її рядків – історія читального залу №2 [9].

У 70-х роках розпочався період активного розвитку педінституту: з'являлися нові напрями підготовки спеціалістів, збільшувався набір студентів, покращувалася матеріальна база закладу і разом з нею матеріально-побутові умови навчання та проживання студентів. Для забезпечення їх тимчасовим житлом будувалися гуртожитки. Один із них, збудований у 1971 році, отримав назву «Інтеграл» і був призначений для проживання студентів фізико-математичного факультету. У свою чергу, покращувалося і матеріальне забезпечення бібліотеки педінституту. Її фонди укомплектовувалися необхідною науковою, навчально-методичною, художньою літературою та періодичними виданнями. З урахуванням факультетів, їх специфіки, інформаційних потреб користувачів та для покращення навчання змінювалася її структура [23]. Першочергове завдання, яке постало перед бібліотекою – створити для читачів найзручніші умови доступу до її фондів. У зв'язку з цим виникло питання про створення в новозбудов-

ваному гуртожитку «Інтеграл» пункту видачі літератури, який сприяв би успішному виконанню завдань навчального процесу та самостійній роботі студентів фізико-математичного факультету. Безпосередньо, для бібліотечного пункту було виділено кімнату на першому поверсі в гуртожитку № 2 (нині – гуртожиток № 5 по вул. Остафова, 41), фонд якого включав переважно навчальні видання з фізики, математики, хімії, астрономії. Його частину становили навчальні програми, методичні посібники, довідники, енциклопедії. Особливу цінність представляли праці викладачів педінституту, які мали вагомі наукові здобутки, зокрема: монографія Б. С. Колупаєва «Релаксаційні і термічні властивості наповнених полімерів», посібники доцента А. С. Раухмана «Задачі з геометрії для учнів середньої школи» і доцента В. Г. Чепрасова «Практикум з загальної астрономії» та ін. Деякі з них користуються популярністю і в сучасному навчальному процесі поряд з новими здобутками викладачів університету. Окрім книг, у фонді зберігалися підшивки газет універсального змісту. Таким чином, задовольнялися як освітні, так і дозвілліве інтереси читачів. Про ефективність роботи бібліотечного пункту, організованого при гуртожитку свідчила значна кількість відвідувань та книговидачі. Історія пункту видачі літератури була б не повною, якщо не згадати працівників, які працювали в ньому впродовж 1971-1984 рр., справжніх ентузіастів своєї справи, різнобічних за своєю вдачею, талантами, здібностями: Сілкова Тамара Степанівна, Аксьонова Тетяна, Грипич (Романишина) Світлана Никанорівна (нині – директор наукової бібліотеки РДГУ), Годлевська (Бройко) Оксана Анатоліївна, Соловей Галина Олександрівна, Грицюк (Орел) Тетяна Олексіївна.

Годлевська
Оксана Анатоліївна

Грицюк
Тетяна Олексіївна

Ці роки характеризувалися зростанням відвідуваності читальних залів. Їх фонди активно використовували студенти при підготовці до практичних та семінарських занять, екзаменів, у науково-дослідній роботі, а також викладачі, аспіранти для підготовки та написання наукових робіт. Зі значним збільшенням обсягів надходжень літератури до пункту видачі виникали труднощі, пов'язані з розміщенням фонду, тому в 1984 році пункт видачі літератури при студентському гуртожитку було реорганізовано: його фонд було передано в читальний зал та на абонемент. Виклики того часу вносили нові корективи в структуру читальних залів. Враховуючи те, що в бібліотеці був величезний за хронологічними рамками і змістом масив літератури з філологічних наук, можна було передбачити і велику кількість запитів на неї. Необхідність наближення до читача активної частини фонду впливала з аналізу читацьких запитів: 80 % філологів (за результатами анкетування) цікавились літературою за фахом. Оскільки студенти філологічних спеціальностей були активними читачами, коло їх інтересів було різнобічним. Крім навчальної літератури, вони звертались до довідкових та енциклопедичних видань, творів художньої літератури. Удосконалюючи систему обслуговування читачів, фахівці бібліотеки створили нову структуру, де передбачалась організація читального залу літератури філологічного профілю. Саме в цей період відбувалися зміни і в структурних підрозділах педінституту – в гуртожитку № 2 («Інтеграл») змінили своє місце проживання студенти фізико-математичного факультету, а поселились студенти-філологи [14]. Це зумовило створення в його приміщенні читального залу з фондом філологічної літератури. У 1984 році такий читальний зал,

розрахований на 50 посадкових місць, був організований в приміщенні гуртожитку № 2, де на той час проживали студенти філологічного факультету [25]. Основу його фонду складала література, яка до цього часу знаходилась у кабінетах української мови, української літератури, російської літератури, що функціонували при кафедрах, а пізніше – в кабінеті філологічних дисциплін (згодом – читальний зал філологічних дисциплін), в якому працювали Комкова Ангеліна Миколаївна та Оноприч Марія Іванівна.

Не можна не згадати про великий обсяг роботи пов'язаний з перенесенням фонду в нове приміщення. На долю працівників випала кропітка і важка праця: нечисленному на той час колективу книги довелося переносити з 4-го поверху навчального корпусу № 1 (теперішній корпус № 2) на 1-й поверх віддаленого від нього студентського гуртожитку № 2. Але незважаючи на втому, вони працювали з ентузіазмом.

Завдяки зусиллям бібліотечних працівників, під чітким керівництвом Грипич Світлани Никанорівни (на той час завідуючої відділом обслуговування) за короткий термін часу, не припиняючи обслуговування читачів, фонд було перенесено. Коли напружена робота з перенесення фонду була позаду, на жіночий колектив ліг увесь тягар облаштування стелажів, упорядкування фонду, створення затишку в читальному залі № 2. Просторе, світле приміщення з великими вікнами дало можливість раціонально розмістити книжковий фонд, виділити місце для книжкових експозицій, обладнати робочі місця для читачів, проводити культурно-просвітницькі заходи. Серед перших працівників – Оноприч Марія Іванівна, яка вже мала досвід роботи з філологічною літературою, та молодий фахівець Невірковець Ольга Михайлівна. Завдяки системному аналізу запитів читачів, кропіткій і наполегливій роботі працівників відділу комплектування та обробки літератури було сформовано фонд читального залу філологічної літератури, який відповідав інформаційним потребам студентів, викладачів.

За цільовим та читацьким призначенням, характером інформації у фонді була представлена наукова, навчальна, методична література з філологічних дисциплін, довідники, енциклопедії, художні твори та періодичні видання. Виходячи з того, що спеціалізований читальний зал повинен був сприяти інформаційному забезпеченню навчально-виховного процесу, самостійній роботі студентів, фонд формувався з актуальних на той час видань; творів класиків української та зарубіжної літератури; довідкових видань, що мали наукову і культурну цінність. Характер обслуговування читачів потребував від співробітників спеціальних фахових знань, змісту і специфіки зосереджених у фонді джерел. Тому до роботи в читальному залі № 2 залучалися висококваліфіковані фахівці не тільки з досвідом бібліотечної, а й педагогічної роботи, які досконало знали фонд.

Галдецька
Любов Григорівна

Галдецька Любов Григорівна, що прийшла сюди працювати ще в 1988 році (раніше працювала в читальному залі № 1). Завдяки їй читальний зал філологічної літератури розпочав повноцінну роботу зі створення каталогів і картотек.

Згодом за цей напрям роботи відповідала Кучерук Ірина Миколаївна.

Особливе значення для читального залу № 2 (філологічної літератури) мав довідково-бібліографічний апарат. Він був добре упорядкований і тому сприяв ефективному обслуговуванню читачів. Варто згадати бібліотечних фахівців, наполегливою працею яких він формувався:

Г а л д е ц ь к а
Л ю б о в Г р и

Кучерук
Ірина Миколаївна

Особливу увагу вона приділяла пошуку матеріалів з найбільш актуальних проблем української мови і літератури та з методики їх викладання, за допомогою яких були сформовані різноманітні картотеки. Тому, крім обов'язкових систематичного і алфавітного каталогів, широкою популярністю користувалися тематичні картотеки («Наш край», «Позакласна робота в школі», «Готуємось до уроків» (на допомогу студентам-практикантам), «Мова – багатство народу», «Повернуті імена» (письменники «Розстріляного відродження»), що доповнювали каталог, розкривали фонд за такими аспектами, які в каталогах не представлені, або представлені не в повному обсязі. Для популяризації та ознайомлення читачів з новими надходженнями співробітники відділу щотижнево представляли їх на виставках, проводили бібліографічні огляди літератури. Серед них були не тільки ті, що спрямовані на допомогу навчальному процесу, але й заходи, присвячені знаменним подіям культурного та літературного життя, ювілеям видатних письменників, поетів та діячів світової культури. Зокрема, творчість рівненських письменників популяризувалася шляхом організації зустрічей з ними. Так, гостями читального залу №2 були місцеві письменники Євген Шморгун і Петро Велесик, викладачі університету Ярослав Поліщук, Богдан Столярчук та ін. Що цікаво: після таких літературних зустрічей підвищувався попит у студентів на літературу, поезію. Серед наших читачів – не тільки студенти-філологи, а й студенти інших факультетів ВНЗ, викладачі та інші користувачі міста та області. Практика засвідчує, що комфортність і затишок спеціалізованого читального залу позитивно впливали на навчання студентів [39]. Деякі студенти-філологи згадували, що він був для них місцем своєрідного психологічного розвантаження після лекцій. Саме тут вони могли самостійно підготуватись до занять. Тому серед читачів багато таких, які приходили займатися щодня. Багато зусиль для розвитку й функціонування відділу, застосовуючи свої знання, уміння

доклали фахівці, які здійснювали його керівництво: Грипич Світлана Никанорівна (1984-1987 рр.), Семенюк Галина Потопівна (1987-2001 рр.), Ставицька Людмила Назарівна (2001-2002 рр.), Мельничук Галина Петрівна (з 2002 р. – до сьогодні) та бібліотекарі різних років: Псарьова Галина Іванівна, Ващук Людмила Данилівна, Бідюк Леся Анемподистівна, Андреевська Ольга Аркадіївна, Нечипорик Алла Володимирівна, Буц Лариса Павлівна.

Початок 2010 року для бібліотеки характеризувався продовженням реорганізації відділів обслуговування читачів, активним формуванням фонду періодичних видань. Слід зазначити, що фонд періодичних видань бібліотеки був складовою частиною багатогалузевого фонду читального залу № 1. За роки свого існування він зібрав тисячі часописів різного типу.

У процесі розвитку бібліотеки періодика зосереджувалась у багатьох структурних підрозділах, сформованих з урахуванням факультетів, їх специфіки та інформаційних потреб читачів: читальному залі № 1, абонементі № 1, абонементі нотно-музичної літератури, абонементі суспільної літератури, інформаційно-бібліографічному відділі, філії бібліотеки.

Щороку до фонду надходить понад 300 назв періодичних видань з різних галузей педагогічної науки, культурології, історії, мистецтвознавства та ін. [9]. На сьогодні він становить понад 38 тис. примірників. Цілеспрямоване і систематичне поповнення фонду бібліотеки новими періодичними виданнями зумовило поступове збільшення їх використання у навчальному і науково-дослідному процесах університету. Про підвищення читацького попиту на такі видання свідчить велика кількість їх видачі (понад 150 тис. примірників на рік). Завдання наукової бібліотеки РДГУ полягає не тільки в обслуговуванні та задоволенні інформаційних потреб читачів, а й у створенні найкращих умов для користування часописами та збереженні унікальних фондів періодичних видань, які в процесі використання швидко зношуються. Беручи до уваги зміню-

ваність контингенту читачів, специфіку навчального процесу, в результаті проведення моніторингових досліджень керівництвом наукової бібліотеки прийнято рішення про реорганізацію читального залу філологічної літератури та створення в його приміщенні читального залу періодичних видань. Отже, в березні 2010 року за максимально короткий час за допомогою працівників всіх відділів бібліотеки, студентів університету філологічна література читального залу № 2 була передана до книгосховищ бібліотеки, фонд періодичних видань з читального залу № 1 – до читального залу № 2 (періодичних видань). А це – понад 30 тис. примірників журналів та газет, що, в свою чергу, потребувало багато зусиль від працівників новоствореного відділу: Кучерук Ірини Миколаївни (відповідала за організацію роботи), Буц Лариси Павлівни, Любчик Надії Іванівни, Безнуско Лілії Павлівни. Працюючи без вихідних, буквально за три дні, вони впорядкували фонд, облаштували стелажі, раціонально розмістили інші меблі бібліотеки. І вже 9 березня 2010 року, читальний зал № 2 (періодичних видань) зустрічав читачів. Справити враження на них, показати нестандартний зміст і форми роботи, внести ауру новизни, працювати у прискореному режимі – завдання не із легких, яке постало перед колективом читального залу. Зміни, які відбулися в його структурі, потребували нових рішень, нових підходів у роботі від завідуючої відділом читальних залів Мельничук Галини Петрівни, відповідального та досвідченого керівника, фахівця своєї справи. Головне завдання відділу – це організація, збереження фонду періодичних видань, якісне й оперативне обслуговування студентів, викладачів, співробітників

Мельничук Галина Петрівна

університету відповідно до їх інтересів і потреб. І тому на виконання цих завдань працівники раціонально упорядкували та розташували фонд періодичних видань таким чином, щоб повністю розкрити його багатство перед користувачами. Зокрема, поточна періодика та літературно-художні часописи як активна частина фонду представлені у режимі відкритого доступу до читача. У цей час інформаційна цінність фонду читального залу № 2 (періодичних видань) забезпечується їх універсальністю – понад 35 тис. примірників журналів та газет, що відповідає змісту навчальних, інформаційних функцій бібліотеки, запитам та інтересам читачів. Таким чином, від-

Журнали та газети з фонду періодичних видань

повідно до специфіки вищого навчального закладу, особливостей навчального процесу фонд періодичних видань укомплектований офіційними виданнями державних, громадських та академічних установ, науковими періодичними виданнями університетів, науково-популярними, суспільними, науково-технічними, науково-методичними, літературно-художніми журналами та газетами виданими українською та іноземними мовами.

Різноманітні за тематикою періодичні видання органічно доповнюють книжковий фонд наукової бібліотеки РДГУ, адже вони є одним із джерел надання оперативної інформації, яка використовується в найрізноманітніших сферах і сприяє повному задоволенню освітніх, професійних, наукових потреб користувачів [45]. Найбільш затребуваними є журнали та газети з психолого-педагогічних, природничих, гуманітарних та соціально-економічних наук – пріоритетних напрямків університету. Коло користувачів читального залу № 2 (періодичних видань) достатньо широке – це студенти, професорсько-викладацький склад університету, наукові співробітники, аспіранти, магістранти, працівники ВНЗ. Завдяки своєму багатому та цінному фонду з психолого-педагогічних наук, його потенційними користувачами є вчителі шкіл, випускники університету, педагоги, студенти навчальних закладів міста і області.

У читальному залі № 2 (періодичних видань)

Презентація виставки нових освітянських журналів

Степанюк Інна Сергіївна
проводить бібліографічний огляд
літератури (2014 р.)

Для ефективного використання фонду періодики читачі звертаються до довідково-пошукового апарату, що представлений системою каталогів (традиційних та електронних) і різноманітних картотек, які дають повну уяву про фонд, дозволяють читачам з найменшими витратами часу знайти інформаційні джерела з питань, які їх цікавлять. Враховуючи те, що ми отримуємо літературно-художні журнали, які публікують романи, повісті, оповідання, безпосередньо у відділі ведеться картотека художніх творів, яка для зручності пошуку створена у

двох варіантах: за назвами художніх творів та за прізвищами їх авторів. Працівники відділу проводять різнобічну роботу щодо розкриття фонду періодичних видань за допомогою традиційних та інноваційних форм популяризації. Щотижня організовуються виставки нових надходжень, які оперативного інформують читачів про найновішу періодику. Інтерес викликають цикли виставок на допомогу навчальному та науковому процесу, зокрема: «Шкільному уроку – творчий пошук», «Портфоліо сучасної школи (вчителів на замітку)», «Педмайстерність – мистецтво навчальної і виховної дії» та ін.

Традиційно популярними залишаються тематичні виставки

Працівники читального залу Чучкевич В. А. та Кучерук І. М. під час проведення культурно-просвітницьких заходів (2012-2014 рр.)

періодичних видань. Тематика їх різноманітна, коло питань, що вони висвітлюють дуже широке: історія нашої держави та краю, питання державотворення, літературного процесу, екології, здорового способу життя тощо. Наприклад, «Пам'ять про минуле зобов'язує: Голодомор 1932-1933 рр. в Україні», «Історія Волині на сторінках українських часописів», «Проблема змісту шкільної освіти (дискусійна трибуна)», «Мова моя, в тобі мудрість віків (до Дня рідної мови)» та ін. З метою максимального розкриття змісту фонду традиційно на початку навчального року організуються розгорнуті виставки-перегляди періодичних видань, які отримує наукова бібліотека РДГУ в поточному році. Вони викликають велику зацікавленість у читачів, дають змогу їм стежити за новою періодикою.

Активно популяризуються періодичні видання під час проведення бібліографічних оглядів літератури. Так, з метою ознайомлення читачів з художніми творами бібліотекарі під-

Кучерук Ірина Миколаївна презентує інноваційний проект бібліогід «Науково-методична та літературно-мистецька скарбниця: «По сторінках журналу «Українська мова та література в сучасній школі» (2013 р.)

Під час проведення історико-літературної імпрези
«За майбутнє віддали життя (Пам'яті Небесної Сотні)» (2015 р.)

готували цикл оглядів: «Що пишуть і читають у ХХІ ст. (Сторінками літературно-художніх часописів)».

Невід'ємною складовою частиною діяльності читального залу №2 (періодичних видань) залишається освітньо-виховна діяльність. Завдяки організації презентацій журналів, індивідуальних бесід та консультацій, різноманітних заходів, зустрічей з цікавими людьми студенти мають змогу розширити свій світогляд, зануритись у чарівний світ мистецтва, поглибити свої знання з навчальних дисциплін.

Досить важливим аспектом роботи наукової бібліотеки є інноваційний напрям. З метою пошуку та впровадження нових інноваційних проектів, які сприяли б ефективності та якості обслуговування користувачів, активному використанню фондів бібліотеки в 2010 році було започатковано конкурс «Інноваційні проекти наукової бібліотеки РДГУ», участь в якому беруть і працівники відділу. Серед найбільш успішно представлених проектів є: «Історичний компас: події і люди в

історичних паралелях», прес-лекторій «Вчитель, якого чекають», бібліогід «Науково-методична та літературно-мистецька скарбниця: «По сторінках журналу «Українська мова та література в сучасній школі» та історико-літературна імпреза «За майбутнє віддали життя (Пам'яті Небесної Сотні)».

Ще одним завданням читального залу № 2 (періодичних видань) є якісне обслуговування користувачів, своєчасне і повне виконання читацьких вимог. При цьому дуже важливим є питання збереження наявних видань. Тому його працівники намагаються правильно організувати фонд, забезпечити належний захист під час його використання читачами, не допускати фізичних ушкоджень документів.

Звертається увага на неухильне виконання технологічних процесів, таких як: чіткий облік періодичних видань за допомогою реєстраційної картотеки; технічне опрацювання нових надходжень.

Зокрема, запорукою зберігання фонду періодичних видань, в певній мірі, слугує і те, що в читальному залі надаються послуги з ксерокопіювання. Завдяки цьому документи значно менше зношуються та псуються, а тому термін їх перебування у фонді подовжується.

Читальний зал № 2 є важливою ланкою в структурі наукової бібліотеки РДГУ, який надає користувачам найновішу інформацію. Від повноцінно сформованого фонду періодичних видань за допомогою працівників відділу комплектування та обліку фондів, оперативного його відображення і всебічного

Заєць Ірина Петрівна ознайомлюється з новою періодикою

розкриття спеціалістами інформаційно-бібліографічного відділу в довідково-бібліографічному апараті, належної організації фонду, включаючи розстановку, збереження, використання залежить і якість роботи працівників відділу.

Сьогодні в ньому працюють досвідчені, кваліфіковані фахівці: зав. сектором – Кучерук Ірина Миколаївна (з 2000 р.), зав. сектором – Степанюк Інна Сергіївна (з 2010 р.), бібліотекар – Заєць Ірина Петрівна (з 2010 р.), бібліотекар – Чучкевич Валентина Анатоліївна (з 2010 р.). Вони доброзичливо ставляться до користувачів, допомагаючи у підборі інформації, що сприяє якісному обслуговуванню читачів. Колектив читального залу №2 (періодичних видань) постійно знаходиться в пошуку нових форм і методів роботи для задоволення їх найрізноманітніших інформаційних запитів [35].

В організації роботи відділу надзвичайно велика роль належить керівництву наукової бібліотеки РДГУ – директору, доценту Грипич Світлані Никанорівні. Саме її професіоналізм,

Грипич Світлана Никанорівна

ентузіазм, вміння працювати у команді та вирішувати проблеми, інноваційність і креативність, які притаманні їй, складають концепцію успіху як читального залу № 2 (періодичних видань), так і бібліотеки в цілому.

Чимало зусиль щодо розвитку відділу докладають і заступники директора, трудова діяльність яких не одним десятиріччям пов'язана з бібліотекою – Семенюк Галина Потапівна та Поліщук Світлана Миколаївна. Завдяки праці цих людей ми продовжуємо успішно працювати і розвиватися. В наших подальших планах багато складних, але цікавих завдань, зокрема, це перехід на електронну форму обслуговування, що є якісно новим рівнем діяльності бібліотеки вищого навчального закладу.

Абонемент № 1

Зліва направо: Бондар А. П., Ліщинська А. О., Сем'як С. П.,
Безнуско Л. П., Цимбалюк І. А., Глущик Г. Р., Лещук Н. М.,
Трохимчук Т. М., Потежна Н. О. (2014 р.).

Бібліотека – одне з найбільших надбань людства. І хоча ми сьогодні багато говоримо про електронні джерела отримання інформації, книга завжди була і буде тим живильним джерелом, яке постійно плекає інтелектуальний потенціал кожної нації. Важко переоцінити значення книги в житті студента, адже книга для студента – це інформація, знання, мудрість, пізнання світу. Тому університетські бібліотеки займають окреме місце в бібліотечній системі, а їх діяльність у значній мірі визначається вимогами та завданнями, які стоять перед вищими навчальними закладами.

Серед структурних підрозділів бібліотеки абонементу належить особливе місце. І справді, обсяг роботи абонементу досить значний, ним користуються тисячі студентів денної та заочної форм навчання, аспіранти, магістранти, професорсько-

викладацький склад, співробітники університету. Робота абонементів бібліотеки сприяє освіті та самоосвіті, забезпечуючи навчальний та науковий процес необхідною літературою та максимально задовольняючи їх інформаційні запити.

За 75 років існування наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ) неодноразово коригувалася структура відділу обслуговування. І на сьогодні ми маємо сектор абонементів відділу обслуговування, який складається з абонементів № 1 (вул. Остафова, 31) та двох галузевих абонементів – абонементів суспільної літератури (гуртожиток № 4 РДГУ, вул. Остафова, 39) та абонементів нотно-музичної літератури (вул. Хвильового, 7).

Усі періоди розвитку та становлення наукової бібліотеки РДГУ та абонементів № 1 зокрема, пов'язані із започаткуванням та зміною статусу університету, початок яким покладено при заснуванні Рівненського державного учительського інституту в передвоєнний 1940 рік.

Так, у приміщенні колишньої «Школи Осадничої» по вулиці Східній (тепер вул. Остафова) почав своє життя новий навчальний заклад. Учительський інститут мав тоді три факультети: історичний, фізико-математичний і мовно-літературний. Навчальні плани і програми були розраховані на підготовку вчителів протягом 2-х років. Навчальну літературу, посібники інститут одержав з інших вузів УРСР [51]. Так розпочалася історія нашої бібліотеки.

Але 22 червня 1941 року була перервана робота інституту і мирна творча праця всього колективу. «Гітлерівські окупанти, загарбавши Рівне, перетворили інститут в застінок, в коношню, в середині приміщення було зроблене перепланування й поставлені стіни-перегородки, які розділили його на маленькі службові кімнати. Незважаючи на знищення меблів, навчальної літератури, виведені лютими морозами з ладу котли і труби парового опалення – сама будівля Рівненського учительського інституту вціліла» [51].

2 лютого 1944 року Рівне було визволене від німецько-фашистських загарбників. «Однак, місто ще впродовж півроку піддавалося нищівним бомбардуванням ворожою авіацією. Найбільших матеріальних збитків приміщенню учительського інституту завдали повітряні нальоти, здійснені 5 і 18 травня 1944 року: були повністю вибиті вікна, частково, з північної сторони, зруйновані рами, зірвані з петель двері, у багатьох місцях зі стелі рухнула штукатурка» [50].

Після відновлення навчання розпочалася відбудова інститутської бібліотеки, яка розташувалась в цокольному поверсі і займала частину площ теперішнього абонементу № 1, тобто всього три кімнати. Першим працівником бібліотеки була Степенко Марія Іванівна.

Допоки в приміщенні інституту не був проведений капітальний ремонт котлів центрального опалення та водопроводу, перший навчальний рік працювали в надзвичайно складних умовах. Вікна аудиторій були забиті дошками та закладені цеглою. У приміщенні обігрівалися пічками, влаштованими з металевих бочок. Однак колектив інституту працював, не покладаючи рук ⁴ [21]. Фонд бібліотеки під час війни був майже знищений. Так, за спогадами одного з перших викладачів інституту Г. І. Хромова, на початок навчання пощастило зібрати всього 250 книг. Невдовзі вдалося розшукати частину книжкового фонду інститутської бібліотеки – 3 тис. томів, яку німецько-фашистські окупанти вивезли і складували в підвальних приміщеннях житлових будівель Рівного ⁵ [18, 20].

У 1945 році розпочалася реконструкція бібліотечної мережі, яка характеризувалася значним рухом бібліотечних фондів. Таким чином, до фондів бібліотеки учительського інституту із книгозбірень Харківського та Одеського університетів «великими партіями надійшла навчальна та художня література. Це дозволило збільшити книжковий фонд до 8700 томів» [66].

⁴ ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 67, арк. 34.

⁵ ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 32, арк. 1; ф. Р-479, оп. 1, спр. 65, арк. 1.

Хабарова Юлія Яківна

Сьогодні частина цих книг є основою фонду рідкісних і цінних видань.

Упродовж наступних років розпочався період відновлення та активного розвитку бібліотеки: збільшувалась кількість читачів, поповнювався фонд, розширювались площі, відповідно збільшувався штат.

У цей час розпочали свою професійну діяльність: Хабарова Юлія Яківна (з 1945 р.), Оноприч (Ярчук) Марія Іванівна, Рубан Надія Гаврилівна (з 1954 р.), Туревич Надія Йосипівна (з 1955 р.). Упродовж 1954-1973 рр. бібліотекою керувала Кулій Катерина Олександрівна.

У 1953 році Ровенський державний учительський інститут з дворічним терміном навчання був реорганізований у Ровенський державний педагогічний інститут (РДПІ) з чотирирічним терміном навчання. В 1954 році відбулося розширення навчального корпусу інституту. Добудова інститутського приміщення внесла зміни у використання вже існуючої навчальної площі. Зокрема, клубна зала була переобладнана під читальню студентської бібліотеки, про що згадується у статті С. Міщишина «Ровенський педінститут розширюється», що була надрукована в обласній газеті «Червоний прапор» за 1959 рік.

Кулій
Катерина Олександрівна

У той час колектив бібліотеки нараховував вже 7 працівників. В 1962 році почали працювати Безюк Зінаїда Микитівна,

Туревич Н. Й., Хорунжа А. І.,
Бугайчук Є., Рубан Н. Г.
(1960-ті роки)

Хорунжа Алла Іванівна, Бугайчук Євгенія, Псарьова Галина Іванівна, пізніше – Філашкіна Лора Рувимівна – людина високої культури, яка чверть століття

була віддана бібліотечній справі і певний час відповідала за роботу з обслуговування читачів (згодом була переведена в кабінет бібліографії). Саме ці працівники заклали основу бібліотеки, сприяли її розвитку, формуванню фондів. Їх імена назавжди залишилися в історії бібліотеки університету.

У 1966 році з відкриттям нового корпусу інституту з'явилася можливість розширити структуру бібліотеки. Були створені відділ комплектування та обробки літератури, читальний зал, кабінет бібліографії, а абонемент, залишаючись в центральному корпусі, зміг більш раціонально використовувати площі книгосховища. І саме тоді, завдяки невтомній праці бібліотечних працівників, серед яких Кисельова Єлизавета Яківна, Марейна Валентина Петрівна, Орлова Олена Тихонівна, було упорядковано багатогалузевий фонд абонементу. У 1973 році з Рівненської обласної бібліотеки для дітей прийшла в бібліотеку РДПІ ім. Д. З. Мануїльського знаючий фахівець та методист Петровська Ада Броніславівна, яка керувала роботою абонементу до 1979 року. Згодом на цій

Філашкіна
Лора Рувимівна

посаді її замінила Псарьова Галина Іванівна (1979-1984 рр.).

З року в рік зростала кількість читачів бібліотеки. Одночасно збільшувалась інтенсивність відвідувань абонементу. Поряд із позитивними зрушеннями виокремлювались і недоліки. Стан забезпечення навчально-методичною та науковою літературою залишався критичним. Приміром, на педагогічному факультеті в 1972 році, де навчалось 948 студентів, був лише один підручник з історії педагогіки радянського періоду, а підручника з історії педагогіки зарубіжних країн взагалі не було. Подібна ситуація з навчальними книгами спостерігалась на інших факультетах⁶ [22]. Інститут зростав, змінювалась його навчально-матеріальна база, підвищувався рівень підготовки педагогічних кадрів. Тому наприкінці 70-х – на початку 80-х років значна увага приділялася формуванню фонду книгозбірні. У цей період фонд абонементу поповнився значною кількістю нової літератури: «Большая советская энциклопедия», «Українська радянська енциклопедія», «Детская энциклопедия», галузеві енциклопедичні словники, академічні видання повних зібрань творів класиків української, російської та зарубіжної літератури, основоположників природничих та психолого-педагогічних наук, «Библиотека всемирной литературы», «Библиотека мировой литературы для детей», «Библиотека приключений», «Эврика», «Библиотека научной фантастики», «Жизнь замечательных людей». Але книжковий фонд розміщувався на старих, розхитаних стелажах з поламаними полицями у погано освітлених приміщеннях з низькою температурою в осінньо-зимовий період. Та це не стало перешкодою для працівників абонементу сумлінно виконувати свої

Псарьова
Галина Іванівна

⁶ ДАРО, ф. Р-479, оп. 8, спр. 215, арк. 47.

професійні обов'язки. В цей час розпочала свою трудову діяльність Поліщук (Лебедева) Світлана Миколаївна (з 1977 р.) – неординарна у своїй роботі, енергійна, смілива і відповідальна у прийнятті самостійних рішень. Нині вона обіймає посаду заступника директора наукової бібліотеки РДГУ.

Поліщук
Світлана Миколаївна

Штифорук
Галина Єфремівна

Годлевська
Оксана Анатоліївна

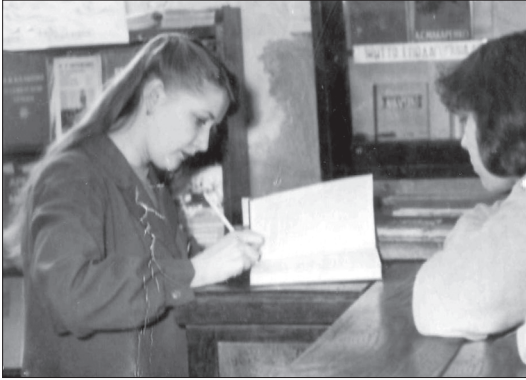
Поряд з нею на абонементі працювали Годлевська (Бройко) Оксана Анатоліївна (з 1978 р.), Соловей Галина Олександрівна, Грицюк (Орел) Тетяна Олексіївна (з 1980 р.), Штифорук Галина Єфремівна (з 1980 р.), Якимчук Надія Василівна.

Соловей
Галина Олександрівна

Грицюк
Тетяна Олексіївна

Поліщук Світлана Миколаївна під час обслуговування студентів (1980-ті роки)

Так як кількість студентів порівняно з 70-ми роками збільшилась майже вдвічі (з 2931 в 1970 році до 4610 у 1980 році) [50], зросла кількість відвідувань абонементу, утворювались великі черги читачів, особливо на початку навчального року та під

час екзаменаційних сесій. Оскільки актуальною залишалась проблема площ абонементу, недостатньої кількості стелажів, тому книги, повернуті читачами наприкінці навчального року, склалися просто на підлозі. Та працівникам абонементу не бракувало насаги в подоланні труднощів. Потрібно зазначити, що на початку 80-х років фонд абонементу нараховував уже близько 250 тис. примірників, тому виникла потреба в його перевірці та окремому сумарному обліку. З ініціативи Грипич Світлани Никанорівни, завідувачої відділом обслуговування (з 1984 до 1986 рр.), було прийнято рішення створити обліковий каталог на абонементі.

Грипич Світлана Никанорівна

Для цього потрібно було написати облікові картки на кожне видання багаточисельного фонду. А оскільки на той час у відділі працювало лише п'ять бібліотекарів, то до цього процесу були залучені колеги з інших підрозділів бібліотеки.

Завдяки чіткій та вмілій організації роботи керівництва бібліотеки та злагодженій, самовідданій праці всього колективу вдалося в стислий період (упродовж п'яти років) здійснити перевірку всього фонду абонементів і створити обліковий каталог відділу. Незважаючи на таку об'ємну роботу, абонемент не припиняв обслуговування читачів. Багато зусиль, яких потребувало підведення підсумків перевірки, доклали Штифорук Галина Єфремівна та завідувача бібліотекою Пабат Лідія Петрівна (1984-1996 рр.). Також у цей період з метою покращення обслуговування студентів факультету загально-технічних дисциплін у гуртожитку № 1 (нині – гуртожиток № 4) був організований пункт видачі технічної літератури, а в гуртожитку № 4 (нині – гуртожиток № 7) для студентів педагогічного факультету – пункт видачі дитячої художньої та педагогічної літератури. Пізніше такі пункти в гуртожитках були розформовані, а для книгосховища абонементів було виділено та пристосовано для розміщення літератури перехід, який з'єднував корпус музично-педагогічного факультету та гуртожиток № 4 (нині – гуртожиток № 7). З появою нового приміщення з'явилися й нові можливості для розширення та забезпечення належного зберігання та використання книжкових фондів.

Виникла необхідність у методичному забезпеченні процесів роботи книгозбірні, що й стало одним з напрямків роботи Грипич Світлани Никанорівни, яка з 1986 року обіймала посаду заступника завідувачої бібліотеки РДПІ ім. Д. З. Мануїльського. Розширювались можливості бібліотеки, її функції і обов'язки, з'являлися нові посади. Упродовж 1987-1992 рр. абонемент очолювала Тимченко Зінаїда Тимофіївна.

При обслуговуванні читачів систематично підбиралася та

рекомендувалася література для самопідготовки студентів до практичних занять, до написання рефератів, курсових та дипломних робіт. Абонемент завжди славився фахівцями, що виконували цю роботу оперативно та якісно. Серед них такі бібліотекарі як, Сем'як (Лібус) Світлана Петрівна (з 1985 р.), Гороб'юк Алла Віталіївна (1986-1987 рр.), Конончук Валентина Олександрівна (з 1986 р.), Рубан Світлана Георгіївна (1986-1992 рр.), Бідюк Леся Анемподистівна (з 1986 р.).

Сем'як
Світлана Петрівна

Рубан
Світлана Георгіївна

Бідюк
Леся Анемподистівна

Раціональний підхід співробітників абонементу до організації роботи завжди сприяв підвищенню якості обслуговування читачів і якомога повнішому задоволенню їх запитів. Постійно тривав пошук ефективних форм обслуговування, але не забувались і традиційні форми, однією з яких була щорічна видача на початку навчального року (згідно графіка) комплектів підручників і навчально-методичних посібників студентам всіх факультетів з першого по п'ятий курс стаціонарної форми навчання. Працівники абонементу завжди були активними учасниками навчально-виховного процесу, спрямованого на формування культурного і громадського розвитку особистості. До цієї роботи працівники відділу підходили творчо, використовуючи різноманітні форми організації

культурно-просвітницьких заходів: інформаційні огляди, тематичні виставки, виставки-перегляди літератури, брали участь в «Днях кафедри» та «Днях інформації» спільно з іншими структурними підрозділами бібліотеки.

Штифорук Галина Єфремівна

неабиякою популярністю. Для того, щоб прочитати новий номер таких журналів як «Березіль», «Дніпро», «Вітчизна», «Новый мир», «Всесвіт», «Иностранная литература», «Роман-газета», читачі записувались у черги.

Зміни в суспільстві також внесли свої корективи і в структуру РДПІ ім. Д. З. Мануїльського. В 1994 році відбулася реорганізація деяких факультетів інституту, зокрема, відкрився історико-соціологічний факультет. Для збільшення аудиторного фонду використовувалася частина приміщення розформованого обласного Будинку політосвіти, де розміщувалися також і нові кафедри суспільних дисциплін. Це спонукало до створення ще одного підрозділу бібліотеки – абонементу суспільно-політичної літератури (сучасна назва – абонемент суспільної літератури), основою фондів якого стала література суспільно-політичної тематики, відібрана та передана

з абонементів бібліотеки РДПІ та книжковий фонд бібліотеки обласного Будинку політосвіти.

Однак, перші роки незалежності України супроводжувалися поглибленням економічної кризи, яка також торкнулася і бібліотек. Характерними рисами цього періоду стали скорочення обсягу надходжень нової літератури та відсутність стабільного фінансування. Тому в таких умовах пріоритетним завданням стало збереження вже існуючого фонду абонементів та ефективного його використання в навчальному процесі. В цей час (з 1992 року) абонементом завідувала Штифороук Галина Єфремівна – людина надзвичайної енергії та чудовий організатор. Під її керівництвом працювало ціле покоління бібліотечних кадрів: Бондар Анна Петрівна (з 1991 р.), Цимбалюк (Воробік) Ірина Анатоліївна (переведена з читального залу № 1 в 1992 р.), Гаврук Галина Федорівна (1988-1993 рр.), Крижановська Світлана Борисівна (1991-1996 рр.), Безіна Аліна Миколаївна (1993-1997 рр.).

Цимбалюк
Ірина Анатоліївна

Гаврук
Галина Федорівна

Крижановська
Світлана Борисівна

Незважаючи на всі труднощі, бібліотекарі працювали та знаходили нові форми роботи, продовжували виконувати свою просвітницьку місію, залишаючись джерелом знань, центром інформаційної та духовної культури інституту.

Сем'як
Світлана Петрівна

Згодом, в 1996 році Штифорок Галина Єфремівна була переведена на посаду заступника завідуючої бібліотеки. Абонемент очолила Сем'як (Лібус) Світлана Петрівна (1996-2003 рр.), яка уміло та наполегливо продовжила започатковану, налагоджену роботу відділу.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про створення Рівненського державного гуманітарного університету» від 14 грудня 1998 року за № 1973 та Наказом Міністерства освіти України від 14 січня 1999 року за № 15(14) було прийнято рішення про об'єднання вищих навчальних закладів – Рівненського державного педагогічного інституту та Рівненського державного інституту культури в Рівненський державний гуманітарний університет. Відповідно об'єдналися і бібліотеки інститутів та розпочалася нова віха історії наукової бібліотеки РДГУ, яка стрімко розвивалася та оновлювалася разом із навчальним закладом. Суттєво вплинули на її розвиток поява нових спеціальностей, збільшення контингенту студентів. Розширювалася інформаційна база, змінювалася тематика комплектування відповідно до потреб навчального процесу, зростав книжковий фонд. Позитивним стало те, що в час духовного та культурного відродження України фонди абонементу збагатилися унікальними виданнями, надісланими з української діаспори, наприклад, із українсько-американського фонду «Сейбр-Світло», адже саме неадаптовані англомовні видання були необхідні студентам факультету іноземної філології та аспірантам вишу. У цей період важливою подією в покращенні матеріальної бази стала заміна старих стелажів на абонементі. Чимало сил було покладено на упорядкування книжкового фонду і його раціональне розміщення.

Книгосховище абонементу № 1

До цього процесу доклали зусилля всі працівники бібліотеки, насамперед, зав. відділом Ставицька Людмила Назарівна (1997-2001 рр.) – діловий та енергійний спеціаліст, а також перспективна молодь абонементу – Бондар Анна Петрівна (з 1991 р.), Лещук (Годунко) Наталія Миколаївна (з 1997 р.), Парамонова (Кушнірук) Наталія Леонідівна (1997-2001 рр.), Гетманчук Вікторія Олександрівна (1997-2003 рр.), Бекбулатова Марина Жанібеківна (1998-2002 рр.), Гладун Олена Іванівна (2000-2001 рр.), Кулик Тетяна Василівна (1992-2005 рр.).

Ставицька
Людмила Назарівна

Парамонова
Наталія Леонідівна

Бекбулатова
Марина Жанібеківна

Гетманчук
Вікторія Олександрівна

Кулик
Тетяна Василівна

Бондар
Анна Петрівна

З 2005 року відділ очолила Бондар Анна Петрівна – молодий та цілеспрямований спеціаліст. Під її керівництвом плідно працювали Онищук Ольга Миколаївна (2002-2004 рр.), Гусевик Лариса Петрівна (2003-2010 рр.), Боришкевич Ірина Петрівна (2005-2007 рр.), Леонова Олена Юріївна (2006-2008 рр.), Зінчук (Головерса) Світлана Миколаївна (2008-2010 рр.), Трохимчук Тетяна Михайлівна (2011-2014 рр.)

Актуальним завданням залишається збереження та розкриття фондів абонементу № 1, який нині нараховує понад 255 тис. примірників. З року в рік фонд відділу поповнюється україномовними навчальними та науковими виданнями, серед яких вагому частину складає доробок викладачів університету. Доброю традицією, започаткованою директором бібліотеки доцентом Грипич С. Н., стало проведення щорічної акції «Подаруй бібліотеці сучасну художню книгу», що дало можливість поповнити фонди абонементу № 1 сучасними творами друку. Адже твори літератури постмодернізму користують-

ся великим інтересом у студентської молоді. Найбільш популярними є книги Юрія Андруховича, Ірени Карпи, Оксани Забужко, Любка Дереша та інших.

Зліва направо: Леонова О. Ю., Лещук Н. М., Гусевик А. П.,
Боришкевич І. П., Бондар А. П. (2006 р.)

Бібліотека використовує такий напрям аналітичної діяльності як моніторинг та соціологічні дослідження, які проводяться спільно з інститутом соціальних досліджень РДГУ. Працівники абонементу № 1 систематично долучаються до аналітичного опрацювання маркетингових досліджень. Так, у 2009 році ми брали участь у проведенні моніторингу «Книга і читання в житті сучасної студентської молоді», що дало можливість проаналізувати інформаційні запити читачів.

У рамках конкурсу «Інноваційні проекти наукової бібліотеки РДГУ» абонемент № 1 представив проект предметних тижнів і країнознавчих декад, серед яких: «Тиждень рідної мови», країнознавча декада «Королівство туманного Альбіону: культура, література, мистецтво», бібліоколаж «Українська фольклорна мозаїка», «Літературна галерея настрою».

Лещук Наталія Миколаївна під час проведення
«Літературної галереї настрою» (2013 р.)

Прагнучи постійно підвищувати професійну майстерність, працівники відділу систематично беруть участь у заходах із підвищення кваліфікації, щорічних науково-практичних конференціях наукової бібліотеки РДГУ. На здобутках попередніх поколінь навчаються молоді спеціалісти.

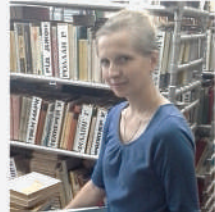
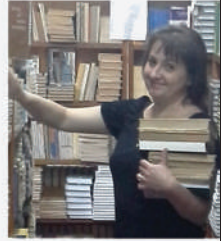
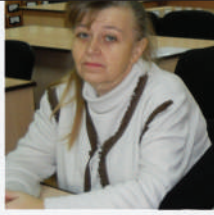
Обслуговування читачів (зліва направо): Сем'як С. П.,
Ліщинська А. О., Бондар А. П. (2014 р.)

Робота з картотеками (зліва направо): Сем'як С. П.,
Ліщинська А. О., Цимбалюк І. А. (2014 р.)

Сьогодні у відділі працюють: зав. відділом – Бондар Анна Петрівна (з 1991 р.), провідний бібліотекар – Сем'як Світлана Петрівна (з 1986 р.), бібліотекар – Цимбалюк Ірина Анатоліївна (з 1992 р.), зав. сектором – Лещук Наталія Миколаївна (з 1997 р.), бібліотекар – Ліщинська Антоніна Олександрівна (з 2007 р.), бібліограф – Глущик Галина Ростиславівна (2007-2013 рр., з 2014 р.), бібліотекар – Безнуско Лілія Павлівна (з 2010 р.), бібліотекар – Потєжна Наталія Олексіївна (з 2011 р.), бібліотекар – Боровець Катерина Миколаївна (з 2014 р.).

Співпраця висококваліфікованих спеціалістів з багаторічним досвідом роботи на чолі з директором бібліотеки, Відмінником освіти України, креативним керівником, максимально вимогливим до себе та інших Грипич Світланою Никанорівною та праця молодих, які працюють поруч зі своїми наставниками, і є запорукою успіху в роботі відділу обслуговування наукової бібліотеки. Зберігаючи свої традиції та йдучи в ногу з часом, головне завдання абонементу залишається незмінним – надавати читачам максимум необхідної і корисної інформації, ефективно використовувати унікальний книжковий фонд наукової бібліотеки РДГУ.

Абонемент суспільної літератури

Зліва направо: Бідюк Л. А., Конончук В. О., Зінчук С. М. (2015 р.)

Рік за роком змінюється час... Дуже швидко сьогодні стає історією. А бібліотека, як завжди, не лише допомагає у вирішенні найскладніших проблем навчання і науки, але, як і в усі часи, сприяє формуванню ціннісних орієнтацій у стінах навчального закладу. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ) – центр розповсюдження знань, духовного та інтелектуального спілкування, головним завданням якої є сприяння навчально-виховному процесу та науково-дослідній роботі вищого навчального закладу. Історія абонементу суспільної літератури як структурного підрозділу наукової бібліотеки бере свій початок з 1991 року, створення якого співпало в часі зі складним періодом зміни політичної ситуації (розпадом СРСР). Саме в ті непрості часи, в роки реформування суспільних та економічних відносин в Україні, Рівненському державному

педагогічному інституту ім. Д. З. Мануїльського (РДПІ ім. Д. З. Мануїльського) було надано в користування частину приміщення обласного Будинку політосвіти (ОБПО). Там розмістились кафедри гуманітарних та суспільно-політичних дисциплін, які було створено згідно з наказом ректора РДПІ від 29 серпня 1991 року. Це:

- кафедра історії;
- кафедра політичних наук;
- кафедра економічної теорії;
- кафедра філософії;
- кафедра культурології [50].

В ОБПО відбулись реорганізаційні процеси, в результаті яких інвентаризаційна комісія, затверджена розпорядженням облвиконкому №252 р. від 30 серпня 1991 року, на підставі акту від 9 січня 1992 року, провела безкоштовну передачу літератури бібліотеці РДПІ. Разом із тим у користуванні педінституту залишили і приміщення бібліотеки обласного Будинку політосвіти. Це сприяло не тільки збільшенню книжкового фонду, а й дало можливість згідно з рішенням методичної ради бібліотеки створити ще один підрозділ – абонемент суспільно-політичної літератури (абонемент СПЛ, з 2010 року – абонемент суспільної літератури). Основою фонду стали книги суспільної тематики, відібрані й передані з абонемента бібліотеки РДПІ та фонду бібліотеки обласного Будинку політосвіти.

Таким чином, постало питання щодо підбору кадрів та відповідального за організацію роботи підрозділу. Потрібно було знайти людину із глибокими професійними знаннями, сумлінним ставленням до своїх посадових обов'язків. Саме такі якості Грипич Світлана Никанорівна (на той час – заступник завідуючої бібліотеки РДПІ) побачила в молодому та енергійному працівнику довідково-бібліографічного відділу Ставицькій Людмилі Назарівні (1991-1997 рр.). На неї поклали відповідальність за роботу з відбору та упорядкування

ня фонду новоствореного підрозділу.

Прийняти фонд потрібно було в дуже стислі терміни. Тому разом із Захарук Людмилою Миколаївною (1991-1994 рр.), Болдиревою Ліною Михайлівною (1991-1992 рр.) та Рубан Світлоною Георгіївною (1991-1992 рр.) всю літературу було ретельно переглянуто та вилучено з метою відбору актуальної та необхідної для забезпечення навчального та наукового процесів. До роботи долучились працівники інших підрозділів бібліотеки.

Ставицька
Людмила Назарівна

Захарук
Людмила Миколаївна

Оскільки довідково-бібліографічний відділ та пошуковий апарат бібліотеки був віддалений від абонементу СПЛ, то для зручності та оперативності в обслуговуванні розпочалась кропітка та важлива робота над створенням власного довідково-бібліографічного апарату (ДБА). Ставицька Людмила Назарівна разом з Болдиревою Ліною Михайлівною працювали над створенням абеткового, систематичного та облікового каталогів (АК, СК, ОК). Їх наявність безпосередньо на абонементі СПЛ давала змогу швидко і точно відповідати на різноманітні та багатоаспектні запити, коло яких постійно розширювалося. Координували цю роботу працівники відділу комплектування та обробки літератури. Одночасно проводилась робота з упорядкування фонду. Безпосередню участь у цьому приймали Степанюк (Свиридюк) Інна Сергіївна (1992-1993 рр., 2003-2010 рр.), Мартинюк (Кучер) Олеся Олексіївна (1992-1995 рр.).

Зліва направо: Степанюк І. С., Захарук Л. М., Мартинюк О. О. (1993 р.)

Фонд абонементів СПА розміщувався в просторах, добре освітлених приміщеннях на зручних стелажах. Для роботи з періодичними виданнями та книгами підвищеного попиту були спеціально облаштовані місця для читання. В 1994 році у педінституті було створено історико-соціологічний факультет, що стало поштовхом для збільшення не лише студентського контингенту, а й для появи нових суспільних дисциплін та, відповідно, нових підручників [50].

Бідюк Леся Анемподистівна

Професійний підхід працівників абонементу: Мельничук Галини Петрівни (1995-2002 рр.), Сіпайло Ірини Василівни (1996-2001 рр.), Кулик Тетяни Василівни (1996-1997 рр.), Бідюк Леся Анемподистівни (1994-1996 рр., з 2001 р.) сприяв підвищенню якості обслуговування читачів та максимально повному задоволенню запитів студентів як новоствореного факультету, так і всіх інших факультетів тодішнього педінституту.

Згодом, у 1998 році, абонементу СПЛ було виділено приміщення в гуртожитку № 1 колишнього педінституту (тепер – гуртожиток № 4) по вул. Остафова, в якому він знаходиться і до сьогодні. Оскільки переїзд співпав у часі із періодом літньої сесії, закінченням навчального року, масовою здачею літератури та підписанням обхідних листів, цей процес був ускладненим. На тендітні плечі жіночого колективу бібліотеки лягла неймовірно тяжка робота. На рівні з усіма, запалюючи своїм ентузіазмом, працювала Грипич Світлана Никанорівна (на той час – завідувача бібліотеки педінституту, а тепер – директор наукової бібліотеки РДГУ). Організовувала та координувала цю роботу Ставицька Людмила Назарівна – самовідданий та відповідальний спеціаліст. Все майно бібліотеки абонементу (це і книги, і стелажі, і ДБА) було оперативним та дбайливо перевезено. Подальше завдання, яке постало перед працівниками абонементу СПЛ, полягало в раціональному розміщенню фондів, оскільки нова площа була значно меншою. Виконуючи цю роботу, проявила свої професійні здібності Мельничук Галина Петрівна, яка відповідала за роботу абонементу СПЛ впродовж 1997-2003 рр., поряд із нею свою сумлінність у роботі виявила і Сіпайло Ірина Василівна.

Мельничук Г. П. та Сіпайло І. В. (1999 р.)

Степанюк
Інна Сергіївна

Після переведення Мельничук Галини Петрівни на посаду завідуючої читальними залами відповідальність за роботу було покладено на Степанюк Інну Сергіївну (2003-2010 рр.), яка згодом була переведена до читального залу № 2 (періодичних видань). Разом із нею в різні роки на абонементі СПА працювали: Кривошея Людмила Миколаївна (2001-2003 рр.), Галдецька Любов Григорівна (2003-2004 рр.), Грицюк (Орел) Тетяна Олексіївна (2004-2005 рр.). В 2005 році на посаду завідуючої абонементами було призначено Бондар Анну Петрівну.

У сучасному українському суспільстві помітно зростає, особливо серед молоді, інтерес до суспільних дисциплін, які займають важливе місце у системі освіти. Студентів цікавлять книги про світову політику та економіку, міжнародне становище України, проблеми моралі. Популярною є література історичної тематики. Упродовж останнього 10-річчя абонемент суспільної літератури поповнювався новими виданнями, які різносторонньо відображають історичне минуле українського народу, його культуру і духовне відродження. Наявність у фонді джерел різних авторів (Грушевського М. С., Полонської-Василенко Н. Д., Крип'якевича І. П., Бойка О. Д., Лановика Б. Д. та ін.) дає можливість студентам знайомитися з різними поглядами на історичні події, допомагає у формуванні та розвитку історичного мислення, вмінню самостійно аналізувати суть історичних явищ і процесів.

Спільний загальнонаціональний проект Благодійного Фонду «Схід-Захід разом» та Інституту стратегічної політики «Україна: історія великого народу» знайшов своє відображення в багатотомному серійному науково-популярному виданні, яким поповнився фонд абонементу суспільної літератури.

Зокрема, це: 4-томне видання «Україна: хронологія розвитку», яке висвітлює послідовність історичного розвитку України з давніх часів до кінця XVIII століття; 5-томна серія «Україна – Європа: хронологія розвитку», що відтворює місце та роль України в європейській історії, культурі; 10-томне видання «Україна і світ» про захоплюючі події світової історії, ролі України в цих процесах.

Зінчук Світлана Миколаївна під час обслуговування читачів

На абонементі суспільної літератури широко представлені праці найвідоміших теоретиків історичної науки, серед яких – праця видатного оксфордського філософа, історика і археолога Робіна Дж. Колінгвуда «Ідея історії», Арнольда Дж. Тойнбі «Дослідження історії» (у двотомній скороченій версії) та багато ін. Користуються попитом і монографії, в яких всебічно висвітлюються життя і діяльність історичних постатей, описуються і досліджуються окремі проблеми та теми, а також науково-популярні видання, зокрема, серії «Особистість і доба», «Невідома Україна» та ін. Також студентів цікавить науково-популярне видання «Тисяча років української суспільно-політичної думки» в 9-ти томах, яке вперше в історії України репрезентує тисячолітній процес (X-XX ст.) зарод-

ження, становлення та розвитку національної суспільно-політичної думки, представляє історію національних інтелектуальних і духовних пошуків та роздумів у різні часи та епохи. Суттєвим доповненням до навчальної літератури є довідково-енциклопедичні видання, які активно використовуються студентами. Серед них: «Философская энциклопедия» в 5-ти томах, «Юридична енциклопедія» в 6-ти томах, «Географічна енциклопедія України» в 3-ох томах, «Енциклопедія історії України» в 10-ти томах, «Всемирная история» в 13-ти томах.

З метою розширення доступу користувачів до інформації правового характеру, створення умов для розвитку правосвідомості та формування правової культури нами було створено «Центр правової інформації наукової бібліотеки РДГУ». У свою чергу, абонемент суспільної літератури цілеспрямовано і чітко знайомить користувачів з інформацією правового

Конончук Валентина Олександрівна
біля книжкової виставки

характеру, організовуючи інформаційно-бібліографічні огляди та тематичні виставки літератури. Навчальному процесу сприяють програми та методичні рекомендації до вивчення суспільних дисциплін, а в науково-дослідній роботі вони стають у нагоді при підготовці, виконанні та оформленні курсових, бакалаврських, дипломних і магістерських робіт.

Для того, щоб можна було швидше зорієнтуватися в пошуку необхідної інформації, відділом наукової обробки документів під керівниц-

твом Коломієць Ніни Борисівни упродовж 2008-2011 рр. було складено алфавітно-предметний покажчик (АПП) до систематичного каталогу абонементів суспільної літератури. Цю роботу виконувала Купрунець Валентина Павлівна.

Активному використанню фонду суспільної літератури, його розкриттю сприяє культурно-просвітницька робота. Систематично організовуються книжкові виставки, переважна кількість яких призначена на допомогу навчальному процесу. При визначенні тематики виставок обов'язково враховуються проблеми суспільно-політичного життя. Таким чином, абонемент суспільної літератури не лише інформує користувачів про склад свого фонду, а й спонукає до його активного використання. Книжкові виставки формують сприйняття бібліотеки як культурно-просвітницької установи, задовольняючи інформаційні, наукові, культурні потреби читачів, впливаючи на їх духовність.

Зінчук Світлана Миколаївна під час впровадження інноваційного проекту «Великобританія: історія філософії в особах» (2011 р.)

Уже стало доброю традицією проведення конкурсу «Інноваційні проекти наукової бібліотеки РДГУ», у якому беруть участь і співробітники абонементів суспільної літератури. Разом із колегами абонементів № 1 було реалізовано проект «Країнознавча декада» за темою «Великобританія: історія філософії в особах» (в рамках проекту «Королівство туманного Альбіону»).

Наступними проектами стали книжковий дайджест «Європа: події, що змінили світ», літературний вернісаж «Етнокультура як складова української духовності».

Скільки відвідувачів – стільки й відповідей повинні дати бібліотекарі. Тому працівники абонементу суспільної літератури Бідюк Леся Анемподистівна (1994-1996 рр., з 2001 р.), Конончук Валентина Олександрівна (з 2006 р.) та Зінчук Світлана Миколаївна (з 2010 р.) – професійні та відповідальні спеціалісти, які працюють сьогодні, намагаються допомогти у виборі літератури та надати кваліфіковані консультації.

У процесі кропіткої роботи постійно народжуються нові ідеї, плани – і все це заради читачів. Адже забезпечити оперативний, якісний та вільний доступ до інформації – головна мета наукової бібліотеки РДГУ в цілому та абонементу суспільної літератури зокрема.

Абонемент нотно-музичної літератури

Працівники абонементу нотно-музичної літератури:
Кривець М. М. та Трохимчук Т. М. (2015 р.)

Естетична культура студентської молоді дедалі наполегливіше входить до ряду першочергових проблем, які хвилюють наше суспільство. Музиці, як мистецтву, що безпосередньо впливає на емоційний світ людини, належить особливе місце. Цим визначається і важливість тієї ролі, яку відіграє музична література всіх жанрів, що зберігається у фондах бібліотек вищих навчальних закладів і, зокрема, нотно-музичних, мистецьких відділах.

Історичні витоки абонементу нотно-музичної літератури наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ) започатковані у 1956 році, коли до навчальних планів педагогічного факультету Рівненського державного педагогічного інституту (далі – РДПІ) були внесені на стаціонарному та заочному відділеннях дисципліни

«музичний інструмент» та «музична грамота». Оскільки педагогічний факультет готував тільки вчителів молодших класів, за відповідними клопотаннями перед Міністерством освіти УРСР в 1957 році на філологічному факультеті було введено в навчальний план другу спеціальність – учитель музики і співів. Другим кроком до створення абонементу нотно-музичної літератури стало створення в 1960 році кафедри музики і співів, яку очолив К. П. Староскольцев. На кафедрі були сформовані секції теорії музики, сольфеджіо, хорових дисциплін, народних інструментів, фортепіано. З часом з метою удосконалення підготовки фахівців у галузі музично-естетичного виховання, професійної музичної компетентності освітянських кадрів, у 1966 році серед перших в Україні було відкрито в РДПІ музично-педагогічний факультет, який розпочав здійснювати підготовку фахівців на денній та заочній формах навчання. Виникло питання про створення кабінету музичної літератури для забезпечення студентів необхідною навчальною літературою. Займався книгозабезпеченням та формуванням фонду кабінету відділ комплектування і обробки літератури. Під кабінет музичної літератури було виділено приміщення на 2-му поверсі навчального корпусу № 2 по вул. Остафова. Серед працівників – лаборанти факультету: Бухта Галина Василівна та Комарницька Ірина Костянтинівна. Перше десятиліття стало періодом організації роботи кабінету, активного комплектування фонду відповідно до профілю кафедр. Оскільки діяльність факультету була спрямована на підготовку майбутніх учителів музики, тому фонд кабінету музичної літератури поповнювався, насамперед, літературою з теорії та історії музики, методики музичного виховання, нотними виданнями та спеціальними періодичними виданнями. Певну частину цих надходжень подарували викладачі РДПІ ім. Д. З. Мануїльського. У зв'язку із значним збільшенням контингенту студентів музично-педагогічного факультету та необхідністю забезпечення навчального процесу пози-

тивним у 70-ті роки було впровадження групових форм обслуговування читачів.

Паралельно (правда на одне десятиліття пізніше) розпочав свою історію музичний відділ бібліотеки Рівненського факультету Київського державного інституту культури ім. О. Корнійчука (КДІК). У 1970 році фонд музичної літератури ще не виокремлювався із загального фонду бібліотеки Рівненського факультету КДІК. У 1971 році культурно-освітній факультет отримав ще один навчальний корпус по вул. Московській (тепер – вул. С. Бандери), де і розташувався новостворений музичний відділ бібліотеки [62]. На всіх етапах розвитку музичного відділу, а особливо в перші роки, головна увага приділялась формуванню книжкового фонду – адже з нього починається бібліотека. У придбанні книг велику допомогу надавали викладачі, які замовляли, привозили книги, безкоштовно передані вищими навчальними закладами Києва, Харкова, Львова. Першим бібліотекарем була Багрій Тамара Миколаївна (1974-1978 рр.), привітна та оптимістична випускниця бібліотечного відділу Рівненського факультету КДІК. В коло її обов'язків входило обслуговування читачів, проведення інформаційних оглядів та ін. У зв'язку із розширенням Рівненського факультету КДІК, відкриттям нових спеціальностей і збільшенням кількості студентів творчих спеціальностей у 1978 році музичному відділу було надано приміщення в корпусі № 3 по вул. Свердлова (нині вулиця Хвильового). У цьому ж році почала працювати молодий спеціаліст Кривець Марина Мамедівна. Її вміння спілкуватися з людьми, бажання працювати, володіння методикою бібліотечних процесів допомагали в

Кривець Марина Мамедівна

роботі. Вона брала участь у комплектуванні фонду, самостійно вела інвентарний облік літератури музичного відділу, здійснювала обслуговування читачів.

Музичний відділ комплектувався літературою за профілем творчих кафедр, які готували спеціалістів для сфери культури та мистецтва. Книжковий фонд у цей період становив понад 10 тис. примірників книг. Доцільно сформувати фонд бібліотеки неможливо було без координації зусиль з кафедрами факультету. Кафедри інформували бібліотеку про зміни у навчальних програмах та планах, доводили списки рекомендованої навчальної літератури (основної та додаткової), враховуючи необхідну кількість придбання підручників з тієї чи іншої дисципліни.

23 листопада 1978 року на базі Рівненського факультету КДІК відповідно до Постанови Ради Міністрів України № 540 «Про організацію Державного інституту культури в м. Ровно» було створено Рівненський державний інститут культури (РДІК). Відкриття інституту відбулось у січні 1979 року. Відтоді фонд почав активніше зростати, поповнюватися навчальною, науково-методичною літературою, платівками. Основними джерелами отримання нової літератури були: тематичні плани видавництва «Музична Україна», «Музика», «Советский композитор», дарунки від Ленінградського інституту культури, Державного музично-педагогічного інституту ім. Гнесіних (м. Москва), дарунки від приватних осіб, в тому числі викладачів. Відділ отримував чимало періодичних видань.

У 1980 році розпочалося створення абеткового та систематичного каталогів відділу. Вони призначалися як для читача, так і для службового користування. Каталоги відображали літературу на українській та іноземних мовах. Хронологічно охоплювали документи датовані 1949 роком. Роботу з їх ведення та організації розпочала М. М. Кривець.

90-ті роки були непростим періодом в історії кабінету музичної літератури РДПІ та музичного відділу РДІК. Видава-

лася невелика кількість видань, зокрема україномовних, ускладнювалися зв'язки між видавництвами і бібліотеками. На зміну зруйнованій надійній системі книгопостачання бібліотек відбувалася повсюдна комерціалізація книгодруку. Втрата головних традиційних джерел книгопостачання створювала кризовий стан у комплектуванні й загрожувала виникненням непоправних втрат і прогалин у бібліотечних фондах. Обмежене фінансування не сприяло поповненню фондів педагогічною та нотно-музичною літературою.

У 90-х рр. фонди кабінету музичної літератури музично-педагогічного факультету та музичного відділу бібліотеки РДІК поповнювалися в основному навчально-методичними виданнями викладачів кафедр: М. П. Корейчука (нині – заступник директора Інституту мистецтв), М. І. Пономаренка, Л. А. Ульяновської, Т. Ю. Лосєвої, С. П. Годзика, Т. Й. Перенчук, М. М. Афонченко, К. С. Маслій, С. А. Марцинковського, Д. С. Панасюка, М. П. Фенглера, М. М. Терлецького, С. С. Димченка, Б. І. Яремка, Н. О. Супрун та інших. У 1996 році музичний відділ бібліотеки РДІК збільшився на одного працівника: на допомогу Кривець Марині Мамедівні прийшла Смірнова Ірина Геннадіївна – молодий ерудований спеціаліст, творча особистість, яка організовувала та проводила

Смірнова Ірина Геннадіївна
проводить вечір-концерт «І забриніла
золота струна» (2001 р.)

культурно-просвітницькі заходи, відкривала читачам чарівний світ книги, поезії, знайомила з кращими творами світового музичного мистецтва (в 2003 році переведена в читальний зал № 3).

Кабінет музичної літератури змінив свою назву на абонемент музичної літератури і став одним із підрозділів бібліотеки РДПІ. Основою фонду стала музична література передана з абонементу № 1 та читального залу № 1. Відділ розмістився в приміщенні кабінету музичної літератури на 2-му поверсі, а згодом було виділено приміщення на 3-му поверсі навчального корпусу № 2 (вул. Остафова). У відділі працювали лаборант факультету Комарницька Ірина Костянтинівна та бібліотекар Грицюк (Орел) Тетяна Олексіївна (1996-2003 рр.). Чітка організація роботи, тісна співпраця з підрозділами бібліотеки – це стиль роботи Грицюк Т. О.

У новому приміщенні працівники абонементу мали можливість

Комарницька І. К. та Грицюк Т. О.
(1990-ті роки)

раціонально розмістити фонди, поліпшити обслуговування.

Розширювалося коло завдань, які стояли перед відділом, а саме: якісне і оперативне бібліотечне обслуговування студентів, викладачів, співробітників педінституту джерелами інформації відповідно до їх запитів. Використовувалися методи індивідуального і групового обслуговування, здійснювалися профілактичні заходи щодо ліквідації заборгованості читачів. Працівники абонементу сприяли підвищенню рівня

інформаційної культури читачів, прищеплювали навички пошуку і застосування інформації в навчальному процесі та науковій роботі, умілого користування книгою, бібліотекою.

Абонемент музичної літератури забезпечував потреби навчального процесу, наукових досліджень практично за всіма дисциплінами, що передбачалися освітніми програмами музично-педагогічного факультету.

Відповідно до навчальних планів і програм з музично-педагогічних дисциплін, порад і пропозицій завідувачів кафедр абонемент був доукомплектований необхідною літературою. Працівники відділу надавали кваліфіковану допомогу студентам у роботі з навчальною літературою. Обидва абонементи були тими підрозділами, які формували світогляд студентів, їх художній смак, культуру, різнобічні інтереси. Вони накопичили чималий досвід проведення культурно-просвітницьких заходів на допомогу навчально-виховному процесу, брали активну участь у загальнофакультетських заходах.

Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про створення Рівненського державного гуманітарного університету» від 14 грудня 1998 року за № 1973 та Наказом Міністерства освіти України від 14 січня 1999 року за № 15 (14) було об'єднано два вищих навчальних заклади міста Рівного – Рівненський державний педагогічний інститут та Рівненський державний інститут культури в Рівненський державний гуманітарний університет. У свою чергу, об'єднались і бібліотеки ВНЗ під керівництвом компетентного, високопрофесійного, рішучого керівника Грипич Світлани Никанорівни, яка все своє життя присвятила бібліотечній справі. У структурі університету було створено Інститут педагогіки і психології та Інститут мистецтв. Складовими Інституту мистецтв стали музично-педагогічний факультет, факультет музичної творчості (нині – факультет музичного мистецтва) та художньо-педагогічний факультет. В 2000 році відбулися певні кадрові зміни в бібліотеці. Роботою підрозділу керувала завідувача

Данилюк
Марина Володимирівна

фахівець, добре розуміючий сутність та особливості бібліотечної роботи з користувачем.

Спільними зусиллями вони намагалися стимулювати інтерес і любов студентів до читання, розкривати можливості в пізнанні себе та оточуючого світу, допомагати молоді включати книгу в контекст реального життя, розвивати естетичний смак.

У зв'язку із зосередженням факультету музичної творчості та музично-педагогічного факультету (починаючи з 2003 року) в корпусі № 3 по вул. Хвильового актуальним стало пита-

Потежна Н. О. і Кривець М. М. (2003 р.)

абонементами бібліотеки відповідальна та вимоглива Ставицька Людмила Назарівна. Зі Смірною І. Г. у музичному відділі (вул. Хвильового) почали працювати Данилюк Марина Володимирівна – спеціаліст із музичною освітою, яка професійно брала активну участь у музичному оформленні літературно-музичних вечорів (2000-2002 рр.) (переведена з читального залу № 1 та Потежна (Цюлюпа) Наталія Олексіївна (2002-2011 рр.) – молодий

ня про об'єднання музичного відділу навчального корпусу № 3 (вул. Хвильового) і абонементу музичної літератури навчального корпусу № 2 (вул. Остафова) в абонемент нотно-музичної літератури. Новий структурний підрозділ зосередився у тому ж корпусі № 3 (вул. Хвильового). У відділі продовжили працювати М. М. Кривець і Н. О. Потежна.

У результаті об'єднання двох відділів, загальний фонд абонементів нотно-музичної літератури становив майже 35 тисяч примірників. Це – книжкові та нотні видання, література з методики викладання музики, факсимільні видання, науково-методичні розробки, чимало українських та російських періодичних видань, платівки, CD. Серед цінної літератури – клавіри опер, балетів, оперет, повні зібрання творів українських та зарубіжних композиторів (В. Косенка, М. Лисенка, Б. Лятошинського, Л. Ревуцького, П. Чайковського, М. Глінки, М. Римського-Корсакова, А. Хачатуряна, Д. Шостаковича, Ф. Шопена, Ф. Шуберта), наукові праці відомих музикознавців (Б. Асаф'єва, Л. Мазеля та ін.). Одним з напрямів роботи абонементів нотно-музичної літератури було здійснення бібліографічного опису фонду, переданого з абонементів музики (вул. Остафова) та відображення його в алфавітному та систематичному каталогах, систематичній картотеці статей, тематичних картотеках. Поряд із сучасними носіями інформації (дисками, картами пам'яті та ін.), абонемент нотно-музичної літератури зберігає грамплатівки як елемент матеріальної музичної культури, на яких знайшли своє відображення твори видатних композиторів та виконавців України і світу. У вивченні та популяризації творчої спадщини вітчизняних та зарубіжних діячів культури особливе місце належить технічним засобам її збереження. Від наявності і, власне, збереження таких матеріалів залежатиме наше уявлення, а тим паче наступних поколінь, про найвидатніші сторінки історії музичного мистецтва.

Провідне місце у роботі абонементу нотно-музичної літератури займає культурно-просвітницька діяльність, в межах якої організовувалися виставки літератури (тематичні, за профілем діяльності ВНЗ, нових надходжень).

Виставка-перегляд праць викладачів Інституту мистецтв РДГУ

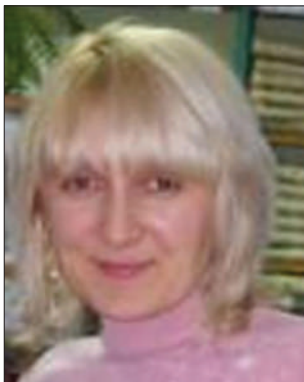
В тісному контакті з деканатами, кафедрами проводилися літературні вечори, усні журнали, огляди. Яскравим прикладом є комплексний захід «Незвичайний долею й талантом», присвячений річниці з дня народження геніального композитора П. І. Чайковського. Його проведенню сприяла копітка підготовча робота. Було оформлено розгорнуту книжково-ілюстративну виставку, до якої увійшла не лише література про його життя і творчість, але й нотні видання творів, аудіозаписи та грамплатівки. Захід викликав загальне захоплення всіх присутніх, пробудив інтерес до постаті видатного митця. Також слід пригадати серед кращих – вечір релігійної та духовної музики «Сила божого слова», вечір-концерт класу бандури «І забриніла золота струна», вечір-концерт «Романсу звуки неповторні», літературно-музична композиція «Поговоримо про джаз». Співробітництво абонементу нотно-музичної літератури з викладачами Інститу-

ту мистецтв РДГУ, сприяло як рекламуванню бібліотечної діяльності, так і реалізації завдань естетичного та морального виховання студентів – майбутніх педагогів. В інтер'єр абонементу нотно-музичної літератури органічно вписувалися виставки музичних творів викладачів, місцевих митців. Все це викликало позитивні емоції, виховувало смак, давало можливість долучитися до прекрасного, цікаво провести свій вільний час. У зв'язку з підвищеним інтересом до актуальних питань музичної творчості та віддаленістю основного довідково-бібліографічного апарату від абонементу нотно-музичної літератури виникла потреба у створенні тематичної картотеки «Музична педагогіка». Ця картотека є суттєвим доповненням до систематичного каталогу, тому що з деяких питань є єдиним джерелом пошуку інформації, яка ще не знайшла відображення в монографічних працях, підручниках. Вона містить бібліографічні описи статей як з періодичних та продовжуваних, так і неперіодичних видань. Над її створенням працювали М. М. Кривець та Н. О. Потежна. Робота над її поповненням продовжується і до сьогодні.

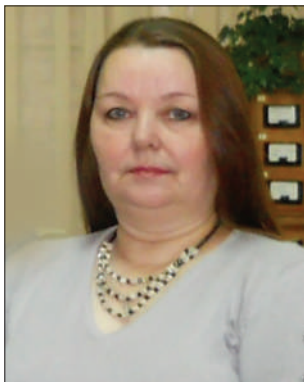
Кривець Марина Мамедівна
надає допомогу студентам
під час роботи з картотекою
«Музична педагогіка»

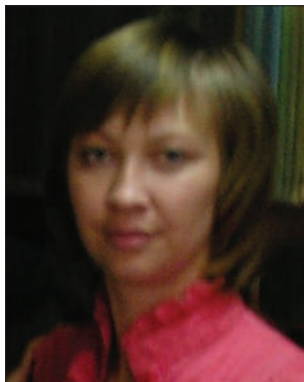
З 2007 року у відділі разом з Кривець Мариною Мамедівною працювала Чучкевич Валентина Анатоліївна, яка у 2010 році була переведена в читальний зал № 2 (періодичних видань), а також Гусевик Лариса Петрівна (2011-2014 рр.), з 2014 року – Трохимчук Тетяна Михайлівна. Керівництво роботою абоне-мента нотно-музичної літератури згодом покладено на за-відуючу відділом абонементів наукової бібліотеки РДГУ Бон-дар Анну Петрівну.

Чучкевич
Валентина Анатоліївна

Гусевик
Лариса Петрівна

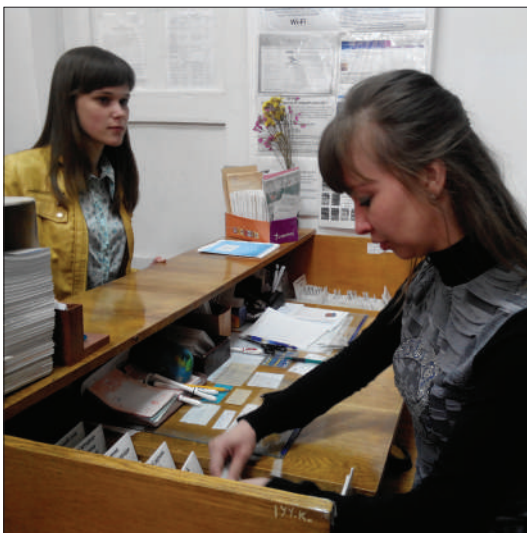

Трохимчук
Тетяна Михайлівна

Сьогодні обслуговування на абонементі нотно-музичної літератури – це високий рівень спілкування бібліотекаря з науковцями і студентами, вміння виявляти зацікавленість і обізнаність, надавати необхідну інформацію. В обслуговуванні читачів відбуваються великі структурні зміни. Змінюються потреби користувачів. На абонемент нотно-музичної літератури, як завжди, звертаються за книгою та періодичним чи нотним виданням, але вже потребують і електронних версій певної інформації.

На абонементі нотно-музичної літератури відкритий доступ до фонду, перевагами якого є безпосереднє візуальне сприйняття, наочний вигляд друкованої продукції, оперативність обслуговування, можливість співставлення різних джерел.

Трохимчук
Тетяна Михайлівна
під час обслуговування
читачів

При відкритому доступі до фондів значно зростає книговидача, що збільшує їх обертаність. Працівники підрозділу беруть участь у роботі над загальнобібліотечними науковими

Гусевик А. П. і Кривець М. М. представляють проект
«Джерело професійної музичної освіти» на конкурсі
«Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ» (2013 р.)

проектами та їх реалізацією. З метою оновлення форм культурно-просвітницької діяльності в рамках конкурсу «Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ» абонементом нотно-музичної літератури було запроваджено проекти «Музична спадщина Великої Британії» (в рамках проекту абонементів «Королівство туманного Альбіону: культура, література, мистецтво») та «Джерело професійної музичної освіти» (книжкова екскурсія).

В умовах швидкого розвитку інформаційного простору бібліотекарі навчають читачів культури використання інформації, навичок її аналітичного відбору, виступаючи консультантами. Вони намагаються стимулювати інтерес і любов молоді до читання, розкрити можливості в пізнанні себе та оточуючого світу, допомогти студенту включити книгу в контекст реального життя.

Головною метою діяльності абонементів нотно-музичної літератури були й залишаються ті кардинальні завдання, які постають перед науковою бібліотекою – сприяти справі становлення висококваліфікованих фахівців, виховання у молоді кращих людських та громадянських якостей, розширення інтелектуальних здібностей.

2.6. Філія наукової бібліотеки РДГУ

Зліва направо: Лаврук Р. В., Гаврилюк Т. М., Смірнова І. Г., Лешкевич Г. Д.,
Браташук О. В., Пурій В. А., Слобода О. В., (2013 р.)

Упродовж своєї сімдесятип'ятилітньої історії наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (РДГУ) головне своє завдання вбачає в максимальному наближенні книги до читача. Цьому підпорядкована і структурна розбудова книгозбірні, абонементи і читальні зали якої знаходяться в різних навчальних корпусах і гуртожитках університету. Зокрема, в навчальному корпусі № 4, що по вулиці Толстого, 3, розмістилася філія наукової бібліотеки РДГУ.

Першоосновою для її створення та розвитку став фонд бібліотеки Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, загальнонауковий факультет якого був відкритий у 1964 році в місті Рівному. Її завданням було забезпечити інформаційні потреби студентів, які навчалися на цьому факультеті. Бібліотека займала одну кімнату площею 50 м² і наприкінці 1964 року її фонд становив трохи більше 6 тис. книг.

Бібліотека обслуговувала майже 1300 читачів, більшість з яких були студенти [67]. Переважну частину фонду бібліотеки становила література науково-природничого змісту, яка й досі зберігається у фонді філії. Серед цих видань є досить цінні, зокрема десяти томне зібрання творів К. Тимірязєва, видане у 1937 році, вибрані твори видатного біолога Г. Менделя та багато інших. В 60-х рр. ХХ століття в західному регіоні України виникла гостра потреба у висококваліфікованих кадрах для закладів культури і мистецтв і, тому в 1970 році у Рівному було відкрито культурно-освітній факультет Київського державного інституту культури ім. О. Корнійчука, якому була передана бібліотека загальнонаукового факультету Київського державного університету, що на той час припинив своє існування в м. Рівному. Зміна напрямку підготовки студентів зумовила необхідність у комплектуванні фонду бібліотеки новою літературою за профілем факультету, тобто літературою з бібліотекознавства, бібліографії та культурно-просвітницької роботи. У 1970 році бібліотека нараховувала понад 37 тис. книг, а в 1979 році, після створення Ровенського державного інституту культури (РДІК) (Постанова Ради Міністрів УРСР від 23 листопада 1978 року), книжковий фонд збільшився май-

Дудка Раїса Федорівна

же вдвічі і становив 82 тис. примірників. На той час бібліотека обслуговувала вже 1,5 тис. читачів, яким протягом року видавалося більше ніж 66 тис. примірників книг та інших документів [67].

Перша завідувачка бібліотеки Дудка Раїса Федорівна (1970-1985 рр.) доклала багато зусиль для становлення бібліотеки,

формування її книжкового фонду. Працівникам вона запам'яталася вимогливістю до себе та до своїх колег, відданістю і закоханістю у бібліотечну справу. Саме з її ім'ям пов'язано багато добрих починань, невтомний пошук нових, досконаліших форм роботи.

Працівники
бібліотеки РДІКу:
1-й ряд (зліва направо):
Мушировська Л. А.,
Пурій В. А.,
Лаврук Р. В.;
2-й ряд (зліва направо):
Микитюк А. В.,
Попова Н. О.,
Нашора С.,
Дудка Р. Ф.
(1982 р.)

Бібліотека, як один з підрозділів інституту культури, розвивалася разом з навчальним закладом. Зростала кількість студентів, що навчалися на його факультетах, збільшувалася і кількість читачів у бібліотеці. На початку 80-х років розширилось її приміщення, збільшився штат працівників, що дозволило розділити функціональні обов'язки між бібліотекарями. Була створена бібліографічна служба, яка займалася довідково-бібліографічним обслуговуванням і вела систематичну картотеку статей, робота над створенням якої розпочалася у 1979 році з приходом у бібліотеку випускниці інституту культури Браташук (Куделі) Олени Володимирівни. Для обслуговування читачів у структурі бібліотеки були відокремлені абонемент і читальний зал. Крім того, до послуг читачів запрацював читальний зал в одному з гуртожитків інституту.

У 1985 році Дудка Р. Ф. залишила посаду завідувачки бібліотеки в зв'язку з досягненням пенсійного віку, але продовжувала працювати в рідній бібліотеці.

Хуторянська Лариса Семенівна – зав.
бібліотеки РДІКу в 1985-1992 рр.

Вострікова Калина Юріївна – зав.
бібліотеки РДІКу в 1992-1999 рр.

Протягом семи років (1985-1992 рр.) обов'язки завідувачки бібліотеки виконувала Хуторянська Лариса Семенівна, а колектив бібліотеки намагався не тільки зберегти досягнуте, але й рухатися вперед. Проводилася кропітка робота із забезпечення студентів і викладачів інституту науковою, навчально-методичною, художньою та музичною літературою, що відповідала б навчальним та науковим потребам читачів. 90-ті рр. ХХ ст. запам'яталися змінами в політичному та економічному житті українського суспільства. Відбулися зміни і в навчальному та науковому процесі РДІКу. Час вимагав як нових фахівців, так і змін пріоритетів під час освоєння традиційних для інституту спеціальностей. Розпочалася підготовка спеціалістів за новими напрямками: «Народна художня творчість», «Культурологія», «Менеджмент невиробничої сфери», «Документаліст-референт». Перед бібліотекою постало важливе завдання – забезпечити навчальний процес новими навчальними посібниками і фаховою періодикою.

Колектив бібліотеки, який з 1992 року очолила Вострікова Калина Юріївна, зіштовхнувся з двома взаємопов'язаними проблемами: моральним старінням фонду і економічною нестабільністю в державі. В умовах недостатнього фінансування бібліотекарі використовували традиційні і шукали нові дже-

рела комплектування. Велику допомогу у вирішенні питань комплектування надали викладачі РДІКу. Упродовж 1993-1997 рр. до бібліотеки надійшло понад 5 тис. примірників навчальних і навчально-методичних посібників, підготовлених і виданих викладачами. Серед них підручники і посібники професорів А. І. Литвинчука, В. Г. Виткалова, доцентів В. Й. Сидорука, С. А. Марцинковського, С. С. Димченка, Г. М. Швецової-Водки, Г. В. Сілкової та багатьох інших. Спонсорську допомогу надавала представниця фонду Фулбрайта (США), доктор бібліотечної справи з Пітсбурзького університету Христина Сохоцька, яка передала бібліотеці значну кількість книг, виданих у США і надала кошти, на які була зроблена передплата фахової і літературно-художньої періодики. Наприкінці 1997 року фонд бібліотеки складав вже майже 120 тис. примірників різних документів [67]. Бібліотекарі працювали не тільки над поповненням фонду, але й проводили активну популяризацію літератури: читацькі конференції, літературні вечори, усні журнали, постійно збирали слухачів у читальному залі. До їх проведення активно залучалися студенти і викладачі факультету музичної творчості та кафедри театральної режисури, запрошувалися поважні гості. Зокрема, презентація першого видання «Волині» Уласа Самчука пройшла за участі директора видавництва «Дніпро» Т. І. Сергійчука. В бібліотеці пройшли також презентації книг: «Хрестоматія з історії України», підготовлена авторським колективом під керівництвом ректора РДІКу А. І. Литвинчука, книга відомого краєзнавця Г. С. Дем'янчука «Воскреслі для життя» та інші. Основним напрямом бібліографічної діяльності в 90-х рр. було бібліографічне та інформаційне забезпечення науково-

Братачук
Олена Володимирівна

го та навчального процесу інституту. З цією метою регулярно видавалися бібліографічні списки літератури з актуальних проблем культурного життя України. Сукупність усіх форм бібліотечного обслуговування сприяла тому, що кількість читачів зростає до 4700 чоловік. Це були не тільки студенти та викладачі інституту культури, але й інших навчальних закладів міста, зокрема Рівненського інституту слов'янознавства Київського славистичного університету, навчальні аудиторії якого знаходилися в приміщенні інституту культури. За свою багатолітню історію філія наукової бібліотеки РДГУ стала школою професійної майстерності для цілої плеяди бібліотечних працівників. Із вдячністю можна згадати ветеранів, тих, хто сумлінно й натхненно працював у цій бібліотеці від часу її заснування і до завершення своєї трудової діяльності: Дудку Раїсу Федорівну, Хуторянську Ларису Семенівну, Мушировську Лідію Андріївну. Розпочали свою бібліотечну діяльність у бібліотеці інституту культури і продовжують її до сьогоднішнього дня Браташук (Куделя) Олена Володимирівна (з 1979 р.), Гаврилюк Тетяна Миколаївна (з 1999 р.), Лаврук Розалія Володимирівна (з 1981 р.), Пурій Вікторія Леонідівна (з 1979 р.), Смірнова (Сачова) Ірина Геннадіївна (з 1985 р.). Хтось більший період свого життя, хтось менший, пов'язали з філією такі працівники як Бучинська Людмила Іванівна, Давидюк Ірина Леонідівна, Димченко Людмила Іванівна, Микитюк (Горобюк) Алла Віталіївна, Ніконова Галина Георгіївна, Попова Надія Олексіївна, Сапіга Раїса Володимирівна, Савченко Валентина Вікторівна, Семенюк Світлана Валентинівна, Якимчук Галина Федорівна, Сем'як (Лібус) Світлана Петрівна. Філія наукової бібліотеки РДГУ від часу свого заснування переживала різні часи, були удачі, були труднощі, але колектив бібліотеки намагався за будь-яких умов виконувати свою місію. Робота бібліотеки не завжди відповідала тим критеріям, які висуваються до бібліотек вищих навчальних закладів, тим більше що інститут культури готував фахівців бібліотечної сфери.

Колектив бібліотеки РДІКу (зліва направо): Пурий В. А., Савченко В. В., Вострікова К. Ю., Братащук О. В., Ніконова Г. Г., Якимчук Г. Ф., Козел С. В., Лаврук Р. В. (1998 р.)

Початком нового етапу в історії філії став 1999 рік, коли на базі двох інститутів утворився Рівненський державний гуманітарний університет (Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення Рівненського державного гуманітарного університету» від 14 грудня 1998 року за №1973 та Наказ Міністерства освіти України від 14 січня 1999 року за №15 (14)). Бібліотека РДІКу стала складовою частиною потужної, з майже півмільйонним фондом бібліотеки Рівненського державного педагогічного інституту. На базі цих двох бібліотек виникла нова книгозбірня – наукова бібліотека РДГУ з розгалуженою структурою і широким спектром послуг. Бібліотека РДІКу увійшла до її складу в статусі філії.

Керівництво наукової бібліотеки РДГУ на чолі з Грипич Світланою Никанорівною, досвідченим і вимогливим керівником, шукало оптимальні рішення для покращення організаційної структури бібліотеки, що дозволило б найбільш ефективно наблизити ресурси бібліотеки до її потенційних користувачів, використати кадровий ресурс, зберегти кращі

традиції і скоординувати зусилля різних підрозділів для досягнення спільної мети – інформаційного забезпечення наукового та навчально-виховного процесу РДГУ. Саме філія стала об'єктом особливої уваги і турботи керівництва бібліотеки, тому що організація роботи у філії за багатьма напрямками бібліотечної діяльності не відповідала сучасному рівню і тим вимогам, які ставилися перед університетськими бібліотеками. Філія в складі наукової бібліотеки повинна була стати взірцем, на прикладі якого могли б вчитися майбутні бібліотечні фахівці.

У структурі філії обслуговуванням читачів продовжують займатися абонемент № 2 та читальний зал № 3. Також була збережена довідково-бібліографічна служба, яка допомагає читачам в пошуку інформації. Практично з першого дня після об'єднання бібліотек була проаналізована робота філії, визначені пріоритети для подальшого розвитку. Заступники директора наукової бібліотеки РДГУ Семенюк Галина Потапівна та Штифорок Галина Єфремівна особисто здійснювали контроль, надавали методичну та практичну допомогу працівникам філії.

Лешкевич
Галина Дмитрівна

У 2001 році керівником філії була призначена Лешкевич Галина Дмитрівна, яка була переведена з читального залу № 1 для підсилення роботи філії. Основним завданням філії наукової бібліотеки стало забезпечення інформаційних потреб студентів і викладачів двох факультетів: документальних комунікацій та менеджменту і художньо-педагогічного факультету. Першочерговим кроком у вирішенні цього завдання стало комплектування фонду філії. Керівництво бібліотеки доручило відділу комплектування та обліку наукової бібліо-

теки РДГУ провести повне редагування картотеки книгозабезпечення навчальних дисциплін, які вивчаються студентами цих двох факультетів, і визначити пріоритети для подальшого здійснення політики комплектування фонду філії. У результаті проведеної кропіткої роботи, основна увага була зосереджена на забезпеченні новою літературою тих навчальних дисциплін, які вивчаються на кафедрах економіки та менеджменту і економічної кібернетики, адже ці кафедри були створені відносно недавно і потребували нових підручників з економічних наук. Завідувачка відділу комплектування та обліку, а нині – заступник директора наукової бібліотеки Поліщук Світлана Миколаївна (з 2008 р.), особисто координувала роботу кафедр і бібліотеки щодо вивчення пропозицій видавництва і замовлення необхідної літератури. Тому щороку філія отримувала майже дві з половиною тисячі нових книг. Проводилася також передплата майже всієї фахової періодики з економічних наук, а також вітчизняні і зарубіжні журнали з бібліотекознавства, бібліографії, інформаційної діяльності. Для студентів художньо-педагогічного факультету передплачувалися періодичні видання з різних галузей культури і мистецтва. В середньому щороку філія наукової бібліотеки РДГУ отримувала майже 50 назв періодичних видань різноманітної тематики. Одночасно велася робота із закріплення фондів абонементу № 2 та читального залу № 3 за підрозділами. Відділ комплектування та обліку під керівництвом Пізюти Віри Григорівни проводив значну роботу, щоб впорядкувати облікові документи і ліквідувати недоліки у їх веденні. Були створені облікові каталоги абонементу № 2 і читального залу № 3, що сприяло посиленню контролю за збереженням фондів. З метою удосконалення довідково-пошукового апарату філії відповідно до вимог щодо ведення довідково-пошукового апарату всієї бібліотеки, відділ наукової обробки документів та каталогізації в 2000 році розпочав редагування абеткового та систематичного каталогів філії. Кілька років

копіткої праці працівників відділу, зокрема Разгоняєвої Тетяни Сергіївни, Коломієць Ніни Борисівни, Печончик Богдани Сергіївни, перетворили довідково-пошуковий апарат філії на якісний і досконалий інструмент пошуку інформації, зручний у користуванні як для викладачів, так і студентів, що повністю розкриває інформаційні можливості фондів філії. Не залишилися поза увагою працівників і фонди: велася систематична робота із вилучення з фондів літератури, яка втратила актуальність і наукову цінність. На початок 2014 року фонд абонементу № 2 склав майже 70 тис. од. зб. літератури, а фонд читального залу № 3 майже 25 тис. примірників. Якісне комплектування, грамотне ведення довідково-пошукового апарату дозволило працівникам філії значно активніше залучати читачів до користування її послугами. Якщо в 2000 році кількість відвідувань на абонементі № 2 становила близько 19 тис., то в 2014 році їх стало майже 30 тис. У 2000 році читачам було видано близько 23 тис. видань, а в 2014 році книговидача зросла до 35 тис. примірників. Значно зросли показни-

Під час проведення культурно-просвітницького заходу (зліва направо):
Гаврилюк Т. М., Слобода О. В., Смірнова І. Г. (2012 р.)

ки в читальному залі №3. Якщо в 2000 році кількість відвідувань була трохи більше 18 тис., то в 2014 році вона зросла до 38 тис. У 2000 році читачам було видано 52 тис. документів, а вже в 2014 році книговидача читального залу становила понад 120 тис.

Найбільш повному розкриттю фонду допомагає довідково-пошуковий апарат філії і, зокрема, систематична картотека статей. Щороку підлягають аналітичному опису близько 50 назв періодичних видань. Щорічно СКС філії поповнюється в середньому на 3500 карток, що містять інформацію про статті, надруковані в періодичних виданнях. На допомогу студентам і викладачам було видано кілька бібліографічних покажчиків літератури: «Інформаційне обслуговування користувачів в інформаційних установах: сучасний стан і перспективи розвитку», «Маркетинг у сфері послуг і громадської діяльності», «Використання електронних технологій – зростання іміджу сучасної бібліотеки», «Документно-інформаційні ресурси», «Сучасні інформаційні технології в роботі бібліотек».

Лаврук Розалія Володимирівна під час обслуговування читачів на абонементі № 2

Одним із пріоритетних напрямків роботи філії є культурно-просвітницька діяльність. Виходячи з того, що студентський

вік – це період формування соціальної зрілості, розвитку професійного мислення, морального вдосконалення, бібліотечні працівники намагаються зробити бібліотеку місцем духовного та інтелектуального спілкування. З цією метою бібліотекарі читального залу № 3 організовували усні журнали, літературні вечори, зустрічі з цікавими людьми, презентації книг викладачів РДГУ.

Під час презентації підручника Г. М. Швецової-Водки "Документознавство" в читальному залі № 3 (заступник директора наукової бібліотеки РДГУ Семенюк Г. П., професор Швецова-Водка Г. М.) (2008 р.)

Усні журнали «Корені та парості», «Провідники духовності в Україні», «Портрети сучасниць» познайомили читачів з видатними українцями, виразниками духу народу. Розкрили відомі і невідомі сторінки життя, творчості українських письменників, поетів такі літературні вечори як «Світло незгасної зірки», «І я гукну, і син мене почує» (Пам'яті Василя Стуса), «Думки у слові стверджують себе» (До 80-річчя з дня народження Ліни Костенко) та інші. У світ мистецтва запросили своїх читачів працівники бібліотеки на сторінках усного журналу «Світ очима художника», «Очі, звернені до краси». В

читальному залі відбулися презентації книг професорів Галини Миколаївни Швецової-Водки «Документознавство» та Ірини Володимирівни Мілясевиц «Періодичні видання Волинської губернії ХІХ-початку ХХ століття: історико-бібліографічні дослідження», «Покликання – бібліотекар». Корисними і цікавими були для студентів зустрічі з представниками громадських молодіжних організацій.

Літературний вечір, присвячений ювілею Ліни Костенко
в читальному залі № 3 (2015 р.)

Аби долучити молодь до джерел культури, історії і духу нашого народу, розкрити багатства і розмаїття наших фондів, філія щороку організує понад 40 книжково-ілюстративних виставок і переглядів літератури найрізноманітнішої тематики.

Сьогодні колектив філії складається із семи працівників з вищою спеціальною освітою. На зміну ветеранам приходять молоді фахівці.

Презентація книги "Покликання - бібліотекар" в читальному залі № 3 (зліва направо): доцент Жук В. М., професор Мілясевич І. В., професор Швецова-Водка Г. М., професор Ясьмо В. Д. (2012 р.)

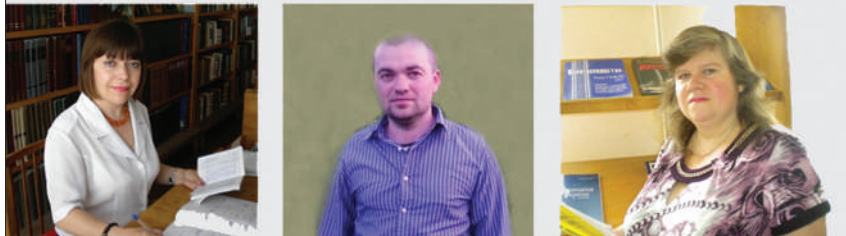
Зокрема, в 2008 році у колектив читального залу № 3 влилася випускниця РДГУ Слобода (Чорна) Ольга Василівна, яка згодом (у 2014 році) переведена в інформаційно-бібліографічний відділ наукової бібліотеки РДГУ.

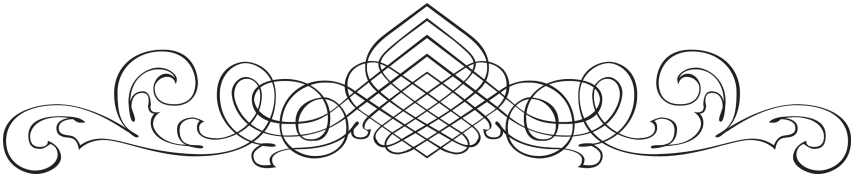
Працівники читального залу № 3 (зліва направо): Гаврилюк Т. М. та Смірнова І. Г.

Працівники
абонементу № 2
(зліва направо):
Пурій В. А.,
Лаврук Р. В.,
Іжик В. І.
(2014 р.)

Своє завдання колектив філії вбачає в посиленні ролі бібліотеки як основного джерела інформаційних ресурсів для студентів, викладачів і співробітників університету. Професіоналізм, компетентність, творча налаштованість, здатність зберігати традиції і впроваджувати нове колективу філії вселяє надію на те, що нові задуми і плани будуть успішно реалізовані.

Розділ 3.

Науково-дослідницька діяльність. Науково-методична робота

Кожен з етапів розвитку наукової бібліотеки РДГУ несе в собі змістовне значення, пов'язане з її роллю в університеті та тими завданнями, які постають перед суспільством. Підтримка високого рівня університетської науки і системи освіти ставить підвищені вимоги до бібліотек вищих навчальних закладів. Адже наука і освіта – це ті галузі, які напряду залежать від якості доступу до інформації. Тому одне із основних місць в діяльності бібліотеки займає наукова робота. Основними її напрямками є наукова діяльність, науковий аналіз, видавнича діяльність та науково-методична робота. Перераховані напрями притаманні практично всім функціям бібліотеки. Це і робота з фондом, довідково-пошуковим апаратом, обслуговуванням користувачів, використанням комп'ютерних технологій тощо [60]. Найбільш активно, системно, послідовно і планово наукова робота бібліотеки розпочалася на початку 2000-х років. На той час для її ефективного здійснення вже була створена якісна інформаційна база, основою якої були: змістовно багатий фонд, упорядкований довідково-пошуковий апарат, впроваджувалися і надалі впроваджуються новітні комп'ютерні технології, а участь співробітників усіх рівнів у науково-дослідницькій роботі сприяє згуртуванню колективу, підвищенню фахового рівня.

Органічне поєднання досвіду ветеранів бібліотеки та молоді дало позитивний результат у реалізації багатьох нових починань. Зростає ефективність роботи бібліотеки шляхом удосконалення низки процесів її роботи та застосування новітніх інформаційних технологій на основі науково-обґрунтованих рекомендацій. Таким чином, крок за кроком, наукова діяльність бібліотеки набуває дедалі більшої масштабності. Нові завдання зумовили створення в структурі бібліотеки сектору наукової бібліографії та редакційно-видавничої роботи як складової частини інформаційно-бібліографічного відділу. Надання у 2009 році бібліотеці статусу наукової стало визнанням високого рівня діяльності бібліотеки та професійної квалі-

ліфікації її працівників, але разом з тим і підвищило відповідальність бібліотеки за якість формування науково-освітніх ресурсів, надання інформаційних послуг.

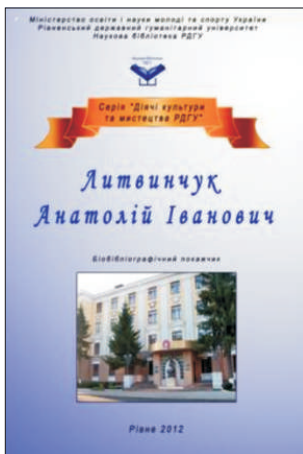
Перспективні напрями діяльності бібліотеки представлені у «Концепції розвитку наукової бібліотеки РДГУ на 2012-2016 рр.», що визначає не тільки мету, завдання, форми і методи, а й основні завдання наукової праці колективу, суть яких – підвищення наукового рівня методичної, аналітичної, бібліографічної діяльності, організації науково-дослідницької роботи в царині книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії. Розвиток наукової діяльності нашої бібліотеки здійснюється з урахуванням вимог сучасного інформаційного суспільства та багатоаспектності його взаємозв'язків. Спрямованість тематики досліджень визначається і завданнями наукового та навчального процесу РДГУ. Вивчаються історико-культурні фонди як джерело писемної та книжної культури. Активно проводяться дослідження краєзнавчої тематики. Не менш важливою є і діяльність бібліотеки, спрямована на створення електронних інформаційних ресурсів. Науково-методична робота орієнтується на організацію системи бібліотечно-інформаційного супроводу наукових досліджень, впровадження інноваційних технологій, інноваційного досвіду як важливого фактора подальшого розвитку всіх функцій бібліотечної діяльності. Багато з дослідницьких проєктів започаткованих бібліотекою є довгостроковими, тому їх важко описати в хронологічній послідовності від ідеї до кінцевого результату, оскільки робота з ними продовжуватиметься і надалі.

В останні десятиліття фундаментального розвитку в Україні набувають дослідження історико-краєзнавчої тематики, що дозволяє заповнити прогалини у вивченні цього складного питання суспільно-політичного та культурного розвитку України. Тому в 2005 році бібліотека стала ініціатором створення довгострокового наукового проєкту «Історія РДГУ», що

включає в себе декілька складових та, відповідно, послідовність етапів їх здійснення. Одним із основних завдань є репрезентація наукового доробку професорсько-викладацького складу університету. Адже наш університет має потужний науковий потенціал, який забезпечують науковці, що постійно знаходяться в творчому пошуку шляхів і напрямків своїх наукових досліджень, сприяють становленню молодих науковців. Отже, науковий доробок викладачів університету є об'єктом вивчення його історичного розвитку та складовою частиною історії нашого навчального закладу. Цей надзвичайно великий обсяг інформації спонукав нас до створення у 2005 році спеціального депозитарного фонду підручників, навчально-методичних посібників, довідкових видань, виданих редакційно-видавничим відділом нашого університету та іншими видавництвами (в друкованому та електронному вигляді). Спеціальний фонд наукових праць викладачів РДГУ – це не тільки колекція книг та електронних носіїв, відокремлена від загального фонду, це ще й здійснення цілого комплексу інших технологічних бібліотечних та бібліографічних процесів, виконання яких робить його вагомю складовою частиною у формуванні науково-освітнього середовища РДГУ. Місцем збереження такого фонду було визначено читальний зал № 1, працівники якого ретельно здійснили ряд послідовних технологічних процесів щодо його виокремлення, провели звірку з каталогами, базами даних тощо. Багато зусиль до цієї роботи доклали Мельничук Галина Петрівна, Радюк Галина Павлівна, Тихончук Анна Юріївна. Саме створення та подальше формування такого фонду стало підґрунтям для подальшого дослідження в рамках наукового проекту «Історія РДГУ». Отож, наступним етапом стали бібліографічні та біобібліографічні дослідження наукового і творчого доробку РДГУ. Із збільшенням обсягів інформації універсальність та ексклюзивність запитів користувачів потребують оперативності бібліографічного пошуку та релевантності інформації.

У зв'язку з цим значно зростає роль вторинних інформаційних ресурсів таких як: науково-допоміжні бібліографічні та біобібліографічні покажчики, які є засобом доступу до першоджерел. З огляду на актуальність цього наукового напрямку наша бібліотека стала центром бібліографічних та біобібліографічних досліджень наукового і творчого доробку РДГУ як наукового та інтелектуального надбання університету. З цієї метою ми постійно здійснюємо моніторинг наукових видань викладачів нашого навчального закладу та праць про них, які надають можливість скласти об'єктивну картину наукової діяльності університету.

Видання серії «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»

Видання серії «Діячі культури та мистецтва РДГУ»

Результатом таких досліджень стало укладання біобібліографічних покажчиків серії «Академіки, доктори наук, професори РДГУ», яку було започатковано у 2006 році [60]. На теперішній час в рамках цієї серії вийшло друком 24 біобібліографічні покажчики.

Враховуючи те, що університет, крім гуманітарних, педагогічних та природничих спеціальностей, готує й фахівців культурно-мистецького напрямку, з 2011 року започаткована ще одна серія «Діячі культури та мистецтва РДГУ».

За цей час видано 2 біобібліографічні покажчики. Ці видання об'єднані спільністю задуму, тематики, цільовим та читацьким призначенням. Робота над кожним покажчиком із названих серій – це окреме наукове дослідження з вивчення наукового доробку та матеріалів про творчий шлях, діяльність науковців з метою максимального виявлення всіх опублікованих праць вчених та літератури про них. Хронологічні межі визначаються роком першої публікації та роком підготовки бібліографічного покажчика. Ці серії стали акумулятором знань про здобутки науковців і набули широкого розповсюдження серед користувачів. Але робота над проектом «Історія РДГУ» не обмежується лише цими виданнями. Співробітники бібліотеки переконалися в необхідності створення систематизованих бібліографічних видань, які б вичерпно інформували про науковий і творчий доробок науковців всіх факультетів університету. Адже таких видань, які б акумулювали інформацію про книги та публікації науковців університету за певний хронологічний відрізок часу в нашому навчальному закладі ще не було взагалі. Отож, бібліотека стала ініціатором створення щорічника «Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за ... рік». Це стало логічним продовженням та наступним етапом науково-дослідницького проекту «Історія РДГУ». Перший випуск щорічника вийшов друком у 2006 році. У ньому вміщено бібліографічні описи наукового і творчого доробку професорсько-викладацько-

го колективу університету за 2005 рік. До виходу з друку кожного з них передувала складна пошукова робота, що вимагала наполегливої копіткої праці.

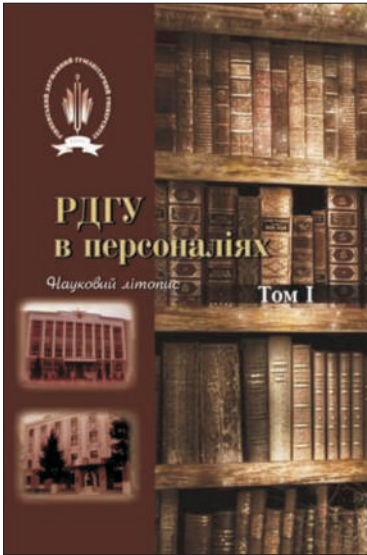

«Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за ... рік»

Адже в кожному його виданні представлено від 2 до 3 тис. бібліографічних записів книг, статей та інших друкованих (електронних) видань, що інформують про наукові досягнення професорсько-викладацького складу університету та напрямки їх наукових досліджень.

Матеріал згруповано за факультетами, у межах факультету – за абеткою прізвищ авторів. Окремий розділ щорічника інформує про видання та публікації, підготовлені нашою науковою бібліотекою. Склад авторів відображено в допоміжному іменному покажчику.

Людина не стоїть на місці: хочеться більшого, нового. Отже, наслідком пошуку нових форм і методів наукової діяльності,

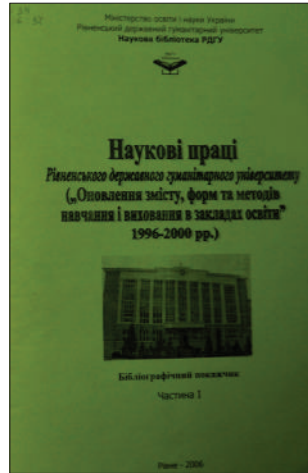

Бібліографічний посібник "РДГУ в персоналіях" (Науковий літопис)

в рамках довгострокового наукового проекту «Історія РДГУ», спрямованого на популяризацію наукового і творчого доробку науковців університету, став ініційований директором наукової бібліотеки РДГУ, доцентом Грипич Світланою Никанорівною випуск біобібліографічного посібника «РДГУ в персоналіях» (Науковий літопис). Це видання є продовжуваним. Прикметно, що 1-й том цього літопису вийшов друком у 2010 році до 70-річчя з дня заснування РДГУ, а вже його 2-й том – до 75-річчя створення нашого навчального

закладу в 2015 році. Одне із завдань, яке поставила перед собою бібліотека при підготовці цього видання – донести до сучасників творчу, наукову спадщину і залишити її для майбутніх поколінь студентів та викладачів як історичний літопис університету. Змістовний характер видання дотримується у певній однотипності його структури. Користувачам пропонуються бібліографічні довідки про викладачів, основні етапи їх професійної та наукової діяльності, інформація про наукові школи, хронологічний показник праць, а також література про науковців та їх світлини. Усі записи в бібліографічному посібнику мають суцільну нумерацію, що сприяє зручному використанню допоміжного іменного показника, а зведений іменний показник містить усі прізвища, що зустрічаються в бібліографічному описі друкованих джерел (співавтори, співкладачі, співредактори). Наші дослідження творчого доробку науковців університету були б неповними без наукового опрацювання збірників наукових праць РДГУ. Адже із

збільшенням кількості випусків таких збірників нарощується велика кількість інформаційних джерел, що потребує відповідного наукового аналітико-синтетичного опрацювання. Тому наша бібліотека стала ініціатором створення продовжуваних випусків бібліографічного покажчика «Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету («Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти»)). Його було започатковано у 2006 році і на цей час вийшло з друку 4 частини, що загалом охоплюють зміст збірників за період від 1996 до 2008 р. Для зручності використання описи статей розміщено в алфавітному порядку. Допоміжний апарат, крім авторського покажчика, включає предметний покажчик та покажчик персоналій. Необхідно відзначити, що над випуском кожного видання працювало чимало наших працівників, які прагнули виконати цю роботу на високому науковому рівні. Значних зусиль до цього доклала директор бібліотеки Грипич Світлана Никанорівна. Також до укладання цих видань активно долучилися працівники: Буравкова Людмила Миколаївна, Мельникович Марія Петрівна, Марчук Наталія Володимирівна, Іванчук Оксана Василівна, Гуменюк Наталія Михайлівна, Шиховцова Інна Борисівна, Ковальчук Лариса Василівна, Кушка Любов Степанівна. У підготовці цих видань до друку надають допомогу заступник директора бібліотеки Поліщук Світлана Миколаївна та працівники відділу інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи Себестьянович Олександр Олександрович та Мосурець

Науково-допоміжний покажчик "Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету ("Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти")

Дмитро Миколайович. Розпочаті нами дослідження з історії РДГУ наштовхнули на думку – створити бібліографічний довідник «Науковці Рівненського державного гуманітарного університету. (Метабібліографія)». Над втіленням цієї ідеї колектив бібліотеки працює і до тепер. Результатом наукових досліджень є не тільки підготовка до друку відповідних посібників. Наша бібліотека висвітлює свої наукові напрацювання у фахових періодичних виданнях, оприлюднює на наукових конференціях. За період роботи над проектом «Історія РДГУ» ми переконалися, що наші здобутки в науковій бібліографії та біобібліографії наукового доробку професорсько-викладацького колективу університету є потрібними та ефективно використовуються в науковому та навчальному процесах. Адже це джерело допоможе майбутнім дослідникам у наукових пошуках щодо історичних аспектів розвитку вітчизняної освіти, науки, сприятиме кращому висвітленню розвитку педагогічної та психологічної думки в Україні. Продовжуючи роботу над проектом «Історія РДГУ», подальше поглиблене вивчення поставлених у ньому завдань призвело до цікавих знахідок та висновків.

Поштовхом до подальших наших наукових розробок став і ювілей Рівненського державного гуманітарного університету, який у 2015 році відзначає своє 75-річчя. За цей час багатоаспектна робота нашого навчального закладу активно висвітлювалася у періодиці та інших виданнях. А це значний обсяг інформації, що роками ретельно напрацьовувався бібліотекою у відповідному розділі краєзнавчої картотеки. Та попереду нас чекала не менш складна дослідницька робота, результатом якої став підготовлений до друку науково-допоміжний бібліографічний посібник «Сторінками історії: Рівненський державний гуманітарний університет у книгах та періодичних виданнях». Метою дослідження є розкриття засобами наукової бібліографії процесу становлення, розвитку та функціонування університету на сторінках книг, журналів, газет не тільки з

фондів нашої бібліотеки, але й фондів Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки. Посібник доповнений зручним допоміжним пошуковим апаратом. Аналогів цьому виданню ще не було. В посібнику вперше зібрано значний інформаційний джерелознавчий ресурс, який структуровано та вивірено. Ми переконані, що це видання доповнить скарбницю краєзнавчої бібліографії Рівненщини та нашого університету зокрема. Видання підготовлено до друку за загальною редакцією директора наукової бібліотеки доцента Грипич Світлани Никанорівни, а його упорядкування здійснювала Буравкова Людмила Миколаївна.

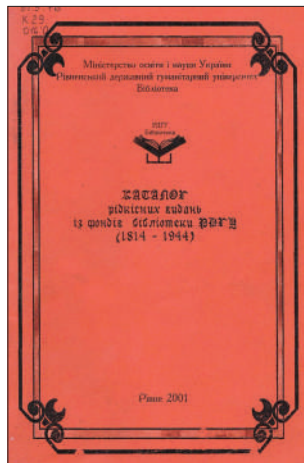
Упродовж останніх десятиліть в Україні спостерігається помітний інтерес до історії бібліотек. Оскільки це було одним із малодосліджених питань в історії бібліотечної справи. І наша бібліотека, ідучи в ногу з часом, оперативно реагуючи на його інформаційні запити теж долучилася до дослідження в цій царині. Історію нашої бібліотеки ми пов'язуємо з історією нашого навчального закладу. До теперішнього часу не було проведено комплексного історичного дослідження з цього питання. В попередні роки це були лише окремі публікації у збірниках матеріалів конференцій, що фрагментарно висвітлювали історичні етапи розвитку бібліотеки. Над вивченням цієї теми працювали Грипич С. Н., Семенюк Г. П. Проміжні результати їх досліджень публікувалися у збірнику наукових праць РДГУ «Актуальні питання вітчизняної та всесвітньої історії», збірнику статей і тез доповідей науково-практичної конференції «Бібліотеки Рівненщини: історія і сучасність». Окремим розділом історія бібліотеки була представлена в книгах: «Рівненський державний гуманітарний університет: історія та розвиток (1940-2010 рр.)» (за ред. Р. М. Постоловського. – Рівне, 2012 р.) та «Рівненський державний гуманітарний університет: витоки, становлення, сьогодення» (упоряд. М. Шумелянко-Тайгурській. – Рівне, 2012 р.). Роки минають, час багато стирає з людської пам'яті. І тому вивчення та

збереження історії бібліотеки, донесення її до прийдешніх поколінь – це не тільки наш обов'язок, але й фундамент, який дозволяє сучасному поколінню розвиватися та примножувати її досвід, творити сучасну історію. Для вирішення цього питання розроблено комплекс планово-технологічних завдань, за якими було опрацьовано значний обсяг матеріалу з архівів, дослідження звітної документації за попередні десятиліття, зібрані спогади ветеранів та ін. В процесі пошуків вдалося виявити надзвичайно цінний матеріал. Різноманітність і багатоаспектність завдань, що ставить суспільство перед бібліотеками обумовлюють і різноманітність їх наукової діяльності. І головним її об'єктом залишається книга. Адже вона – це розум людства, його пам'ять, його мудрий досвід, рушійна сила його удосконалення. Науковців стало цікавити питання – чи не є парадоксом те, що із багатьох «таїн», відкритих книгою, залишається маловідомою сама книга та робота з нею як явищем мистецтва і культури.

Отож, важливим науково-дослідницьким напрямом стала активізація вивчення та використання інформаційного потенціалу ретроспективних фондів бібліотеки. Це стосується організації бібліографічного, історико-книгознавчого та архівно-археографічного використання тих фондів, що є культурним надбанням України, проте впродовж тривалого часу вони не вважалися актуальними для національної культури. В останні десятиліття наука активізувала дослідження книжкових пам'яток та цінних видань сучасного книгодрукування, що зберігаються у фондах бібліотек України [59]. І наша бібліотека теж долучилася до такого наукового проекту. Адже час засвідчив, що такі пошукові дослідження є дуже потрібними, оскільки значний за кількістю та змістом фонд нашої бібліотеки дає всі підстави науково реконструювати цінні колекції та окремі видання, що становлять наукову, історичну та культурологічну цінність. Ще в 2001 році бібліографи нашої бібліотеки Мельникович (Єрємеєва) Марія Петрівна, Марчук

Наталія Володимирівна, Трачук Людмила Федорівна створили бібліографічний покажчик «Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)». Це була перша спроба розкрити зміст цієї колекції, наблизити її до користувачів.

Подальші наші кроки в цьому дослідженні були спрямовані на відбір та упорядкування в окрему колекцію рідкісних та цінних видань. Для цього із числа наших співробітників була створена комісія, яка здійснила надзвичайно важку роботу з вивчення та відбору із півмільйонного фонду таких видань. Проте складність формування таких фондів визнається й багатьма фахівцями інших бібліотек України. Ці питання неодноразово розглядалися на регіональних, всеукраїнських, міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема організованих Львівською національною науковою бібліотекою України імені В. Стефаника, Науковою бібліотекою Львівського національного університету ім. І. Франка. Наша бібліотека теж брала участь у таких заходах та ділилася досвідом роботи над цим проектом. Отож, практичне здійснення формування фонду рідкісних і цінних видань виявилось досить складним, перш за все, тому, що в книгознавстві немає єдиного науково-обґрунтованого поняття «рідкісні видання», «цінні видання». Реальним кроком для вирішення цієї проблеми в бібліотеках стала «Інструкція про порядок відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань з бібліотечних фондів до Державного реєстру національного культурного надбання» (затвердженої наказом Міністерства культури і мистецтв України від 20 листопада 2001 р. № 708). Саме вона та низка інших законодавчих

Рекомендаційний бібліографічний покажчик "Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)"

та інструктивно-методичних документів стали підґрунтям для створення «Інструкції про формування фонду рідкісних і цінних видань в науковій бібліотеці РДГУ». Відповідно до цих документів відбір літератури було здійснено впродовж 2007-2010 рр. Але це був лише перший етап. Складнощі, з якими зіштовхнулася бібліотека при відборі літератури переконали нас у подальшому поглибленні пошуків, але вже в іншому аспекті. І з 2012 року ми розширили дослідження фонду рідкісних і цінних видань, що полягав у здійсненні паспортизації як окремих колекцій, так і окремих видань. Цей етап дослідження теж потребував попереднього вивчення досвіду інших бібліотек України, і, в першу чергу, Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського. Але наша бібліотека, виходячи з власного досвіду, привнесла і свої методичні напрацювання. І до сьогодні це завдання продовжують виконувати працівники відділу наукової обробки документів Коломієць Н. Б., Супрунець М. Р., Печончик Б. С., Купрунець В. П. І знову ж таки, результати досліджень щодо вивчення та формування фонду рідкісних і цінних видань оприлюднювалися на наукових конференціях, зокрема Львівською національною науковою бібліотекою України ім. В. Стефаника, на конференціях, які щороку організовує наша бібліотека. Поглиблене вивчення змісту фонду рідкісних та цінних видань, його паспортизація дали змогу розпочати створення електронної бази даних цього фонду, а в подальших планах бібліотеки – підготовка до друку 2-го доповненого та виправленого видання «Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)».

Пріоритетність у виборі нашою бібліотекою проектів наукових досліджень і їх реалізації зумовлюється і такими чинниками як глобальна інформатизація, що зумовила переоцінку значення інформації, висунула бібліотеки в ряд найважливіших інститутів не тільки формування та поширення, але й створення цих ресурсів. Тому одним із проявів нового часу стало праг-

нення реалізувати проекти, що мають загальнодержавне значення. І серед таких проектів найбільш важливим для провідних національних бібліотек України та бібліотек вищих навчальних закладів є участь в реалізації загальнодержавного проекту «Україніка наукова». Адже бурхливий розвиток інформаційних технологій потребує докорінної перебудови діяльності, пов'язаної з інформаційним забезпеченням наукових досліджень. Видання реферативних журналів та формування реферативних баз даних є традиційною технологією оперативного ознайомлення науковців з результатами наукових досліджень та технологічних розробок. Отож, реферативна база даних «Україніка наукова», по суті, є національним ресурсом, оскільки основним завданням її створення, поповнення та функціонування є досягнення стовідсоткового відображення друкованих праць науковців України з усіх галузей знань. Вона містить реферативну інформацію про всі види первинних документів: серіальні (періодичні та продовжувані видання). І одним із етапів виконання цієї наукової програми є створення національної системи реферування місцевої регіональної наукової літератури, але реалізація такого проекту неможлива в ізоляції, без співробітництва та корпорації з колегами бібліотечних та академічних наукових установ. Керівником наукового проекту «Україніка наукова» є Національна бібліотека України ім. В. Вернадського, але нашу бібліотеку для участі в цьому проекті у 2009 році запросила Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. Сухомлинського. Опрацьована нами реферативна інформація надалі знаходить своє відображення у третій серії Українського реферативного журналу «Джерело».

Нам надзвичайно приємно визнати, що ще тоді, у 2009 році, коли наша бібліотека робила тільки перші кроки у цьому напрямку, вже отримала схвальну оцінку від Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. Сухомлинського, яка відзначила наш професіоналізм у роботі зі створення

електронної бази даних «Україніка наукова», що є позитивним не тільки для бібліотеки, а й для університету. Адже в сучасних умовах головним завданням реферативних баз даних стає створення умов для проведення наукометричних досліджень з метою визначення реальної картини стану певних наукових напрямків, оцінки їх актуальності, місця у світових розробках та потенційних можливостей. На початковому етапі цю роботу здійснювала Попик Інна Олегівна. З метою повнішого відображення результатів робіт наших науковців у світовому інформаційному просторі та організації міждержавного обміну реферативною інформацією, починаючи з 2009 року, ми реферуємо трьома мовами: українською, російською та англійською. Над реалізацією цього проекту працюють директор наукової бібліотеки Грипич Світлана Никанорівна та провідний бібліотекар Кушка Любов Степанівна. Звичайно, сьогодні не доводиться говорити про повне охоплення реферативних статей із всіх інших збірників наукових праць, які видає РДГУ, але після розв'язання необхідних технічних та організаційних проблем, роботу в цьому напрямку наша бібліотека планує розширити [59]. Так, у 2014 році вже укладено угоду з Інститутом реєстрації інформації НАН України щодо реферування збірника наукових праць РДГУ «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку».

Серед наукової проблематики, над якою працює наша бібліотека сьогодні, є і питання інформаційної культури. Уміння та навички студента оперувати інформацією є основою успішного навчання у ВНЗ, адже саме ці якості формують інформаційну культуру. Попри великий спектр заходів, спрямованих на її формування, наш досвід роботи підказав необхідність створення посібника «Формування інформаційної культури в бібліотеці вищого навчального закладу (З досвіду роботи наукової бібліотеки РДГУ)». Сподіваємось, що він буде корисним, і читачі нашої бібліотеки не відчуватимуть проблем щодо пошуку, опрацювання інформації в своїй науковій та навчаль-

ній діяльності. З 2015 року заходи бібліотеки з формування інформаційної культури супроводжуються відеофільмом «Наукова бібліотека РДГУ реалізує ваше право на інформацію», який створили працівники бібліотеки Себестьянович О. О., Ковальчук Л. В., Лешкевич Г. Д., Семенюк Г. П.

Варто зазначити, що головне завдання бібліотеки – це якісне інформаційне забезпечення навчального, наукового та виховного процесів університету. На виконання цього завдання спрямована практично вся діяльність нашої бібліотеки. Ми постійно працюємо над його удосконаленням. У 2011 році з метою розкриття інформаційного ресурсу, яким володіє бібліотека з усіх навчальних дисциплін, що вивчаються у РДГУ, працівники відділу комплектування та обліку фондів розпочали роботу з видання інформаційно-методичних посібників серії «Інформаційно-методичне забезпечення кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ». Над укладанням названих посібників працюють Грипич С. Н., Поліщук С. М., Тарасюк Г. М., Рудич (Гунько) Г. В. За цей час вже видано 5 інформаційно-методичних посібників цієї серії.

Наукова діяльність бібліотеки не обмежується лише рамками всіх вищеназваних науково-дослідницьких проектів. Наша бібліотека видає дуже багато різноманітних посібників, бібліографічних покажчиків, видовий та тематичний репертуар яких надзвичайно широкий. Тому для висвітлення всього спектру видань бібліотеки та їх популяризації серед користувачів у 2011 році було створено бібліографічний покажчик «Бібліографічні посібники наукової бібліотеки РДГУ 2001-2011 рр.», укладачами якого були Грипич С. Н., Ковальчук Л. В. Це видання стало результатом моніторингу бібліографічного репертуару, створеного науковою бібліотекою за 10 років. Адже за цей період було підготовлено і видано понад 100 назв бібліографічних покажчиків (науково-допоміжних, рекомендаційних, ретроспективних, поточних) різноманітного цільового та читацького спрямування.

Упродовж наступних декількох років видавнича діяльність бібліотеки теж була досить інтенсивною. Отож, ми прийшли до висновку про необхідність створення більш повного видання. І вже в 2014 році було видано покажчик «Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету. Друковані праці». На відміну від попереднього, цей бібліографічний покажчик доповнений новою інформацією. Зокрема, вперше в ньому окремим розділом ми подали інформацію про книги, а також публікації у наукових збірниках, продовжуваних та періодичних виданнях, які були підготовлені працівниками нашої бібліотеки. Також вперше у покажчику подані описи публікацій, що висвітлюють діяльність наукової бібліотеки РДГУ, або ж згадують чи посилаються на її досвід. Серед авторів цих публікацій – викладачі університету, журналісти рівненських газет, аспіранти та пошукачі, які послуговуються досвідом нашої бібліотеки. Для зручності користування названого видання створено іменний покажчик. А фотогалерея вміщує фотосвітлини бібліографічних посібників, створених бібліотекою. Названий покажчик, виданий до 75-річчя університетської бібліотеки. Його упорядкування здійснили Грипич С. Н., Іванчук О. В., Ковальчук Л. В., Гуменюк Н. М. Своєрідним результатом різнобічної наукової діяльності бібліотеки університету є книжкові видання та публікації у збірниках наукових праць та періодичних виданнях. Серед опублікованих матеріалів домінують публікації такої тематики як: історія бібліотеки, розкриття фонду рідкісних та цінних видань, формування інформаційної культури, впровадження в практику роботи сучасних електронних технологій, а також статті, які висвітлюють питання культури та психології читання, розкриття фондів бібліотеки та ін. Джерелами, в яких опубліковано наукові розвідки бібліотеки, є періодичні видання: «Вісник Книжкової палати», «Історичний журнал», «Вища школа», «Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв», збірники наукових праць «Оновлення змісту,

форм та методів навчання і виховання в закладах освіти», «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії», «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку», «Актуальні питання культурології».

Загалом від минулих років до сьогодні кількість друкованих праць, підготовлених співробітниками бібліотеки (методичних, інформаційних посібників, бібліографічних та біобібліографічних покажчиків, публікацій у періодичних виданнях та збірниках матеріалів наукових конференцій) перевищує 300 назв, понад 150 з яких – це друковані праці, підготовлені директором бібліотеки доцентом Грипич Світланою Никанорівною.

Отже, наукова та науково-методична робота займає гідне місце в діяльності нашої бібліотеки, а результати її досліджень отримали схвальну оцінку наукової спільноти нашого університету.

Кожна бібліотека, як і будь-яка інша установа чи виробництво прагне бути успішною та затребуваною. Для досягнення цієї мети, зокрема в бібліотеках, існує такий напрямок роботи як науково-методична діяльність. До кінця 80-х рр. ХХ ст. в бібліотечній справі тодішнього Радянського Союзу методичній роботі було притаманне жорстке адміністративне або організаційне керівництво діяльністю бібліотеки з боку державних і центральних бібліотечних установ. Вона мала ознаки інспектування і більше виконувала контролюючі функції. Але з плином часу змінювалося суспільство, що вносило корективи і в діяльність бібліотек. Наприкінці 80-х років якісно нового змісту методична діяльність нашої бібліотеки набула завдяки високому творчому потенціалу Грипич Світлани Никанорівни. Завдяки її зусиллям у 1988 році бібліотеку було переведено з 4-ї на 3-тю вищу категорію. В наступні 90-ті роки методична діяльність набула більше ознак демократизації. В центрі уваги стала робота з впровадження інновацій у практику роботи, підтримка прогресивних ініціатив, підвищення

кваліфікації. Після введення в дію Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (1995 р.) (з подальшими доповненнями до нього) змінилися і погляди на функції бібліотеки, характер її роботи. В методичній діяльності бібліотеки знаковим став 2004 рік, коли нашій бібліотеці було вже надано другу вищу категорію, що суттєво посприяло збільшенню штату, удосконаленню структури та всіх функцій діяльності. І своєрідним результатом цього стало надання в 2009 році нашій бібліотеці статусу наукової. Узагальнення результатів методичної діяльності бібліотеки за всі роки свого існування дозволило закласти базу для визначення і обґрунтування основних напрямів її удосконалення на сучасному етапі, які ми умовно структуруємо на такі: організаційно-нормативний, науково-аналітичний, інноваційний, інформаційно-педагогічний. Сьогодні одним із головних завдань методичної роботи є встановлення мети, заради якої формується, функціонує і розвивається наша бібліотека. Базовим напрямком науково-методичної діяльності є організаційно-нормативний. Він покликаний забезпечити ефективну діяльність бібліотеки, спрямовану на формування бібліотечної політики в РДГУ та участі в її реалізації. У цьому контексті наукова бібліотека РДГУ зосереджує свою увагу на підготовці інструктивно-методичної документації у поєднанні з випуском видань рекомендаційного характеру.

На основі державних законодавчо-правових, інструктивно-методичних документів, ДСТУ та ГОСТів з питань книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії та інформаційної діяльності й нормативно-правових документів з питань освіти і культури наукова бібліотека розробляє свою необхідну нормативну документацію. Крім цього, наша бібліотека розробляє і необхідні загальнобібліотечні інструктивно-методичні матеріали (статути, положення, інструкції, норми, правила), що визначають межі і рамки діяльності бібліотеки та її структурних підрозділів, суворо однозначний порядок виконання

тих чи інших процесів і операцій, обліку роботи і т. п. Саме наявність нормативної документації дозволяє сконцентрувати єдність дій усієї бібліотеки, які спрямовані на вирішення загальних завдань.

Ефективною формою методичного впливу є методична рада бібліотеки, на засіданнях якої щомісяця, згідно плану роботи, розглядаються результати науково-прикладних досліджень і технологічних розробок, що підвищують якість роботи, ухвалюються необхідні рішення, що сприяють їх більш оперативному впровадженню в діяльність структурних підрозділів бібліотеки та ін.

Визначальним у методичній роботі наукової бібліотеки, як показав досвід, є її науково-аналітичне спрямування. Безумовно, аналітична діяльність завжди була притаманна методичній роботі, але в сучасних умовах вона отримала дещо інший відтінок, а саме – аналіз заради прогнозування змін [59]. Це дозволяє визначити не лише загальні тенденції розвитку бібліотеки, а й зробити прогнози щодо майбутніх змін. Так, у полі зору науково-методичного сектору нашої бібліотеки постійно знаходяться питання статистичного та фактичного аналізів основних показників і змісту роботи бібліотеки.

Головним суб'єктом діяльності бібліотеки є її користувачі, і відповідно, пріоритетним завданням є підвищення якості, ефективності та швидкості їх обслуговування. Ці завдання неможливо реалізувати без постійного вивчення та аналізу запитів конкретних категорій користувачів, пошуку найкращих форм обслуговування, розширення сфери послуг, врахувавши наявні ресурси і використовуючи досвід інших бібліотек. Тому важливою складовою науково-дослідницької роботи бібліотеки є науково-аналітична діяльність, яка тісно пов'язана з проведенням соціологічних та маркетингових досліджень. Починаючи з 2008 року, бібліотека за сприяння Інституту соціальних досліджень РДГУ щорічно проводить соціологічні маркетингові дослідження, спрямовані на вивчення

кола реальних і потенційних користувачів, виявлення досягнень і недоліків, оцінки використання наявних ресурсів. Ці дослідження проводяться через анкетування студентів всіх факультетів денної та заочної форм навчання, серед яких: «Інформаційна культура студентів в контексті навчального процесу РДГУ» (2010 р.), «Електронні технології в діяльності наукової бібліотеки РДГУ на допомогу в навчальній та науковій діяльності» (2012 р.) та ін. Узагальнення результатів цих досліджень дають додаткову інформацію щодо вироблення подальшої стратегії розвитку бібліотеки.

Одним із провідних напрямків науково-методичної роботи є інноваційна діяльність, яка ставить за мету пошук, розробку і застосування бібліотечних нововведень, джерелами яких є передова бібліотечна практика, раціоналізаторські пропозиції бібліотекарів, рекомендації наукових досліджень, новітні бібліотечні технології, які вже впровадили інші бібліотеки. Саме таким шляхом завжди прямує і наукова бібліотека РДГУ. Усе цікаве та нове ретельно вивчається та обговорюється (при цьому враховуються потреби бібліотеки, її можливості).

З метою визначення подальших перспектив розвитку і удосконалення всіх функцій своєї діяльності з 2010 року з ініціативи директора наукової бібліотеки Грипич Світлани Никанорівни щороку організовується конкурс інноваційних проєктів, реалізація яких надалі знаходять своє відображення в планах роботи бібліотеки.

Успішне виконання завдань, які стоять перед університетською бібліотекою, вимагає постійного удосконалення кваліфікації бібліотекарів. Тому турбота про професійний ріст бібліотечних кадрів є одним із найважливіших напрямків методичного забезпечення.

Важливими в професійному розвитку персоналу є комунікативно-професійні зв'язки з бібліотечними фахівцями інших регіонів та можливості знайомств з досвідом роботи бібліотек України.

Представлення наукових проектів на конкурс
"Інноваційних проектів наукової бібліотеки РДГУ" (2013 р.)

Працівники наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету беруть активну участь у семінарах, регіональних, всеукраїнських, міжнародних науково-практичних конференціях, нарадах, на яких висвітлюються питання діяльності бібліотек вищих навчальних закладів у світлі модернізації вищої освіти, інформатизації суспільства. Наукова бібліотека РДГУ сама є організатором щорічних науково-практичних конференцій.

У 2008 році бібліотекою було започатковано проведення науково-практичних конференцій. Їх тематика як дієвого заходу з підвищення професійного рівня бібліотекарів є різноманітною і охоплює усі напрями бібліотечної роботи.

Збірник матеріалів II-ої науково-практичної конференції "Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності" (2008 р.)

Збірник матеріалів III-ої науково-практичної конференції "Бібліотеки вищих навчальних закладів в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи" (2009 р.)

До складу Рівненського державного гуманітарного університету входять 4 коледжі. Створене та діє методичне об'єднання бібліотек коледжів. В рамках методичного об'єднання (відповідно до плану) продовжують активно використовуватися традиційні форми методичного забезпечення апробовані часом. Це «Дні спеціаліста», семінари, практикуми та інші форми, дещо модернізовані й наповнені новим змістом.

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету є базою проходження навчальної та виробничої практики для студентів факультету документальних комунікацій та менеджменту спеціальності «Книгознавство. Бібліотекознавство. Бібліографія» і спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність».

Наукова бібліотека університету завжди прагне досягати рівня кращих бібліотек України. Маючи якісний інформаційний

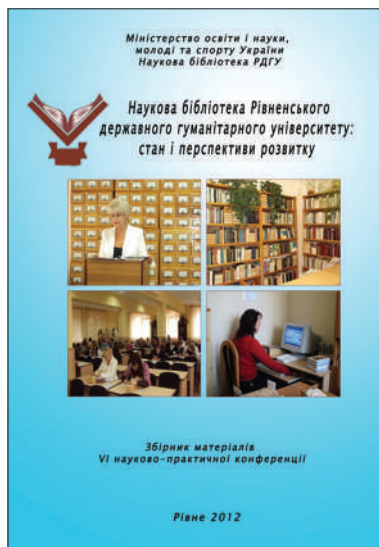

Збірник матеріалів IV-ої науково-практичної конференції "Сучасна бібліотека ВНЗ як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу" (2010 р.)

Збірник матеріалів V-ої науково-практичної конференції "Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти" (2011 р.)

Збірник матеріалів VI-ої науково-практичної конференції "Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: стан і перспективи розвитку" (2012 р.)

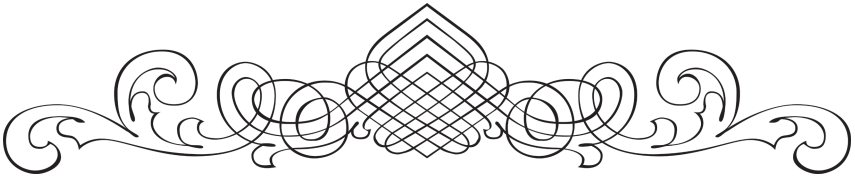

Збірник матеріалів VII-ої науково-практичної конференції "Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку бібліотек вищих навчальних закладів" (2013 р.)

Збірник матеріалів VIII-ої науково-практичної конференції "Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету" (2014 р.)

потенціал та кваліфікований кадровий склад, вона розвиває гуманістичні традиції університету і прагне зробити все, щоб бути сучасною документною й інформаційною базою наукового, освітнього, культурного та духовного зростання університетської освіти.

Розділ 4.

Фонд рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ

«Книги – кораблі думки, які плывуть хвилями часу й несуть свій дорогоцінний вантаж від покоління до покоління», – так осмислював їх ціннісну та соціальну функцію британський філософ і політичний діяч XVII століття Френсіс Бекон. І цю його думку неодноразово підтверджували українські та зарубіжні письменники, філософи, історики, педагоги, діячі культури та інші видатні особистості наступних поколінь.

Книги із фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ

Значущість книг у розвитку людства, його історії, науки, культури є беззаперечною. Особливу роль вони відіграють і в освіті. Тому книга, газета, журнал мають свою цінність як об'єкти інформації і знань, які кожне покоління, отримавши від попереднього, повинно зберегти, примножити й передати майбутнім поколінням. У цьому полягає одна із головних функцій бібліотек у суспільстві незалежно від їх типової та видової приналежності.

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ) з часу створення і до сьогодні поступово формує свої фонди відповідно до вимог і завдань

навчального і наукового процесів вищого навчального закладу. Її фонди не тільки якісно формуються, але й дбайливо зберігаються для наступних поколінь студентів та науковців. Проте кожна бібліотека є не тільки освітньою установою, але й закладом культури. І книга, як предмет її більш як тисячолітнього розвитку, в першу чергу, є предметом культури, і разом з тим джерелом знань та інформації.

Особливо актуальною ця теза почала звучати наприкінці ХХ – початку ХХІ століть, коли електронні джерела інформації стрімко увійшли в життя суспільства, поступово відтісняючи друковані видання. Але після звичної ейфорії від всього нового, як правило, відбувається переосмислення та переоцінка того, що втрачається. Скільки прекрасних книг як шедеврів мистецтва, не кажучи вже про їх історичну і наукову цінність, було втрачено людством під час стихійних лих, війн, революцій, ідеологічних заборон та просто від людського недбальства і невігластва. Отож, світова спільнота задумалась над тим: що серед багатьох культурних надбань другого тисячоліття ми маємо зберегти і для третього?

Безсумнівно – це книги. В 1992 році з метою збереження рукописів, стародруків, рідкісних і цінних документів у бібліотеках та архівах ЮНЕСКО розпочала реалізацію комплексної програми «Пам'ять світу», спрямованої на широке використання історичної та культурної спадщини людства. «Її основна мета – сприяння у збереженні всесвітнього документального спадку й розширення доступу до нього» [27]. Тому створення спеціальних фондів книжкових пам'яток, їх наукове опрацювання, забезпечення збереженості й раціональної доступності для наукових і просвітницьких цілей є важливим етичним і професійним завданням бібліотек. На виконання міжнародних директив Україна Постановою Кабінету Міністрів від 15 вересня 1999 року № 1716 затвердила «Програму збереження бібліотечних і архівних фондів на 2000–2005 рр.». Цей важливий документ закріпив основи державної політики

у розв'язанні проблем зберігання, реставрації та консервації бібліотечних фондів, відображення цінних і рідкісних видань з фондів українських бібліотек у міжнародних програмах. Було прийнято і ряд інших законодавчих та нормативно-правових документів, що стосувалися цих питань. Та поштовхом до активізації роботи з вивчення та формування фондів рідкісних і цінних видань у бібліотеках України стала «Інструкція про порядок відбору рукописних книг, рідкісних і цінних видань з бібліотечних фондів до Державного реєстру національного культурного надбання» (затверджена Наказом Міністерства культури і мистецтв України від 20 листопада 2001 року № 708). Фактично з цього періоду розпочалася багатоаспектна, систематична та планомірна, методична, наукова, організаційна робота саме з рідкісними та цінними книгами. Отож, перед нашою бібліотекою постало завдання – здійснити реконструкцію окремих видань, зібрань і колекцій, джерелознавчий, книгознавчий аналіз їх складу і змісту та внеску інституцій чи окремих осіб у формування фонду, а також багато інших технологічних процесів, пов'язаних з їх науковим опрацюванням, створенням довідково-пошукового апарату та ін. За окресленими науковими напрямками досліджень наша бібліотека продовжує працювати і до сьогодні. Адже здійснити це не так просто не тільки через новизну справи, а тому, що сьогодні в книгознавчій та бібліотечній науках терміни «рідкісна», «цінна книга», «книжкова пам'ятка» є неточними та дискусійними, також відсутні чіткі критерії пам'яток різних рівнів (світового, національного, місцевого). Якщо рукописні книги і стародруки беззаперечно є об'єктом спеціалізованих фондів книжкових пам'яток, то видання ХІХ століття потребують дещо іншого підходу до їх оцінювання. А що можна сказати про ХХ, ХХІ століття? Адже те, що сьогодні серед книжкової та періодичної продукції ще не є об'єктом для фонду рідкісної і цінної літератури, невдовзі потребуватиме змін у поглядах на їх цінність. Але, з іншого боку, потрібно

підкреслити, що з плином часу те, що сучасники вважають цінним, не обов'язково буде визнано нащадками як таким. Отже, дуже часто сама історія визначає цінність тих чи інших видань. А яким же має бути оптимальним визначення поліпшеного, подарункового, цінного та унікального видання? [27]. На жаль, чинні державні фахові законодавчі та нормативно-правові документи не дають чітких та вичерпних відповідей на такі питання. Ці причини призводять до того, що кожна бібліотека має своє бачення у формуванні таких фондів.

Тому серед першочергових завдань у цьому напрямі в науковій бібліотеці РДГУ було необхідно розробити «Інструкцію про фонд рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету», яку затверджено у 2007 році. Її створенню передувала ретельна робота щодо науково-методичного забезпечення поставленого перед нами завдання. З цією метою було здійснено ґрунтовне вивчення відповідних чинних законодавчих та інструктивно-методичних документів, фахової літератури з даної теми та досвід інших бібліотек. Отримана інформація посприяла виробленню нами власного розуміння поняття цінності і рідкості видань у фондах наукової бібліотеки РДГУ. Отож, профіль формування цього фонду наша бібліотека визначила, з огляду на наявні у фондах, колекції, зібрання творів, серійні видання тощо, але разом із тим, обов'язково були враховані загальні тенденції, розроблені вченими та практиками відносно фондів рідкісних і цінних видань.

Упродовж багатьох років існування наукова бібліотека сформувала багатогалузевий книжковий фонд, різноманітний за типовою та видовою ознакою, загальною кількістю понад півмільйона примірників. І серед них є чимало цінних серійних і багатотомних видань, дарунки від державних і громадських установ України та зарубіжжя, унікальні книги, що є зразками інтролігаторського мистецтва тощо. Усі ці видання надходили до бібліотеки з метою сприяння навчальному та

науковому процесу. Але, настав час їх наукового вивчення та класифікації як «рідкісних» і «цінних» видань. Тому наступним кроком в реалізації цього завдання і став безпосередній відбір літератури із загального фонду до спеціального фонду рідкісних і цінних видань нашої бібліотеки. Для його визначення на основі розпорядження директора наукової бібліотеки РДГУ доцента Грипич Світлани Никанорівни за №42 від 17 травня 2007 року було створено комісію, до складу якої увійшли працівники наукової бібліотеки РДГУ: Грипич С. Н. – голова комісії, Семенюк Г. П., Штифорук Г. Є., Поліщук С. М., Пізюта В. Г., Мельничук Г. П., Бондар А. П., Лешкевич Г. Д. Відбір літератури до фонду рідкісних і цінних видань комісія здійснила впродовж 2007-2010 рр. За цей період ретельно були переглянуті фонди загальних книгосховищ абонементів: абонемент № 1, абонемент суспільної літератури, абонемент нотно-музичної літератури; читального залу №1 та читального залу № 2 (періодичних видань); філії бібліотеки та інформаційно-бібліографічного відділу. Всі відібрані рідкісні та цінні видання є не тільки вагомим об'єктом матеріальної та духовної культури, а й такими, що мають ще й власну історію. Адже їх поява у фондах бібліотеки залежала не тільки від науково-освітніх потреб нашого навчального закладу, але і від різноманітних історико-суспільних та культурницьких подій. Тому з формуванням загального фонду бібліотеки до нього надходила і література, яку нині ми класифікуємо як фонд рідкісних і цінних видань. Він складався поступово, подекуди стихійно. Багато видань було успадковано з інших зібрань внаслідок передачі до бібліотеки тодішнього педінституту книг із інших бібліотек, а також передано в дарунок від державних, громадських установ та окремих осіб. Отож, простежимо історію його створення. На жаль, саме ті перші книги, які надійшли у фонд бібліотеки тодішнього учительського інституту (до 1941 року), були майже всі знищені під час Другої світової війни. Не залишилося ніяких відомостей про їх назви. І при-

кро усвідомлювати, що, можливо, це були, з точки зору книгознавчої науки, унікальні видання, які в теперішній час стали б літературними пам'ятками та окрасою фонду рідкісних і цінних видань нашої наукової бібліотеки. Після визволення міста Ровно (тепер – м. Рівне) від фашистської окупації тодішній учительський інститут (нині – РДГУ) відновив свою роботу. Практично майже заново в цей же час почала відновлюватися і робота його бібліотеки. Довелося розпочати з того, що вдалося віднайти з довоєнних років його мізерну частину – це близько 250 книг, та й то багато з них були затоплені в підвалі. Потреба в літературі постала настільки гостро, що бібліотека була змушена просити допомоги в інших бібліотек країни. Вищі навчальні заклади відгукнулися на прохання нашої бібліотеки й надіслали в дарунок багато книг. Особливо слід відзначити Харківський та Одеський університети. Саме вони до бібліотеки Ровенського державного учительського інституту надіслали найбільше літератури, виданої до 1917 року, а сьогодні ці видання стали основою фонду рідкісних і цінних видань бібліотеки. Це книги з різних галузей знань: навчальна, наукова, довідково-енциклопедична, художня та інша. За місцем видання це: Київ, Львів, Варшава, Лейпциг, Берлін, Рига, Одеса, Санкт-Петербург, Гомель та ін.

Серед них велику історико-культурну цінність як для бібліотеки вищого навчального закладу та її користувачів – науковців, студентів та взагалі педагогів-практиків мають, передусім, підручники та навчальні посібники: Евстафіїв П. В. «Начальныя основанія педагогіки» (СПб., 1880 р.); Котляревський Н. «Литературныя направлення Александровской эпохи» (СПб., 1913 р.); «Учебникъ практической логики» (сост. И. С. Боровскій. – СПб., 1881 р.). Особливим серед навчальних рідкісних видань ХІХ ст. є видання Осиповського Т. «Курсъ математики. Ч. 2» (СПб., 1814 р.), що є найстарішою книгою загального фонду наукової бібліотеки РДГУ. Вона відповідає критерію «стародруків» («Інструкція про порядок відбору

рукописних книг, рідкісних і цінних видань з бібліотечних фондів до Державного реєстру національного культурного надбання» (№ 708 від 20.11.2001 року), де визначено, що всі видання видані друком до 1830 року пропонується вважати як «стародрук гражданського шрифту», а отже саме ця книга, в першу чергу, підлягає включенню до вищезгаданого реєстру.

Книги із фонду рідкісних і цінних видань
наукової бібліотеки РДГУ

Фонд книжкових пам'яток наукової бібліотеки РДГУ також містить і довідково-енциклопедичні видання ХІХ-поч. ХХ ст., у тому числі: «Энциклопедическій словарь» (изд.: Ф. А. Брокгаузъ, И. А. Ефронъ. – СПб., 1890-1904 рр.); «Полный русско-латинскій словарь» (сост. И. Ивашковскимъ. – СПб., 1849 р.); «Энциклопедія семейнаго воспитанія и обученія» (СПб., 1900 р.), рідкісність і цінність якої полягає ще й в тому, що вона вийшла в серії «Родительскій кружок при Педагогическом музее», а це, в свою чергу, повинно зацікавити дослідників з історії педагогіки. Однією із ознак рідкісності видань слід вважати прижиттєві видання творів учених, письменників та

кращі їх перевидання. Адже перші видання того чи іншого письменника з'являються тоді, коли він ще не був визнаним. Його тираж великим не буває. Часто книги не знаходили одразу покупців, гинули, або знищувались розчарованими авторами [29]. У фонді рідкісних і цінних видань нашої бібліотеки представлені прижиттєві видання українських та зарубіжних авторів, що теж є об'єктами для включення до «Державного реєстру національного культурного надбання». Серед них: Франко І. збірка «З вершин і низин» (2-е вид. – [Б. м.], 1893 р.), Федькович Ю. «Повісти й оповідання» (1-е повне вид. – Л., 1902 р.), Короленко В. Г. «Полное собрание сочинений. Т. 1» (СПб., 1914 р.), «Записки о Южной Руси. Т. 1-2» (изд. П. Кулишъ. – СПб., 1856-1857 рр.) та інші. Крім книг, Одеський та Харківський університети подарували бібліотеці і періодичні видання, які теж віднесено до фонду рідкісних і цінних видань. Зокрема, це колекція часописів ХІХ-поч. ХХ ст., які викликають значний інтерес науковців, як безцінне джерело пам'яті багатьох історичних подій, літературних здобутків, наукових розвідок і, взагалі, були флагманами передової суспільної думки того часу. Щодо українських періодичних видань, то своєрідним голосом українського патріотизму на рідній землі в 1882-1907 рр. був журнал «Кіевская Старина». На його сторінках представлена велика кількість наукових, науково-популярних, освітніх статей із різних галузей знань, а також художні твори. Дописувачами журналу були видатні українські письменники, історики, етнографи, науковці, освітяни, імен яких просто не перелічити. Тому таке видання, беззаперечно, є складовою частиною фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки. На жаль, їх є небагато, лише розрізнені номери за 1889 та 1896 рр. У колекції рідкісних та цінних періодичних видань нашої бібліотеки зберігається літературно-художній журнал «Современникъ» з 1849 по 1866 рр. (місце видання – Санкт-Петербург). Видавцями його в той час були російський письменник І. Панаєв та поет М. Некрасов. Яким же був

журнал в ці роки? Адже це був період політичної реакції з боку царського режиму Російської імперії, журнал жорстоко переслідувався цензурою. Але, незважаючи на це, в період з 1849 до 1855 р. публікувалися твори Л. М. Толстого, А. А. Фета, Ф. І. Тютчева та багатьох інших класиків російської літератури, а також перші переклади художніх творів зарубіжних поетів та письменників, зокрема, Ч. Діккенса, У. Теккерея. У ньому вміщено і багато наукових робіт, серед яких праці російських істориків Т. Н. Грановського, С. М. Соловйова та багатьох інших. У 1855-1858 рр. журнал «Современникъ» став трибуною революційних просвітителів 60-х рр. ХІХ ст., адже відзначався тим, що в ньому велася гостра полеміка між ліберальною та консервативною журналістикою. І на завершальному етапі існування журналу з 1859 до 1866 р. – це вже було політичне видання, хоча белетристика та літературна критика і надалі займали в ньому певне місце. Ще одним цікавим виданням фонду рідкісних і цінних видань є журнал «Былое». Він присвячений історії визвольного руху і у фонді представлений добіркою номерів за 1906 рік. Навіть із тих декількох назв книг та періодичних видань ХІХ – поч. ХХ століття, які наведені в якості прикладу вже можна зробити висновок, який безцінний подарунок зробили нам Харківський та Одеський університети. А їх було передано нашій бібліотеці майже 1000 примірників. Це видання, які в теперішній час класифікуються і як рідкісні, і як цінні. Адже за роки революції та громадянської війни (1917-1920 рр.) знищення цілої низки монастирських, церковних та приватних бібліотек стало причиною того, що література, видана до 1917 року переведена з розряду просто старовинної у розряд рідкісної.

Час сплинув та чимало цінних книжкових видань залишило нащадкам і ХХ століття. Адже сучасна книга також може бути не лише джерелом знань, але й пам'яткою культури та предметом мистецтва. І серед них вичерпні науково-обґрунтовані

видання повних зібрань та зібрань творів видатних вчених, письменників та ін. Наприклад: зібрання творів І. Франка в 50-ти томах (м. Київ, видавництво «Наукова думка» 1976-1986 рр.). Підготовку цього видання було доручено Інституту літератури ім. Т. Шевченка АН УРСР. В упорядкуванні окремих томів брали участь працівники Інститутів економіки, історії, філософії АН УРСР, Львівського державного університету ім. І. Франка та Інституту суспільних наук АН УРСР у Львові. Видання складається з 4-х серій: художні твори, літературно-критичні праці, наукові розвідки, епістолярна спадщина та 3 додаткові томи. Коментарі, додатки та інші матеріали теж скрупульозно вивірені та упорядковані. Випуск першого тому зібрання творів було присвячено 120-ій річниці з дня народження І. Франка, а випуск останнього – 130-ій. Сьогодні це видання – одне з найкращих зразків зібрань творів.

Не можемо не згадати, що культура радянської доби перебувала під величезним ідеологічним тиском, адже доводилось виживати в умовах цензурних заборон і обмежень, регламентованою була тематика видань, вівся прискіпливий контроль за їх змістом. Але, разом з тим, видавництва тодішнього СРСР та УРСР, особливо впродовж 60-80-х рр. минулого століття спромоглися на випуск значних серійних видань, мистецьких альбомів та ін., які по праву можна класифікувати як «цінні видання». Наприклад: впродовж 1967-1977 рр. видавництво «Художественная литература» (м. Москва) видало серію «Библиотека всемирной литературы». Початок випуску цієї серії було присвячено 50-річчю, а закінчення – 60-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. Але тодішні державні ідеологічні дати календаря не зменшують змістовну та культурологічну цінність серії. Навіть з огляду на сьогоднішня «Библиотека всемирной литературы» помітно виділялася своїми масштабами і значенням (188 назв художніх творів, разом із томами – 200).

ТАРАС ШЕВЧЕНКО • КОБЗАРЬ

Книги серії
«Библиотека
всемирной
литературы»

Високий науковий рівень «Библиотеки всемирной литературы» був визначений активною творчою діяльністю редакційної ради видання, в яку увійшли багато відомих вчених і письменників, таких як: І. Абашидзе, Ч. Айтматов, В. Жирмунський, Е. Межелайтіс, П. Тичина та ін. Кожен том супроводжувався вступною статтею (в деяких випадках – декількома статтями) і примітками. Це своєрідні нариси всесвітньої літератури. Але до роботи над цією величезною багатотомною працею було задіяно не тільки широке коло радянських діячів

культури, а й вчені Болгарії, Угорщини, Німеччини, Чехословаччини, Англії та Франції. Такі спільні зусилля принесли прекрасні плоди. Це воістину безцінне надбання. Близько 26 тис. творів авторів всіх часів і народів увійшло в «Бібліотеку всемирной літератури». І немала частина з них, у той час, вперше стала здобутком широкого читацького кола. А ще варто відзначити продуману цілісність серії, адже «Бібліотека всемирной літератури» системно охоплює як Захід, так і Схід, Давність і Сучасність. У загальний контекст світової літератури по праву включені видатні художні твори багатонаціонального народу тодішнього СРСР. Це фундаментальне видання цінне ще й тим, що знайомить читачів та показує, як, починаючи з родового устрою, від перших фольклорних зразків літератури змінювалась епічна творчість, наповнюючи все новим змістом та відображаючи перехід народів від однієї історичної епохи до іншої. Ще одним аргументом у визначенні цінності цього видання є його художнє оформлення. Більше ста художників брали участь у створенні ілюстрацій до «Бібліотеки всемирной літератури». Крім того, тут широко використані зразки вітчизняного і зарубіжного образотворчого мистецтва найрізноманітніших жанрів, близькі по часу і стилю публікованим творам. Це давні єгипетські і античні розписи – настінний та вазовий живопис, японські свитки, фрески і мініатюри Давньої Русі, Візантії, Сходу, скульптури Індії, африканські маски, мініатюри та вітражі Середньовіччя та Відродження, гравюри XVII-XVIII століть, класичні ілюстрації художників XIX і XX століть, що отримали світове визнання. Отже, це не тільки чудова бібліотека, але і прекрасна мініатюрна картинна галерея, вміщена на сторінках і суперобкладинках книг серії «Бібліотека всемирной літератури». Праця створювачів «Бібліотеки всемирной літератури» у 1978 році була відзначена Державною премією СРСР. Враховуючи великий обсяг творів, літературознавчих статей, ілюстрацій та інших матеріалів, вміщених у 200-х томах цієї серії,

у 1979 році спеціально було видано довідковий том до «Библиотеки всемирной литературы», що значно полегшило пошук відповідних творів та інших матеріалів, а також додатково розкрило зміст всього видання.

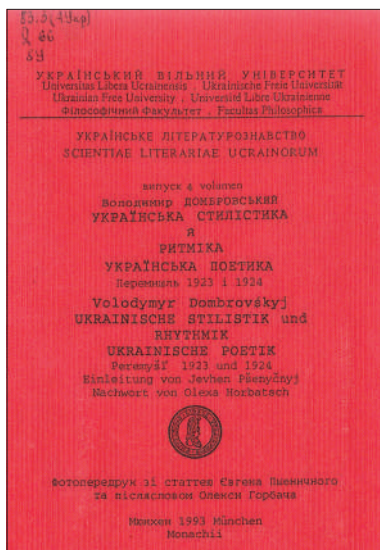
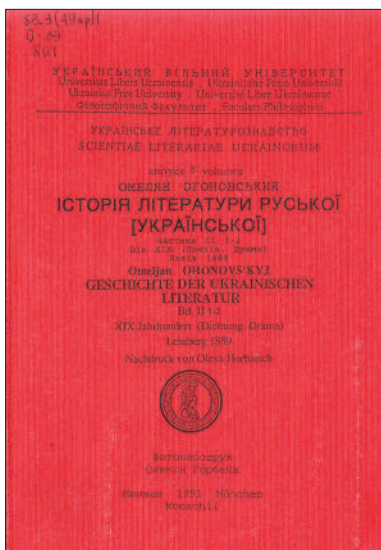
Книги серії
«Библиотека мировой литературы для детей»

Ще однією цінною колекцією, яку віднесено до фонду рідкісних та цінних видань є «Библиотека мировой литературы для детей», випуск якої видавництво «Детская литература» (м. Москва) здійснило впродовж 1978-1988 рр. До її складу увійшло 49 томів, 57 книг. Програма цього видання була розроблена спільно з Академією педагогічних наук тодішнього СРСР. Над колекцією працювали кращі науковці, перекладачі і спеціально створена редакційна рада при видавництві, в якій працювали А. Барто, О. Гончар, М. Шолохов та ін. «Библиотека мировой литературы для детей» – «золотий фонд» творів зарубіжної, російської класики, світового фольклору, літературних та народних казок, віршів та прози дитячих письменників. Кожний том має переднє слово (вступну статтю) про історичну епоху, життя письменників і особливості їх твор-

чості, примітки (коментарі), ілюстрації, окремі томи-малюнки. Книги серії ілюстрували кращі тогочасні графіки. Не випадково видавництво отримало нагороду на виставці мистецтва книги в Лейпцигу (Німеччина) в 1979 році – диплом «Золота літера найкрасивішої книги».

Не менш важливу частину фонду цінних видань нашої бібліотеки становлять видання української діаспори та й сама українка. Одразу після здобуття незалежності для більшості громадян України відкрилося мало знане раніше явище під загадковою назвою «діаспора». На той час в СРСР українці знали, що за кордоном у «капіталістичному світі» живуть етнічні земляки. Про те, чим є феномен діаспори для сучасної України і якою є її роль у розвитку сучасного українського суспільства, є предметом досліджень науковців. У теперішній час незаперечним є те, що із початком утисків українців на власній землі, окрім культурно-просвітницького та товарисько-солідарного, діаспора набула ще й духовного значення. Три хвилі української еміграції згуртували в країнах Європи, Америки, Австралії значні наукові та мистецькі сили. Їм випало зберегти український народний дух та інтелектуальні традиції, зміцнити й розвинути їх у контексті західних демократичних цінностей. Вони зберігали пам'ять про свою Батьківщину, прагнули зберегти для історії і культури творче надбання розстріляних і засланих видатних українців, створювали духовну основу для майбутніх поколінь, для здобуття незалежності України. За радянських часів в Україні з ними була забороненою не тільки співпраця, а подекуди і родинний зв'язок. І коли, наприкінці 80-х рр. з'явилася можливість першої реальної комунікації з Україною, всю світову діаспору охопив загальний порух щонайширшої допомоги землякам. Постали громадські організації, що прагнули налагодити контакти з навчальними закладами, культурними та науковими установами України. І серед них Український Вільний Університет, який відновив свою діяльність у Мюнхені в 1945 році. З цієї

інституцією пов'язані імена істориків Д. Дорошенка, Н. Полонської-Василенко; філологів С. Смаль-Стоцького, О. Колесси, Ю. Шевельова (Шереха), О. Горбача; філософа Д. Чижевського, історика мистецтва Д. Антоновича та інших. Так, із патріотичних мотивів у 1990 році Український Вільний Університет вперше в історії наукової бібліотеки РДГУ надіслав книги, що стало першим наближенням до нашої призабутої спадщини. Всього 17 видань: Мацьків Т. «Гетьман Іван Мазепа в західноєвропейських джерелах, 1687-1709» (Мюнхен : УВУ, 1988р.) (автор – відомий історик, який ґрунтовно досліджував життєвий шлях славетного гетьмана); Єфремов С. «Історія українського письменства. В 2-х т. (Мюнхен : УВУ, 1989 р.) (автор книги був знищений більшовиками, а його праці на довгі роки були заборонені); Чижевський Д. «Нариси з історії філософії на Україні» (Мюнхен : УВУ, 1983 р.) (автор цієї книги – професор Гарвардського (США) та Гейдельберзького (Німеччина) університетів, якого теж довгий час в Радянській Україні вважали ворогом народу).

Видання Українського Вільного Університету (м. Мюнхен)

Українці діаспори зібрали й зберегли ті унікальні видання, яких в Україні, що на той час перебувала у складі СРСР, майже не було. І серед них, безумовно, цінними для нас є і видання з колекції, що надійшла в дарунок від Інституту Дослідів Волині і Товариства «Волинь» (м. Вінніпег, Канада), яке було засновано в 1949 році у Вінніпезі представниками української діаспори, вихідцями з Волині. Згодом, у 1951 році створено Інститут Дослідів Волині, що став спадкоємцем Товариства «Волинь». Його видавничу базу було зосереджено у м. Вінніпег. Вперше наукова бібліотека РДГУ отримала літературу від них у 2003 році, в наступні роки надходили ще окремі видання. Сьогодні ця колекція нараховує 42 назви видань, 60 томів, що вийшли друком упродовж 1952-1999 рр.

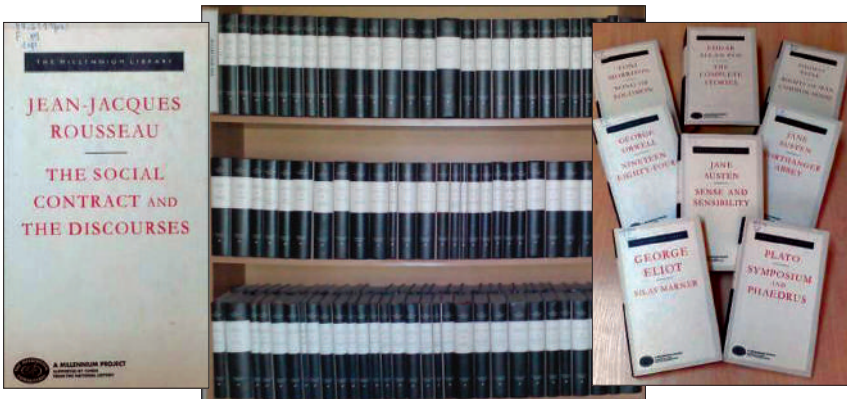
Видання, передані до фонду бібліотеки
Інституту Дослідів Волині
і Товариством «Волинь» у 2003 р.

Це випуски науково-популярного збірника «Літопис Волині», а також твори таких визначних діячів української науки, як професор І. Огієнко (митрополит Іларіон – вчений, історик церкви, педагог, мовознавець, культуролог), Улас Самчук (письменник, журналіст, публіцист), Степан Килимник (історик, етнограф, педагог) та ін. Серед них: Гай-Головко О. «Українські письменники в Канаді: Літературно-критичні нариси. Т. 1» (Вінніпег, 1980 р.), Дубилко І. «Почаївський монастир в історії нашого народу» (Вінніпег, 1986 р.), Іларіон «Розп'ятий Мазепа»: Історична драма на п'ять дій» (Вінніпег, 1961 р.), Самчук У. «Планета Ді-Пі: Нотатки й листи» (Вінніпег, 1979 р.), Цинкаловський О. «Стара Волинь і Волинське Полісся: (Краєзнавчий словник – від найдавніших часів до 1914 р.)» (Т. 1. – Вінніпег, 1984 р.) та інші. Важливим чинником у визначенні цінності літератури української діаспори у фонді рідкісних і цінних видань нашої бібліотеки стали книги, що вийшли друком у діаспорі.

У 2003-2004 рр. Львівською національною науковою бібліотекою України ім. В. Стефаника було передано в дарунок науковій бібліотеці РДГУ книги з її так званої «окремої колекції». Більшість з них складають видання, що побачили світ завдяки меценату, видавцю, громадському діячу Маріану Коцю, що народився в Україні, а життя прожив у США, неподалік м. Нью-Йорк. Він профінансував значну кількість наукових і науково-популярних книг з історії України, зокрема, спогадів і документів про Голодомори. У власному видавництві Маріяна Коця друкувалася література різноманітного змісту (історичні, літературознавчі, мистецькі, музикознавчі, художні твори). Науковій бібліотеці РДГУ Львівською національною бібліотекою ім. В. Стефаника було подаровано 6 томів «Українських народних мелодій», «Релігійні твори О. Кошиця» (українського хорового диригента, композитора, етнографа, письменника-мемуариста), твори О. Бердника (українського письменника-фантаста, члена-засновника Української Гель-

сінської групи), Василя Витвицького (українського музикознавця, композитора, громадського діяча), Галини Журби (письменниці української діаспори) та ін.

Простежуючи історію створення фонду рідкісних і цінних видань, необхідно назвати ще одну інституцію, яка долучилася до співпраці з науковою бібліотекою – це Британська Рада в Україні. Одним із її завдань було надання доступу до британського досвіду й знань у галузі розбудови відкритого суспільства, співпраці з організаціями та окремими громадянами з метою налагодження довготермінових британо-українських стосунків. Саме вона визначила 30 університетських бібліотек і 30 національних, публічних бібліотек у всій Україні, які отримали комплекти книг серії «Бібліотека Тисячоліття».

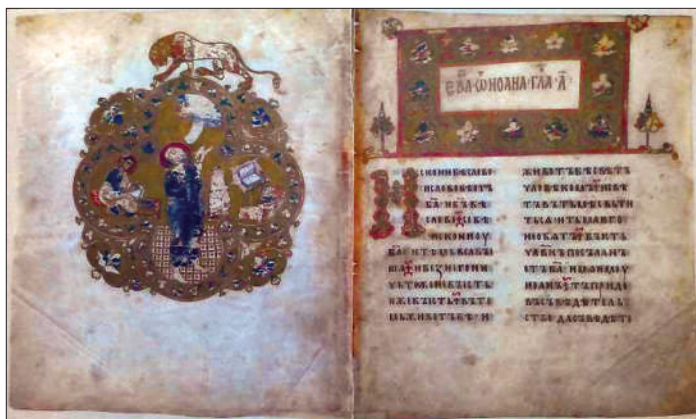

Книги серії "Бібліотека Тисячоліття"

Серед них була і наукова бібліотека РДГУ, якій впродовж 1999-2002 рр. за проектом фонду «Британської Ради в Україні» (м. Львів) було подаровано колекцію книг цієї серії. 250-томне видання «Бібліотека Тисячоліття» – це чудові взірці класичної світової літератури в перекладах на англійську мову з грецької, німецької, датської, чеської, іспанської, італійської, французької, китайської та інших мов, а також англійська література всіх періодів. Книги з «Бібліотеки Тисячоліття»

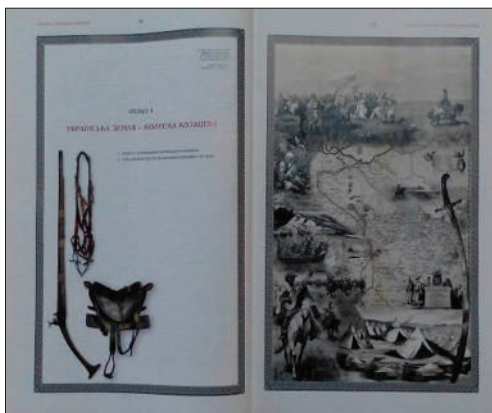
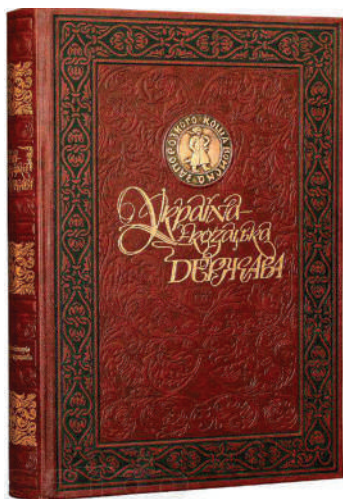
різноманітні за тематикою. Це художня література, а також філософські, історичні, політичні, релігійні, економічні, мистецькі твори. Зміст видань зумовлений цікавою структурою, різноманітним додатковим матеріалом, насамперед, тексти, історико-літературні коментарі, теоретико-літературні відомості, біографічні дані письменників, хронологія та бібліографія, словник незрозумілих слів. Запропонований спектр творів дає користувачеві літературну панораму тисячоліття.

Наслідуючи досвід інших бібліотек до фонду рідкісних та цінних видань віднесено факсимільні та репринтні копії, передруковані переважно з видань, датованих до 1917 року, що становлять специфічний тип книг у силу свого особливого цільового і читацького призначення [29]. Наприклад: «Остромирово Євангеліє» (факсимільне видання книжкової пам'ятки XI століття), випуск якого в 1988 році здійснило тодішнє Ленінградське видавництво «Аврора».

«Остромирово Євангеліє»
(факсимільне видання книжкової пам'ятки XI ст.)

Не меншу цінність у фонді рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ становлять видання, які, окрім своєї змістовної значущості, є ще й прекрасним взірцем інтродиторського мистецтва. Зокрема, до них відноситься книга:

«Україна - козацька держава:
Ілюстрована історія українського козацтва
в 5175 фотосвітлинах»

«Україна – козацька держава : Ілюстрована історія українського козацтва в 5175 фотосвітлинах» (авт.-упоряд., керівник проекту, худож., фотограф, ілюстр. В. Недяк. – К. : Емма, 2004 р.) та ін., автор-упорядник якої у 2006 році отримав Національну премію України ім. Т. Шевченка.

Складовою частиною фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки є унікальні книги незвичних форматів, як дуже великих, що є вже рідкістю, так і найменших мініатюрних. Свого особливого ставлення вони заслуговують тому, що витоки створення мініатюрних книг сягають корінням у давнину. А мету їх виготовлення було сформульовано ще в середині XIX століття – продемонструвати ступінь досконалості, до якого дійшло книгодрукування. (Найпоширенішим є визначення міні-книги висотою до 100 мм) [29].

Існує цілий ряд і інших ознак, за якими книга може одержати честь зайняти місце у зібранні рідкісних видань. Індивідуальна оправа (зокрема, ручної роботи), екслібриси, власні та читацькі помітки й записи – ті неповторні риси, які відбивають життя книги, її долю. Багато книг мають ледь не всі ці ознаки разом.

Міні-книги у порівнянні
зі стандартною книгою

Впродовж всієї історії створення фонду університетської бібліотеки були яскраві приклади доброї традиції меценатства та дарування книг їй від державних, громадських установ та окремих осіб. В силу своєї наукової, історичної та культурної значущості, частину з подарованих видань віднесено саме до фонду рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки університету. Але, разом з тим, необхідно відзначити і внесок окремих працівників самої бібліотеки, на яких в різні часи були покладені обов'язки здійснювати роботу з формування фондів бібліотеки. Адже цей напрямок діяльності передбачає, в першу чергу, постійне комплектування (поповнення) фондів новими необхідними виданнями, тісну співпрацю з видавництвами, книготорговельними установами, авторами книг та ін. Саме вони постійно відслідковували зміст книжкової продукції, вміли визначити її необхідність та користь не тільки для поточного навчального та наукового процесів, але і значущість для наступних поколінь студентів та науковців. До цього доклали багато зусиль Грипич Світлана Никанорівна, Калиновська Лариса Вікторівна та Поліщук Світлана Миколаївна.

Створення фонду рідкісних і цінних видань у науковій бібліотеці передбачало не тільки відбір книг із загального фонду. Це не просто перегляд книг і відбір усього, що могло виявитися вартим надзвичайно дбайливого збереження. Ця робота продовжуватиметься і надалі, адже видання є вже цінними, а з часом будуть рідкісними і унікальними. В роботі з такими фондами всі традиційні бібліотечні процеси – комплектування, збереження, використання – набувають особливої значущості. Організація зібрання рідкісних та цінних видань – справа наукових досліджень і відповідної методики [29]. Тому наступним етапом роботи з фондом рідкісних та цінних видань в історії наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету став перехід від емпіричного накопичення до теоретичного осмислення у всьому комплексі такого роду діяльності бібліотеки та зведенні бібліографічної інформації про них у межах держави. Адже будь-яке цінне книжкове зібрання перетворюється на мертву скарбницю, якщо зосереджені в ньому видання не будуть розкриті для читачів. Ось чому такою важливою є робота із загальнодержавного обліку рідкісних і цінних видань, підготовка зведених каталогів, паспортизація колекцій, випуск бібліографічних посібників [27]. Сьогодні – це загальносвітова тенденція, яка призводить до розповсюдження архівних і музейних методів роботи в діяльності наукових бібліотек. На цих засадах розгорнулася активна дослідницька робота в кількох напрямках:

- вивчення історії формування фондів;
- подальшого наукового їх опрацювання;
- складання бібліографічних покажчиків до фондів рідкісних і цінних видань;
- підготовки публікацій у періодичних виданнях і наукових збірниках. Своєрідним підсумком початкового етапу науково-дослідницької роботи нашої бібліотеки з вивчення цього фонду став випуск у 2001 році друкованого «Каталогу рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ (1814-1944)», де вони були

відповідно систематизовані, узагальнені тощо. До створення названого каталогу доклали зусиль його укладачі – працівники інформаційно-бібліографічного відділу Марія Петрівна Мельникович (Єремєєва) (зав. відділом на той час), Наталія Володимирівна Марчук (нині – головний бібліограф), Людмила Федорівна Трачук (нині – доцент, викладач кафедри бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету). Він став своєрідною «першою ластівкою», що наблизила та відкрила цей фонд для ознайомлення широкому читацькому загалу студентів та науковців університету.

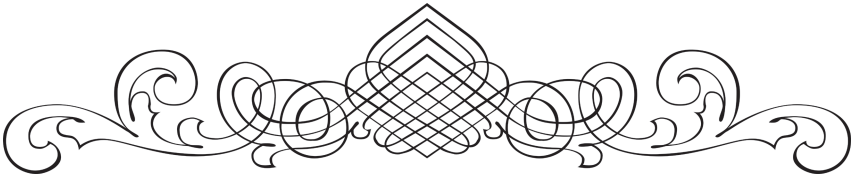
Фонд рідкісних та цінних видань широко представлений в довідково-пошуковому апараті бібліотеки, зокрема, в генеральному абетковому та систематичному каталогах, електронному каталозі. З 2010 року на основі «Картотеки рідкісних і цінних видань» відділом наукової обробки документів створюється систематичний та абетковий каталоги книг і журналів із фонду рідкісних і цінних видань. До їх формування докладають зусиль Ніна Борисівна Коломієць (зав. відділом), Валентина Павлівна Купрунець (Полюхович) (провідний бібліограф), а з 2012 року розпочата робота із введення таких видань в аналогічну електронну базу даних, у роботі над якою беруть участь працівники відділу наукової обробки документів: Н. Б. Коломієць, М. Р. Супрунець, Б. С. Печончик, В. П. Купрунець. Разом з тим, було очевидно, що цей фонд потребує подальшого розкриття. Тому наступним етапом у дослідженні літератури із фонду рідкісних і цінних видань стала науково-дослідна робота з їх паспортизації. Це своєрідна наукова реєстрація, що передбачає здійснення реконструкції зібрань, колекцій та окремих видань, джерелознавчий та книгознавчий аналіз їх складу та змісту, внеску інституцій чи окремих колекціонерів у формування фонду. За основу в цій роботі взято досвід (у відповідному напрямку) Національної бібліотеки України імені В. Вернадського.

Але наша бібліотека доповнила їх і власними напрацюваннями. Отож, з 2012 року відділ наукової обробки документів розпочав паспортизацію книжкових колекцій фонду рідкісних і цінних видань бібліотеки, а з 2013 року – паспортизацію окремих видань. Виконання цих процесів не є швидким, адже, крім основних елементів бібліографічного опису, необхідно навести додаткові відомості щодо наявності маргіналій, автографів, дарчих надписів, екслібрисів, печаток, штампів та ін. Це ті неповторні риси, які відбивають життя книги, її долю [32]. Робота зі створення паспортів на колекцію потребує уваги та зосередженості, адже при їх створенні працівники відділу наукової обробки документів Н. Б. Коломієць, М. Р. Супрунець, Б. С. Печончик та В. П. Купрунець працюють над своєрідним «генеалогічним деревом» фонду рідкісних і цінних видань нашої бібліотеки, відтворюючи його історію, джерела походження, склад, зміст та встановлюючи попередніх власників (назви установ та окремих осіб), форми та обставини надходження до нашої бібліотеки, стан фізичного збереження та ін. Від цього залежить якість науково-довідкового апарату фонду рідкісних та цінних видань нашої бібліотеки та їх подальше введення до наукового обігу як цінного історичного джерелознавчого матеріалу.

Формування фонду рідкісних і цінних видань працівники нашої бібліотеки Грипич Світлана Никанорівна, Семенюк Галина Потапівна, Пізюта Віра Григорівна висвітлювали на різноманітних фахових наукових конференціях.

Книга, звичайно ж, підвладна дії часу. І разом з тим її життєстійкість вражає, навіть у співвідношенні з новітніми носіями інформації. Тому наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету продовжує вирішувати і питання зі створення відповідних умов для збереження рідкісного і цінного фонду, забезпечення його раціональної доступності користувачам та багато інших завдань книжкового пам'яткознавства. Робота з книжковими пам'ятками,

рідкісними та цінними виданнями зумовлена не тільки зарубіжними аналогами, але в останні два десятиліття в нашій державі помітним підвищенням історичної та культурної самосвідомості народу [27].

Розділ 5.

Культурно-просвітницька діяльність

Кожна людина живе в культурному середовищі. В ньому вона пізнає себе, формується, виховується, оскільки освоєння та сприйняття дійсності є фундаментальною потребою людини. І бібліотеки (в т. ч. університетські) сприяють цьому. Чому? Тому що історичний прогрес передбачає культурну спадкоємність. Адже результати соціокультурної діяльності закріплюються, накопичуються у документах, які зберігаються у бібліотеках. Проте недостатньо мати знання та документи, у яких ці знання закріплені. Необхідна їх циркуляція, передача знань. Освіта, виховання, просвіта, наука – ось той культурний простір, в якому функціонує університетська бібліотека [11]. Адже професійна підготовка студентів – основна, але не єдина мета вищої школи. Освіта тісно пов'язана з вихованням. Отож, культурно-просвітницька діяльність є однією із функцій наукової бібліотеки РДГУ. Але на розвиток культурно-просвітницької діяльності бібліотеки на різних етапах її існування впливали: суспільно-політичний устрій держави, функції бібліотек як ідеологічних, культурних, освітніх, наукових та інформаційних закладів, зміна статусу навчального закладу та його завдань. Як предмет бібліотекознавчої науки культурно-просвітницька діяльність змінювала свою назву у відповідності до суспільних, ідеологічних та культурницьких завдань. В 40-70-х рр. це була масова робота, що була спрямована на проведення пропагандистської діяльності, яка проявлялася в домінуванні суспільно-політичної проблематики. Надалі, в часи «перебудови» ця функція бібліотечної діяльності отримала назву «культурно-масова робота», а із здобуттям Україною незалежності та в подальші роки – «культурно-просвітницька діяльність». Отож, спробуємо простежити історію розвитку культурно-просвітницької діяльності нашої бібліотеки та її змісту в тематичній спрямованості.

У період післявоєнної відбудови (40-60-ті роки) основна робота бібліотеки полягала у поповненні фондів для забезпечення навчального процесу, а невелика кількість працівників не

мала змоги активно займатися масовою роботою. Хоча, саме в ці роки були закладені її основи. Звичайно вона не була такою різноманітною, якою стала у наступні роки. Чи не єдиною формою масових заходів, яка використовувалася в діяльності бібліотеки того часу, були книжкові виставки. За їх допомогою бібліотека розкривала свої фонди, інформувала читача про нові видання, знайомила з актуальною літературою щодо питань соціально-економічного розвитку. Важливе значення в цей період мала тематика з проблем суспільних наук, комуністичного виховання.

Безук Зінаїда Микитівна проводить читацьку конференцію (1970-ті роки)

Більшість із експонованих виставок висвітлювала життя і діяльність класиків марксизму-ленінізму, знайомила з матеріалами чергових з'їздів та пленумів Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу (ЦК КПРС) та Центрального Комітету Комуністичної партії України (ЦК КПУ), а також календарні свята, такі як річниці Жовтневої революції, День Конституції, День Перемоги у Великій Вітчизняній війні та ін. Пильна увага до цієї тематики диктувалася потребами радянської суспільної ідеології.

Після позачергового XXI з'їзду КПРС (лютий 1959 року) вже 22 вересня того ж року було прийнято Постанову ЦК КПРС «Про стан і заходи по вдосконаленню бібліотечної

справи в країні», в якій діяльність бібліотек піддавалася критиці, в т. ч. за недостатню участь у культурно-виховному процесі. Отож, у подальші два десятиліття масова робота здійснювалася за основними напрямками комуністичного виховання. Так само, як і в попередні десятиліття, бібліотека проводила культурно-просвітницькі заходи, що відзначалися пропагандою літератури про життєвий і творчий шлях класиків марксизму-ленінізму, матеріалів та рішень пленумів та з'їздів Комуністичної партії та ін.

Хоча, вже у 70-х рр. масова діяльність характеризувалася збільшенням форм і різноманітністю тематики заходів. Вона набула планомірного та систематичного характеру. Поступово були введені в практику роботи такі форми, як літературні та тематичні вечори, читацькі конференції, усні журнали. У цей час на прохання викладачів кафедр проходилося і чимало бібліографічних оглядів літератури різноманітної тематики. Наприклад: «Партизанський рух на Рівненщині під час Великої Вітчизняної війни», «Велика Вітчизняна війна в художній літературі», «Психологія сім'ї», огляди новинок художніх творів, опублікованих у літературно-художніх журналах та ін. Окремо слід згадати і про виставки нових надходжень літератури. Вони організовувалися щомісяця в кімнаті болгаро-радянської дружби, яка знаходилася в навчальному корпусі на вул. Остафова, 31 на першому поверсі тодішнього педінституту. Таким чином, практично весь професорсько-викладацький склад, студенти, співробітники мали можливість ознайомитись з новинками літератури, а їх було чимало. З плином часу виставки нових надходжень стали організовуватися в рамках такого комплексного заходу як «День інформації», який і до сьогодні постійно організовує інформаційно-бібліографічний відділ у читальному залі № 1. А тоді, в 70-і рр., найбільше зусиль до організації та проведення масових заходів докладали працівники читального залу Грипич Світлана Никанорівна, Музичук Раїса Володимирівна, Сінькова Зоя Євста-

фіївна. До цієї роботи залучалися і бібліографи Мельникович (Єремєєва) Марія Петрівна, Філашкіна Лора Рувимівна.

Працівники бібліотеки (зліва направо) Разгоняєва Т. С., Штифорок Г. Є., Мельникович М. П. на зустрічі з Героєм Радянського Союзу Т. Новаком (1983 р.)

Культурно-масові заходи були присвячені актуальним питанням розвитку науки і культури, важливим календарним датам. Збільшилася кількість бібліографічних оглядів, виставок, відкритих переглядів літератури, тематика яких була спрямована на допомогу навчальному процесу. Вони організовувалися не тільки в читальному залі, але і на абонементі. Слід зазначити, що характерною особливістю 70-80-рр. в нашій бібліотеці була зацікавленість студентів, викладачів художньою літературою. Читачі бібліотеки завжди з нетерпінням чекали надходження нових журналів, записувалися в чергу для їх прочитання. Отож, з огляду на читацькі запити бібліотека проводила багато заходів, спрямованих на популяризацію кращих творів художньої літератури, мистецьких видань. На той час серед художніх творів, які викликали жвавий читацький інтерес пригадується історичний роман у віршах Ліни Костенко «Маруся Чурай», роман Олеся Гончара «Собор»,

повість Світлани Алексієвич «У войны не женское лицо» та роман Чингіза Айтматова «Плаха». В організації та проведенні читацьких конференцій за названими художніми творами брали участь викладачі-філологи нашого навчального закладу. Виникала жвава дискусія серед їх учасників. Бібліотека не залишалася осторонь проведення літературних, тематичних вечорів та інших заходів, які організовували факультети та кафедри тодішнього педінституту і, відповідно до їх тематики, організовувала виставки-перегляди літератури, проводила бібліографічні огляди. Така співпраця бібліотеки з факультетами і кафедрами стала традиційною і в наступні роки. Організацією та проведенням культурно-масових заходів у 80-х рр. займалися працівники бібліотеки: Грипич Світлана Никанорівна, Семенюк Галина Потапівна, Рубан Надія Гаврилівна, Галдецька Любов Григорівна, Ілюк Ніна Сергіївна, Мельникович (Єремєєва) Марія Петрівна, Ковальчук (Максись) Лариса Василівна, Марчук Наталія Володимирівна, Паламарчук (Станкевич) Світлана Миколаївна.

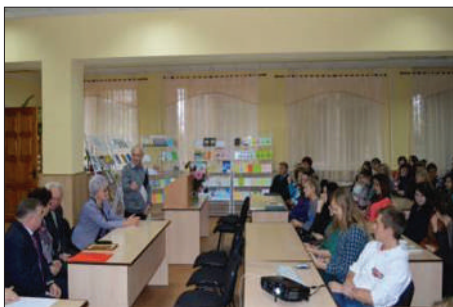
Кінець 80-х та початок 90-х рр. став перехідним періодом в усіх сферах життя України, в т. ч. і в бібліотечній. Це був час політичних і економічних трансформацій, а із здобуттям у 1991 році Україною незалежності, активізувався процес переоцінювання духовних цінностей, звільнення від ідеологічного тиску. Поступово «ідеологічний радянський мінус» з його комуністичною заангажованістю було переведено на «національний плюс», що характеризувався поверненням та переосмисленням свого історичного минулого, національної культури, літератури тощо. У цей час, чи не вперше, читачі нашої бібліотеки мали можливість знайомитись з виданнями української діаспори, творами українських репресованих письменників, науковців, історичною документалістикою. Тому серед культурно-масових заходів було багато форм, тематика яких висвітлювала життєвий і творчий шлях Михайла Грушевського, Уласа Самчука, Сергія Єфремова, Софії Русової та бага-

тьох інших. Як і в попередні десятиліття, найбільшу кількість заходів різних форм проводили читальний зал №1 та довідково-бібліографічний відділ. Їх організацію та проведення здійснювали: Семенюк Галина Потапівна, Галдецька Любов Григорівна, Лешкевич Галина Дмитрівна, Мельникович (Єремєєва) Марія Петрівна, Ковальчук (Максись) Лариса Василівна, Марчук Наталія Володимирівна, Паламарчук (Станкевич) Світлана Миколаївна. Звичайно, неможливо описати всі культурно-просвітницькі заходи, які організувала бібліотека впродовж своєї історії. Тому обмежимося згадкою лише про деякі з них. Так, однією із форм культурно-просвітницьких заходів, започаткованих у 90-х рр. та активно використовуваних у подальші роки, були цікаві зустрічі. Частими гостями на таких зустрічах була творча еліта області. Таким чином, ми прагнули популяризувати мистецтво Рівненщини серед студентської молоді. Надзвичайно велике естетичне задоволення студенти та викладачі отримали від зустрічі з вокально-інструментальним тріо «Срібна терція» (художній керівник – Борис Забута – заслужений працівник культури України, музикант, композитор, викладач РДГУ). Багато хто із слухачів вперше почув виступ такого високопрофесійного творчого колективу, долучився до прекрасних зразків фольклорного та класичного музичного мистецтва. Запамятався слухачам і чудовий творчий вечір Ярослава Кульчицького – заслуженого артиста України, теж викладача РДГУ. Порадував своїм прекрасним виступом і керівник поп-фолк-джаз гурту «Чорні черешні» Юрій Поліщук (в минулому – випускник та викладач нашого навчального закладу). Для багатьох студентів справжнім відкриттям стали зустрічі з членами клубу авторської пісні м. Рівне. Більш активно у культурно-просвітницькій діяльності того часу стала використовуватися така форма роботи як презентація книг. Цікаво відбулася презентація книги «Рівне: мандрівка крізь віки». Її автор, доктор філологічних наук, викладач РДГУ Ярослав Поліщук надзвичайно

цікаво розповідав про історію нашого міста. Слухачі задавали багато питань. Отож, названий захід був дуже корисним, оскільки більше відкрив студентській молоді історію Рівного.

З початком третього тисячоліття відбувається переосмислення ролі бібліотек у суспільстві, пошуків нових форм та методів культурно-просвітницької роботи, перетворення її в інформаційний та культурно-просвітницький центр. Значною мірою цей процес було стимульовано суспільними запитами, пов'язаними з розвитком інформатизації суспільства. З огляду на нові завдання, наша бібліотека істотно вдосконалює форми та методи роботи. Набувають поширення комплексні заходи, які організовуються декількома відділами бібліотеки. Саме на корпоративних засадах у 2005 році в бібліотеці створено сектор культурно-просвітницької роботи.

Знаковою подією в історії бібліотеки стало надання їй у 2009 році статусу наукової, із здобуттям якого, визначається і новий зміст всіх функцій діяльності бібліотеки (в т. ч. і культурно-просвітницької роботи). Тематика заходів планується з урахуванням сучасної суспільної затребуваності, вимог навчального та наукового процесів РДГУ. Стало доброю традицією в культурно-просвітницькій діяльності популяризувати науковий і творчий доробок викладачів університету. Завжди цікаво в бібліотеці проходять презентації їх нових видань. На таких заходах студенти не тільки знайомляться з новими книгами, але і більше дізнаються про викладачів як науковців, про їх наукові зацікавлення. Наприклад, майбутнім історикам надзвичайно сподобалася презентація навчального посібника «Історичне краєзнавство Волині» (автори – кандидати історичних наук, доценти Богдан Прищеп та Олена Прищеп). А в рамках циклу «Наукові зустрічі» бібліотека репрезентує творчий доробок викладачів кафедр університету. Цікаво пройшли презентації наукового і творчого доробку викладачів кафедри педагогіки та психології (дошкільної та корекційної), кафедри теорії та методики виховання.

Презентація наукового доробку кафедри педагогіки та психології
(дошкільної та корекційної) (2012 р.)

Метою цих заходів є не тільки популяризація наукового і творчого доробку викладачів кафедр, але і прагнення показати та розповісти студентській молоді про працю викладача як науковця, тематичну спрямованість наукової діяльності кожного з них. Широкому читацькому загалу університету презентує свій науковий доробок і бібліотека. Зокрема, знаковою подією стала презентація біобібліографічного посібника «РДГУ в персоналіях» (Науковий літопис. Т. 1), упорядниками якого є працівники нашої бібліотеки: Грипич Світлана Никанорівна, Буравкова Людмила Миколаївна, Марчук Наталія Володимирівна. Цей захід було організовано в рамках «Дня науки» і приурочено до 70-річчя заснування нашого навчального закладу. Слухачі мали можливість познайомитися з науковим доробком провідних науковців нашого університету, інформація про яких була вміщена у названому виданні. Студентів також зацікавила і виставка-перегляд їх книг та публікацій.

Чимало культурно-просвітницьких заходів проводиться в рамках діяльності «Центру психолого-педагогічної інформації наукової бібліотеки РДГУ», «Центру молодого дослідника наукової бібліотеки РДГУ», «Центру правової інформації наукової бібліотеки РДГУ», які були створені в нашій бібліотеці. Також було започатковано щорічне проведення конкурсу «Інноваційних проєктів наукової бібліотеки РДГУ»,

метою якого є удосконалення всіх функцій її діяльності, впровадження інноваційного досвіду в практику роботи, що базується на традиційних і електронних технологіях. Працівники відділу обслуговування та філії бібліотеки представляють на цьому конкурсі нові форми культурно-просвітницьких заходів, такі як буктрейлер, книжкова екскурсія, предметний тиждень та ін.

І сьогодні свою культурно-просвітницьку діяльність наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету здійснює у відповідності до методологічних положень, що визначають державну політику в галузі освіти і виховання. Але, разом з тим, ми також враховуємо специфіку підготовки майбутніх фахівців у РДГУ, де готуються педагогічні кадри для галузей освіти, культури, мистецтва. Як уже відзначалося, раніше в бібліотеці проводилася диференціація культурно-просвітницької роботи за видами виховання (патріотичне, естетичне тощо). А впродовж останніх років ми її систематизуємо за тематичними циклами: «Університетська освіта», «Методична скринька», «Виховуємо особистість», «Історичні студії, краєзнавчі хроніки, пам'ятні дати», «Пульс сьогодення», «Наука. Культура. Мистецтво», «Література у просторі і часі». Це дає можливість більш комплексно та поглиблено розкривати широкий спектр навчальних, наукових, культурних та соціально-економічних проблем. Традиційні форми роботи вдосконалюються, узагальнюється набутий досвід, ведеться пошук ефективного впливу на сучасного користувача, при цьому враховується їх суспільна актуальність.

В рамках циклів їх тематична спрямованість знаходить своє відображення у таких формах культурно-просвітницьких заходів як: години цікавих повідомлень, бібліопанорами, літературні та тематичні вечори тощо. Згадаємо лише деякі з них. Так, дуже важливими та корисними для студентів-першокурсників є цикли заходів «Перші кроки у вищому навчальному закладі» та «Сходінки до професії». При їх проведенні бібліо-

тека прагне розкрити свої фонди, розповісти про різноманітний спектр інформаційних послуг (традиційних та електронних) та надати багато іншої корисної інформації з метою подальшого використання її в навчальному процесі та для самоосвіти. Такі заходи зі студентами-першокурсниками організуються щороку на кожному факультеті. Пріоритетною є, звичайно, і культурно-просвітницька діяльність, спрямована на розширення і поглиблення знань відповідно до завдань навчального процесу та виробничої практики. Так, серед заходів, які були проведені останнім часом, най-

Дмитрук Ірина Богданівна під час проведення культурно-просвітницького заходу (2014 р.)

більше запам'ятався студентам прес-лекторій «Вчитель, якого чекають». Кожне із засідань прес-лекторію мало своє тематичне спрямування, наприклад «Педагогічна етика», «Педагогічна майстерність учителя», метою яких було ознайомити студентів-майбутніх учителів з публікаціями в освітянських часописах, стимулювати бажання підвищувати свій професійний рівень.

На допомогу вивченню та осмисленню історичного минулого спрямований цикл «Історичні студії, краєзнавчі хроніки, пам'ятні дати». І особливо заходи, що висвітлюють найтрагічніші сторінки історії України. Наприклад, тематичний

вечір «Великі твої жертви, Україно! (Пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр.)», усний журнал «Пам'ятаймо Чорнобильський квітень» (До річниці аварії на ЧАЕС). Та не менш трагічною є історія і сучасної України. Присутні студенти та викладачі не могли втримати сліз, слухаючи історико-літературну імпрезу «За майбутнє віддали життя», яка була приурочена до річниці загибелі героїв Небесної Сотні. Зворушливість заходу підсилював відеофільм, підготовлений працівниками бібліотеки, що нагадав про трагічні події Майдану (2013-2014 рр.). Чимало культурно-просвітницьких заходів, присвячені й іншим історичним та культурно-мистецьким подіям, наприклад: година цікавих повідомлень «Перлина Полісся (450 років Пересопницькому Євангелію)» та ін. Серед широкого спектру культурно-просвітницьких заходів є і такі, що спрямовані на гармонійне виховання особистості. Наприклад, година цікавих повідомлень «Спорт. Краса. Здоров'я». На зустріч зі студентами бібліотека запросила голову Рівненського обласного відділення Національного олімпійського комітету України, заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, викладача РДГУ Петренчука Миколу Васильовича. Приємною несподіванкою стало те, що він репрезентував колекцію книг, виданих за сприяння Національного олімпійського комітету України, і подарував їх нашій бібліотеці.

Слід згадати і, заходи, що сприяють інтелектуальному, естетичному, духовному розвитку особистості, прагнуть популяризувати читання як складову частину просвітництва. З цією метою бібліотека часто запрошує на свої культурно-просвітницькі заходи письменників та поетів Рівненщини. Серед них: Лідія Рибенко, Степан Бабій, Валерій Войтович, Василь Басараба, Анна Войнарович, Юрій Береза, Юлія Бондючна та інші.

Щороку в березні бібліотека згадує ім'я того, кого по праву називають Пророком, Кобзарем та присвячує йому різно-

манітні заходи, а тим більше у 2014 році, коли держава відзначала 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка, було бажання провести щось особливе, креативне. Саме таким став буктрейлер «Літопис однієї долі».

Існує думка, що 80 % інформації людина сприймає за допомогою зору. Тому в науковій бібліотеці РДГУ значна увага приділяється саме виставковій діяльності, що є найефективнішою формою культурно-просвітницької роботи, спрямованої на розкриття фонду. Систематизовані експозиції документів не лише інформують користувачів про склад фонду, але й формують потребу подальшого використання бібліотечних ресурсів. Їх тематика розробляється з урахуванням широкого спектру читацьких запитів, у співвіднесенні із загальними вимогами часу та завданнями навчального і наукового процесу університету [56]. Інтерес наших читачів викликають виставки нових надходжень, жанрові виставки («Поезія – це завжди неповторність (Збірки поезій сучасних українських поетів)», «Історія очима письменника (Історичні романи і повісті)», виставки однієї книги, журналу («Книга, про яку сперечаються (роман Ліни Костенко «Записки українського самашедшого»)), «Знайомтесь – журнал «Мандрівець»», виставки-дискусії («Мовні проблеми в Україні: потенціал єднання чи конфлікту?», «Цивілізація: розвиток чи самознищення?»), персональні, віртуальні та аудиторні виставки-перегляди, які організовуються на перших лекціях вивчення навчальних дисциплін і вичерпно інформують студентів і викладачів про навчальну, методичну, довідкову літературу та багато інших виставок літератури найрізноманітнішої тематики.

Наприклад: «Філософія освіти в структурі філософських знань», «Сьогодні в журналі – завтра на уроці (Методичні журнали для ЗОШ)», «Мораль як форма суспільної та особистої свідомості», «Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан і стратегія розвитку» та ін.

Виставка нових надходжень літератури

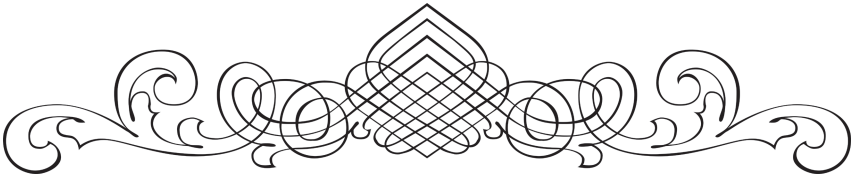
Нового змісту набула культурно-просвітницька робота і завдяки новітнім інформаційним технологіям. Впроваджена практика підготовки електронних презентацій, віртуальних книжкових виставок з актуальних питань освіти і культури, що регулярно розміщуються на сайті наукової бібліотеки РДГУ (www.library.rshu.edu.ua). Відмінністю віртуальних виставок від реальних є те, що в мережі Інтернет досягається більша ступінь інтерактивності між відвідувачами та експонатами.

Сьогодні культурно-просвітницька діяльність є складовою частиною роботи майже всіх структурних підрозділів бібліотеки. Найбільш активно до неї залучаються Ковальчук (Максись) Лариса Василівна, Буравкова Людмила Миколаївна, Марчук Наталія Володимирівна, Мельничук Галина Петрівна, Тихончук Анна Юріївна, Радюк Галина Павлівна, Лешке-

вич Галина Дмитрівна, Смірнова Ірина Геннадіївна, Кучерук Ірина Миколаївна, Чучкевич Валентина Анатоліївна. Кожний із запланованих культурно-просвітницьких заходів наукова бібліотека готує дуже старанно. При цьому використовуються методи театралізації, художнє слово, музичний супровід, мультимедійні засоби, що дозволяють багатократно збільшувати ефект причетності та сприйняття аудиторією культурно-просвітницьких заходів [12]. Слід зазначити, що дієвим засобом інформування про культурно-просвітницьку діяльність нашої бібліотеки є реклама. Зокрема, це афіші та анонси, представлені на інформаційних стендах і сайті бібліотеки, що дають відомості про заплановані культурно-просвітницькі заходи, формують аудиторію. Завдяки плідним контактам із засобами масової інформації, діяльність бібліотеки висвітлюється місцевим телебаченням, радіо, пресою. Так, в телепередачі «Світ освіт» Рівненської телерадіокомпанії, черговий випуск якої був приурочений до «Дня науки», бібліотека університету репрезентувала свої видання, що висвітлюють науковий і творчий доробок викладачів РДГУ та здійснила телевізійну презентацію біобібліографічного посібника «РДГУ в персоналіях» (Науковий літопис. Т. 1). Розкриття фондів бібліотеки, зокрема літератури про життєвий і творчий шлях Лесі Українки та книги і публікації, присвячені аварії на Чорнобильській АЕС і її наслідків для Рівненської області були представлені загалом в 4-х ефірах Рівненського радіо в історико-краєзнавчій радіопередачі «Минувшина». Також був представлений огляд збірників наукових записок Наукового товариства ім. Т. Г. Шевченка, що був приурочений до 140-річчя створення цієї громадської організації та ін.

Ми переконалися, що форми роботи і тематика культурно-просвітницьких заходів можуть бути дуже різноманітними, але, головне, щоб вони досягали мети, звертаючи увагу студентської молоді на висвітлені теми, на книги, сприяючи підвищенню ролі читання як основного джерела духовної

культури, допомагаючи в процесі навчання, самоосвіти та формування особистості, що сприймає світ у всьому його різноманітті й активно в ньому проявляється.

Розділ 6.

Громадське життя

В усьому світі профспілки – єдині організації, які виконують благородну місію – пітримують людей, допомагають їм відстоювати їхні інтереси. Бути разом з людьми, захищати їх, перейматися проблемами всієї галузі – ось кредо, що його відстоює профспілка освітян України впродовж усієї своєї історії – за усіх часів, за різних суспільно-політичних умов.

Про писану, якщо так можна сказати, історію освітянського профспілкового руху, як і власне, й про масовий профспілковий рух у освітянському середовищі на теренах Рівненщини можна говорити, починаючи з часу, коли область була звільнена від німецько-фашистських окупантів.

1944 рік... Відновлюється робота Ровенського державного учительського інституту (створеного у 1940 році). В листопаді цього ж року в ньому, за вказівкою Центрального Комітету профспілки вчителів і за згодою Комуністичної партії більшовиків України, були проведені звітно-виборні профспілкові збори, обрано профком [6]. Саме з цього часу веде свій відлік профспілка працівників освіти і науки Рівненського державного гуманітарного університету (далі – РДГУ).

Історично склалося, що до 1978 року бібліотека була складовою частиною профбюро адміністративно-господарської частини Ровенського державного педагогічного інституту ім. Д. З. Мануїльського (нині – РДГУ). На профспілкових зборах слухались і вирішувались питання, які стосувались роботи господарської частини інституту. Завідуючою бібліотеки, Ілляк Ніною Сергіївною (1973-1979 рр.), було порушено питання про створення профспілкового бюро бібліотеки, яке б займалося питаннями суто бібліотеки та її працівників. На засіданні профспілкової групи (протокол № 1 від 3 травня 1978 року) та за згодою профкому інституту було організовано профгрупу бібліотеки (на той час у бібліотеці на профспілковому обліку – 20 членів профспілки). До складу обирались люди ініціативні, діяльні, які були небайдужі до всього, що відбувалось у бібліотеці. Впродовж 1978-1988 рр. профспіл-

кове бюро очолювала Разгоняєва Тетяна Сергіївна, яка й була першою його головою. На перших профспілкових зборах було визначено низку питань, над якими потрібно було працювати профбюро, обрано його склад (спочатку – 3 працівники, а згодом – 5), були призначені відповідальні за сектори (виробничий та культурно-масовий).

Основними завданнями новоствореного профбюро в той час було вирішення важливих виробничих проблем та питань діяльності бібліотеки в цілому.

Якщо згадати історію, то відомо, що до початку 90-х

років обов'язковим напрямом роботи профбюро була організація соціалістичних змагань в трудових колективах. Варто зазначити, що профбюро бібліотеки підходило до цього напрямку роботи відповідально. Щорічно бралися колективні та індивідуальні соціалістичні зобов'язання, які затверджувались на профспілкових зборах бібліотеки. На високому рівні організувалися соціалістичні змагання між відділами та окремими працівниками, переможці були удостоєні звання «Кращий відділ», «Кращий працівник». Інформація про роботу профспілкової організації висвітлювалась на сторінках стінгазети «Бібліотекар», яка тоді виходила в бібліотеці. До складу її редколегії входили: Галдецька Любов Григорівна (редактор),

Разгоняєва Тетяна Сергіївна

Марчук Наталія Володимирівна та Пізюта Віра Григорівна. Значна увага приділялась громадській роботі з підвищення фахового та культурно-освітнього рівня бібліотекарів. Щотижня проводились, актуальні на той час, політінформації, вивчались матеріали з'їздів, пленумів, постанов КПРС. З цікавими та змістовними лекціями з різної тематики у бібліотеці виступали викладачі нашого навчального закладу: Василь Іванович Тхор, Артур Йосипович Меремінський, Нестор Васильович Бучак, Стелла Василівна Русіна та ін. Працівники із задоволенням їх слухали.

У 1989 році Головою президії обласної організації товариства пам'яток історії та культури С. О. Чорнолозом колектив бібліотеки було нагороджено Почесною грамотою за активну участь у пропаганді художньої спадщини Рівненщини.

"Клуб Веселих і Кмітливих" (КВК) між "Одеським" і "Кембріджським" університетами (зліва направо): Псарьова Г. І., Римар Л. В., Краковецька Л. М., Кириченко Л. (1990 р.)

Профспілкова організація спрямовувала свою роботу на організацію дитячого оздоровлення, санаторно-курортне лікування працівників. Одним із напрямів роботи профбюро була організація культурного відпочинку своїх колег. Святкувались Міжнародний жіночий день, Новий рік. Варто згадати

і вечір-посвяту молодих працівників у бібліотекарі. Молоді спеціалісти (Ковальчук (Максись) Лариса Василівна, Станкевич (Паламарчук) Світлана Миколаївна, Краковецька Людмила Миколаївна) були радо прийняті у дружній колектив бібліотеки.

Цікавим був «Клуб Веселих і Кмітливих» (КВК) між «Одеським» і «Кембріджським» університетами змістовними та повчальними сценками із життя бібліотекарів, а «Конкурс краси» перевершив всі сподівання. «Королева» конкурсу Туревич Надія Йосипівна була ще й нагороджена цінним подарунком – «автомобілем». Активну участь у підготовці дозвіллевих заходів брали всі працівники бібліотеки.

Бібліотекарі організовували різноманітні виставки, зокрема, кулінарних виробів, «Жінки – Фонду миру» та ін.; робили свій матеріальний внесок у будівництво пам'ятника Тарасу Шевченку в місті Рівне. Профбюро організовувало екскурсії в музеї, походи на перегляди нових фільмів та вистав у кіно-театри та театри, фотовиставки, екскурсії по різних містах України. Зокрема, екскурсії в міста Київ та Остріг виявилися дуже цікавими, програма екскурсій насиченою, адже вони познайомили нас з багатьма визначними пам'ятками архітектури та мистецтва.

Кожні п'ять років проводились звітно-виборні збори, на яких діюче профбюро звітувало про проведену роботу. Збори аналізували як успіхи, так і недоліки в роботі, накресливали нові шляхи її покращення. В результаті відкритого голосування обиралось нове профбюро та його склад. У різні роки його очолювали: Галина Єфремівна Штифорук (1988-1989 рр.; 1990-1994 рр.), Ніна Борисівна Коломієць (1989-1990 рр.), Віра Григорівна Пізюта (1995-1999 рр.), Анна Петрівна Бондар (1999-2004 рр.), Ірина Анатоліївна Гаврилюк (2004-2009 рр.), Марія Ростиславівна Супрунець (2009-2014 рр.). Із жовтня 2014 року на посаду голови профбюро обрана Валентина Павлівна Купрунець (на профобліку – 58 працівників).

Штифоруk
Галина Єфремівна

Коломієць
Ніна Борисівна

Пізюта
Віра Григорівна

Громадська робота є багатовекторною і непростою, але за-
порукою ефективної діяльності будь-якої профспілкової
організації є уважне та чуйне ставлення до кожної людини в
колективі. Дуже важливо у роботі профбюро – сприймати
кожного її працівника з його проблемами, успіхами... На су-
часному етапі профбюро постійно здійснює заходи, спрямо-
вані на створення умов для духовного та творчого розвитку
особистості, реалізації права на відпочинок. Воно не стоїть ос-
торонь тих проблем, які непомірним вантажем тяжіють над
людьми, кидаючи все нові й нові виклики. Першочерговим його

Бондар
Анна Петрівна

Гаврилюк
Ірина Анатоліївна

Супрунець
Марія Ростиславівна

Купрунець
Валентина Павлівна

завданням є підтримка кожної людини в скрутних життєвих ситуаціях як морально, так і матеріально. Позитивно впливає на роботу нашого колективу запроваджена практика відзначення працівників наукової бібліотеки в зв'язку з урочистими подіями в їхньому житті (день народження, ювілей, весілля, народження дітей). Щомісяця про це повідомляє вітальний плакат для іменинників. Традиційними для нас стали відзначення в колективі професійних та державних свят: Всеукраїнського дня бібліотек, Нового року, Дня захисника Вітчизни, Міжнародного жіночого дня. Бібліотекарі із задоволенням відвідують святкові концерти, які відбуваються в університеті.

Враховуючи великий внесок бібліотек України у розвиток вітчизняної освіти, науки і культури, необхідність подальшого підвищення їх ролі у житті суспільства та підтримуючи ініціативу бібліотечної громадськості, Указом Президента України від 14 травня 1998 року було встановлено Всеукраїнський день бібліотек – 30 вересня.

Щороку колектив наукової бібліотеки відзначає цей день, вручаються грамоти та оголошуються подяки кращим бібліотекарям. Професіоналізм в нашій бібліотеці завжди був у великій пошані, адже характер нашої роботи непростий: від кожного працівника вимагається не тільки професійне вміння,

досвід, але й бажання щоразу долати себе та перевершувати власні досягнення. А найголовніше – треба просто любити книгу. Цим якостям наша молодь вчиться саме у наших шанованих ветеранів (Псарьової Галини Іванівни, Рубан Надії Гаврилівни, Штифорок Галини Єфремівни, Разгоняєвої Тетяни Сергіївни, Даниловської Ольги Михайлівни, Філіпчук Зінаїди Володимирівни, Мельникович Марії Петрівни), до яких у колективі особливе ставлення. Їм приємно зустрічатися з молоддю, згадувати роки роботи, ділитися досвідом.

Привітання студентів РДГУ з Всеукраїнським Днем бібліотек (2010 р.)

Одним із важливих напрямків громадської роботи профбюро є турбота про здоров'я кожного працівника. Організація відпочинку здійснювалася за сприяння профкому РДГУ та його голови професора Мосієвича Олександра Степановича. Завдяки цьому ми мали можливість отримати лікування в санаторіях: «Пролісок» (м.Трускавець), «Хмільники» (Вінницька область), «Карпатські зорі» (Івано-Франківська область), «Черемош» (м. Моршин). З 2015 року посаду голови профко-

му РДГУ обіймає Шидловський Андрій Іванович. Організація оздоровлення дітей працівників наукової бібліотеки – пріоритетний напрямок діяльності профбюро. Адже якісно проведене оздоровлення сприяє кращому навчанню дітей. Вони щорічно відпочивають в дитячих таборах Рівненщини: «Сигнал», «Електронік», «Агатівка», «Горинь», «Корчагінець», в літньому таборі санаторію-профілакторію університету. Щороку діти до 14 років отримують новорічні подарунки та запрошення на святкові вистави у Рівненський академічний український музично-драматичний театр та Рівненський академічний обласний театр ляльок. Новий рік – улюблене свято малечі, це час дива й здійснення їх найзаповітніших бажань, а посмішка дитини – чи не найкращий подарунок для батьків.

Свято-Успенська Почаївська лавра (зліва направо):
Кузнецова А. А, Радюк Г. П., Балтаг О. В., Тихончук А. Ю.,
Купрунець В. П., Печончик Б. С., Супрунець М. Р., Ковальчук І. М.,
Конончук В. П., Мельничук Г. П., Тарасюк Г. М., (2011 р.)

Яремча-Буковель (зліва направо):
Купрунець В. П. та Пізюта В. Г.
(2013 р.)

Замок Шенборна (Закарпаття)
(зліва направо): Марчук Н. В.,
Пізюта В. Г., Безнуско Л. П.,
Тихончук А. Ю. (2015 р.)

Кристалізують колектив і спільні інтереси. Прагнучи до задоволення культурних потреб та забезпечення духовного зростання працівників, профбюро організовує екскурсії у заповідні, історичні місця України, театральні вистави, свята, вечори, розваги та туристичні поїздки вихідного дня (м. Черкаси – Софіївський парк, м. Яремче – Буковель), поїздка у сусідню державу Білорусь, відвідування святих місць, зокрема, Свято-Успенської (Почаївської лаври), Джерела Святої Праведної Анни (с. Онишківці Дубенського району), колективне відвідування Рівненського академічного українського музично-драматичного театру – все це лише неповний список туристичних мандрівок колективу.

Поряд зі звичними та роками випробуваними формами роботи з'являються й нові, які є не менш важливими та значущими. Колектив бере активну участь у виставці-продажі для дитячого фонду, зібрані гроші від якої перераховують для дитячого будинку спеціального призначення (с. Ясениничі Рівненського р-ну). З ініціативи директора наукової бібліотеки доцента Грипич Світлани Никанорівни колектив щорічно

Відвідування дитячого будинку № 1 м. Рівного до свята Св. Миколая (2012-2014 рр.)

організовує збір коштів для привітання зі святом св. Миколая дітей, позбавлених батьківської ласки і тепла, які виховуються у дитячому будинку № 1 м. Рівного.

У бібліотеці склалися традиції, які підтримуються усіма працівниками, не дають згаснути вогнику ентузіазму та натхнення, дарують людям приємні хвилини – це святкові привітання, щирі слова, дружня порада та допомога. Дозвілєві заходи, що готуються силами працівників, згуртовують колектив.

Новорічні свята в науковій бібліотеці РДГУ (2010-2013 рр.)

Святкування Новорічних свят, крім веселого, піднесеного настрою та очікування дива, дарує нам чудову казку та надію на здійснення найзаповітніших мрій і бажань. Таке духовне піднесення щороку дарують нам колеги, які організують це свято. Новий 2012 рік колектив зустрів з Дідом Морозом (Годлевська Оксана Анатоліївна) та Снігуронькою (Шиховцова Інна Борисівна); 2013 рік – мюзиклом «Вечера на хуторі близ УДКаньки»; 2014 рік – «Новорічним вогником» з ведучою Анею Осадчою (Тихончук Анна Юріївна), мега-популярним Дзідзьо (Сидорук (Гзило) Світлана Ігорівна) та дуєтом Галини Ротару (Глущик Галина Ростиславівна) і Володимира Баскова (Іжик Володимир Ігорович). Варто зазначити, що сценарії до всіх свят писала наша молода колега, Кушка Любов Степанівна, хороши організатор, творчо обдарована особистість. Їй у цьому допомагав весь колектив. Найактивнішими «артистами» були: Безнуско Лілія Павлівна,

Кушка Любов Степанівна

«Вечера на хуторі близ УДКаньки» (2012 р.) та дуєтом Галини Ротару (Глущик Галина Ростиславівна) і Володимира Баскова (Іжик Володимир Ігорович). Варто зазначити, що сценарії до всіх свят писала наша молода колега, Кушка Любов Степанівна, хороши організатор, творчо обдарована особистість. Їй у цьому допомагав весь колектив. Найактивнішими «артистами» були: Безнуско Лілія Павлівна,

Програма новорічного вогника "Вечори на хуторі близ УДКаньки" (2012 р.)

Дмитрук Ірина Богданівна, Гаврилюк Ірина Анатоліївна, Супрунець Марія Ростиславівна, Купрунець Валентина Павлівна, Балтаг Олена Володимирівна та інші. У свій вільний час, незважаючи на сімейні проблеми, люди залишались після роботи на репетиції, створювали декорації вистав, підбирали костюми та музичний супровід, друкували програми вечорів.

Щороку в бібліотеці проводиться конкурс «Інноваційні проекти наукової бібліотеки РДГУ», які потім успішно втілюються в життя, що сприяє активізації творчого потенціалу нашого колективу.

У 2010 році за значний внесок у науковий процес і науково-дослідну роботу університету та з нагоди Дня науки колектив наукової бібліотеки був нагороджений відзнакою «За наукові успіхи РДГУ – 2010 р.». Профорганізація нашої бібліотеки – помітний колектив у ВНЗ. Ми беремо активну участь у всіх заходах, які проводяться в університеті та поза ним. Працівники бібліотеки неодноразово були учасниками обласних оглядів-конкурсів художньої самодіяльності працівників освіти і науки. У 2013 році Гусевик Лариса Петрівна та Глущик Галина Ростиславівна зайняли I місце серед вокальних дуетів ВНЗ I-IV рівнів акредитації.

Глущик Г. Р.
і Гусевик Л. П. –
переможці конкурсу
вокальних дуетів
ВНЗ I-IV рівнів
акредитації
(2013 р.)

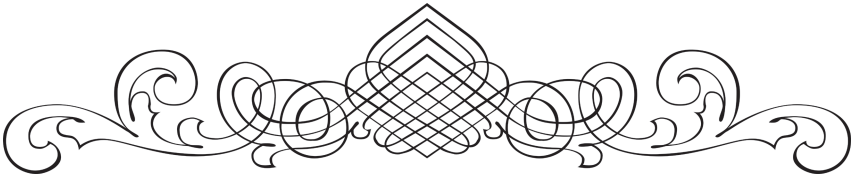
Як і будь-яка офіційна організація, профбюро наукової бібліотеки веде документацію, інформує про свою роботу на зборах і нарадах. Звичайно, в кожній добрій справі у кожного починання є частина роботи особисто кожного члена профспілки. Але стабільна робота бібліотеки, її розвиток, мікроклімат у колективі багато в чому залежить від керівника та від його вміння згуртувати людей заради досягнення єдиної мети, знаходити вихід, навіть у здавалося б, безвихідних ситуаціях та впевнено йти до мети.

Директор наукової бібліотеки РДГУ Грипич Світлана Никанорівна з творчим колективом (2012 р.)

Науковій бібліотеці РДГУ в цьому сенсі надзвичайно поталанило – її директор, доцент Грипич Світлана Никанорівна, є саме такою. Вона – мудра, зважена і цілеспрямована. Сучасний стиль у прийнятті управлінських рішень, запровадження інновацій у роботу бібліотеки, розуміння проблем та потреб своїх працівників, вміння разом з ними радити досягненням, вирізняють її серед інших керівників, а вміння знаходити спільну мову з профбюро, варту поваги та наслідування.

У 2011 році за вагомий внесок у справу розбудови України та високий професіоналізм Світлана Никанорівна була нагороджена дипломом Міжнародного академічного рейтингу популярності «Золота фортуна». Впродовж десятиліть своєї історії профбюро зазнавало різноманітних організаційних змін. Але незмінним завжди залишалось головне завдання – соціально-економічний захист прав та інтересів членів профспілки. Профбюро планує і надалі працювати у заданому напрямку, адже добрі справи та вчинки завжди приносять чудові результати. Творити добро завжди приємно.

Розділ 7.

Слово про бібліотеку

Книга – одне з найбільших чудес, створених людиною. З того часу, як люди навчилися писати, всю свою мудрість вони довірили книгам. Книги відкривають нам світ, допомагають уявити минуле, побачити майбутнє. Сучасний світ майже нівельював традиційне телебачення, безпосереднє, близьке спілкування, частково книги, навіть бібліотеки стали електронними і віртуальними. Інтернет, обчислювальна техніка, глобальна павутина, різні гаджети й планшети заповнили все навколо. Однак, люди продовжують ходити в традиційні бібліотеки, які й зараз є незамінним джерелом знань, емоцій, навчання й досвіду.

Існує думка, що з прискоренням темпів комп'ютеризації в сучасному суспільстві відпадає потреба в друкованій продукції, зокрема – художній літературі, підручниках, пресі. Уся необхідна інформація стає швидко доступною завдяки новітнім інформаційним технологіям, а читати зараз не модно, та й часу на це не вистачає. Побутує думка, що не має перспективи і професія бібліотекаря, існування бібліотеки, оскільки з'являються електронні книги. Тому постійно зростаюча роль інформації й знань в інноваційному розвитку нашого університету щодня ставить перед науковою бібліотекою РДГУ нові завдання зі створення умов для надання користувачам доступу до максимально широкого кола інформаційних освітніх ресурсів. Наша бібліотека сьогодні функціонує в умовах швидкого темпу змін як у середині університету (відкриття нових спеціальностей і спеціалізацій), так і в її навколишньому середовищі (збільшення потоку інформації). Зростає роль наукової бібліотеки як інформаційного центру. У відповідь на нові наукові й освітні потреби своїх користувачів вона використовує цілий спектр інноваційних сервісних бібліотечних послуг, що дозволяє досягти відповідного рівня

задоволення інформаційних потреб користувачів, забезпечити високу якість та ефективність освітньої і наукової діяльності. Так, наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету є центром біобібліографічних та бібліографічних досліджень наукового і творчого доробку викладачів. Упродовж багатьох років бібліотека університету вносить свою частку в розвиток української бібліографії та біобібліографії, що є засобом збереження і засвоєння наукового та інтелектуального надбання університету, підґрунтям для вивчення процесів його історичного розвитку. З цією метою бібліотека постійно здійснює моніторинг наукових видань викладачів навчального закладу та праць про них, які дозволяють скласти об'єктивну картину наукової діяльності університету. Ця робота виконується науковою бібліотекою в рамках свого довгострокового наукового проекту «Історія РДГУ», складовою частиною роботи в рамках якого є підготовка та випуск бібліотекою університету біобібліографічних покажчиків, посібників, довідників. Такі видання дають можливість зафіксувати пріоритети в дослідженнях провідних науковців, уточнити й узагальнити їхній внесок у науку. Вони є ефективним засобом інформаційного забезпечення науки, від їх максимальної повноти залежить об'єктивність наукових висновків і передбачень.

Затребуваним в навчальному та науковому процесі університету є також фонд рідкісних і цінних видань, який нараховує понад 3 тис. примірників. Серед них – не тільки сучасні видання, але і книги та журнали, видані у ХІХ столітті. Це навчальна, наукова, довідкова література. Бібліотека забезпечує не лише навчальний процес, але й наукову діяльність університету. Тому її фонд також поповнюється монографічними дослідженнями, авторефератами дисертацій, науковими журналами та збірниками (в т. ч. і збірниками наукових праць РДГУ).

Отож, наукова бібліотека спільно з професорсько-викладацьким складом РДГУ успішно реалізовує наукові проекти,

спрямовані на збереження у майбутніх покоління студентів та викладачів історичної пам'яті про наукову діяльність університету. Тому з нагоди 75-річного ювілею щиросердечно вітаю весь колектив наукової бібліотеки РДГУ і зичу міцного здоров'я, родинного щастя, нових вагомих наукових і творчих звершень, невичерпної енергії та активних читачів.

З повагою

Р. В. ПАВЕЛКІВ, перший проректор РДГУ, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології і педагогіки РДГУ, зав. кафедри вікової та педагогічної психології, академік Академії наук Вищої школи України, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України.

Особливістю організації освітньої діяльності Рівненського державного гуманітарного університету, а від так і наукової бібліотеки, як основного структурного підрозділу, що відповідає за інформаційну підтримку навчально-виховної та наукової роботи, в сучасних умовах є адаптація новітніх технологій навчання та інформатизації до реалій технологічних та ментальних змін суспільства при поглибленні глобалізаційних процесів. Як наслідок, має місце формування нової соціокультурної парадигми на фоні технологічного вибуху у сфері комунікацій. Забезпечення високої якості освіти при повноцінному та якісному інформаційному супроводі, їх нерозривної інтеграції і поєднання з інноваційною діяльністю, залишаються незмінними факторами сталого розвитку Рівненського державного гуманітарного університету в умовах виконання завдань реформування освітньої діяльності. Тим самим, забезпечуючи стійкість якісного розвитку університету в освітньому просторі в умовах трансформаційних змін.

Діяльність наукової бібліотеки пріоритетно спрямована на задоволення реальних проблем і запитів викладачів, студентів

та співробітників через обслуговування, що зорієнтоване на особистість, враховуючи потреби, що динамічно змінюються. Кропітка праця співробітників бібліотеки дозволила накопичити багатий арсенал форм і методів індивідуальної роботи з користувачами, спрямованих на задоволення їх потреб. Як специфічний соціальний інститут, бібліотека орієнтується на цінності кожного її реального і потенційного користувача. Провідним напрямком модернізації бібліотеки є впровадження і розвиток нових інформаційних технологій, формування і використання електронних ресурсів, впровадження мультимедійних технологій, розвиток мережевої взаємодії між інформаційними центрами, підключення до глобальної мережі Інтернет. Технічна і технологічна модернізація забезпечили зміцнення інформаційної функції наукової бібліотеки РДГУ, що визначило її повноправним суб'єктом інформаційного простору. Бібліотека збирає й зберігає інформацію і знання, бере участь у формуванні документного потоку і проводить його аналітичну та синтетичну обробку, систематизує, оцінює ресурси інформації та знань. Здійснюючи систематизацію і каталогізацію документів, бібліографічне та довідкове обслуговування, колективом бібліотеки створено основу для розвитку багатьох сучасних освітніх, інформаційних та наукових напрямків діяльності. Науковою бібліотекою РДГУ реалізується взаємодія з іншими суб'єктами інформаційного процесу, з різних каналів поширення інформації, що дозволяє брати активну участь щодо оцінки, інтерпретації і фільтрації інформації, у встановленні певних перетинів поміж інформаційними масивами, щоб забезпечити доступ користувачів до широкого спектру джерел знання. Бібліотека забезпечує умови для віртуальних і дійсних колективних комунікацій, що дозволяє кожному учаснику освітнього процесу взаємодіяти з засобами масової інформації, соціальними службами, органами державної влади.

Організація налагодженої та успішної діяльності наукової бібліотеки, відповідно до викликів сьогодення та сучасних

інформаційних критеріїв, стало можливим завдяки консолідованій праці колективу однодумців, що є скерованим у своїй роботі та перспективах розвитку директором, доцентом Грипич Світланою Никанорівною. Саме завдяки завзяттю керівника та працівників, їх відданості своїй справі, наукова бібліотека РДГУ є центром життя, змістовним елементом соціально-культурної інфраструктури університету та сучасним інститутом консолідації колективу університету навколо вічних цінностей, якими є, були і будуть світові знання та досвід зарбовані в інформаційних архівах.

Я. Б. ПЕТРІВСЬКИЙ, проректор з навчально-виховної роботи РДГУ, доктор технічних наук, професор, зав. кафедри вищої математики, дійсний член Міжнародної Академії авторів наукових відкриттів.

МУДРЕ ПОДВИЖНИЦТВО

Наша наукова бібліотека – унікальний науковий колектив, здатний поєднувати традиційність із інноватикою. Так було завжди, і нині є так. Як читач цієї бібліотеки з 44-річним стажем – від дня отримання студентського квитка і до сьогодні, коли студенти йдуть сюди читати вже й мої наукові праці, – поруч з молодим поколінням не втомлююся складати шану тим людям, хто присвятив своє життя служінню Книзі.

Моєму поколінню науковців повага до бібліотеки природна, як дихання. Завдяки школі і бібліотекам ми з дитинства здобували не тільки знання, а й безцінний досвід зустрічей з Мудрістю і Людяністю. Поруч з нашими вчителями бібліотекарі стали для нас зразками носіїв цих високих цінностей життя. Працівники бібліотеки вчать шанувати книгу як учителя, порадника і друга, показують приклад ставлення до неї як до живої істоти, що має свою біографію, минуле і майбутнє...

Завдячую долі, що завдяки подвижницькій праці працівників нашої наукової бібліотеки і нині можу поринути в цю особливу ауру Світла і відчутти себе ученицею.

Саме бібліотеки були головним джерелом здобуття наукових даних ще до того, як з'явився Інтернет. Тим, хто стає на шлях наукової діяльності, усім студентам і молодим дослідникам раджу перейняти наш досвід і починати саме тут. Майбутній учений має знати все, що зроблено з проблеми, яка його цікавить, і лише тоді визначити тему власного дослідження. У цьому йому допоможе наша бібліотека, яка має великий масив книг, періодики, довідників, каталогів, у тому числі на засадах сучасних інформаційних технологій.

Працівники бібліотеки завжди радо зустрічають всіх, хто звертається до них, а це щодня декілька сотень викладачів і студентів. Увага до кожного з них – ознака високого професіоналізму і особистісної культури наших колег-бібліотекарів. А поруч із щоденною роботою – ще організація змістовних і цікавих наукових зустрічей, авторських вечорів, презентацій, науково-практичних конференцій, виставок, підготовка до друку власної наукової продукції. Варто відзначити, що й у впровадженні сучасних інформаційних технологій наукова бібліотека РДГУ йде попереду багатьох кафедр і науковців.

Вітаючи славний колектив Берегинь знань нашого університету з ювілеєм, щиро зичу невичерпної енергії і творчості! Будьте щасливі, адже саме щасливі в житті і праці здатні до того подвижництва, з яким Ви щодня виконуєте свою велику місію – дарувати людям уміння здобувати і передавати іншим знання.

З повагою

Т. І. ПОНІМАНСЬКА, проректор з наукової роботи РДГУ, кандидат педагогічних наук, професор, зав. кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної), член-кореспондент Академії педагогічних і соціальних наук, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України.

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету – це один з основних структурних підрозділів університету, без якого не може існувати вищий навчальний заклад.

Моє перше знайомство з нею відбулося ще в 1965 році, коли я став студентом першого курсу фізико-математичного факультету Рівненського державного педагогічного інституту. Кожного разу, коли випадала вільна година, я йшов у бібліотеку. Не одне покоління студентів і науковців поглиблювали свої знання у затишній читальній залі. Бібліотека робила все необхідне, щоб до її фондів надходили нові підручники та періодичні видання. А це давало можливість студентам та викладачам успішно навчатися та займатися науково-дослідною роботою. Багато змінилося за ці роки, незрівнянно зріс книжковий фонд, змінилася сама бібліотека, але ці зміни відбувалися на краще. Пройшовши свій історичний шлях, зберігши традиції, впровадивши сучасні інформаційні технології, вона здійснює інформаційне забезпечення навчально-виховного та культурно-просвітницького процесів університету в підготовці висококваліфікованих фахівців.

Успіх бібліотеки залежить не лише від її фондів, приміщень, технічного оснащення, але і від того, хто там працює, тобто книгозбірню роблять, звичайно, її працівники.

Історія наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету творилась щоденно кропіткою працею багатьох талановитих працівників, які, навчаючи своїх молодих колег, передавали їм не тільки секрети свого ремесла, але й негасимий вогонь творчого горіння, щирість почуттів, самовідданість. Це – Рубан Н. Г., Філашкіна А. Р., Мельникович (Єрємеєва) М. П., Разгоняєва Т. С., Штифорук Г. Є., Туревич Н. Й., Хабарова Ю. Я., Псарьова Г. І., Петровська А. Б., Оноприч М. І.

Естафету підхопили справжні патріоти своєї справи, які в складних умовах день у день добросовісно виконують свій професійний обов'язок. Серед них Поліщук С. М., Семенюк Г. П., Годлевська О. А., Коломієць Н. Б., Марчук Н. В., Пізюта В. Г., Ковальчук Л. В., Бондар А. П., Тарасюк Г. М., Супрунець М. Р. та інші.

Без перебільшення можна сказати, що запорукою успіху в будь-якій справі є чітке, продумане й дбайливе керівництво. Нині наукову бібліотеку РДГУ очолює доцент Грипич Світлана Никанорівна, сильна особистість, яскрава жінка, цікава, відверта, прямолінійна людина. Бібліотека для неї – це невід'ємна частина життя. Ось уже майже сорок років Світлана Никанорівна свою енергію, розум, високий професіоналізм та творчу наснагу віддає університетській бібліотеці.

Хочеться висловити велику вдячність всьому колективу за те, що для кожного з нас вони знаходять щирі і теплі слова, надають допомогу, щоб не загубитися у безмежному вирі книжкової інформації. Бажаю здійснення мрій, великого щастя та міцного здоров'я.

О. С. МОСІЄВИЧ, проректор з заочної форми навчання РДГУ, кандидат фізико-математичних наук, професор, відмінник освіти України.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ: ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету – одна з найбільших книгозбірень України, книжковий фонд якої налічує понад півмільйона примірників книг, періодики, електронних видань та інших видів документів,

виданих українською, російською, англійською, німецькою та іншими мовами. У книгосховищах бібліотеки зберігаються близько 3000 примірників рідкісних і цінних видань, датованих до 1917 р., колекції книг, подарованих Українським Вільним Університетом (м. Мюнхен), Інститутом Дослідів Волині і Товариством «Волинь» (м. Вінніпег) та ін.

Історія наукової бібліотеки РДГУ нерозривно пов'язана з історією університету. 1940-й – рік відкриття Ровенського державного учительського інституту і початок формування його бібліотеки, головною метою якої було і залишилося до сьогодні забезпечення повного, якісного й оперативного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування студентів, професорсько-викладацького складу, аспірантів, співробітників університету й інших читачів згідно з їх інформаційними запитами на основі широкого доступу до фондів, довідково-пошукового апарату. Усі подальші роки стали роками кількісного, якісного та організаційного зростання, періодом становлення й утвердження бібліотеки у статусі вищого навчального закладу.

Сьогодні наукова бібліотека РДГУ – це потужний інтелектуально-інформаційний комплекс, просвітницький центр, який займається науково-дослідною та видавничою діяльністю, науковим аналізом та науково-методичною роботою. Очолює її доцент, відмінник освіти України Грипич Світлана Никанорівна – високопрофесійний, креативний спеціаліст бібліотечної справи, яка особливу увагу приділяє подальшому запровадженню бібліотечних інновацій та розвитку усіх напрямків роботи бібліотеки. Починаючи з 2001 року, у діяльність наукової бібліотеки РДГУ активно впроваджуються комп'ютерні технології: створені та поповнюються електронний каталог і необхідні бази даних (бібліографічні, повнотекстові, реферативні), які ефективно використовуються у навчальному й науковому процесах. Продовжується робота в напрямку створення електронної бібліотеки, що складається

з таких технологічних процесів, як формування фондів електронними джерелами інформації, здійснюється електронний облік документів (в т. ч. процеси вилучення літератури), створений і функціонує web-сайт університетської бібліотеки з доступом до електронного каталогу, баз даних та ін.

Значна увага приділяється популяризації наукового доробку професорсько-викладацького складу університету, відображеного у виданих бібліотекою науково-допоміжних бібліографічних покажчиках, що виходять у серіях «Академіки, професори, доктори наук РДГУ» та «Діячі культури та мистецтв РДГУ», в інформаційно-методичних посібниках серії «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ». Наукова бібліотека підготувала та видала два тома біобібліографічного посібника «РДГУ в персоналіях».

Науково-видавнича (інформаційна) діяльність бібліотеки спрямована, в першу чергу, на продовження роботи з підготовки та випуску необхідних бібліографічних покажчиків літератури (науково-допоміжних і рекомендаційних), а саме: до міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій та семінарів, які проходять на базі РДГУ, щорічників «Друковані праці РДГУ за ... рік», «Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ»; здійснюється випуск бібліографічних покажчиків літератури серії «Нові надходження літератури за галузями знань»; створюються та видаються бібліографічні покажчики літератури з актуальних питань освіти, виховання та інших тем сьогодення. Регулярно проводяться презентації книг викладачів університету, культурно-просвітницькі заходи.

75-річчя наукової бібліотеки – це значні здобутки в роботі, плідні стосунки з бібліотеками вищих навчальних закладів майже всіх регіонів України, яке забезпечило їй сьогодні провідне місце у єдиному науково-освітньому просторі університету. Високий професіоналізм, компетентність, креативність

вселяють надію на те, що наукова бібліотека РДГУ буде такою, якою хочуть бачити її студенти та викладачі, буде постійно оновлюватися і йти в ногу з часом.

А. М. ВОРОБІЙОВ, завідувач кафедри загальної психології та психодіагностики РДГУ, проректор (1986-2010 рр.), перший проректор (2010-2015 рр.), кандидат педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України.

ХРАМ НАУКИ

Кажуть: все тече, все змінюється. І вища школа – не виключення. Від моменту виникнення, від перших студентів, і перших викладачів, перших кафедр, і перших факультетів.

З часом приходять передбачувані зміни. Відбувається реорганізація кафедр. З'являються нові факультети. Приходять нові студенти і нові науковці. Проте, як би не змінювався вищий навчальний заклад, як би його не називали: інститут, академія, університет, – є у ньому одне, що не змінюється від самого утворення – це його Бібліотека. Це підрозділ, який свого роду є індикатором діяльності університету. За його бібліографією можна охарактеризувати науковий потенціал: від переліку спеціальностей, фахової глибини і до власних наукових напрацювань. Бібліотека – це власне не підрозділ, це держава в державі, зі своєю структурою, своїми законами і правилами. Все тут ділове і урочисте. І той, хто був справжнім студентом, – назавжди зберіг в душі трепетну пошану до наукової бібліотеки. І, коли вперше в натовпі першокурсників стояв у черзі за читацьким квитком. І, коли обкладався барикадами підручників і посібників під час сесії. І, коли скрупульозно «перелопачував» каталог, збираючи матеріали для

першого наукового дослідження. Чи – вже будучи досвідченим – переглядаєш, чим новим збагатилась бібліотека.

Нехай все більше місця на стелажах займають аудіовізуальні та електронні посібники. І все більше «паперових носіїв» (жах, які слова!) «оцифровуються». Хай з кожним днем розвивається всепроникний Інтернет!...Це лише данина часу: нові технології. Незмінна суть: бібліотека – храм науки. Назавжди. І низький уклін «жреця» цього храму – скромним, непримітним, які вводять нас в цей храм і ведуть його лабіринтами, непомітно для нас самих збагачуючи наші уми. Збагачуючи нас. Низький уклін і шана їм за це... Хочеться ще так багато сказати, та час не жде: іду в Бібліотеку!

З повагою

М. А. ВІДНІЧУК, директор Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки, кандидат педагогічних наук, доцент, академік Української Академії Акмеологічних наук, заслужений працівник освіти України.

...ДЕ НА ПОЛИЦЯХ НЕЗВІДАНІ СВІТИ

Із чого починається формування юної особистості, її бачення світу і себе у ньому? Маю впевненість, що моя думка про визначальність у цьому процесі – ролі книги, яку ми вперше самі взяли у домашній, шкільній чи іншій бібліотеці буде розділеною. Через яскраві образи, неповторні емоції, прийнятий від героїв їхній досвід зароджувалася любов до книги – книги як зменшеної у масштабі епохи, чиеїсь долі, закінченої чи з перспективою цікавої, повчальної історії. Провідником у цих, не відразу системних, але пізнавальних мандрах впродовж віків був бібліотекар. Саме його досвід, увага до читача і, звичайно розуміння допомагали і допомагають читачеві знайти потрібне для душі, інтелекту, серця.

Епоха пізнання себе, пізнання світу, збагачення душі та інтелекту, здобуття освіти і, врешті, проведення власних наукових досліджень – і увесь час з книгою і за участі фахівця-посередника, зазвичай жінки. У тісному спілкуванні з книгою, яка є не лише інформаційною криницею, а й джерелом сонячної енергії дерева, яку так бережно зберігає у собі папір, важливим є місток між книгою і тобою. Як і ким до твоїх рук буде вкладена очікувана книга залежить саме від працівника, а точніше і ніжніше – від співробітниці бібліотеки.

Приємно вражає творчий неспокій колективу наукової бібліотеки і її директора, доцента Грипич Світлани Никанорівни, її заступників з науково-методичної роботи Поліщук Світлани Миколаївни та з наукової роботи Семенюк Галини Потапівни. Таке враження, що ВОНИ живуть у іншому вищому світі і допомагають освоювати інші виміри і нам.

Уже є звичним констатувати той факт, що йдучи до наукової бібліотеки РДГУ ідеш не лише за потрібним матеріалом, а й з упевненістю знову отримати задоволення від професіоналізму колективу служителів Книги, чіткості роботи, динамізму і гостинності. Для студента чи викладача наші бібліотекарі – це провідники по сходинам каталогів, знаючі посередники між ними і книгою. Для мене, як адміністратора, наша бібліотека – це і чіткій механізм забезпечення ліцензійно-акредитаційних процесів, панорамних наукових презентацій.

Незаперечно важливим проектом колективу наукової бібліотеки стало видання серії біобібліографічних покажчиків науковців, що дає можливість репрезентувати для загалу наукові, навчально-методичні та біографічні дані еліти нашого університету. Для молоді ж ці видання слугують гарним прикладом професіоналізму та працьовитості старших колег. Спрямованість діяльності наукової бібліотеки РДГУ на допомогу науковому процесу, науково-дослідній роботі забезпечують робочий комфорт, який не завжди встигаєш оцінити, бо ж сприймаєш інколи це як належне.

Навіть перебування у бібліотеці позитивно впливає на особистість, гармонізує настрій, надихає до роботи. Так само і спілкування з берегинями бібліотеки здатне переключити тебе з життєвої метушні на розміреність, виваженість. Можна було б позаздрити умовам, у яких працює колектив бібліотеки, якби не розуміння нелегкості їхньої роботи, неймовірної скрупульозності, точності.

Професійність, інтелект, витончена акуратність і турботливість як про читача, так і про книгу, колективна згуртованість – і головне чарівність, яка доповнюється запахом книги, енергією сонця: як красиво буття визначає свідомість!

З ювілеєм «Ті, що допомагають визначати свідомість»!

З повагою

В. М. ШЕРЕТЮК, декан історико-соціологічного факультету РДГУ, кандидат історичних наук, доцент.

Розвиваючи свою діяльність у новому соціумі, бібліотека покликана задовольняти його вимоги. Інформаційне суспільство висуває свої умови функціонування, для яких бібліотекам необхідно трансформуватися в соціальний інститут нового типу, який є інформаційним, освітнім, культурним, духовним центром, де створені всі необхідні умови для творчості, комунікації, отримання знань, засвоєння життєвих цінностей. Саме таким осередком в структурі Рівненського державного гуманітарного університету є наукова бібліотека, очолювана Грипич Світланою Никанорівною.

Обіймаючи керівну посаду, Світлана Никанорівна упродовж майже чотирьох десятків років докладає максимум зусиль для трансформації очолюваного нею підрозділу у сучасний науково-інформаційний центр державного рівня, бере

активну участь у вирішенні завдань інформаційного забезпечення фундаментальних і прикладних наукових досліджень, долучається до наукових проектів і програм, спрямованих на розвиток вітчизняної науки та культури. Багато уваги приділяється удосконаленню взаємодії між структурними підрозділами бібліотеки та іншими науковими інституціями бібліотечно-інформаційної сфери для максимально повного задоволення інформаційних потреб користувачів, забезпечення загальнодоступності бібліотечних ресурсів.

Неможливо переоцінити вагомості внеску її колег Поліщук Світлани Миколаївни, Семенюк Галини Потапівни у розробці науково-дослідницьких тем з питань підвищення ефективності інформаційної діяльності наукової бібліотеки, формування, обліку, зберігання та використання бібліотечно-інформаційних ресурсів, вивчення та опрацювання історико-культурних фондів, розгортання культурно-масової роботи бібліотеки.

Весь колектив нашої університетської бібліотеки активно сприяє інформаційному забезпеченню освітнього, науково-дослідницького і виховного процесу вищого навчального закладу. На тлі актуальних проблем сучасності, зокрема таких як наркоманія, алкоголізм, хамство, здирицтво, нетерпимість тощо, пов'язаних з негативними тенденціями в молодіжному середовищі, які дедалі загострюються під дією процесів глобалізації і входження в інформаційне суспільство, бібліотека РДГУ акцентує свою діяльність на реалізації гуманітарних принципів, чим робить неабиякий внесок у вирішення проблем студентської молоді.

Бібліотека університету будучи, з одного боку, структурою бібліотечної справи, з іншого – інститутом освіти, знаходиться в особливих умовах, відчуваючи на собі вплив обох сфер. Саме тому колектив бібліотеки спрямовує свою діяльність на різноманітність комунікативних практик, використовуючи широкий спектр форм і методів роботи.

Виходячи з виконуваних колективом наукової бібліотеки

РДГУ функцій, її діяльність поділяється на дві групи. Відмінною рисою першої групи є те, що основне призначення бібліотеки полягає в забезпеченні освітніх і наукових, виховних процесів своєчасною і актуальною інформацією. Друга група має більш гуманітарну спрямованість: визначає її як невід'ємну частину інформаційної структури вищого навчального закладу, комунікативний і культурний центр університету. Однією з основних своїх цілей працівники всіх підрозділів бібліотеки вважають збереження і примноження надбань бібліотечного фонду і наукової спадщини університету; створення середовища для саморозвитку особистості.

Формування завдань повністю відображає реальний образ наукової бібліотеки РДГУ і окреслює подальші перспективи її розвитку. Виконуючи меморіальну функцію, яка в даному випадку полягає у збереженні наукової спадщини педагогічного колективу РДГУ, будучи не тільки інформаційною структурою, але й центром, що відкриває широкі можливості для різноманітних комунікацій і трансляцій культурних цінностей, бібліотека володіє всім необхідним для створення і підтримання середовища, яке забезпечує широкі можливості саморозвитку як особистості майбутнього спеціаліста, так і всього університету.

Займаючи провідне місце в єдиному науково-освітньому просторі вищого навчального закладу, колектив наукової бібліотеки РДГУ головним пріоритетом своєї діяльності вважає читача-студента. Цілеспрямований гуманітарний вплив бібліотеки на особистість студента дозволяє сформувати повноцінного суб'єкта суспільства, гармонічну, відповідальну, самодостатню, творчу, вільну особистість, здатну свідомо приймати виважені рішення, бути відповідальною за все, що відбувається у світі, відкритою для нового досвіду.

Д. В. СИНГАЇВСЬКИЙ, декан фізико-технологічного факультету РДГУ, кандидат педагогічних наук, доцент, відмінник освіти України.

Складно знайти більш шляхетне поприще, ніж бібліотечна робота, тому що коли ми говоримо слово «бібліотека», то уявляємо собі таке місце, куди можна прийти і зустріти бібліотекаря – людину, яка завжди рада допомогти у пошуках істини, підібрати необхідні книги. Словом, бібліотеки для багатьох людей – і, в тому числі, наших студентів, викладачів – це величезна частка їхнього життя. Саме так можна сказати про господарів наукової бібліотеки нашого університету, адже тут дійсно працюють висококваліфіковані знавці своєї справи, які радо зустрінуть, порадять, допоможуть, проведуть у світ нового і непізаного. Це директор Грипич Світлана Никанорівна, заступники Поліщук Світлана Миколаївна, Семенюк Галина Потапівна та весь колектив в цілому.

Під керівництвом Світлани Никанорівни бібліотека стала лідером серед бібліотек вищих закладів освіти у нашому регіоні за рівнем впровадження автоматизації і сьогодні розвивається як інтелектуально-інформаційний комплекс, орієнтований на входження до світового інформаційного простору, як просвітницький центр студентської молоді.

У центрі уваги бібліотекарів постійно перебувають питання подальшого запровадження інновацій у технологічні бібліотечні процеси, застосування маркетингу, розвитку наукової роботи та видавничої діяльності бібліотеки, створення позитивного іміджу бібліотечної установи.

Основою бібліотеки є її фонди, сучасною мовою – інформаційні ресурси. Сьогодні інформаційні ресурси наукової бібліотеки РДГУ нараховують більше півмільйона примірників, представлених у традиційному та електронному варіантах. У зв'язку з цим бібліотека – центр інформаційного забезпечення поточних освітніх та науково-дослідних процесів, а заходи, що проводяться нею, створюють умови для отримання та оновлення знань, орієнтованих на перспективу.

Сучасна вузівська бібліотека супроводжує студента як читача впродовж усього процесу навчання і відіграє велику роль у зростанні його інтелектуального і морального потенціалу. Вона забезпечує навчальний процес, сприяє освітній та виховній діяльності. Уже стали доброю традицією огляди-виставки літератури з фахових дисциплін для студентів усіх напрямів та спеціальностей, які проводяться працівниками інформаційно-бібліографічного відділу та читального залу.

З метою надання повнішої інформації студентам та викладачам нашого психолого-природничого факультету в науковій бібліотеці створено «Центр психолого-педагогічної інформації». Наші викладачі та студенти схвально відгукуються про книгозбірню, відзначаючи її сучасність, доступність, високий рівень автоматизації. Так, поряд із традиційними формами обслуговування читачів, у бібліотеці створено віртуальну систему обслуговування. Web-сайт наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету щороку відвідує до півмільйона користувачів, активно використовуючи для задоволення своїх інформаційних запитів бази даних: «Електронний каталог», «Електронна бібліотека», «Віртуальна довідка».

Наша бібліотека – це особливе педагогічне середовище. Бібліотекар у своїй професійній діяльності виступає як провайдер інформації потенційної бібліотеки, організатор індивідуальної і колективної діяльності професорського-викладацького складу та студентів. При цьому він сприяє розвитку студентів, навчає їх і виховує, тобто здійснює педагогічну діяльність бібліотечними методами і засобами впливу.

В. Р. ПАВЕЛКІВ, декан психолого-природничого факультету РДГУ, кандидат психологічних наук, доцент.

РОЛЬ БІБЛІОТЕКИ У СВІТІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

«Бібліотека – це продовження початкової школи, розбуджує цікавість до книжки, сприяє потягу до книги, яка повинна стати щоденною потребою життя» – ці слова відомого діяча «Просвіти» з Галичини В. Левицького характеризують досвід роботи наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету, що виконує високу гуманістичну місію, виступаючи інформаційним, культурним та просвітницьким центром ВНЗ, хранителем духовної спадщини, провідником нових знань, передових ідей, моральних цінностей.

Бібліотека вищого навчального закладу – це, по суті, фундамент інтелекту студентів. Саме в ній зібрані всі знання й акумульований весь досвід побудови життя, накопичений людством за час його існування. Зміст фондів вузівської бібліотеки відображає весь спектр наших інтересів і знань про навколишній світ. Рівень і якість інформаційно-бібліотечного обслуговування студентів і викладачів в бібліотеці РДГУ – важлива характеристика соціокультурної ситуації на тому чи іншому факультеті університету, показник того, наскільки вона демократична у своєму напрямку і чи орієнтована на універсальні інформаційні, освітні і культурні потреби студентства.

Був час, коли бібліотека була чи не єдиним джерелом інформації для своїх читачів. Її читальні зали не завжди могли задовольнити бажаючих отримати необхідну літературу, кількість якої була недостатньою. Але час все змінює. Ми живемо у вік розвинутих інформаційних технологій, які спричинили істотні зміни й у системі бібліотечного обслуговування: зникло багато видів бібліографічної роботи, з'явилися нові фор-

ми пошуку та зберігання навчальної та наукової інформації, доступ до світових баз даних. Враховуючи масовий вплив мережі Інтернет, інформаційних технологій, які «забирають» читачів, бібліотека, володіючи величезним масивом інформації, все більше уваги приділяє створенню власної електронної бази, надаючи послуги доступу як у вільному, так і в обмеженому режимі, перевтілюючись в ключовий центр, галузеве інформаційне середовище Рівненського державного гуманітарного університету. Працівники бібліотеки розширюють використання інформаційно-комунікативних технологій у своїй повсякденній практиці, нарощуючи власні електронні інформаційні ресурси, удосконалюючи при цьому технології і форми обслуговування студентів.

Колектив книгозбірні – це високопрофесійні працівники, що долучаються не лише до збереження духовної спадщини країни, а й до формування сучасного інноваційного середовища розвитку освіти, науки, культури, відзначаються високим вмінням сприймати і опрацьовувати масиви інформації. Варто відзначити тісну співпрацю бібліотеки ВНЗ з факультетом української філології. Незважаючи на розвиток новітніх технологій, роль книги в житті філологів завжди залишається актуальною і тому жоден комп'ютер не в змозі замінити друкованих першоджерел видатних класиків української літератури, геніїв «живого» слова. Працівники бібліотеки постійно працюють над удосконаленням інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики, поповнюють новою інформацією бібліографічні та реферативні бази даних, проводять моніторинги засобів масової інформації та Інтернет-середовища, актуалізують теми оглядів, при підготовці яких використовуються матеріали з розвитку освіти зарубіжжя.

Співробітники факультету української філології бажають науковій бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету подальшого розвитку, спрямованого на розбудову

і збагачення культури і освіти студентської молоді, нових звершень, активних читацьких запитів, впевненості у прийдешньому дні.

М. В. КРЕТ, декан факультету української філології РДГУ, кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник культури України.

Наукова бібліотека РДГУ – це поліфункціональна, відкрита, культурно-цивілізаційна інституція. Злагоджений багаторічний колектив динамічно реагує на зміни, що відбуваються в сучасному соціумі та активно впроваджує заходи налагодження ефективної комунікації професорського-викладацького складу, студентів і співробітників університету. Особливістю роботи цього важливого підрозділу є те, що збір, організація і збереження (документальних) знань здійснюються в зручному для сприйняття, поширення і використання вигляді (як на друкованих, так і на електронних носіях).

Бібліотека систематично організовує заходи, спрямовані на забезпечення духовного збагачення молоді, активного залучення читачів до роботи з накопиченими людством інформаційно-документальними ресурсами, зосередженими як у фондах бібліотеки, так і у світовому бібліотечно-інформаційному просторі.

Колектив наукової бібліотеки створює умови для задоволення інформаційних потреб викладачів та студентів, забезпечує стійкість пізнавальних інтересів до суспільного життя та акумулює соціально значущу інформацію, а також професійно керує широкими інформаційними потоками, здійснює внутрішній контроль за бібліопсихологічними показниками.

Особлива роль належить професійному керівнику – директору наукової бібліотеки РДГУ. Ця вимоглива до себе та інших

жінка завжди виступає в ролі колективного автора, створюючи бібліографічну, аналітичну, реферативну та інші види інформації, що дозволяє з повною підставою стверджувати, що наукова бібліотека РДГУ – потужний інформаційний ресурс гуманітарної освіти Рівненщини.

Г. І. НИКОЛАЙЧУК, декан факультету іноземної філології РДГУ, кандидат педагогічних наук, професор, відмінник освіти України.

СПІВПРАЦЯ ЗАРАДИ УСПІХУ

Педагогічний факультет – один із найстаріших і найбільших за контингентом і набором спеціальностей у Рівненському державному гуманітарному університеті. Саме тому вся історія становлення бібліотеки проходила у тісній співпраці на наших очах. Від невеличкої бібліотеки провінційного вчительського інституту до наукової бібліотеки найбільшого в регіоні сучасного вищого навчального закладу III-IV рівня акредитації – такий шлях нашої бібліотеки. Нині наукова бібліотека РДГУ – сучасний структурний підрозділ університету, без якого неможливо уявити функціонування навчально-виховного процесу та підготовку високопрофесійних спеціалістів для освіти та культури. Взаємодія деканату і кафедр педагогічного факультету та наукової бібліотеки спрямована на досягнення єдиної мети – створення як найзручніших умов для читачів. Поступово, але наполегливо, працелюбний колектив створює підґрунтя для студентів і професорсько-викладацького складу щодо реалізації їхніх потреб у здобутті міцних знань, у плідній науково-дослідній роботі. Роки такої плідної співпраці довели, що бібліотека стала авторитетним центром із різноманітними інформаційними послугами,

центром знань та творчою лабораторією педагогічної майстерності. Впродовж усієї своєї історії колектив наукової бібліотеки намагається у повній мірі забезпечити навчальною, методичною і науковою літературою, періодичними виданнями й інформацією навчально-виховний процес, надати своєчасну допомогу в підготовці висококваліфікованих спеціалістів. Позитивним є той факт, що своє головне завдання наша бібліотека вбачає в обслуговуванні користувачів, своєчасному та повному виконанні їх інформаційних запитів з урахуванням вимог сучасного суспільства щодо підготовки фахівців. До традиційних функцій, закладених у діяльність бібліотеки, додалися функції інформаційних центрів, що надають доступ до світових інформаційних ресурсів. Завдяки наполегливості та цілеспрямованій діяльності директора бібліотеки доцента Грипич Світлани Никанорівни накопичено достатній арсенал засобів інформаційного забезпечення – розгалужену інформаційно-пошукову систему, яка складається з інформаційних ресурсів тематичної галузевої спрямованості за спеціальностями нашого університету. Постійний взаємозв'язок між викладачами, студентами факультету та працівниками бібліотеки спрямований на створення атмосфери творчої зацікавленості до навчання, науки, мистецтва, адже книга – особливий ресурс, що впливає на формування духовно зрілої, освіченої, моральної особистості. Тісна і плідна співпраця колективу факультету з науковою бібліотекою проводиться у таких напрямках: навчальному, культурно-просвітницькому, інформаційному, виховному, художньо-естетичному, науковому.

Працівники бібліотеки знайомлять користувачів з електронними ресурсами бібліотеки, зі структурою сайту бібліотеки, алгоритмами пошуку в ЕК. Враховуючи сучасні тенденції, коли все частіше молодь використовує такий нетрадиційний підхід як читання книг за допомогою мережі Інтернет, працівники наукової бібліотеки не забувають про безпосереднє читання книг, його виховне та просвітницьке значення у житті молоді.

За останні роки на факультеті відкрито нові спеціальності: «Фізичне виховання», «Здоров'я людини», «Корекційна освіта», які вимагають забезпечення навчально-методичними посібниками та підручниками. Бібліотека відіграє важливу роль у накопиченні, опрацюванні та наданні інформації на перших етапах формування галузевого інформаційного простору, у забезпеченні ще недостатньо чітко сформульованих інформаційних запитів викладачів і студентів з фізкультурно-спортивною, медико-біологічної, психолого-педагогічної тематики інформаційними виданнями. Згодом колектив бібліотеки разом з викладачами кафедр почав здійснювати науково обґрунтований підбір фахової інформації, постійно працюючи над її формуванням, збереженням, систематизацією, використанням та забезпеченням доступності.

Поряд із науково-методичною літературою фонд наукової бібліотеки РДГУ, незважаючи на обмеженість фінансування, поповнився фаховими періодичними виданнями (газетами: «Здоров'я та фізична культура», «Краєзнавство. Географія. Туризм», журналами: «Теорія та методика фізичного виховання», «Теорія та методика фізичного виховання і спорту», «Туризм», «Фізичне виховання в школах України», «Фізичне виховання в школі», «Фізичне виховання в сучасній школі»).

Підсумовуючи, можна обґрунтовано констатувати, що співпраця кафедр факультету з науковою бібліотекою сприяє формуванню наукової, культурно-просвітницької атмосфери, актуалізує творчий потенціал професорсько-викладацького складу, розширює коло знань, підвищує самоосвіту. Наша бібліотека завжди забезпечує потреби студентів і викладачів у необхідній навчальній, методичній і фаховій літературі, періодичних виданнях. Розвиток мережі Інтернет та сучасних інформаційних технологій відкрили для бібліотеки новий рівень можливостей для обслуговування користувачів. Найсучаснішим каналом доступу до бібліотечних послуг та інформаційних ресурсів стали web-сайти.

Викладачі та студенти педагогічного факультету вдячні справжнім професіоналам, які турбуються про забезпечення літературою з обраної спеціальності, за допомогу викладачам при проведенні наукових досліджень, за духовне збагачення підростаючого покоління, за підвищення культурного рівня, за вміння спілкуватися з людьми, за розвиток творчих здібностей.

За дорученням колективу педагогічного факультету

В. В. СІЛКОВ, декан педагогічного факультету РДГУ,
кандидат педагогічних наук, професор, відмінник народної освіти України.

ПОДЯКА ЗА СПІВПРАЦЮ

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету є навчальним, науковим, культурно-просвітницьким та інформаційним підрозділом, без якого неможливо уявити функціонування навчально-виховного процесу та підготовку високопрофесійних спеціалістів для науки, освіти та культури.

Взаємодія факультету математики та інформатики з науковою бібліотекою РДГУ дає можливість нашим студентам, професорсько-викладацькому складу, аспірантам, співробітникам університету якнайкраще реалізувати свої потреби в навчанні та науково-дослідній роботі. Завдяки діяльності електронної бібліотеки студенти, співробітники, викладачі можуть стежити за надходженням нових книг, брошур, компакт-дисків, журнальних статей, що необхідні для навчального та наукового процесів. Нашим студентам, викладачам, аспірантам, співробітникам зручно користуватися інформаційно-пошуковою системою «Консультант», що дає їм можливість скористатися повними текстами документів державних органів влади, міністерств і відомств, документами регіонального законодавства.

Колектив факультету математики та інформатики дуже вдячний працездатному і професійному колективу співробітників на чолі з Грипич Світланою Никанорівною за створення бібліотечного фонду, який безперервно поповнюється новими виданнями відповідно до профілю факультету. Викладачі та студенти факультету математики та інформатики вдячні працівникам бібліотеки за оперативну допомогу з літературою на практичні заняття, за надання допомоги у проведенні наукових досліджень, підготовці й написанні дисертаційних, магістерських робіт, за проведення різноманітних інформаційних заходів, спрямованих на реалізацію завдань навчального, наукового й виховного процесів усіма доступними їй формами, методами, засобами та ресурсами, за знайомство читачів з науковим і творчим доробком викладачів університету. Дуже дякуємо Вам за Ваш професіоналізм, Вашу нелегку, але відповідальну справу, допомогу нашим студентам та викладачам у здобутті нових знань та проведенні наукових досліджень. Вдячні, що турбуєтеся про формування у наших студентів сучасних професійних знань з обраної спеціальності, вчасно надану допомогу, про духовне збагачення підростаючого покоління, про розвиток творчих здібностей.

М. І. ШАХРАЙЧУК, декан факультету математики та інформатики РДГУ, кандидат фізико-математичних наук, доцент.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РДГУ – НАША ГОРДІСТЬ!

Наша наукова бібліотека – серцевина інформаційного поля навчально-виховного процесу. Адже без оперативної й кваліфікованої підготовки науково-методичного супроводу лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять не

відбувається єднання книги зі студентами, основними користувачами інформаційних послуг в нашому університеті. Можна повною мірою стверджувати те, що наша наукова бібліотека виконує багато функцій не лише притаманних інформаційному структурному підрозділу РДГУ – комплектування та обліку фондів, наукової та інформаційно-бібліографічної обробки документів, впровадження інформаційних й інноваційних технологій та автоматизації інформаційного пошуку, бібліотечно-бібліографічного обслуговування, але й виховних завдань та заходів культурно-просвітницького спрямування, таких як літературні та тематичні вечори, презентації, бесіди, усні журнали, бібліографічні огляди літератури, зустрічі з поетами, письменниками, ученими та видатними діячами освіти, науки та культури.

У контексті науково-дослідної роботи університету варто відзначити значні зусилля бібліотеки щодо науково-методичного супроводу навчально-виховного процесу, розробки концептуальних підходів до впровадження педагогічних інновацій, технологій й проведення повномасштабних і репрезентативних соціологічних досліджень у царині діагностики та задоволення інформаційних запитів, потреб читачів. Звичайно, в складних умовах сьогодення варто пам'ятати про значну та глибоку комп'ютерну компетентність наших студентів. Водночас, наукова бібліотека обіймає провідні позиції в комп'ютеризації інформаційного пошуку та визначенні пріоритетів діяльності й інших структурних підрозділів університету. Адже системний моніторинговий аналіз соціальних завдань сьогодення науковою бібліотекою разом з Інститутом соціальних досліджень сприяє діяти більш ефективно та прогнозовано у справі підвищення компетентності й професіоналізму як викладачів, так і студентів.

Колектив наукової бібліотеки вирізняється надзвичайною креативністю і високим інтелектуальним потенціалом, репрезентується єдністю глибокої мудрості та молодості, сукупні-

стю творчої енергії і духовності. Бібліотечний професіоналізм відзначається значними досягненнями у зборенні інформаційних вершин та має потужну перспективу.

Науково-методичні розробки наукової бібліотеки репрезентуються не лише в нашому університеті, місті, області, але й на теренах України. Викладачі та студенти нашого університету беруть участь у багаточисельних конференціях, художніх виставках, конкурсах, фестивалях, пленарних та інших наукових й мистецьких акціях в Україні. Наукова бібліотека допомагає викладачам кафедр РДГУ при підготовці монографій, наукових статей, навчальних посібників та методичних розробок, що свідчить про невичерпний науково-творчий потенціал колективу та є відображенням наукової зрілості і високого професіоналізму й компетентності колективу наукової бібліотеки. Підготовлені бібліотекою, змістовні, інноваційного характеру науково-методичні посібники та бібліографічні довідники користуються увагою та попитом серед викладачів і студентів університету. Колектив наукової бібліотеки – це науково-творча еліта Рівненського державного гуманітарного університету, адже її працівники не лише знані бібліографи, але й керівники її структурних підрозділів та безпосередні автори цікавих інформаційних видань, як результат самовідданої праці, постійного розвитку й удосконалення професійної майстерності. Варто зазначити, що світоглядні переконання й художньо-естетичні цінності, натхнення і наполегливість, професійні здобутки бібліотеки є важливим підґрунтям у здоланні інформаційних вершин. Впевнений, що в науковій та творчій діяльності наукової бібліотеки будуть розглядатися та реалізовуватися не лише теоретичні, методологічні та бібліотечно-бібліографічні проблеми, але й інноваційні науково-творчі питання якості підготовки високопрофесійних фахівців, а також актуальні проблеми розвитку духовності нашої держави. Перекоаний, що інноваційні традиції, започатковані науковою бібліотекою РДГУ будуть

покладені на вівтар служіння ідеалам краси й добра задля при-
множення духовної спадщини нашого народу, а майстерність,
професіоналізм та довершеність стане запорукою подальших
шляхетних справ.

В. В. ВЕРБЕЦЬ, декан художньо-педагогічного факультету
РДГУ, доктор педагогічних наук, професор, академік Україн-
ської Академії Акмеологічних наук.

Ювілеї бувають різні – одні підкрадаються до нас зненацька, інші фіксують пройдений шлях людини або того чи іншого колективу, підприємства, закладу.

Сьогодні в рамках відзначення 75-річчя РДГУ – правонаступника Рівненського державного педагогічного інституту (найстарішого вищого навчального закладу в регіоні) святкує свій ювілей і наукова бібліотека нашого університету.

Відомо, що одним з найбільших скарбів людства безперечно є спілкування з книгою. Таку можливість надає нам наукова бібліотека РДГУ, у фондах якої є чимало таких скарбів, зокрема мистецького (музичного) напрямку. Радий, що в каталозі бібліотеки є і деякі мої роботи, зокрема нотні видання. Вдаючись в історію нашого ВНЗ, пам'ятаю з яким піднесенням ми вселялися в нову будівлю корпусу «музпеду». Його і понині так називають. Тому що і музично-педагогічний факультет, і наукова бібліотека вселились одночасно. І відтоді, щоденно наша співпраця (викладачів і студентів) була наповнена бурхливим життям. Варто сказати, що відчутно покращилася матеріальна база бібліотеки тоді, коли її очолила привітна, красива людина і знаючий, вимогливий фахівець Світлана Никанорівна Грипич. Особливо налаштовує студентів і молодих науковців позитивний мікроклімат читального залу. А хіба можна уявити собі можливість пройти акредитацію,

ліцензування конкретної спеціальності без кропіткої праці всього колективу наукової бібліотеки? Чи провести ювілейну дату того чи іншого факультету, відзначити річчя шановного науковця чи творчого працівника нашого закладу? – Звичайно ні.

З нагоди 75-річного ювілею наукової бібліотеки нашого університету від колективу викладачів і студентів музично-педагогічного факультету (з 2013 р. – музично-педагогічна освіта Інституту мистецтв РДГУ) щиро вітаємо всіх працівників наукової бібліотеки, бажаємо нових вагомих наукових і творчих звершень.

М. П. КОРЕЙЧУК, заступник директора Інституту мистецтв РДГУ, професор, заслужений працівник культури України, відмінник освіти України.

БІБЛІОТЕКА – СЕРЦЕ РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Університет – це лише група будинків, зібраних навколо Бібліотеки... Бібліотека – це є Університет.
(Шелбі Футт)

Університетська бібліотека сьогодні – це відчинені двері в широкий світ, варто лише переступити поріг, щоб отримати різноманітну інформацію. В бібліотеці з'являються сучасні технічні засоби, що дозволяють задовольнити будь-які інформаційні запити користувачів шляхом залучення всіляких інформаційних ресурсів. Головна функція наукової бібліотеки – зробити інформацію доступною та навчити студентів орієнтуватися в безмежному просторі, допомогти їм у науковій діяльності, надаючи довідкові матеріали, а також можливість користування публіцистичними виданнями. Наукова бібліо-

тека РДГУ сприяє не лише професійній освіті, але й духовному розвитку кожного студента, адже значна частина книжкового фонду бібліотеки належить художній літературі, яка є складовою духовної сфери життя кожної особистості. Сама бібліотека була б, напевно, складом книг, якби не люди, яких в народі називають книголюбамі. Так, мова іде про працівників, які обслуговують кожного читача, задовольняючи його потреби в отриманні інформації щодо пошуку необхідної літератури. Бібліотекарі володіють мистецтвом спілкування, компетентні у різних галузях знань. Бібліотечна діяльність – це самовіддана та кропітка праця, без якої інформація, що зберігається у бібліотеці, може залишитися незатребуваною. Бібліотекарі відкривають для своїх читачів величезний світ інформації, представлений у книгах, журналах, комп'ютерних мережах. Вміння бібліотекарів орієнтуватися в інформаційному просторі, задовольнити запити читачів, професійно самовдосконалюватися викликає захоплення в людей, які користуються їхніми послугами. Бібліотекарі наукової бібліотеки РДГУ – справжні майстри своєї справи. Кожен із них є прекрасним фахівцем із знаннями та практичними навичками. Їхня, можливо, не завжди помітна, а насправді кропітка праця є дуже важливою для університету. Звичайний читач бачить лише її результат, не знаючи усіх нюансів роботи таких спеціалістів.

Завдяки відданій праці «хранителів книг» ми, користувачі бібліотеки, маємо змогу використовувати величезні джерела інформації. Так, саме бібліотекар, зберігає всі інформаційні видання та забезпечує їх швидкий пошук, тому без таких спеціалістів не функціонувала бібліотечна система, а університетське життя згасло б.

В. М. БОРДЮК, заступник декана факультету документальних комунікацій та менеджменту РДГУ, кандидат педагогічних наук.

Візитною карткою будь-якого навчального закладу, його душею і науковим «штабом» є бібліотека. Не виключенням стала і наукова бібліотека РДГУ, яку очолює багато років доцент Грипич Світлана Никанорівна. Як відомо, талант керівника – в умінні сформувавши професійний, працездатний колектив, об'єднаний спільною ідеєю. Саме завдяки їй бібліотека є науково-інформаційним центром університету. Бібліотека володіє, до деякої міри, унікальними фондами, які включають книги, газети, журнали тощо.

Окремо слід сказати про ту надзвичайно кропітку роботу, яку здійснив колектив закладу із забезпечення професорсько-викладацького і студентського складу мережевими інформаційними ресурсами. Співробітники бібліотеки постійно проводять тематичні книжкові виставки, які допомагають у науково-педагогічній і навчальній діяльності колективу РДГУ. Тут панує атмосфера доброзичливості. У будь-який час ми можемо отримати високопрофесійну консультацію, яка обов'язково супроводжується щирим, теплим словом.

Живемо ми в епоху високих інформаційних технологій, але я переконана у тому, що без книги, без бібліотеки ні наука, ні навчальний процес існувати не зможуть. Без книг неможливим є відродження духовності і національної культури.

А. М. ШУГАЄВА, завідувач кафедри філософії РДГУ,
доктор філософських наук, професор.

«Усі ми вийшли зі школи». Цей відомий усім вислів я би доповнив словами «і з бібліотеки». Я навчився читати ще задовго до першого класу. Моя мама на «відмінно» закінчила польську школу і отримала направлення на продовження навчання

у Варшаві. Але в 1939 році прийшла радянська влада та її мрія «вибитись у люди» стала нездійсненною. Очевидно, переконавшись, що їй не судилось продовжити навчання, усі ці мрії мама вклала в сина і тому навчила мене читати, каліграфічно і красиво писати, швидко рахувати ще в п'ятирічному віці. Я не пам'ятаю назви книжки, яку прочитав вперше. Але й до цього часу, як тільки тримаю в руках бібліотечну книжку, намагаюся розкрити її на сімнадцятій сторінці. Оскільки в тодішніх книжках малюнків не було, то єдиною візуальною цікавинкою був синьо-чорнильний штамп на сімнадцятій сторінці, який можна було розглядати з усіх боків. Навіть, номер на штампі давав інформацію про людину, яка його писала. Однак, найбільша цікавість була закладена в дуже простому факті: чому цей штамп стояв на сімнадцятій сторінці? Міняючи книжку в бібліотеці, я був зайнятий двома думками: я боявся, що не дам відповіді на запитання: а що написано на такій-то сторінці, якщо мене бібліотекарка запитає; а друге, йдучи до бібліотеки, я завжди намагався з'ясувати, чому цей штамп стоїть на 17-й сторінці, але прийшовши в бібліотеку, забував про сімнадцяту сторінку, що залишилось для мене таємницею і до сьогоднішнього часу.

Це сьогодні в книжкових магазинах люди намагаються вибрати і купити книгу красиво оздоблену, з красивими обкладинками для заповнення інтер'єру, практично, нікого не цікавить зміст книги. А років 50 тому всі просили в бібліотеці «хорошу» книжку. Це вже зараз мені зрозуміло, що саме в такій книжці людина знаходила відповіді на ті запитання, які її цікавили, переживала миттєвості, коли настає гармонія душі і розуму, й ця гармонія продовжувалась ще довгий час після прочитання книжки, адже людині так хочеться не лише бачити, а й відчувати прекрасне.

Усі наші дипломи, наукові ступені і звання теж вийшли з бібліотеки. Розумовий, духовний, моральний, емоційний ріст сучасна людина пов'язує з бібліотекою. Бібліотека – це таке

відкриття людської цивілізації, поряд з яким можна поставити хіба що здатність читати і писати.

Постійно читаючи бібліотечні книжки (а інших просто не було), я глибоко переконався, що найкращий для мене учитель – це я сам. Ще Святослав Реріх писав: «Сенс людського життя – у досягненні краси, гармонії, у самовираженні. Найважливіше завдання – самоудосконалення в усьому».

А наш викладач кафедри, який на велике горе, вже покійний, що зовсім недавно відійшов у вічність, людина надзвичайно талановита, надзвичайно обдарована, людина з м'яким, добрим і благородним серцем, доктор педагогічних наук, професор, автор багатьох навчальних посібників для студентів і дуже талановитий поет Степан Сергійович Пальчевський написав такі поетичні рядки:

*У кожного із нас свої Олімпи,
Де квітам щастя сяяти, рости.
Де сам себе і цілий світ зігріє би,
Коли б туди дістатися-дійти.*

А тепер про нашу бібліотеку. Усім зрозуміло, що під терміном «бібліотека», «читальний зал» розуміємо не лише приміщення, не лише книги, журнали, газети, це, в першу чергу, люди, які працюють в бібліотеці.

Науковій бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету уже 75 років. Скільки студентів, учителів, науковців черпали знання з багатого книжкового фонду, який із кожним роком поповнюється і збагачується новинками літератури вітчизняних та зарубіжних авторів.

Книга – джерело знань. І хоч XXI століття – це століття комп'ютерних технологій, та людина, яка прагне знань, не може обійтися без книг. І наша бібліотека, йдучи в ногу з часом, теж має багато електронних книг, що дуже актуально для сучасної молоді.

На допомогу завжди придуть досвідчені працівники бібліотеки. Підкажуть, порадять, нададуть необхідну консультацію.

Завдяки мудрому, високопрофесійному керівнику директору бібліотеки, доценту Грипич Світлані Никанорівні відкрито нові структурні підрозділи, поповнюється книжковий фонд сучасними книгами, студентам створені хороші умови, щоб здобувати неоціненний скарб – знання. Світлана Никанорівна створила по-своєму унікальний колектив, винятково дисциплінованих, прекрасно організованих людей, за що всьому колективу та її очільниці велика вдячність від усіх викладачів і студентів університету.

І. В. МАЛАФІЙК, завідувач кафедри загальної і соціальної педагогіки та управління освітою РДГУ, доктор педагогічних наук, професор, відмінник освіти України.

У нашому університеті наукова бібліотека по праву посідає одне з чільних місць. Вона має у своєму складі підрозділи, працівники яких допомагають студентам у підборі необхідної інформації при підготовці до засвоєння теоретичного матеріалу.

Кафедра екології та збалансованого природокористування вдячна колективу бібліотеки за доброзичливе ставлення, високий професіоналізм й допомогу в підготовці матеріалів до ліцензування та акредитації за спеціальностями «Екологія та охорона навколишнього середовища», «Радіоекологія», «Географія», за традиційне проведення «Дня кафедри» 21 листопада.

У бібліотеці здійснюється якісне обслуговування читачів, проведення методичних семінарів, систематичне поповнення

книжкового фонду та безліч інших функцій та технологічних процесів. А ще слід відзначити зразкову дисципліну всього колективу під керівництвом директора бібліотеки, доцента Грипич Світлани Никанорівни, яка є взірцем керівника, Жінки з великої літери.

Бажаємо Вам вдячних читачів, гідних науковців, високих досягнень, доброго здоров'я. Бережіть свої родини, любіть ближнього як нашу Україну.

Д. В. ЛИКО, завідувач кафедри екології та збалансованого природокористування, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Міжнародної академії наук та безпеки життєдіяльності та Української екологічної академії наук, заслужений працівник народної освіти України.

Загальновідомо, що становлення науковця, викладача вищого навчального закладу або школи неможливе без засвоєння знань, більшість із яких почерпнуто з книг та інших друкованих видань. Книга духовно збагачує, сприяє фаховому зростанню, задовольняє найвибагливіші наукові та культурні потреби, передає нагромаджені людством упродовж багатьох тисячоліть мудрість і знання. І важко уявити собі бібліотеку без книг та її працівників, які наполегливо працюють задля розвитку науки й культури, духовних і творчих можливостей всього українського народу.

Сучасна бібліотека – це справжній храм духовності, який дарує людям знання, єднає на добрі справи. Колектив кафедри економічної теорії РДГУ з особливою повагою і шанобою ставитися до працівників всіх підрозділів наукової бібліотеки університету. Всі роки існування кафедри ми відчували підтримку та зацікавленість у розбудові наукової і методичної бази

бібліотеки і, зокрема, формування фонду літературою гуманітарно-економічного спрямування. Традиційно на початку кожного навчального року кафедра проводить спільні засідання з працівниками читальних залів, абонементів, інформаційно-бібліографічного відділу та відділу комплектування та обліку фондів, наукової обробки документів. Ми відчуваємо постійну турботу директора бібліотеки – доцента Грипич Світлани Никанорівни та заступника Поліщук Світлани Миколаївни про формування фонду літературою економічного профілю, отримання періодичних видань тощо. Особлива подяка від викладачів та студентів працівникам читальних залів № 1 та № 3, які готують цікаві виставки нових видань.

Наукова бібліотека РДГУ крокує в ногу з часом. За допомогою її працівників студенти мають можливість користуватися електронними версіями навчально-методичних видань викладачів університету та інших навчальних закладів, бібліотек України та іншою Інтернет-інформацією. Враховуючи величезний обсяг інформації, працівники бібліотеки швидко розшукують саме те, що необхідно для конкретного читача. Неоціненну допомогу надають бібліотекарі студентам при написанні рефератів, курсових, дипломних та магістерських робіт. Колектив кафедри економічної теорії висловлює глибоку подяку науковій бібліотеці РДГУ, представникам однієї з найпрекрасніших професій, якій притаманні творчий неспокій, прагнення оволодіти новими знаннями, інформацією та вміло залучати до них своїх читачів. Ми переконані, що Ваша праця проросте добірними зернами людської мудрості, глибокої духовності і високого цивілізаційного розвитку.

З найкращими побажаннями міцного здоров'я, родинного щастя, натхнення та наснаги

А. В. ЗАГЛИНСЬКА, завідувач кафедри економічної теорії РДГУ, кандидат економічних наук, доцент, відмінник освіти України.

У всі часи бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету була, а сьогодні, як ніколи, є важливим науковим, навчально-методичним центром підготовки висококультурного творчого педагога, якому притаманні інноваційна діяльність, готовність ефективно здійснювати пошукову, науково-дослідну роботу, формувати креативне мислення, набувати професійно-особистісних якостей, професійних знань та вмінь.

Комплекс можливостей бібліотеки, спрямований на розвиток творчості, самовизначення, самовдосконалення студентів, формування в них професійної культури майбутнього вчителя. Неоціненна роль бібліотеки у підвищенні професійного рівня наукових, організаційних вмінь, знань викладачів, розвитку їх творчості, ініціативи; забезпеченні високого наукового рівня й професійної компетентності; ознайомленні викладачів з досягненнями вітчизняної та зарубіжної психолого-педагогічної науки, науково-пошукових досліджень педагогів, модифікації організації і змісту науково-методичної роботи, організації та проведенні навчально-виховної діяльності тощо. Вся діяльність бібліотеки спрямована на те, щоб кожен викладач став фахівцем-новатором, який у щоденній праці впроваджує новітні ідеї, технології, концепції, методи навчання й виховання.

Щосеместрово проводяться зустрічі працівників бібліотеки з викладачами кафедри, вивчаються потреби педагогічних кадрів щодо використання літератури у навчально-виховному процесі. Це дає можливість упроваджувати нові підходи до управління навчально-виховним процесом. Такий підхід діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету забезпечує створення цілісної системи підвищення науково-теоретичного і загальнокультурного рівня, психолого-педагогічної підготовки та удосконалення

професійної майстерності викладачів кафедри, формування в них готовності до самоосвіти, розробок навчальних програм, введення в навчальний процес нових дисциплін, пошуку оригінальних методик викладання та виховання. Вся система роботи нашої бібліотеки дає змогу викладачам творчо працювати, сприяє оновленню підготовки педагогічних кадрів до інноваційної діяльності, освоєнню педагогічних нововведень.

Колектив кафедри педагогіки початкової освіти дякує науковій бібліотеці на чолі із її директором Грипич Світланою Никанорівною за розуміння значущості наукових проблем, постійної методичної підтримки та супроводу на всіх етапах нашої спільної діяльності, створенні творчої атмосфери навчального та наукового середовища, її збагачення та співвідношення з особливостями творчого розвитку кожної особистості.

Т. Є. КОЛУПАЄВА, завідувач кафедри педагогіки
початкової освіти РДГУ, кандидат педагогічних наук,
професор.

Вища освіта в Україні – це справжня кузня молодих фахівців у різних галузях. Тому держава перед вищими навчальними закладами ставить завдання – виплекати національно свідомих, конкурентоздатних, професійно зорієнтованих працівників. Таке завдання стоїть і перед нашим університетом.

Пріоритетним напрямком будь-якого ВНЗ є наукова діяльність. Не є винятком і Рівненський державний гуманітарний університет. Безумовно, наукову роботу очолює науковий відділ, завідувачі кафедр, проте потужною підтримкою в реалізації завдань, поставлених Міністерством освіти і науки України, є злагоджена діяльність працівників бібліотеки. Саме таким високопрофесійним є колектив наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету, очо-

люваний Грипич Світланою Никанорівною. Фахівці цього університетського підрозділу не лише сприяють успішній роботі викладачів, а й систематизують та зберігають інтелектуальні здобутки РДГУ. Працівники наукової бібліотеки – часті гості в студентських аудиторіях, де вони здійснюють огляди нової літератури з фаху.

Стало доброю традицією запрошувати фахівців наукової бібліотеки до участі в науково-практичних конференціях різного рівня, де вони гідно представляють наукові напрацювання колективу РДГУ.

Важко сьогодні уявити успішну наукову діяльність викладача без наукової бібліотеки, працівники якої завжди привітно зустрічають й обслуговують і визначних професорів, і студентів-початківців.

Колектив кафедри методики викладання і культури української мови РДГУ щиро вдячний працівникам наукової бібліотеки нашого університету за багаторічну плідну співпрацю, за високий професіоналізм та інтелектуальний рівень, заданий науковцям закладу. Зичимо Вам, дорогі колеги, творчої наснаги й нездоланного бажання накопичувати, передаючи з покоління в покоління студентам й викладачам РДГУ, неоціненний скарб – знання, зафіксовані в підручниках, посібниках та інших наукових джерелах.

З повагою

Н. В. ШУЛЬЖУК, завідувач кафедри методики викладання і культури української мови РДГУ, кандидат філологічних наук, доцент.

Шановні працівники наукової бібліотеки
Рівненського державного гуманітарного університету!
Колектив кафедри іноземних мов щиро вітає Вас з нагоди

75-річчя від дня заснування нашої книжкової скарбниці. Від початку свого шляху наша бібліотека стала джерелом інформації та мудрості, взяла за взірєць високопрофесійне обслуговування читачів та виховання численних поколінь науковців та студентів на кращих зразках духовності та світової культури. Не одне покоління викладачів і студентів пишається її фондами і сучасними ресурсами. Бібліотека завжди була, є і буде осередком інформації, місцем, де можна дізнатися багато нового, раніше невідомого.

Сьогодні наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету – це інформаційно-консультативний, культурно-просвітницький, методичний центр, депозитарій краєзнавчих видань, осередок духовності. Велику роль у становленні книгозбірні відіграли її працівники – бібліотекарі, педагоги, науковці, які в різні роки працювали тут. У ретельно підібраному і сформованому не одним поколінням працівників фонді бібліотеки зберігаються справжні скарби громадської та наукової думки, пам'ятки культури. І зараз робота бібліотеки в усьому залежить від освіченості та професіоналізму її працівників – спеціалістів високої кваліфікації, які працюють за новим технологіями, впроваджують власні розробки, постійно вдосконалюють роботу бібліотеки. Вони багато зробили у галузі впровадження новітніх інформаційних технологій для удосконалення бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів: розроблено потужну комп'ютерну мережу, електронний архів, який надає доступ до інформації і на традиційних носіях, і в електронному вигляді. Колектив нашої книгозбірні добре відомий як творчий, ініціативний, працелюбний загал фахівців. Йому притаманні творчий неспокійний, високий професійний рівень, пошук нових неординарних ідей. Спираючись на славні традиції та зберігаючи надбання своїх попередників, збагачуючись світовим досвідом, хранителі людської мудрості наполегливо працюють задля подальшого

розвитку вітчизняної науки, освіти і культури, піднесення духовності, патріотизму наших студентів і викладачів та процвітання нашої держави.

Ми щиро вдячні Вам за подвижницьку працю, відданість бібліотечній справі, доброзичливість, взаєморозуміння, постійну готовність до співпраці. У цей ювілейний рік зичимо процвітання нашій бібліотеці, а її колективу – творчих успіхів, невичерпної енергії, нових професійних звершень, натхнення й наснаги у роботі. Нехай кожен день приносить почуття гордості за благородну й потрібну людям справу! Миру і злагоди, благополуччя Вам і Вашим сім'ям, шановні друзі!

З повагою, від імені колективу кафедри іноземних мов РДГУ,

А. В. МОРОЗ, завідувач кафедри іноземних мов РДГУ,
кандидат філологічних наук, доцент, відмінник освіти
України.

Кафедра теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики висловлює щиро подяку колективу наукової бібліотеки РДГУ за професіоналізм, креативність і натхненну працю щодо забезпечення навчання й науково-дослідної роботи студентів і професорсько-викладацького складу РДГУ.

Фонди бібліотеки, які без перебільшення можна назвати стратегічним ресурсом розвитку університету, є одними з найкращих та найповніших в регіоні. Як студент-початківець, так і лінгвіст-науковець знайдуть тут все необхідне для продуктивної роботи – класичні праці з філології, дбайливо збережені видання представників усіх періодів розвитку філологічної науки, ретельно підбрану навчальну літературу до всіх теоретичних дисциплін і спецкурсів, енциклопедії, різноманітну довідкову літературу, численні фахові періодичні видання й величезний фонд філологічних праць, які є результатом

роботи науковців нашого університету та представників регіону. Бібліотека не відстає і від сучасних технічних вимог у цій сфері. Окремо слід відзначити комфортні умови роботи у всіх підрозділах бібліотеки, що їх створюють доброзичливі й високопрофесійні працівники. Ми Вам щиро дякуємо!

Н. О. МИХАЛЬЧУК, завідувач кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики РДГУ, доктор психологічних наук, професор.

Бібліотека – обличчя вищого навчального закладу. Тут зростають мудрі та допитливі. Сьогодні навчання в університеті немислиме без належної інформаційної підтримки і саме тому бібліотека була, є і буде місцем звернення навчальних та наукових подвигів.

Такою є наукова бібліотека – навчальний, науковий та інформаційний підрозділ РДГУ, з яким постійно співпрацює увесь науково-педагогічний колектив кафедри романо-германської філології. Вважаємо за потрібне відзначити, що пріоритетним напрямом роботи бібліотеки РДГУ є підвищення якості обслуговування читачів засобами новітніх інформаційних технологій, удосконалення роботи в усіх напрямках, а саме – для успішного навчання та науково-дослідної роботи бібліотека володіє більш як півмільйонним книжковим фондом, функціонує повнотекстова база даних законодавчих та нормативно-правових документів комп’ютерної інформаційно-пошукової системи «Консультант», електронний каталог, є доступ для пошуку інформації в мережі Інтернет.

Хочемо наголосити, що завдяки компетентному керівництву директора – Грипич Світлані Никанорівні наукова бібліотека ефективно справляється з місією забезпечення інформа-

ційних і дослідницьких потреб студентів, викладачів, співробітників університету на принципах доступності, інформативності та комфортності. Та також висловити особливу подяку інформаційно-бібліографічному відділу за якісне довідкове та інформаційне обслуговування, за проведення занять з «Основ інформаційної культури» та використання при цьому різноманітних форм та методів роботи.

Л. А. СЕРЕДЮК, завідувач кафедри романо-германської філології РДГУ, кандидат педагогічних наук, доцент.

Щиросердечно вітаю колектив наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету із 75-річним ювілеєм! Ключові питання, що стоять перед бібліотекою, вирішує високопрофесійний і працездатний колектив під мудрим керівництвом Світлани Никанорівни Грипич, доцента, відмінника освіти України. Наукова бібліотека може пишатися своїми численними книжковими та електронними фондами, якими користуються студенти, професорсько-викладацький склад, аспіранти, співробітники університету. Наукова бібліотека РДГУ бере активну участь у науковому процесі та науково-дослідній роботі університету, репрезентує свій багаторічний досвід та здобутки на науково-практичних конференціях різних рівнів (міжнародних, всеукраїнських, регіональних).

З нагоди ювілею бажаю всьому колективу наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету найдорощого – світлої та радісної днини, молодечого запалу, міцності духу і наснаги для здійснення всього задуманого на довгі-довгі роки. Нехай доля дарує Вам лише радісні випробування, невичерпну енергію, впевнені

перспективи процвітання. Бажаю, щоб приємним теплом зігрівали Ваше серце насолода від задуманого та гордість від досягнутого, нових Вам професійних злетів та досягнень, мудрості і підтримки однодумців, добра і людської вдячності, міцного здоров'я, широкого життєвого шляху та плідної роботи на благо нашої держави.

З повагою,

О. В. БЕЗКОРОВАЙНА, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов РДГУ, доктор педагогічних наук, професор, відмінник освіти України.

Шановні працівники наукової бібліотеки РДГУ!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди 75-річчя від дня заснування бібліотеки. За роки свого становлення і розвитку вузівська бібліотека була і залишається важливою складовою в структурі РДГУ. Нині вона є тим ядром університету, навколо якого акумулюється навчальна, наукова робота і творчість. Професійна співпраця колективу наукової бібліотеки та професорсько-викладацького складу кафедри бібліотекознавства і бібліографії РДГУ також сприяє професійному розвитку працівників бібліотеки та ефективності системи підготовки бібліотечних спеціалістів.

Становлення та розвиток бібліотеки впродовж десятиліть відбувався завдяки професіоналізму, відповідальності, а головне – любові до своєї справи працівників бібліотеки – випускників спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавства і бібліографія», яких готували на кафедрі бібліотекознавства і бібліографії. Зокрема, у науковій бібліотеці РДГУ працює 44 наших випускники, з яких на керівних посадах:

Грипич (Романишина) Світлана Никанорівна – директор

бібліотеки, доцент, закінчила РДІК у 1982 році, відмінник освіти України, нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України;

Семенюк Галина Потапівна – заступник директора з наукової і методичної роботи, закінчила РДІК у 1986 році;

Пізюта (Карпюк) Віра Григорівна – зав. відділом комплектування та обліку фондів, закінчила РДІК у 1979 році;

Коломієць Ніна Борисівна – зав. відділом наукової обробки документів, закінчила РДІК у 1988 році;

Мельничук (Мазур) Галина Петрівна – зав. відділом читальних залів, закінчила РДІК у 1984 році;

Бондар Анна Петрівна – зав. відділом абонементів, закінчила РДІК у 1999 році;

Лешкевич (Карпінська) Галина Дмитрівна – зав. відділом (філії) бібліотеки, закінчила РДІК у 1984 році та інші. Серед бібліотекарів чимало творчих самобутніх фахівців, які є ініціаторами численних починань, чим примножують добру славу наукової бібліотеки РДГУ. Пройшовши славний історичний шлях, зберігаючи традиції та впроваджуючи інноваційні технології в бібліотечні процеси, наукова бібліотека виконує свою основну місію – сприяння вищому навчальному закладу у навчально-виховному процесі та науково-дослідній роботі. Бібліотека прагне йти в ногу з часом, розвиватися професійно, впроваджувати нові ідеї та замисли, відповідати високому призначенню університетської бібліотеки.

У рік славетного ювілею хочеться побажати науковій бібліотеці процвітання, впевненості у завтрашньому дні, а її колективу – щасливої долі, вічної молодості, життєвих сил і задоволення результатами праці.

З побажаннями подальших творчих здобутків,

В. М. ЖУК, завідувач кафедри бібліотекознавства
і бібліографії РДГУ, кандидат педагогічних наук, доцент.

... Я старих поглядів дотримуюсь... Електронні засоби – це добре, але коли маєш в руках книгу – то ніби розмовляєш з розумною людиною, з епохою, з подіями. Тому бібліотека для мене важливіша ніж всі ЗМІ та Інтернет. Цьому я навчаю і своїх студентів, хоч і віддаю належне технічним можливостям сучасного інформаційного простору.

Однією з бібліотек, що надає знання викладачам та студентам, є наукова бібліотека РДГУ, яка постійно співпрацює з кафедрою хореографії. Зокрема, щороку бібліотека проводить бібліографічні огляди літератури, організовує «Дні кафедр» та інші інформаційні і культурно-просвітницькі заходи.

Не буду виділяти особисто окремих співробітників бібліотеки РДГУ, скажу лише, що вони на «своїх» місцях, всі професіонали. Від імені викладачів, концертмейстерів, студентів та від себе особисто дякую за плідну роботу і бажаю подальших успіхів їм у роботі та в особистому житті.

З повагою

В. М. ГОДОВСЬКИЙ, завідувач кафедри хореографії РДГУ, кандидат педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, відмінник освіти України.

Для кожного з нас ювілей – дата хвилююча. А 75-річний ювілей, який відзначає в цьому році наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету, є, як кажуть поети, особливим ювілейним сплавом: тут вже немало історія колективу; відомі здобутки її працівників; досвід прожитих бібліотекою багатьох літ. Все це стане згустком ювілейного свята.

Історія наукової бібліотеки невіддільна від історії вищого

навчального закладу і розпочалася в 1940 році. Велика Вітчизняна війна перекреслила плани розвитку бібліотеки і зруйнувала практично весь книжковий фонд. Її відновлення розпочалося у 1944 році після звільнення м. Ровно від німецьких загарбників. На прохання бібліотеки багато вищих навчальних закладів надіслали в дарунок літературу з різних галузей знань: художню, навчальну, довідкову. На кінець 1945 року книжковий фонд бібліотеки вже нараховував 8700 примірників.

Упродовж наступних років бібліотека стала невід'ємною складовою навчально-виховного процесу та потужним науково-консультаційним центром РДГУ. На даний час книжковий фонд бібліотеки складає понад 500 тис. примірників книг, періодичних та електронних видань українською, російською та іншими іноземними мовами. Це дає змогу задовольнити всі запити студентів, аспірантів, науково-педагогічних працівників та інших категорій читачів щодо повного і якісного бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування. Як структурний підрозділ університету, бібліотека пройшла з ним великий і складний шлях, зробила важливий внесок у його розбудову.

Найбільший скарб бібліотеки – її працівники. Історію бібліотеки творили справжні фахівці своєї справи, які в складних умовах (на жаль, при невисокій заробітній платі) активно сприяли розвитку книгозбірні. Серед них: К. О. Кулій, Н. Г. Рубан, Ю. Я. Хабарова, Н. С. Іллюк, Л. Р. Філашкіна, М. П. Мельникович, Н. Й. Туревич, Т. С. Разгоняєва, Л. П. Пабат, Г. Є. Штифорук та інші.

Колектив бібліотеки, який нині очолює Світлана Никанорівна Грипич, продовжує славні традиції своїх попередників, впроваджуючи в науково-видавничу діяльність бібліотеки сучасні комп'ютерні технології та забезпечуючи високий рівень підготовки фахівців та науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації.

За 43 роки роботи в РДГУ мені не один раз доводилось знайомитися з бібліотеками різних університетів, у тому числі таких, як Московський, Ленінградський, Львівський, але я кожного разу з гордістю відзначав, що наукова бібліотека РДГУ ні в чому їм не поступається. Творчий вогонь, запалений її фундаторами, підтримується і оберігається їх учнями і послідовниками вже декількох поколінь.

Вітаю колектив наукової бібліотеки РДГУ зі славним ювілеєм – 75-річчям її заснування. Хай ювілейний рік наповнить Вас новими силами, надихає на нові здобутки та сповнить енергією в нелегкій праці підготовки і виховання молодих фахівців.

Бажаю Вам міцного здоров'я, родинного щастя, достатку, незламної сили волі, творчої наснаги та енергії для подолання перешкод у розбудові суверенної України. Саме такі мудрі, працьовиті, самовіддані люди потрібні нашій державі.

Щедрих Вам ужинок у всіх починаннях!

Нових прекрасних ювілеїв!

Многих і благих Вам літ!

З глибокою повагою і вдячністю,

А. О. СЯСЬКИЙ, проректор з наукової роботи РДГУ
(1999-2006 рр.), доктор технічних наук, професор,
відмінник освіти України.

З ПОВАГОЮ ТА ВДЯЧНІСТЮ

Шановні колеги! Дорогі друзі! Дозвольте привітати Вас зі славним ювілеєм!

Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету – свідок і творець історії нашого ВНЗ, оскільки її місце в культурному просторі навчального за-

кладу дуже важливе. Багато в роботі бібліотеки залежить від освіченості та професіоналізму працівників – спеціалістів високої кваліфікації. Саме їх повсякденна робота сприяє удосконаленню та розвитку діяльності всього університету. Писати спогади завжди легко, коли вони яскраві. Кожному із нас згадується зі студентських років не тільки аудиторії, друзі, суворі та не дуже викладачі, але, звичайно ж, бібліотека, де проводилося багато часу. У читальному залі завжди була особлива атмосфера тепла і затишку, тому він так і підманював своїми новинками або, навпаки, раритетними виданнями. Що вже казати про надзвичайно цікавих і талановитих співробітників, які завжди могли щось порекомендувати, підказати. З яким задоволенням ми читали книжку за книжкою, газету за газетою...

Скільки вдячних студентів, шанувальників літературного та навчального мистецтва пройшло через двері нашої бібліотеки за ці роки? Скільки пережили з дня заснування бібліотеки співробітники приємних, важких часів з їх нестабільністю грошей на утримання бібліотеки, на поповнення її фондів... Але завжди незмінними залишилися милі, привітні, доброзичливі обличчя жінок-бібліотекарів. Кожна з них – гідна особливої розповіді, але всіх їх поєднує відданість справі, якій вони служать. Наша бібліотека завжди відгукується на потреби часу всіх університетських кафедр, використовуючи не лише традиційні, але й новітні, комп'ютерні форми організації роботи.

Ваша праця, шановні колеги, націлена на те, щоб бібліотека відповідала вимогам ХХІ століття і щоб кожен читач міг знайти відповіді на питання, пов'язані з історією, філософією, мовою, літературою, наукою, культурою, минулим, сьогоденням та майбутнім.

Від усього серця зичимо міцного здоров'я, особистого щастя, творчого натхнення, миру та благополуччя, відчуття справжнього задоволення від своєї роботи та нових успіхів на

ниві просвітницького служіння людям, щедрих Вам ужиноків у невтомній праці, Божої опіки на добро!

З повагою

О. І. СТЕПАНОВА, кандидат філологічних наук,
доцент, відмінник освіти України.

МАЙСТРИ СВОЄЇ СПРАВИ АБО СЛОВО ПОДЯКИ

Наукова діяльність успішно функціонує за умови наявності наукової бібліотеки, вона є надійним підґрунтям для всебічного зростання як молодих, так і досвідчених науковців, досягнення високого рівня знань студентів, задоволення індивідуально-особистісних зацікавлень у літературі та інформації. І в цьому контексті наукова бібліотека РДГУ – наш великий і добрий друг.

Кожній людині хочеться доброго ставлення до себе, своїх проблем, прохань. І тут, у науковій бібліотеці РДГУ, ми відчуваємо це. Як показали численні відвідування 4-ох абонементів та 3-ох читальних залів, і студентам, і викладачам комфортно приходити та звертатися до працівників бібліотеки з будь-яких питань, бо там завжди панує повний порядок: доброзичлива загальна атмосфера, оперативність в обслуговуванні, ввічливе ставлення до всіх без винятку і найголовніше – бажання суттєво допомогти читачеві.

Звичайно, ми не бачимо всіх працівників бібліотеки, (а їх у штаті – 60), але відчуваємо їх присутність відразу. По-перше, створені ними чудові, різноманітні каталоги: генеральні абетковий та систематичний каталоги, абеткові та систематичні каталоги фондів структурних підрозділів бібліотеки, каталог книг на іноземних мовах (неадаптовані видання), каталог авторефератів дисертацій, які надходять до наукової бібліотеки

РДГУ. А яке розмаїття картотек! І генеральна систематична картотека статей, і картотека рідкісних видань наукової бібліотеки РДГУ, і тематичні картотеки (сценарії культурно-просвітницьких заходів), і жанрові картотеки (картотека віршів), і спеціальні картотеки (картотека наукових праць викладачів РДГУ), і картотека назв художніх творів, і картотека серійних видань, і картотека дипломних та магістерських робіт студентів РДГУ, картотека електронних носіїв інформації, і картотека навчальних програм (для вищих навчальних закладів та загальноосвітніх шкіл), і картотека навчально-методичних посібників (для вищих навчальних закладів), і картотека брошур, і краєзнавча картотека.

Дуже важливим для наукової роботи як викладачів, так і студентів є доступ до всіх державних офіційних документів із змінами та доповненнями. І тут на допомогу приходить університетська бібліотека, яка має повнотекстову базу даних законодавчих та нормативно-правових документів інформаційно-пошукової системи «Консультант».

Читачі бібліотеки користуються різноманітними електронними ресурсами. Так, завдяки вдало створеному рубрикатору ключових слів читачі можуть отримати довідки в електронному режимі за певним елементом опису, а сайт бібліотеки надає можливість ознайомитися з електронним каталогом і базами даних бібліотеки, переглянути віртуальні виставки та презентації з найрізноманітніших питань тощо.

Про те, що велика увага надається обслуговуванню користувачів, свідчить своєчасне і повне виконання їх запитів, поради бібліотекарів, що краще почитати та опрацювати. Звичайно, це свідчить про їх належну ерудицію, високий інтелектуальний рівень, відповідальність за доручену справу, якісно організовану працю колективу, про систематичну роботу над створенням максимальних умов для самостійної підготовки різноманітних навчальних завдань, наукових проектів тощо. Приємно вражає організація тематичних змістовних виставок:

різнобічні матеріали представлені зі знаннями тієї чи іншої теми; розгорнуті на потрібних сторінках матеріали акцентують на основному, приваблюють цікавою інформацією, наголошують на тому, що ще слід прочитати.

Заступник директора наукової бібліотеки РДГУ Семенюк Галина Потапівна – зразок працелюбності та компетентності – частий гість на лекційних заняттях педфахівців, особливо на вступних лекціях із таких навчальних дисциплін як «Основи культури та техніки мовлення», «Основи сценічного та екранного мистецтва». На наше запрошення допомогти презентувати літературу з певної навчальної дисципліни, провести своєрідний тематичний екскурс у світ книги вона відгукується із задоволенням. Викладачі та студенти захоплюються коментарем фахівця щодо літературних джерел, які демонструються на аудиторних виставках-переглядах: чітким та лаконічним, змістовним і цікавим. Виклад матеріалу, продемонстрована література проливають світло на коло проблем певної теми та її обсяг, допомагають зорієнтуватися у тому, як можна змістовно й цікаво підготуватися до практичних занять, самостійної роботи за актуальною проблематикою, націлюють студентів на всебічне вивчення зазначеної теми. Коментарі досвідченого бібліотекаря є дієвим засобом активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії.

Користувачі бібліотеки навіть і не підозрюють, який непростий шлях проходить книга, перш ніж потрапити до них у руки. Працівники різних структурних підрозділів під керівництвом досвідчених фахівців ретельно опрацьовують кожну книгу, кожне нове джерело.

Високопрофесійне обслуговування працівниками бібліотеки читачів, яке ми спостерігаємо впродовж багатьох років, – це вже традиція працьовитого колективу наукової бібліотеки РДГУ. Результатом такої роботи є щире бажання відвідувачів спілкуватися з фахівцями бібліотеки, творчо співпрацювати, частіше звертатися до книг, журналів, газет.

І за це варто подякувати всьому колективу наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету, який очолює доцент, директор Грипич Світлана Никанорівна та її заступники: Поліщук Світлана Миколаївна та Семенюк Галина Потапівна. Адже саме таке відповідальне та творче ставлення до своїх обов'язків – це стиль роботи керівництва. Наукова бібліотека – зразковий колектив: дисциплінований, компетентний і толерантний, відзначається високою культурою обслуговування. Одне слово, справжні професіонали.

Ми, викладачі, вдячні працівникам бібліотеки за ту роботу, якої нам не видно, але, яка забезпечує наше комфортне спілкування з літературою.

Висловлюємо щирі слова подяки, дорогі бібліотекарі, за Вашу добросовісну працю, яка в повній мірі сприяє оптимізації навчально-виховного процесу в університеті, науково-дослідній роботі.

З. О. ЗАХАРЧУК, кандидат педагогічних наук, доцент.

ДЖЕРЕЛО ЗНАНЬ

*«Люди перестають мислити,
коли перестають читати»
(Д. Дідро)*

Наукова бібліотека нашого університету є джерелом знань як для студентів, так і для викладачів. Тут є і новинки: газети, журнали, книги.

Мені пощастило нею користуватися з 1954 до 1958 року (у період навчання в інституті), а згодом з 1980 року і до нинішнього часу. Багато літератури наша сім'я купує в книжкових магазинах, проте це не може задовольнити, оскільки там

відсутня періодика. У магазинах такого багатства звичайно немає.

Працівники бібліотеки – ерудовані, ввічливі. Вони завжди привітні до читачів. Під час різноманітних конференцій вони влаштовують виставки літератури необхідної тематики, укладають рекомендовані списки. Коли ми запрошуємо працівників бібліотеки зробити огляд літератури перед студентами, вони це роблять ґрунтовно і кваліфіковано. Їм вдячні і студенти, і викладачі. Відповідально ставиться до своїх обов'язків директор бібліотеки доцент Грипич Світлана Никанорівна. Під її керівництвом робота кипить: всі працюють старанно, відповідно до своїх обов'язків. У відділі бібліографії працюють мої колишні учениці Марчук Н. В., Ковальчук Л. В. Наша наукова бібліотека – одна з найкращих вузівських бібліотек. Адже попри незначне асигнування тут знаходиш усе необхідне як для роботи, так і для душі.

Нині Інтернет захопив молодь. Тут знаходять відповіді на всі питання. Однак, тут немає рецензентів і разом з якісною інформацією у нього «заливають» кому що заманеться. Дуже часто це відверта брехня, помилкові навмисні судження, розраховані на людей, які некритично, «на віру» сприймають інформацію. Тому на даному етапі книга – найкращий друг і порадник. Справедливо говорить народна мудрість: «Не звання дає знання, а навпаки».

Б. П. БРИЧОК, кандидат педагогічних наук, професор,
відмінник освіти України.

Навчальну, наукову, методичну діяльність філологів – викладачів, аспірантів, студентів неможливо навіть уявити без книги, а відтак, без взаємодії з науковою бібліотекою, такою

солідною за віком і здобутками у розвитку, а водночас і завжди молодою за творчим запалом, постійним прагненням до нового. Функції нашої університетської бібліотеки набагато ширші, ніж закладено в етимології самого терміна – «сховище книг». Навіть, напрямки співпраці кафедри теорії літератури та славістики з бібліотекою про це яскраво свідчать: презентації нових надходжень літератури, ознайомлення студентів, зокрема першокурсників, з фондами читальних залів у галузі літературознавства, кваліфіковані консультації працівників інформаційно-бібліографічного відділу (особливо студентам під час написання курсових, дипломних робіт), обов'язковий бібліотечний супровід наукових семінарів і науково-практичних конференцій, що проводить кафедра, і багато іншого. Суттєво допомагає навчальній діяльності наявність на кафедрі «власного» бібліотечного фонду. Я особисто, як багаторічний користувач бібліотеки, вдячна її працівникам за підтримку моїх наукових і власне читацьких інтересів, презентації моїх науково-методичних напрацювань, зокрема підручників із психолінгвістики.

Звичайно, технічний прогрес іде вперед, багато хто переходить на електронні книги. Але я себе відношу до «традиціоналістів» – як приємно почитати «наживо» книгу, взяти на абонементі, піти до читального залу, переглянути фахову періодику... І це все – бібліотека!!

Л. М. ВОРОБІЙОВА, кандидат філологічних наук,
професор, відмінник освіти України.

Спогади давніших випускників (не хочу нікого образити), більшою мірою, пов'язані з читальним залом, бо тут ми не лише здобували знання, а й попри сувору дисципліну й постійний

аншлаг, умудрялися призначати зустрічі, мило бесідувати з подругами, спілкуватися з викладачами... А нинішнім працівникам бібліотеки я вдячна за роки співпраці на факультеті української філології: за суттєву допомогу в навчальному процесі, цікаві, пізнавальні «Дні кафедр», «Дні факультету», предметні тижні, допомогу в проведенні фахових заходів.

Зичу всім міцного здоров'я, злагоди, невичерпної жаги знань і постійного прагнення бути кращими.

О. О. КУЗЬМИЧ, кандидат філологічних наук, доцент,
відмінник освіти України.

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМЕНІ К. Ф. ШУЛЬЖУКА ПРО БІБЛІОТЕКУ РДГУ

Бібліотека – це справжній помічник для викладачів кафедри української мови. Маючи можливість порівняти з іншими книгозбірнями, можемо впевнено сказати: наші фонди – багаті й кваліфіковано укомплектовані. Викладачі можуть знайти чимало інформації для написання наукових статей, для поповнення лекційного матеріалу, а студенти – для поглибленого вивчення різних дисциплін і реалізації наукових досліджень.

Працівники бібліотеки часто влаштовують дуже цікаві тематичні виставки, які дають багато нової цінної інформації.

Наша бібліотека – це місце, де в голову приходять світлі думки й нові творчі ідеї. Цьому, безперечно, сприяє доброзичливе, привітне ставлення бібліотекарів усіх підрозділів.

Наснаги вам і натхнення, дорогі наші книголюби!

Т. М. ШКАРБАН, кандидат філологічних наук, доцент.

Перші слова Біблії, як всім відомо, – «Спочатку було Слово...». Слово в житті людини виконує надзвичайну – ТВОРЧУ роль. Завдяки слову було створено Богом Буття, завдяки Слову творить своє життя кожна людина і людство в цілому. Той, хто БЕРЕЖЕ слово, здійснює неоціненний вклад у скарбницю еволюції людського суспільства. Особливо відповідально і професійно працює із словесною пам'яттю людства наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету, яку очолює Грипич Світлана Никанорівна.

Колектив бібліотеки за довгі роки праці (а бібліотеці РДГУ вже – 75 років) виявив надзвичайно високий рівень професійної підготовки у плані систематизації, організації та наповнення бібліотечного фонду, роботи з кафедрами університету, співпраці із студентами. Слід зазначити, що колектив проводить значну просвітницьку роботу, підтримує різноманітні наукові конференції, організовуючи виставки літератури на зазначену тему конференції. Окремо потрібно підкреслити роботу бібліотеки РДГУ як засновника традиції видання друкованих матеріалів, де подані загальні характеристики та описи наукових доробків викладачів університету. Наукову бібліотеку РДГУ можна назвати одним із найбільш вагомих культурно-виховних осередків університету, і велика заслуга в цьому є не тільки керівника бібліотеки Світлани Никанорівни Грипич, але й Галини Потапівни Семенюк. Загалом, хочеться висловити найщирішу подяку всім працівникам бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету за якісну роботу, за уважне ставлення до відвідувачів та високий рівень професійних знань.

А. Л. МАТЧУК, кандидат філологічних наук, доцент

Рівень інформаційної культури сучасної людини можна визначити як усвідомлення своїх потреб у знанні, пошуках загальнодоступних джерел інформації, умінні користуватися цими джерелами, шукати й знаходити їх. Це спонукає не лише правильно оцінювати одержані відомості, використовувати їх відповідно до своїх потреб, а й передавати для колективного користування, створювати інформацію на якісно новому рівні. Бібліотека є основним центром збору інформації, покликаним зберігати і надавати користувачу найрізноманітнішу інформацію. Висновки дослідницької роботи, програми, підручники, методичні рекомендації, положення, кращі зразки вітчизняних та зарубіжних наукових надбань – контекст співпраці науково-педагогічних працівників з бібліотекою.

Наукова бібліотека РДГУ є потужним науковим підрозділом університету. Спроможність задовольнити потреби читачів засвідчується більш як півмільйонним книжковим фондом. До послуг користувачів – 3 читальні зали та 4 абонементи. Наявність мережі Інтернет підняли бібліотеку на новий якісний рівень, створено електронний каталог, функціонує повнотекстова нормативно-правова база даних. Бібліотека ніколи не буває порожньою: студенти та викладачі завжди знаходять потрібну їм інформацію. Тут працюють спеціалісти і майстри своєї професії, які багато енергії, вміння вкладають в свою працю.

Відзначаючи ювілей створення Рівненського державного гуманітарного університету та його бібліотеки, хотілося б, щоб у неї з'явилися меценати, які б допомогли розширити та поновити її базу. Ми повинні пам'ятати, що майбутнє країни визначається не розмірами території, а співвідношенням духовності, інтелектуальної могутності та творчим потенціалом нації, здатної творчо думати, прийма-

ти конструктивні рішення, які ведуть до прогресу. Бібліотека повинна виступити у фарватері цього процесу.

Р. Ю. МИХАЛЬЧУК, завідуючий аспірантури РДГУ,
кандидат історичних наук.

...15 років тому одного січневого дня я вперше переступила поріг наукової бібліотеки РДГУ, яка на кілька років стала для мене школою професійного зростання, школою життя, а її колектив – рідним до цього часу.

Мені пощастило – я прийшла працювати у довідково-бібліографічний відділ, в якому оброблялась і надавалась користувачам найактуальніша інформація з різних галузей знань. Працівники відділу могли підтримати фахову розмову з викладачами будь-яких дисциплін, адже ефективно відображення змісту періодичних видань в довідково-бібліографічному апараті бібліотеки потребувало опрацювання статей з ним методом *de visu*.

Мене, як молодого працівника, дуже захоплювала можливість бути в курсі найновіших тенденцій у педагогіці, психології, медицині та інших галузях, подобалося знаходити відповіді на іноді досить складні і несподівані запити користувачів.

Сам процес пошуку фактографічних чи бібліографічних відомостей нагадував детективний роман – маючи мінімальні відомості про потреби користувачів, потрібно було розшукати літературу чи встановити факт, події, трактування термінів. Ці знання і вміння зараз я стараюсь передати студентам, адже сьогодні ефективний пошук інформації є важливим елементом професійної підготовки інформаційних працівників.

З вдячністю згадую дружній колектив бібліотеки, в якому ніколи не забували про визначні дати в житті кожного працівника та розділяли турботи і проблеми. Бажаю науковій

бібліотеці і надалі підтримувати високий статус головного інформаційного центру університету, осередку інтелігентності, духовності і культури.

З повагою

Л. Ф. ТРАЧУК, кандидат історичних наук, доцент.

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В МОЄМУ ЖИТТІ

Бібліотека завжди відіграла та продовжує відігравати значну роль в моєму житті. Вона привертала мою увагу великою кількістю книг, до яких я звикла з самого дитинства. Книга для мене розкриває дивовижні таємниці життя та дає корисні поради у важку хвилину. Спілкування з книгою допомагає мені розвиватися та вдосконалюватися. Адже для того, щоб зрозуміти зміст, який автор прагне донести, треба читати вдумливо, уважно, підключати свій власний досвід, вміти аналізувати інформацію, узагальнювати прочитане та робити власні висновки. Любов до книги і привела мене у шкільні роки до бібліотеки. Спочатку це була дитяча та шкільна бібліотека, згодом – юнацька. Там були створені чудові умови для самостійного читання, організовувалися виставки на актуальні теми, проходили вечори з відомими людьми, та інші цікаві масові заходи. Все це і спонукало мене до вибору професії бібліотекаря.

Входження у бібліотечну професію розпочалося з навчання у Рівненському державному гуманітарному університеті, а трудова діяльність – з посади бібліографа у науковій бібліотеці РДГУ.

Познайомившись із працівниками наукової бібліотеки, я зробила для себе висновок, що це люди, захоплені своєю робо-

тою. Вони володіють критичним мисленням, добре розуміють сутність та особливості бібліотечної роботи з користувачем, наділені творчими здібностями. Адже, саме творчий підхід працівників до всіх без винятку форм і методів роботи в бібліотеці сприяє формуванню духовно-моральних цінностей у читачів. Бібліотекарі на перше місце ставлять користувача, як центральну постать, навколо якої концентрується вся увага. В умовах швидкого розвитку інформаційної індустрії працівники наукової бібліотеки РДГУ навчали користувачів культури споживання інформації, навичок її аналітичного добору, виступали консультантами, провідниками в морі книг. Я також брала в цьому участь, надавала консультації та проводила із студентами першого курсу бібліотечно-інформаційні заняття, мета яких – ознайомити молодь з бібліотекою, її книжковими фондами, сформуванню умінь користуватися довідково-бібліографічним апаратом бібліотеки.

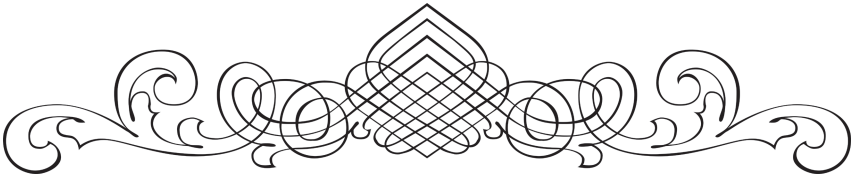
У науковій бібліотеці РДГУ стало традицією проведення практичних конференцій. Я виступала на конференціях «Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності» (з доповіддю «Довідково-пошуковий апарат бібліотек вищих навчальних закладів – важлива складова якісного інформаційного забезпечення навчального та наукового процесів», 28 серп. 2008 р.) та «Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи» (з доповіддю «Краєзнавчі каталоги і картотеки – важлива інформаційна складова довідково-пошукового апарату бібліотек вищих навчальних закладів», 28 серп. 2009 р.).

За сприяння керівництва наукової бібліотеки, я разом із Семенюк Галиною Потапівною брала участь у міжнародній науково-практичній конференції «Інформаційні ресурси бібліотек вищих навчальних закладів у системі забезпечення наукового та навчально-виховного процесів», що проводилася у Науково-технічній бібліотеці Донецького національного технічного університету. На конференції я ознайомила з

роботою бібліотек донецьких вищих навчальних закладів, досягненнями у сфері новітніх технологій та інформаційних ресурсів.

Отже, перші кроки своєї наукової діяльності я робила саме в науковій бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету, за підтримки дружнього колективу книгозбірні, у якому панувала творча і доброзичлива атмосфера.

Ю. А. ОСТАПЧУК, кандидат наук із соціальних комунікацій.

Розділ 8.

**Друковані видання
наукової бібліотеки РДГУ**

*Навчально-методичні
та інформаційно-бібліографічні видання*

2003

1. Грипич С. Н. Поезія для дітей : (до вивчення творчості Ліни Костенко) : навч.-метод. посіб./ С. Н. Грипич, А. Л. Матчук ; М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Каф. теорії л-ри та славістики. – Рівне : РДГУ, 2003. – 36 с.

2. Список навчальної літератури бібліотеки РДГУ для студентів спеціальності 6.050100 «Економічна кібернетика» / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Каф. економ. кібернетики ; уклад.: С. Н. Грипич, С. М. Поліщук, М. Ф. Денищук, О. С. Пляшко. – Рівне : РДГУ, 2003. – 34 с.

2005

3. Грипич С. Н. Поезія для дітей : (до вивчення творчості Олександра Олеся) : навч.-метод. посіб./ С. Н. Грипич, А. Л. Матчук ; М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Каф. теорії л-ри та славістики. – Рівне : РДГУ, 2005. – 90 с.

4. Грипич С. Н. Проза для дітей В. Винниченка : навч.-метод. посіб./ С. Н. Грипич, А. Л. Матчук ; М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Каф. теорії л-ри та славістики. – Рівне : РДГУ, 2005. – 118 с.

5. Студентське самоврядування як невід’ємна складова демократизації школи : метод. матеріали щодо проведення першої лекції в гуманіт. ун-ті / Бібліотека. – Рівне : РДГУ, 2005. – 32 с.

2008

6. Сайт-сторінка кафедри теорії і методики виховання у віртуальній бібліотеці Рівненського державного гуманітарного університету (за вимогами кредитно-модульної системи навчання) / авт.-упоряд. : Т. Д. Дем’янюк, С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – 6 с.

2010

7. Методичні рекомендації з впровадження ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис, бібліографічний опис. За-

гальні вимоги та правила складання» / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: Н. Б. Коломієць, М. Р. Супрунець, А. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2010. – 42 с.

8. Методичні рекомендації щодо структури, змісту й обсягів наукових та навчальних видань викладачів і студентів РДГУ / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; уклад.: Р. М. Постолювський, А. М. Воробйов, С. Н. Грипич та ін. – Рівне : РДГУ, 2010. – 11 с.

2011

9. Звідки життя повниться добром : життєвий шлях Руслана Михайловича Постолювського у спогадах, світлинах, коментарях та його наукова спадщина : до 60-річчя від дня народження / уклад.: С. Н. Грипич, В. М. Шеретюк. – Рівне : Вид. О. Зень, 2011. – 223 с.

2012

10. Робота кафедральних бібліотек : метод. рек. / уклад.: С. Н. Грипич, В. Г. Пізюта, Г. В. Рудич. – Рівне : РДГУ, 2012. – 51 с.

2013

11. Грипич С. Н. Українська мова : метод. рек. щодо викон. наук.-дослід. робіт / С. Н. Грипич, Н. В. Шульжук, Н. В. Мушириська. – Рівне, 2013. – 66 с.

2014

12. Електронні пошукові системи на допомогу самостійній роботі користувачів : практич. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. Б. Коломієць, Б. С. Печончик, І. А. Гаврилюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – 22 с.

Серія

«Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ»

2011

13. Кафедра загальної і соціальної педагогіки та акмеології : інформ.-метод. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, С. М. Поліщук,

Г. М. Тарасюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – 75 с. – (Серія «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ»).

14. Кафедра історії України : інформ.-метод. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, С. М. Поліщук, Г. М. Тарасюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – 97 с. – (Серія «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ»).

2012

15. Кафедра загальної психології та психодіагностики : інформ.-метод. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, С. М. Поліщук, Г. М. Тарасюк, Г. В. Рудич. – Рівне : РДГУ, 2012. – 113 с. – (Серія «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ»).

2013

16. Кафедра вікової і педагогічної психології : інформ.-метод. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, С. М. Поліщук, Г. В. Гунько ; за заг. ред. Р. В. Павелківа. – Рівне : РДГУ, 2013. – 119 с. – (Серія «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ»).

2014

17. Кафедра практичної психології та психотерапії : інформ.-метод. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, С. М. Поліщук, Г. М. Тарасюк, Г. В. Гунько. – Рівне : РДГУ, 2014. – 118 с. – (Серія «Інформаційно-методичне забезпечення навчальних дисциплін кафедр фондами наукової бібліотеки РДГУ»).

Публікації у наукових збірниках, періодичних та продовжуваних виданнях

1982

18. Рубан Н. Г. Димитрову присвячується : [про відкритий перегляд л-ри, присвяч. 100-річчю від дня народж. видатного діяча міжнар. комуніст. і робітн. руху Георгія Димитрова] / Н. Г. Рубан // Зміна. – 1982. – 15 черв.

19. Рубан Н. Г. До книжкових скарбів : [про заходи, які проводить б-ка Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського, присвяч. 60-річчю утворення СРСР] / Н. Г. Рубан // Зміна. – 1982. – 20 квіт.

1999

20. Максись А. В. Берегиня мудрості : [про б-ку РДГУ] / А. В. Максись // Педагогічна рада. – 1999. – № 15 (груд.). – С. 3–4.

21. Марчук Н. В. Бібліотека РДГУ : минуле і сучасне / Н. В. Марчук // Педагогічна рада. – 1999. – № 15 (груд.). – С. 1–2.

22. Семенюк Г. П. Бібліотека освітян: минуле і сучасне / Г. П. Семенюк // Історія бібліотечної справи Рівненщини : зб. ст. і тез доп. наук.-практ. конф. «Бібліотеки Рівненщини : історія і сучасність». – Рівне, 1999. – С. 47–49.

23. Семенюк Г. П. Для вас, читачі : [про б-ку РДГУ] / Г. П. Семенюк // Педагогічна рада. – 1999. – № 15 (груд.). – С. 2–3.

2003

24. Грипич С. Н. Бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету / С. Н. Грипич // Енциклопедія Сучасної України / НАН України. Наук. т-во ім. Шевченка. Координаційне бюро Енциклопедії Сучасної України НАН України ; ред. кол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, О. М. Романів та ін. – К., 2003. – Т. 2 : Б-Біо. – С. 705.

25. Грипич С. Н. Психолого-педагогічні умови морального виховання молодших школярів засобами дитячої літератури / С. Н. Грипич // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2003. – Вип. 26. – С. 106–109.

26. Семенюк Г. П. Дарунок бібліотеці : [від голови Рівнен. «Просвіти» І. Кузьмука університетській (РДГУ) бібліотеці] / Г. П. Семенюк // Вісті Рівненщини. – 2003. – 23 квіт. (№ 34-35). – С. 6.

2006

27. Годлевська О. А. Організація бібліотечного обслуговування користувачів бібліотеки РДГУ / О. А. Годлевська, В. М. Жук // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 20-22 квітня 2006 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2006. – С. 18–19.

2008

28. Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – 61 с.

29. Бондар А. П. Технології обслуговування читачів на абонементних бібліотеках РДГУ (сучасний стан і перспективи) / А. П. Бондар // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 51–54.

30. Грипич С. Н. Формування інформаційної культури студентів: (на прикладі діяльності наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту) / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Актуальні питання культурології : альм. наук. тов. «Афіна» каф. культурології Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., 15-16 листоп. 2007 р. – Рівне : РДГУ, 2008. – Вип. 6, т. 1 : Стан і перспективи розвитку духовної культури особистості в умовах розгортання глобалізаційних процесів. – С. 41–44.

31. Грипич С. Н. Стратегічні завдання університетської бібліотеки щодо забезпечення якості освіти у РДГУ / С. Н. Грипич // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і

бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 3–20.

32. Коломієць Н. Б. Каталогізація в умовах застосування комп'ютерних технологій : проблеми і перспективи / Н. Б. Коломієць // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 29–33.

33. Лешкевич Г. Д. Використання фондів філії наукової бібліотеки РДГУ / Г. Д. Лешкевич // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 55–60.

34. Марчук Н. В. Електронні інформаційні технології наукової бібліотеки РДГУ : досвід роботи / Н. В. Марчук // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 33–37.

35. Мельничук Г. П. Діяльність читальних залів наукової бібліотеки РДГУ на допомогу самостійній роботі студентів / Г. П. Мельничук // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 47–61.

36. Поліщук С. М. Формування якісної ресурсної бази для інформаційного забезпечення освіти (документи і електронні фонди) / С. М. Поліщук // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ.

конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 20–24.

37. Семенюк Г. П. Електронна бібліотека в структурі традиційної бібліотеки РДГУ : перспективи розвитку / Г. П. Семенюк // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 38–42.

2009

38. Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – 98 с.

39. Грипич С. Н. Бібліотека ВНЗ в умовах реалізації Бонської декларації (за результатами соціологічного маркетингового дослідження) / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. «Культура XXI століття : стан, проблеми, перспективи», 12-13 листоп. 2008 р. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 7, т. 1. – С. 139–141.

40. Грипич С. Н. Віртуальна культура як складова духовної культури / С. Н. Грипич, О. В. Граб // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 15, т. 2. – С. 125–132.

41. Грипич С. Н. Вплив сучасної інформаційної культури на функціонування «віртуальної» культури / С. Н. Грипич, О. В. Граб // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 15, т. 2. – С. 166–173.

42. Грипич С. Н. Інформаційно-освітня діяльність наукової бібліотеки РДГУ у процесі підготовки фахівців культурологічної сфери / С. Н. Грипич, О. В. Граб // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 8, т. 1. – С. 49–53.

43. Грипич С. Н. Культурно-мистецьке життя Галичини кінця ХІХ-першої третини ХХ століття (джерелознавчий аспект) / С. Н. Грипич, О. В. Граб // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 15. – С. 231–237.

44. Грипич С. Н. Моральне виховання молодших школярів і дитяча література : (психол.-пед. погляд на проблему) / С. Н. Грипич // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2009. – Вип. 42. – С. 156–160.

45. Грипич С. Н. Наукова бібліотека РДГУ в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи / С. Н. Грипич // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи : зб. матеріалів ІІІ-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 3–20.

46. Зінчук С. М. Книга і читання як засоби навчально-освітньої діяльності студентів Рівненського державного гуманітарного університету / С. М. Зінчук // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів ІІІ-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 82–86.

47. Ковальчук Л. В. Інформаційне обслуговування – важлива складова діяльності бібліотеки ВНЗ / Л. В. Ковальчук //

Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 37–43.

48. Коломієць Н. Б. Організація і технологія ретроспективної конверсії карткових каталогів в електронні / Н. Б. Коломієць // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 33–36.

49. Пізюта В. Г. Специфіка обліку та збереження фондів бібліотеки ВНЗ: досвід, проблеми: (з досвіду наукової бібліотеки РДГУ) / В. Г. Пізюта // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 29–32.

50. Поліщук С. М. Концепція комплектування фондів бібліотеки ВНЗ у світлі вимог сучасної вищої школи / С. М. Поліщук // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 21–28.

51. Семенюк Г. П. Науково-методичне забезпечення як один із чинників удосконалення діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / Г. П. Семенюк // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах

реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 71–77.

2010

52. Буравкова Л. М. Видавнича діяльність наукової бібліотеки РДГУ на допомогу інформаційному забезпеченню освітнього та наукового процесів / Л. М. Буравкова // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, А. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 42–48.

53. Грипич С. Н. Бібліографія культури України доби незалежності як основа підготовки фахівців-культурологів (на прикладі фондів наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету) / С. Н. Грипич, О. В. Граб // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 20. – С. 63–68.

54. Грипич С. Н. Вітчизняна та всесвітня історія як об'єкт наукового дослідження, представлений у фондах наукової бібліотеки РДГУ / С. Н. Грипич // Історичний журнал. – 2010. – № 1-2-3. – С. 303–309.

55. Грипич С. Н. Глобалізація як фактор розвитку інформаційної та «віртуальної» культури / С. Н. Грипич // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 7. – С. 37–40.

56. Грипич С. Н. Дитяча література як засіб морального виховання та формування духовної культури дітей / С. Н. Грипич // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. –

Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 10, т. 1. – С. 133–136.

57. Грипич С. Н. Електронна бібліотека в структурі традиційної бібліотеки ВНЗ : (на прикладі діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету) / С. Н. Грипич // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 24-26 лют. 2010 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 27–30.

58. Грипич С. Н. «Крізь призму часу» (зібрання рідкісних і цінних видань у фондах наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету) / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника : історія і сучасність : доп. та повідомл. Міжнар. наук. конф., 28-30 жовт. 2010 р. – Л., 2010. – С. 164–167.

59. Грипич С. Н. Культурно-мистецьке життя Галичини другої половини ХХ – початку ХХІ століття (джерелознавчий аспект) / С. Н. Грипич, О. В. Граб // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 19. – С. 293–297.

60. Грипич С. Н. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету в історичному аспекті / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» каф. культурології Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2010. – Вип. 9. – С. 58–62.

61. Грипич С. Н. Проблематика досліджень вітчизняної та всесвітньої історії на сторінках фахової періодики, представленої у фондах наукової бібліотеки РДГУ : (рец. на періодичне фахове видання «Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2000-2010») / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 19. – С. 3–6.

62. Грипич С. Н. Проблематика творів Марка Твена у контексті американської літератури доби реалізму / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми сучасної філології. Іноземні мови : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2010. – Вип. 1. – С. 138–140.

63. Грипич С. Н. Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесів / С. Н. Грипич // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 3–19.

64. Лешкевич Г. Д. Використання маркетингових технологій як чинник успішного розвитку університетської бібліотеки / Г. Д. Лешкевич // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 65–69.

65. Мельничук Г. П. Інформаційна культура користувачів – важлива складова формування майбутніх фахівців у РДГУ (за матеріалами соціологічного дослідження) / Г. П. Мельничук, К. М. Боровець // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр.,

Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 70–74.

66. Поліщук С. М. Професійне вдосконалення бібліотечних спеціалістів – важлива складова успішної діяльності бібліотек ВНЗ / С. М. Поліщук // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 79–85.

67. Семенюк Г. П. Web-сайт наукової бібліотеки РДГУ як складник інформаційного забезпечення навчального і наукового процесу / Г. П. Семенюк // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 24-26 лютого 2010 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 21–24.

68. Семенюк Г. П. Наукова діяльність наукової бібліотеки РДГУ : традиційні напрямки та сучасні пріоритети / Г. П. Семенюк // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 74–78.

69. Сем'як С. П. Відділи обслуговування бібліотеки вищого навчального закладу в ракурсі парадигми освіти / С. П. Сем'як, Г. Р. Глущик // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен.

держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 61–64.

70. Супрунець М. Р. Корпоративна каталогізація як джерело формування єдиного інформаційного простору / М. Р. Супрунець // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 35–42.

71. Сучасна бібліотека вищого начального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – 95 с.

72. Тарасюк Г. М. Інформаційні потреби як основний чинник формування фондів університетської бібліотеки / Г. М. Тарасюк // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 19–26.

73. Шиховцова І. Б. Підвищення якості інформаційного сервісу наукової бібліотеки РДГУ / І. Б. Шиховцова // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформацій-

ного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, А. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 27–32.

2011

74. Буравкова Л. М. Науково-видавнича діяльність на допомогу розкриттю інформаційного ресурсу наукової бібліотеки РДГУ / Л. М. Буравкова // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 33–42.

75. «В науку вкладено життя» (Літописи РДГУ) / [наук. б-ка РДГУ] // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 11. – С. 11.

76. Гаврилюк І. А. Web-технології як засіб розширення інформаційного потенціалу наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / І. А. Гаврилюк // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 94–98.

77. Грипич С. Н. Етнокультура, традиції та звичаї українців Волині як об'єкт наукових досліджень доби незалежності : 1991-2010 рр. / С. Н. Грипич, О. В. Білявцева // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – К. : Міленіум, 2011. – № 1. – С. 158–159.

78. Грипич С. Н. З ним працюється добре і світло... / С. Н. Грипич // Звідки життя повниться добром : життєвий шлях Руслана Михайловича Постолювського у спогадах, світлинах,

коментарях та його наукова спадщина : до 60-річчя від дня народження / уклад.: С. Н. Грипич, В. М. Шеретюк. – Рівне : Вид. О. Зень, 2011. – С. 52–53.

79. Грипич С. Н. Книга як основа розвитку духовної та інтелектуальної культури людини / С. Н. Грипич // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 9. – С. 47–50.

80. Грипич С. Н. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: основні аспекти діяльності / С. Н. Грипич // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 10 березня 2011 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 23–26.

81. Грипич С. Н. Підготовка фахівців спеціальності «Культурологія» на базі наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / С. Н. Грипич, О. В. Білявцева // Вища школа. – 2011. – № 9. – С. 101–107.

82. Грипич С. Н. Постаць Ярослава Мудрого у контексті бібліотечної справи та книжкової культури України / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2011. – Вип. 21 : На пошану професора, ректора Руслана Постолювського. – С. 561–569.

83. Грипич С. Н. Роль бібліотек ВНЗ в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти / С. Н. Грипич // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 3–22.

84. Грипич С. Н. Співпраця Малої академії наук України (Рівненська філія) із науковою бібліотекою РДГУ під час проведення першої Всеукраїнської літньої школи мистецтвознавства / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми вітчизняної та

всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2011. – Вип. 22 : Присвячений 450-річчю Пересопницького Євангелія. – С. 311–312.

85. Ковальчук Л. В. Інформаційні центри наукової бібліотеки РДГУ : користувачі, ресурси, послуги / Л. В. Ковальчук // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 23–32.

86. Коломієць Н. Б. Електронний та традиційний каталоги бібліотеки ВНЗ : питання взаємодії в умовах інформаційного суспільства / Н. Б. Коломієць, Б. С. Печончик // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 99–104.

87. Лешкевич Г. Д. Особливості використання документних ресурсів у науковому та навчально-виховному процесі РДГУ / Г. Д. Лешкевич // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 110–114.

88. Мельничук Г. П. Культурно-просвітницька робота наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету як складова освітньо-виховного процесу / Г. П. Мельничук // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліо-

текозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 115–121.

89. Пізюта В. Г. Фонд рідкісних і цінних видань як об'єкт книгознавчих досліджень / В. Г. Пізюта // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 104–109.

90. Поліщук С. М. Особливості бібліотечного менеджменту в бібліотеках ВНЗ та професійний імідж бібліотечного працівника як складова іміджу бібліотеки / С. М. Поліщук // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 88–93.

91. Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – 131 с.

92. Семенюк Г. П. Наукова та науково-методична діяльність бібліотек ВНЗ в умовах модернізації освіти України / Г. П. Семенюк // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 43–49.

93. Цимбалюк І. А. Бібліотеки ВНЗ України і зарубіжжя: спільність і своєрідність / І. А. Цимбалюк // Роль бібліотек

вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р./ Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр. ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 122–127.

2012

94. Гаврилюк І. А. Роль web-сайту в інформаційному супроводі університетської освіти і науки / І. А. Гаврилюк, О. О. Себестьянович // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р./ М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 57–62.

95. Грипич С. Н. Зміст, форми та методи навчання і виховання як об'єкт наукового дослідження : (на матеріалах фондів наук. б-ки РДГУ) : рец. на період. фах. вид. «Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» / С. Н. Грипич // Вища школа. – 2012. – № 2. – С. 119–124.

96. Грипич С. Н. Значення художньої літератури в розвитку особистої культури дитини / С. Н. Грипич // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2012. – Вип. 3 (46). – С. 82–86.

97. Грипич С. Н. Інформатизація сучасного суспільства : стан, проблеми, перспективи / С. Н. Грипич // Філософія. Педагогіка. Суспільство : зб. наук. пр. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне, 2012. – Вип. 2. – С. 286–297.

98. Грипич С. Н. Книжкова культура як складова сучасної духовної культури / С. Н. Грипич // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 1. – С. 44–47.

99. Грипич С. Н. Наукова бібліотека / С. Н. Грипич // Рівненський державний гуманітарний університет : історія та розвиток (1940 – 2010 рр.) / О. П. Прищеп, В. А. Добровичинська,

В. М. Шеретюк та ін. ; за ред. Р. М. Постолювського. – Рівне : Волин. обереди, 2012. – С. 300–310.

100. Грипич С. Н. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку / С. Н. Грипич // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 3–29.

101. Грипич С. Н. Наукова діяльність бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в умовах модернізації освіти України / С. Н. Грипич // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21-22 лютого 2012 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 26–30.

102. Грипич С. Н. Роль дитячої художньої літератури у формуванні особистості та мовного розвитку дитини / С. Н. Грипич // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2012. – Вип. 5 (48). – С. 136–139.

103. Грипич С. Н. Роль словників у формуванні мовленнєвої культури / С. Н. Грипич // Теоретико-практичні аспекти сучасних лінгвістичних та лінгводидактичних парадигм : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. – Рівне : Острого : Нац. ун-т «Острозька акад.», 2012. – С. 200–202.

104. Грипич С. Н. Таємниці бібліотеки Ярослава Мудрого : історичний аспект / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2012. – Вип. 23. – С. 505–512.

105. Іванчук О. В. Використання електронних технологій наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету для задоволення інформаційних потреб суб'єктів

навчального і наукового процесу / О. В. Іванчук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 51–56.

106. Коломієць Н. Б. Електронний та традиційний каталоги бібліотеки ВНЗ : питання взаємодії в умовах інформаційного суспільства / Н. Б. Коломієць, Б. С. Печончик // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21-22 лютого 2012 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 39–42.

107. Купрунець В. П. Паспортизація книжкових колекцій та зібрань рідкісних і цінних видань як фактор збереження та інформаційного розкриття фондів наукової бібліотеки РДГУ / В. П. Купрунець // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 42–46.

108. Кучерук І. М. Фонд періодичних видань наукової бібліотеки РДГУ як невід’ємна складова задоволення інформаційних потреб користувачів / І. М. Кучерук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 36–42.

109. Марчук Н. В. Інформаційна діяльність наукової бібліотеки РДГУ на допомогу самостійній роботі студентів / Н. В. Марчук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і

науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 46–51.

110. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – 69 с.

111. Поліщук С. М. Книгозабезпеченість як засіб формування освітніх ресурсів навчального процесу РДГУ / С. М. Поліщук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 29–36.

112. Поліщук С. М. Особливості бібліотечного менеджменту в бібліотеках ВНЗ та професійний імідж бібліотечного працівника як складова іміджу бібліотеки / С. М. Поліщук // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21-22 лютого 2012 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 34–39.

113. Семенюк Г. П. Виставкова та рекламно-іміджева діяльність як засіб розкриття інформаційного потенціалу наукової бібліотеки РДГУ / Г. П. Семенюк // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI-ї наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 62–67.

114. Семенюк Г. П. Науково – методичне забезпечення як один із чинників удосконалення діяльності бібліотек ВНЗ (з досвіду роботи наукової бібліотеки РДГУ) / Г. П. Семенюк // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21-22 лютого 2012 р. : секція

«Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2012. – С. 30–34.

115. Шевчук Н. В. Пути совершенствования доступа к электронному каталогу библиотеки высшего учебного заведения : (на примере научной библиотеки Ровенского государственного гуманитарного университета) / Н. В. Шевчук // Материалы 60-й научной конференции аспирантов и студентов / М-во культуры Рос. Федерации, Федеральное гос. бюджетное образовательное учреждение высш. проф. образования, «Санкт-Петербург. гос. ун-т культуры и искусств» ; [редкол. : Т. В. Захарчук, Ю. В. Бабушкина]. – СПб. : Изд-во СПбГУКИ, 2012. – С. 131–133.

2013

116. Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., Наук. б-ка РДГУ, 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – 73 с.

117. Гзило С. І. Роль і місце електронних видань у інформаційному забезпеченні користувачів / С. І. Гзило // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 46–54.

118. Грипич С. Н. Книга як мистецтво та книги про мистецтво / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2013. – Вип. 24. – С. 258–260.

119. Грипич С. Н. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : від минулого до сьогодення / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен.

держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : РДГУ, 2013. – Вип. 24. – С. 264–270.

120. Грипич С. Н. Проблеми художньо-естетичного виховання молодших школярів у наукових працях доби незалежності України : (на матеріалах фондів наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту) / С. Н. Грипич // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 12. – С. 44–45.

121. Грипич С. Н. Сучасна література як фактор розвитку інтелектуальної культури : (на матеріалах фондів наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту) / С. Н. Грипич // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – Острог : Нац. ун-т «Острозька акад.», 2013. – Вип. 40. – С. 277–280.

122. Кузнецова А. А. Книгообмін та дарунки як джерело поповнення фондів / А. А. Кузнецова // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 35–46.

123. Купрунець В. П. Паспортизація книжкових колекцій та зібрань рідкісних і цінних видань як фактор збереження та інформаційного розкриття фондів наукової бібліотеки РДГУ / В. П. Купрунець // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21 лютого 2013 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 41–45.

124. Лещук Н. М. Краєзнавчі фонди бібліотеки ВНЗ: аспекти їх формування та популяризації / Н. М. Лещук // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 29–35.

125. Марчук Н. В. Інформаційна діяльність наукової бібліотеки РДГУ на допомогу самостійній роботі студентів / Н. В. Марчук // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21 лютого 2013 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 37–41.

126. Пізюта В. Г. Управління фондами: наукове підґрунтя, критерії ефективності, практичні аспекти / В. Г. Пізюта // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 3–18.

127. Радюк Г. П. Традиційні напрями та сучасні пріоритети формування фонду наукової літератури та його використання / Г. П. Радюк // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 18–24.

128. Рудич Г. В. Картотека книгозабезпеченості (традиційний та електронний варіант) на допомогу навчальному процесу у ВНЗ / Г. В. Рудич // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 55–62.

129. Семенюк Г. П. Спеціальний фонд наукових праць викладачів РДГУ – складова частина у формуванні науково-освітнього середовища вищого навчального закладу / Г. П. Семенюк // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. мате-

ріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 25–28.

130. Смірнова І. Г. Інформаційні та бібліографічні видання в системі навчальних та наукових комунікацій університету / І. Г. Смірнова // Бібліотечні фонди як інформаційний ресурс у контексті сучасних тенденцій та перспектив розвитку : зб. матеріалів VII-ї наук.-практ. конф., 29 серп. 2013 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – С. 63–70.

2014

131. Бондар А. П. Особливості обслуговування користувачів наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в інформаційному забезпеченні навчального та науково-дослідного процесів / А. П. Бондар // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 70–73.

132. Гаврилюк І. А. Віртуальне обслуговування користувачів у сфері бібліотечного сервісу університетської бібліотеки / І. А. Гаврилюк // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 56–60.

133. Грипич С. Н. Інформаційна підтримка наукового та навчального процесу: головні напрями (з досвіду роботи наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету) / С. Н. Грипич // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 16 березня

2014 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 12–17.

134. Грипич С. Н. Історичне краєзнавство як основа сучасної історичної освіти : (на прикладі історичного факультету Рівненського державного гуманітарного університету) / С. Н. Грипич // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту. – Рівне : Вид. О. Зень, 2014. – Вип. 25. – С. 189–191.

135. Грипич С. Н. Наукова бібліотека в інформаційному просторі Рівненського державного гуманітарного університету / С. Н. Грипич // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 3–27.

136. Грипич С. Н. Художньо-естетичне виховання молодших школярів засобами хореографії як об'єкт наукових досліджень 1950-1990 років : (за матеріалами фонду наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту) / С. Н. Грипич // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 4. – С. 46–48.

137. Ковальчук Л. В. Електронні інформаційні ресурси наукової бібліотеки у системі забезпечення наукового та навчально-виховного процесів Рівненського державного гуманітарного університету / Л. В. Ковальчук // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 42–49.

138. Коломієць Н. Б. Довідково-пошуковий апарат в бібліотечно-інформаційній діяльності наукової бібліотеки: формування та використання / Н. Б. Коломієць // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського держав-

ного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 37–41.

139. Кушка Л. С. Корпоративні бібліотечні проекти : стратегія розвитку / Л. С. Кушка // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 49–56.

140. Лешкевич Г. Д. Моніторинг використання інформаційних ресурсів та послуг наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету для задоволення інформаційних потреб користувачів (за результатами соціологічних досліджень) / Г. Д. Лешкевич // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 65–69.

141. Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – 80 с.

142. Поліщук С. М. Інформаційні потреби користувачів як фактор формування документних та електронних фондів наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / С. М. Поліщук // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ.

гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 28–36.

143. Семенюк Г. П. Наукові дослідження – пріоритет діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / Г. П. Семенюк // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 60–65.

144. Тихончук А. Ю. Культурно-просвітницька діяльність як складова інформаційного сервісу наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / А. Ю. Тихончук // Наукова бібліотека в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державного гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – С. 74–78.

2015

145. Бондар А. П. Становлення та розвиток абонементів в структурі наукової бібліотеки РДГУ з погляду 75-ліття / А. П. Бондар // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів IX-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 44–51.

146. Ковальчук Л. В. Інформаційно-бібліографічна діяльність на допомогу навчальному та науковому процесу (історія розвитку) / Л. В. Ковальчук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів IX-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України,

Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 32–43.

147. Коломієць Н. Б. Історичні віхи та сьогодення: відділ наукової обробки документів / Н. Б. Коломієць // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів ІХ-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 25–31.

148. Кучерук І. М. Читальні зали наукової бібліотеки РДГУ (крізь призму історії) / І. М. Кучерук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів ІХ-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 52–59.

149. Лешкевич Г. Д. Діяльність філії в системі обслуговування користувачів наукової бібліотеки РДГУ: історія і сьогодення / Г. Д. Лешкевич // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів ІХ-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 60–65.

150. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів ІХ-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – 67 с.

151. Пізюта В. Г. Формування фондів наукової бібліотеки РДГУ: історичні аспекти / В. Г. Пізюта // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів ІХ-ї

наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 16–24.

152. Семенюк Г. П. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : віхи історії (до 75-річчя заснування) / Г. П. Семенюк // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету : історія і сьогодення (до 75-річчя заснування) : зб. матеріалів ІХ-ї наук.-практ. конф., 27 серп. 2015 р. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – С. 3–15.

**Бібліографічні посібники,
видані науковою бібліотекою РДГУ**

Універсальні бібліографічні покажчики

1966

153. Бібліографія друкованих праць викладачів інституту : покажч. л-ри / підгот. З. М. Безюк // Ровенський державний педагогічний інститут. (1940-1965) / упоряд.: П. В. Йова, П. Я. Лещенко. – Л. : Вид-во «Каменяр», 1966. – С. 110–171.

2006

154. Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету : («Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» 1996-2000 рр.) : бібліогр. покажч. Ч. I / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: Н. В. Марчук, Ю. Ю. Андрійчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 60 с.

155. Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету : («Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» 2000-2002 рр.) : бібліогр. покажч. Ч. II / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: Н. В. Марчук, Ю. Ю. Андрійчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 76 с.

156. Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету : («Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» 2002-2005 рр.) : бібліогр. покажч. Ч. III / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: Н. В. Марчук, Ю. Ю. Андрійчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 100 с.

2007

157. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2005 рік : бібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: Н. В. Марчук, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 168 с.

2008

158. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2006 рік : бібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: Н. В. Марчук, І. Б. Шиховцова,

М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2008. – 236 с.

2009

159. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2007 рік : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук, І. Б. Шиховцова, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2009. – 240 с.

2011

160. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2008 рік : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – 280 с.

2012

161. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2009 рік : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2012. – 257 с.

162. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2010 рік : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2012. – 254 с.

2013

163. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2011 рік : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Шевчук. – Рівне : РДГУ, 2013. – 252 с.

2014

164. Друковані праці Рівненського державного гуманітарного університету за 2012 рік : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – 341 с.

165. Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету. Друковані праці : бібліогр. покажч. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, Л. В. Ковальчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – 104 с.

2015

166. Наукові праці Рівненського державного гуманітарного університету : («Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти» 2005-2008 рр.) : бібліогр. покажч. Ч. IV / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2015. – 96 с.

Біобібліографічні посібники

Серія «Науковий літопис»

167. РДГУ в персоналіях : біобібліогр. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2010. – 383 с. – (Наук. літопис ; т. 1).

168. РДГУ в персоналіях [Електронний ресурс] : біобібліогр. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2010. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – (Наук. літопис ; т. 1).

169. РДГУ в персоналіях : біобібліогр. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, Л. В. Ковальчук, Н. В. Марчук, О. В. Іванчук, Л. С. Кушка, С. М. Поліщук [та ін.] ; за заг. ред. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2015. – 371 с. – (Наук. літопис ; т. 2).

170. РДГУ в персоналіях [Електронний ресурс] : біобібліогр. посіб. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, Л. В. Ковальчук, Н. В. Марчук, О. В. Іванчук, Л. С. Кушка, С. М. Поліщук [та ін.] ; за заг. ред. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2015. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – (Наук. літопис ; т. 2).

Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»

2006

171. Воробйов Анатолій Миколайович : біобібліогр. покажч. / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 36 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

172. Павелків Роман Володимирович : біобібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 44 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

173. Сяський Андрій Олексійович : біобібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 40 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

2007

174. Колупаєв Борис Сергійович : біобібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; вступ. ст. М. А. Бордюк ; уклад. : М. П. Мельникович, Н. В. Марчук, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 132 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

175. Лико Дарія Василівна : біобібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2007. – 100 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

176. Мосієвич Олександр Степанович : біобібліогр. покажч. / за ред. С. Н. Грипич ; уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук, А. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 65 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

2009

177. Дем'янюк Тамара Дмитрівна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, Н. М. Гуменюк ; вступ. ст. І. Д. Бех. – Рівне : РДГУ, 2009. – 124 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

178. Поніманська Тамара Іллівна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, А. М. Буравкова ; вступ. ст. І. Д. Бех. – Рівне : РДГУ, 2009. – 110 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

2010

179. Малафіїк Іван Васильович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, О. В. Іванчук. – Рівне :

РДГУ, 2010. – 72 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

180. Павелків Роман Володимирович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2010. – 107 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

181. Постолювський Руслан Михайлович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, Н. В. Марчук та ін. – Рівне : РДГУ, 2010. – 92 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

182. Шульжук Каленик Федорович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2010. – 79 с. – (Серія «Академіки, доктори наук та професори РДГУ»).

2011

183. Воробйов Анатолій Миколайович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – 2-е вид., допов. і переробл. – Рівне : РДГУ, 2011. – 71 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

184. Карпенчук Світлана Григорівна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2011. – 70 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

185. Коваль Ганна Петрівна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2011. – 133 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

186. Пальчевський Степан Сергійович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, О. В. Іванчук. – Рівне : РДГУ, 2011. – 66 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

2012

187. Петрівський Ярослав Борисович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2012. – 66 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

188. Швецова-Водка Галина Миколаївна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2012. – 179 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

2013

189. Бомба Андрій Ярославович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2013. – 111 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

190. Вербець Владислав Володимирович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2013. – 106 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

191. Гон Максим Мойсейович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук, Н. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2013. – 96 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

192. Шугаєва Людмила Михайлівна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, Л. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2013. – 88 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

2014

193. Виткалов Володимир Григорович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2014. – 90 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

194. Петренко Оксана Борисівна : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук, Н. М. Гуменюк. – Рівне : РДГУ, 2014. – 78 с. – (Серія «Академіки, доктори наук, професори РДГУ»).

Серія «Діячі культури та мистецтва РДГУ»

195. Литвинчук Анатолій Іванович : біобібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2011. – 133 с. – (Серія «Діячі культури та мистецтва РДГУ»).

196. Супрун-Яремко Надія Онисимівна : біобібліогр. покажч. / уклад. : С. Н. Грипич, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2012. – 125 с. – (Серія «Діячі культури та мистецтв РДГУ»).

*Тематичні бібліографічні покажчики
(науково-допоміжні та рекомендаційні)*

1976

197. Учитель – твоя професія : покажч. л-ри / Ровен. держ. обл. б-ка, Б-ка Ровен. держ. пед. ін-т Д. З. Мануїльського ; уклад. Л. Філашкіна. – Ровно, 1976. – 30 с.

1977

198. Оцінка знань – важливий фактор навчально-виховного процесу : покажч. л-ри / Ровен. держ. обл. б-ка, Б-ка Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського ; уклад. Л. Філашкіна. – Ровно, 1977. – 10 с.

1982

199. Видатний педагог сучасності В. О. Сухомлинський : покажч. л-ри / Ровен. держ. обл. б-ка, Б-ка Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського ; уклад.: З. М. Безюк, М. П. Єремеєва. – Ровно, 1982. – 45 с.

1999

200. Від пошуку – до визнання : наук. та навч.-метод. пр. викл. Рівнен. держ. ін-ту культури : біобібліогр. покажч. : присвяч. 20-річчю Рівнен. держ. ін-ту культури / М-во культури і мистецтв України, Рівнен. держ. ін-т культури ; ред. кол. : В. Д. Ясьмо (голов. ред.) та ін., [уклад. : К. Ю. Вострікова, О. В. Браташук, Л. І. Димченко та ін.]. – Рівне : Волин. обереди, 1999. – 310 с.

2001

201. Каталог рідкісних видань із фондів бібліотеки РДГУ : (1814-1944) : бібліогр. покажч. / уклад.: М. П. Єремеєва, Н. В. Марчук, Л. Ф. Трачук та ін. – Рівне : РДГУ, 2001. – 67 с.

202. Педагогічні інновації : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2001. – 87 с.

2002

203. Авторські школи : реком. бібліогр. покажч. л-ри / Бібліотека. – Рівне : РДГУ, 2002. – 17 с.

204. Педагогічні інновації: теорія і практика : реком. бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук, Л. Ф. Трачук. – Рівне : РДГУ, 2002. – 20 с.

205. Світ глобалізації чи глобалізація світу : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. Т. С. Тупік. – Рівне : РДГУ, 2002. – 11 с.

2003

206. Гендерні дослідження на межі тисячоліть : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2003. – 26 с.

207. Здоровий спосіб життя: проблеми і перспективи : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. : С. Н. Грипич, М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2003. – 24 с.

208. Модернізація освіти : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук, М. П. Мельникович ; вступ. ст. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2003. – 57 с.

209. Проблеми дошкільного виховання : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. : С. Н. Грипич, Н. В. Марчук, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2003. – 65 с.

2004

210. Громадянське виховання дітей та молоді: інноваційний підхід : бібліогр. покажч. л-ри / уклад. : М. П. Мельникович, Л. Ф. Трачук, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 32 с.

211. Маркетинг у сфері послуг : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. О. В. Браташук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 19 с.

212. Україна і Болонський процес : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. : А. В. Ковальчук, Н. В. Марчук, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2004. – 20 с.

213. Формування парадигми самосвідомості у психологічній науці : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, А. В. Ковальчук, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 41 с.

2005

214. Профільне навчання: можливості і реалії : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: Л. В. Ковальчук, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2005. – 30 с.

215. Соціалізація особистості як психолого-педагогічна проблема : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2005. – 29 с.

216. Український Гомер ХХ століття: про життя та творчість Уласа Самчука : наук.-допом. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: Л. М. Буравкова, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2005. – 45 с.

217. Формування конкурентоспроможного вчителя за умов модернізації освітньої галузі в Україні : наук.-допом. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2005. – 48 с.

2006

218. Акмеологія : нова якість освіти : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. Л. М. Буравкова ; за ред. : М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 48 с.

219. Дидактичні технології у вищих навчальних закладах : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 68 с.

220. Документно-інформаційні ресурси : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. О. В. Братащук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 44 с.

221. Зигмунд Фрейд і практика психоаналізу: до 150-річчя від дня народження : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 24 с.

222. Лев Виготський: культурно-історична теорія розвитку вищих психічних функцій і вчення про особистість : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 24 с.

223. Україна і Болонський процес : реком. бібліогр. покажч. л-ри. Вип. 2 / уклад.: М. П. Мельникович, І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2006. – 41 с.

2007

224. Використання електронних технологій – зростання іміджу сучасної бібліотеки : наук.-допом. бібліогр. покажч. л-ри / уклад. О. В. Браташук. – Рівне : РДГУ, 2007. – 62 с.

225. Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології : реком. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: Л. М. Буравкова, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2007. – 85 с.

2008

226. Педагогічне мислення в контексті теоретико-методичної спадщини А. С. Макаренка і сучасної педагогіки : наук.-допом. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Л. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2008. – 90 с.

227. Психологічна допомога особистості : сучасний стан та перспективи розвитку : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук ; ред. В. М. Ямницький. – Рівне : РДГУ, 2008. – 54 с.

2010

228. Світ дошкілля : психолого-педагогічні проблеми дошкільної освіти : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Н. В. Марчук; за ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2010. – 55 с.

2011

229. Бібліографічні посібники наукової бібліотеки РДГУ. 2001-2011 рр. : бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2011. – 53 с.

230. Інформаційне обслуговування користувачів в інформаційних установах : сучасний стан та перспективи розвитку : бібліогр. покажч. л-ри / уклад. О. В. Браташук. – Рівне : РДГУ, 2011. – 76 с.

231. Розвиток професійної ідентичності в процесі навчання у вищих навчальних закладах : бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова, М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2011. – 78 с.

2013

232. Сучасні інформаційні технології в роботі бібліотек : наук.-допом. бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Браташук. – Рівне : РДГУ, 2013. – 76 с.

2015

233. Він був великим українцем : (до 90-річчя від дня народження Бориса Ільковича Степанишина) : біобібліогр. покажч. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка ; уклад. : С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, А. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2015. – 90 с.

Серія «Педагогічна»

2012

234. Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів для дошкільної освіти : наук.-допом. бібліогр. покажч. л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, А. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2012. – 58 с. – (Серія «Педагогічна»).

Серія «Психологічна»

2013

235. Розвиток просоціальної стратегії як основи морального становлення особистості : наук.-допом. бібліогр. покажч. / наук. консультант Р. В. Павелків ; уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, А. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2013. – 49 с. – (Серія «Психологічна»).

Серія «Культурологічна»

2014

236. Українська культурно-мистецька практика в історичній ретроспективі : наук.-допом. бібліогр. покажч. / уклад.: С. Н. Грипич, О. В. Іванчук, А. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2014. – 53 с. – (Серія «Культурологічна»).

*Бібліографічні покажчики серії
«Нові надходження літератури
за галузями знань»*

2002

237. Новинки літератури. Природничо-наукова, технічна, медична література : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. О. В. Степанюк ; під ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2002. – 26 с. – (Серія «Природничо-наукова література» ; вип. 1).

238. Нові надходження літератури. Педагогіка : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук ; під ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2002. – 16 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 1).

239. Нові надходження літератури. Психологія : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук ; під ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2002. – 16 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 1).

240. Нові надходження літератури. Соціологія. Історія. Економіка. Політика. Держава і право. Релігія. Філософія : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. О. В. Степанюк ; під ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2002. – 28 с. – (Серія «Суспільні науки» ; вип. 1).

2003

241. Новинки літератури. Психологія : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук ; редак. О. В. Степанюк. – Рівне : РДГУ, 2003. – 34 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 2, ч. 1).

242. Нові надходження літератури. Педагогіка : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук ; під ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2003. – 53 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 2).

243. Нові надходження літератури. Педагогіка : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук ; під ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2003. – 27 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 3, ч. 1).

244. Нові надходження літератури. Психологія : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук ; редак. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2003. – 31 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 2, ч. 2).

2004

245. Новинки літератури : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. : І. Шиховцова, Н. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 14 с. – (Серія «Інформатика і комп'ютерна техніка» ; вип. 1).

246. Новинки літератури : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 50 с. – (Серія «Літературознавство» ; вип. 1).

247. Новинки літератури : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. Л. Ф. Трачук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 50 с. – (Серія «Мовознавство» ; вип. 1).

248. Нові надходження літератури : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. : Н. В. Марчук, А. А. Кузнєцова. – Рівне : РДГУ, 2004. – 39 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 3, ч. 2).

249. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 62 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 4).

250. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 38 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 5).

251. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 48 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 3).

252. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2004. – 33 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 4).

2005

253. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2005. – 47 с. – (Серія «Природничо-наукова література» ; вип. 2).

254. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр.

покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2005. – 30 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 5).

255. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2005. – 76 с. – (Серія «Соціологія. Історія. Економіка. Політика. Держава і право» ; вип. 2).

2006

256. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 39 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 6).

257. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2006. – 26 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 6).

258. Нові надходження літератури : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2006. – 36 с. – (Серія «Літературознавство» ; вип. 2).

259. Нові надходження літератури : поточ. бібліогр. покажч. / уклад. І. Б. Шиховцова. – Рівне : РДГУ, 2006. – 33 с. – (Серія «Мовознавство» ; вип. 2).

2007

260. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Л. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 87 с. – (Серія «Економіка. Держава і право. Військова справа» ; вип. 3, ч. 1).

261. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Л. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 77 с. – (Серія «Історія» ; вип. 3, ч. 2).

262. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Л. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2007. – 68 с. – (Серія «Суспільні науки в цілому. Політика. Релігія. Філософські науки» ; вип. 3, ч. 3).

263. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Т. С. Луцишина. – Рівне : РДГУ, 2007. – 46 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 7).

264. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2007. – 24 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 7).

2008

265. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. О. В. Іванчук. – Рівне : РДГУ, 2008. – 32 с. – (Серія «Інформатика і обчислювальна техніка» ; вип. 2).

266. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. О. В. Іванчук. – Рівне : РДГУ, 2008. – 37 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 8).

2009

267. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. О. В. Іванчук. – Рівне : РДГУ, 2009. – 64 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 8).

2012

268. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. М. Р. Супрунець. – Рівне : РДГУ, 2012. – 34 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 9).

269. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Б. С. Печончик. – Рівне : РДГУ, 2012. – 30 с. – (Серія «Природничо-наукова література, технічна, медична література» ; вип. 3).

270. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Б. С. Печончик. – Рівне : РДГУ, 2012. – 31 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 9).

271. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. М. Р. Супрунець. – Рівне : РДГУ, 2012. – 44 с. – (Серія «Соціологія. Історія. Економіка. Політика. Держава і право. Воєнна наука» ; вип. 3).

2013

272. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч. / уклад. Б. С. Печончик. – Рівне : РДГУ, 2013. – 33 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 10).

273. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр.

покажч./ уклад. Б. С. Печончик. – Рівне : РДГУ, 2013. – 17 с. – (Серія «Психологія» ; вип. 10).

274. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. В. П. Купрунець. – Рівне : РДГУ, 2013. – 33 с. – (Серія «Літературознавство» ; вип. 3).

275. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. В. П. Купрунець. – Рівне : РДГУ, 2013. – 28 с. – (Серія «Мовознавство» ; вип. 3).

276. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. М. Р. Супрунець. – Рівне : РДГУ, 2013. – 60 с. – (Серія «Соціологія. Історія. Економіка. Політика. Держава і право. Воєнна наука» ; вип. 4).

2014

277. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. Б. С. Печончик. – Рівне : РДГУ, 2014. – 33 с. – (Серія «Педагогіка» ; вип. 11).

278. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. М. Р. Супрунець. – Рівне : РДГУ, 2014. – 40 с. – (Серія «Соціологія. Історія. Економіка. Політика. Держава і право. Воєнна наука» ; вип. 5).

2015

279. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. В. П. Купрунець. – Рівне : РДГУ, 2015. – 17 с. – (Серія «Літературознавство» ; вип. 4).

280. Нові надходження літератури : поточ. анотов. бібліогр. покажч./ уклад. В. П. Купрунець. – Рівне : РДГУ, 2015. – 29 с. – (Серія «Мовознавство» ; вип. 4).

Рекомендаційні списки літератури

2001

281. Гендерні дослідження. Жінка : реком. список л-ри / підгот. Л. Ф. Трачук. – Рівне, 2001. – 14 с.

282. Методика викладання читання в початковій школі : ре-

ком. список л-ри/ підгот. М. П. Мельникович, О. В. Степанюк. – Рівне, 2001. – 11 с.

283. Міжнародний тероризм – загроза людству : реком. список л-ри/ підгот. О. В. Степанюк. – Рівне, 2001. – 7 с.

284. «Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті» : обговорюємо проект : реком. список л-ри/ Бібліотека. – Рівне : РДГУ, 2001. – 6 с.

285. Особистісно-зорієнтована освіта : реком. список л-ри / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2001. – 14 с.

2002

286. Петро Сагайдачний – український козацький гетьман : бібліогр. список л-ри/ уклад. Н. В. Марчук ; за ред. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ. – 2002. – 6 с.

287. Формування читацької самостійності у молодших школярів : реком. список л-ри/ підгот. : М. П. Мельникович, Л. Ф. Трачук. – Рівне, 2002. – 10 с.

2003

288. Педагогіка великого українця : (до 125-річчя від дня народження Григорія Ващенка) : реком. список л-ри/ уклад. : М. П. Мельникович, Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2003. – 5 с.

289. Рідна мова – диво калинове : реком. список л-ри/ уклад. М. П. Мельникович. – Рівне, 2003. – 20 с.

2006

290. Павлов І. П. : психологія і педагогіка ХХІ століття : реком. список л-ри/ підгот. М. П. Мельникович. – Рівне : РДГУ, 2006. – 8 с.

2007

291. Психосоціальний розвиток особистості: формування життєвих перспектив : бібліогр. список л-ри/ уклад.: М. П. Мельникович, Н. В. Марчук, Ю. А. Гуч. – Рівне : РДГУ, 2007. – 32 с.

292. Реалізація функціонально-комунікативного підходу до вивчення мовних одиниць сучасної української літературної мови : реком. список л-ри/ уклад.: М. П. Мельникович, І. Б. Шиховцова. – Рівне, 2007. – 20 с.

2008

293. Психічне здоров'я особистості : бібліогр. список л-ри / уклад. Л. М. Буравкова. – Рівне : РДГУ, 2008. – 38 с.

2010

294. Психологічна допомога особистості : сучасний стан та перспективи розвитку : бібліогр. список л-ри / уклад. Н. В. Марчук. – Рівне : РДГУ, 2010. – 23 с.

2011

295. Інтернаціоналізація компетентностей та засобів виховання фахівця : реком. список л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2011. – 18 с.

296. Підготовка конкурентоспроможного вчителя в умовах формування єдиного Європейського освітнього простору : реком. список л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2011. – 11 с.

Серія «Педагогічна інноватика»

2010

297. Організаційно-методичні умови формування інноваційної культури сучасного вчителя : реком. список л-ри / уклад. : С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук та ін. – Рівне : РДГУ, 2010. – 18 с. – (Серія «Педагогічна інноватика»).

298. Соціально-педагогічні умови розвитку творчого потенціалу педагога : реком. список л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук та ін. – Рівне : РДГУ, 2010. – 14 с. – (Серія «Педагогічна інноватика»).

2012

299. Використання тьюторських технологій навчання і виховання : реком. список л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2012. – 16 с. – (Серія «Педагогічна інноватика»).

2014

300. Громадсько-активні школи : реком. список л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук. – Рівне : РДГУ, 2014. – 15 с. –

(Серія «Педагогічна інноватика»).

301. Організація позакласної роботи в сучасному навчальному закладі як інноватика в освітньому просторі : реком. список л-ри / уклад.: С. Н. Грипич, Л. В. Ковальчук, О. В. Слобода. – Рівне : РДГУ, 2014. – 15 с. – (Серія «Педагогічна інноватика»).

*Бібліографічні покажчики серії
«Періодичні видання наукової бібліотеки
РДГУ на ... рік»*

302. Періодичні видання бібліотек РДГУ та РІС : поточ. покажч. на 2001 рік / уклад.: М. П. Єремєєва, Н. В. Марчук, Л. Ф. Трачук. – Рівне, 2001. – 21 с.

303. Періодичні видання бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2002 рік / уклад.: М. П. Єремєєва, Н. В. Марчук. – Рівне, 2001. – 18 с.

304. Періодичні видання бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2003 рік / уклад.: Т. С. Тупік, Л. Ф. Трачук. – Рівне, 2002. – 18 с.

305. Періодичні видання бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2004 рік / уклад. М. П. Мельникович. – Рівне, 2003. – 19 с.

306. Періодичні видання бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2005 рік / уклад. М. П. Мельникович. – Рівне, 2004. – 17 с.

307. Періодичні видання бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2006 рік / уклад. Л. М. Буравкова. – Рівне, 2005. – 16 с.

308. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2007 рік / уклад.: Л. М. Буравкова, С. М. Поліщук, Г. М. Серета. – Рівне, 2006. – 16 с.

309. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2008 рік / уклад.: Л. М. Буравкова, С. М. Поліщук, Г. М. Серета. – Рівне, 2007. – 14 с.

310. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2009 рік / уклад.: Л. М. Буравкова, С. М. Поліщук, А. А. Кузнецова. – Рівне, 2008. – 17 с.

311. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2010 рік / уклад.: Г. М. Тарасюк, С. М. Поліщук, А. А. Кузнецова. – Рівне, 2009. – 15 с.

312. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2011 рік / уклад.: А. А. Кузнецова, С. М. Поліщук. – Рівне, 2010. – 15 с.

313. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2012 рік / уклад.: А. А. Кузнецова, С. М. Поліщук. – Рівне, 2011. – 20 с.

314. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2013 рік / уклад.: А. А. Кузнецова, С. М. Поліщук. – Рівне, 2012. – 20 с.

315. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2014 рік / уклад.: А. А. Кузнецова, С. М. Поліщук. – Рівне, 2013. – 20 с.

316. Періодичні видання наукової бібліотеки РДГУ : поточ. покажч. на 2015 рік / уклад.: А. А. Кузнецова, С. М. Поліщук. – Рівне, 2014. – 16 с.

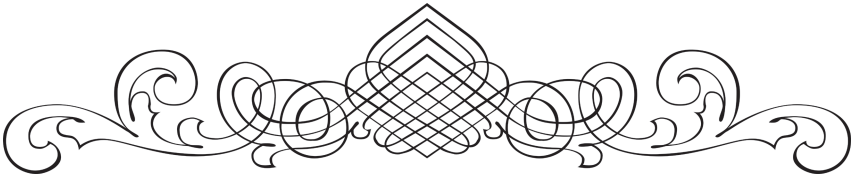
**Іменний покажчик друкованих праць
наукової бібліотеки РДГУ**

Андрійчук Ю.Ю.	154-156
Бабушкина Ю. В.	115
Безюк З.М.	153, 199
Бех І. Д.	177, 178
Білявцева О.В.	77, 81
Бомба А. Я.	189
Бондар А.П.	29, 131, 145
Боровець К.М.	65
Бордюк М. А.	174
Братащук О.В.	200, 211, 220, 224, 230, 232
Буравкова Л.М.	52, 74, 167-170, 176, 178, 180, 185, 188, 195, 216, 218, 225, 226, 231, 234, 260-262, 293, 307-310
Вербець В. В.	190
Виткалов В. Г.	193
Воробйов А.М.	8, 171, 183
Вострікова К. Ю.	200
Гаврилук І.А.	12,76, 94, 132
Гзило С.І.	117
Глущик Г.Р.	69
Годлевська О.А.	27
Гон М. М.	191
Граб О.В.	40-43. 53, 59
Грипич С.Н.	1-4, 6-17, 24, 25, 28-66, 68-74, 76-105, 107-111, 113, 116-122, 124, 126- 152,154-170, 172-196, 202, 204, 206-209, 213, 228,229, 231-236, 295-301
Гуменюк Н.М.	160, 164-166, 177, 190, 194
Гунько Г.В.	16, 17

Гуч Ю.А.	291
Дем'янюк Т.Д.	6, 177
Денищук М.Ф.	2
Дзюба І.М.	24
Димченко Л. І.	200
Доброчинська В.А.	99
Єремєєва М.П.	199, 201, 302, 303
Жук В.М.	27
Жуковський А.І.	24
Захарчук Т. В.	115
Зінчук С.М.	46
Іванчук О.В.	105, 160, 162, 164-165, 169, 170, 179, 186, 191, 233, 235, 236, 265-267
Йова П.В.	153
Карпенчук С. Г.	184
Коваль Г. П.	185
Ковальчук Л.В.	7, 47, 85, 137, 146, 165, 166, 169, 170, 190-194, 212-214, 229, 233, 235, 236, 295-301
Ковальчук Н.В.	191
Коломієць Н.Б.	7, 12, 32, 48, 86, 106, 138, 147
Колупаєв	174
Кузнецова А.А.	122, 248, 310-316
Купрунець В.П.	107, 123, 274, 275, 279, 280
Кучерук І.М.	108, 148
Кушка Л.С.	52, 63-66, 68-73, 139, 169, 170
Лешкевич Г.Д.	33, 64, 87, 140, 149
Лещенко П.Я.	153
Лещук Н.М.	124
Лико Д. В.	175
Литвинчук А. І.	195
Луцишина Т.С.	263

Макись Л.В.	20
Малафійк І. В.	179
Марчук Н.В.	21, 34, 109, 125, 154-159, 161, 167-176, 180-181, 183, 187, 189, 193, 201, 202, 204, 206-210, 212, 213, 215-219, 221, 222, 227, 228, 245, 248-252, 254-257, 264, 285, 286, 288, 291, 294, 302, 303
Матчук А.А.	1, 3, 4
Мельникович М.П.	158-159, 171-179, 181-183, 185-186, 195, 202, 206-210, 212, 214-215, 217- 219, 221-223, 225-228, 231, 237-240, 242-244, 282, 286-292, 305, 306
Мельничук Г.П.	35, 65, 88
Мирончук І.О.	52, 63-66, 68-73
Мосієвич О. С.	176
Мушировська Н.В.	11
Павелків Р.В.	16, 172, 180, 235
Пальчевський С. С.	186
Петренко О. Б.	194
Петрівський Я. Б.	187
Печончик Б.С.	12, 86, 106, 269, 270, 272, 273, 277
Пізюта В.Г.	10, 49, 89, 126, 151
Пляшко О.С.	2
Поліщук С.М.	2, 13-17, 36, 50, 66, 90, 111, 112, 142, 169, 170, 308-316
Поніманська Т. І.	178
Постоловський Р.М.	8, 9, 99, 181
Прищепа О.П.	99
Радюк Г.П.	127
Романів О.М.	24
Рубан Н.Г.	18, 19
Рудич Г.В.	10, 15, 128

Себестьянович О.О.	94
Сем'як С.П.	69
Семенюк Г.П.	22, 23, 26, 28-39, 45-52, 58, 60, 63-74, 76, 83, 85-94, 100, 105, 107-111, 113, 114, 116-117, 119, 122, 124, 126-132, 135, 137-152
Середа Г.М.	308, 309
Слобода О.В.	301
Смірнова І.Г.	130
Степанишин Б. І.	233
Степанюк О.В.	237, 240, 241, 282, 283
Супрунець М.Р.	7, 70, 268, 271, 276, 278
Супрун-Яремко Н. О.	196
Сяський А. О.	173
Тарасюк Г.М.	13-15, 17, 72, 311
Тихончук А.О.	144
Трачук Л.Ф.	201, 204, 210, 238-239, 241-244, 246, 247, 281, 287, 302, 304
Тупік Т.С.	205, 304
Філашкіна Л.	197, 198
Цимбалюк І.А.	93
Швецова-Водка Г. М.	188
Шевчук Н.В.	115, 163
Шеретюк В.М.	9, 78, 99
Шиховцова І.Б.	73, 157-159, 161, 162, 174, 182, 184, 196, 223, 245, 253, 258-259, 292
Шугаєва Л. М.	192
Шульжук К. Ф.	182
Шульжук Н. В.	11
Ямницький В. М.	227
Ясьмо В. Д.	200

Розділ 9.

**Публікації
про наукову бібліотеку
РДГУ**

1966

1. Йова П. В. Перший в області : [відомості про б-ку Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського] / П. В. Йова // Ровенський державний педагогічний інститут. (1940-1965) / упоряд.: П. В. Йова, П. Я. Лещенко. – Л. : Вид-во «Каменярь», 1966. – С. 5–19.

1971

2. Кузьменко М. З увагою до читача : [про б-ку Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського] / М. Кузьменко // Червоний прапор. – 1971. – 23 листоп.

1978

3. Касянчик В. Обговорили повість земляка : [конф. в Ровен. держ. пед. ін-ті (б-ці) по книзі Харитонова Б. П. «На исходе ночи»] / В. Касянчик, Г. Одарчук // Червоний прапор. – 1978. – 22 жовт.

1979

4. Одарчук Г. Гості – письменник і герой : [читацька конф. в б-ці Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського по книзі Я. Стецюка «Серце не вмирає»] / Г. Одарчук // Зміна. – 1979. – 19 квіт.

1980

5. Хміляр Я. Поетичним словом : [каф. л-ри та б-ка Ровен. держ. ін-ту культури провели темат. вечір «Поети Ровенщини назустріч ХХVІ з'їзду КПРС»] / Я. Хміляр // Червоний прапор. – 1980. – 28 груд. – С. 4.

1881

6. Аршулик Є. Слово про творчість : [темат. вечір організували і провели каф. л-ри й б-ка Ровен. держ. ін-ту культури] / Є. Аршулик // Зміна. – 1981. – 1 січ. – С. 3.

1985

7. Павленко В. Концерт у бібліотеці [Ровен. держ. пед. ін-ту ім. Д. З. Мануїльського] / В. Павленко // Червоний прапор. – 1985. – 22 берез.

1989

8. Бібліотека Ровенського державного педагогічного інсти-

туту ім. Д. З. Мануїльського // Бібліотеки Ровенщини : довідник. – Ровно, 1989. – С. 27.

1999

9. Бричок Б. Лоцмани у книжковому морі : [про б-ку Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Б. Бричок // Педагогічна рада. – 1999. – № 15 (груд.). – С. 4.

10. Лебедка О. Як до живих джерел глибоких, ми приходимо до книг : [роль б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту в навчальній діяльності студентів] / О. Лебедка // Педагогічна рада. – 1999. – № 15 (груд.). – С. 3.

11. Хомеча Н. Сучасне обличчя бібліотеки : мрії чи реальність? : [до 55-річчя б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Н. Хомеча // Педагогічна рада. – 1999. – № 15 (груд.). – С. 4.

2000

12. Андрощук Н. Скарбниця мудрості та знань : [про б-ку Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Н. Андрощук // Демократична Рівненщина. – 2000. – 12 трав. (№ 13). – С. 6.

13. Варжель Р. Скарбниця знань : [до ювілею б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Р. Варжель // Вісті Рівненщини. – 2000. – 12 січ. (№ 3). – С. 2.

2001

14. Підлісний В. Радість спілкування з книгою : [про б-ку Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / В. Підлісний // Нова Волинь. – 2001. – 7 черв. (№ 23).

2002

15. Тубіна С. Сучасна вузівська бібліотека : яка вона? : [про б-ку Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / С. Тубіна // Вісті Рівненщини. – 2002. – 21 черв. (№ 50). – С. 6.

2003

16. Гладун І. В. З історії бібліотеки Рівненського державно-гуманітарного університету / І. В. Гладун // Документно-інформаційні ресурси : матеріали звітної наук. конф. викладачів, аспірантів, співробітників і студ. ф-ту докум. комунікацій та менедж. / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. – Рівне : РДГУ, 2003. – С. 77–79.

17. Сніжко І. «У далеч віків позираючи...»: (у читальному залі Рівненського державного гуманітарного університету проведено тематичні краєзнавчі читання, присвячені 720-річному ювілею нашого обласного центру) / І. Сніжко // Вісті Рівненщини. – 2003. – 14 трав. (№ 39). – С. 4.

2004

18. Гладун І. В. Стан фонду бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / І. В. Гладун // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 20-22 квітня 2004 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. та бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2004. – С. 6–8.

19. Зайванівський М. Нові посібники з дошкільної педагогіки : (презентація в наук. б-ці РДГУ нових підручників викл. каф. педагогіки та психології дошк.) / М. Зайванівський // Вісті Рівненщини. – 2004. – 20 жовт. (№ 98). – С. 4.

20. Трачук Л. Ф. Нові форми бібліографічного обслуговування в бібліотеці РДГУ / Л. Ф. Трачук // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 20-22 квітня 2004 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. та бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2004. – С. 36–37.

21. Швецова Г. М. Обслуговування користувачів з використанням електронних баз даних – новий напрям інформаційної діяльності бібліотеки РДГУ / Г. М. Швецова, Л. Ф. Трачук // Збірник наукових праць співробітників, докторантів, аспірантів та студентів : наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту / М-во освіти і науки України, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; під. заг. ред. А. О. Сяського. – Рівне : РДГУ, 2004. – С. 136–137.

2005

22. Трачук Л. Ф. Автоматизована інформаційно-бібліотечна система вузівської бібліотеки (на прикладі б-ки РДГУ) / Л. Ф. Трачук // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 20-22 квітня 2005 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. та бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2005. – С. 34–37.

2006

23. Гуч Ю. А. Використання довідково-бібліографічного апарату в бібліотеці РДГУ / Ю. А. Гуч // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 20-22 квітня 2006 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2006. – С. 19–22.

24. Жук В. М. Організація бібліотечного обслуговування користувачів бібліотеки РДГУ / В. М. Жук, О. А. Годлевська // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів і співробітників РДГУ, 20-22 квітня 2006 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. та бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2006. – С. 18–19.

2008

25. Гуч Ю. А. Довідково-пошуковий апарат бібліотек вищих навчальних закладів – важлива складова якісного інформаційного забезпечення навчального та наукового процесів / Ю. А. Гуч // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк ; відп. за вип. С. Н. Грипич. – Рівне : РДГУ, 2008. – С. 24–29.

2009

26. Граб О. В. Наукова бібліотека РДГУ у системі підготовки фахівців спеціальності «культурологія» / О. В. Граб // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 87–94.

27. Луцишина Т. С. Бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету в системі інформаційного забезпечення фахової підготовки студентів / Т. С. Луцишина // Сучасні бібліотеки в інформаційному просторі : зб. матеріалів наук.-практ. конф. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – С. 18–20.

28. Остапчук Ю. А. Краєзнавчі каталоги і картотеки – важлива інформаційна складова довідково-бібліографічного апарату бібліотек вищих навчальних закладів : [на прикладі наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Ю. А. Остапчук // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 53–61.

29. Панай О. В. Розробка мережевих додатків : (про створення web-сайту наук. б-ки РДГУ) / О. В. Панай // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 62–66.

30. Романуха З. В. Особливості сучасного бібліотечного обслуговування в бібліотеках вищих навчальних закладів : [на прикладі наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / З. В. Романуха // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України : досвід та перспективи : зб. матеріалів III-ї наук.-практ. конф., 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – С. 67–70.

2010

31. Білявцева О. В. Історіографія культури України доби незалежності у фондах наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / О. В. Білявцева // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк,

І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 53–60.

32. Глушук О. Г. Наукове та навчально-методичне забезпечення дисциплін мистецького спрямування студентів спеціальності «культурологія» у фондах наукової бібліотеки РДГУ / О. Г. Глушук // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV-ї наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології, Каф. докум. комунікацій ; ред. : С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 49–52.

33. Діти повчилися мистецтва : [про виставку фахових видань у галузі мистецтвознавства в наук. б-ці Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] // Рівне вечірнє. – 2010. – 8 лип. (№ 47). – С. 16.

34. Остапчук Ю. А. Соціально-психологічні методи як інструмент у системі підвищення кваліфікації бібліотекарів вищої школи : бібліографія : [про роботу наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Ю. А. Остапчук // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 9. – С. 15–20.

35. Прищепя О. П. Історія Рівненського державного педагогічного інституту (1940-1998 рр.) : [відомості про б-ку Ровен. держ. пед. ін-ту] / О. П. Прищепя, В. А. Добровичська, В. М. Шеретюк // Вища педагогічна освіта і наука України : історія, сьогодення та перспективи розвитку. Рівненська область : монографія / АПН України, Асоц. ректорів пед. унів Європи, Ін-т вищої освіти. – К. : Знання України, 2010. – С. 221, 226, 233.

36. Романуха З. В. Організація бібліографічного інформування споживачів у бібліотеці вищого навчального закладу : [на прикладі наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / З. В. Романуха // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 24-26 лютого 2010 р. : секція «Актуальні проблеми бібліотекозн. і бібліогр.». – Рівне : РДГУ, 2010. – С. 35–39.

2011

37. Мілясевич І. В. Грипич Світлана Никанорівна : [про директора наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / І. В. Мілясевич // Покликання – бібліотекар : до 40-річчя вищої бібліотечної освіти у Рівному / І. В. Мілясевич, В. М. Жук, Г. М. Швецова-Водка, В. Д. Ясьмо ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ф-т докум. комунікацій та менедж., Каф. бібліотекозн. і бібліогр. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 254–256.

38. Мілясевич І. В. Наші випускники : (наук. б-ка Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту) / І. В. Мілясевич // Покликання – бібліотекар : до 40-річчя вищої бібліотечної освіти у Рівному / І. В. Мілясевич, В. М. Жук, Г. М. Швецова-Водка, В. Д. Ясьмо ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ф-т докум. комунікацій та менедж., Каф. бібліотекозн. і бібліогр. – Рівне : РДГУ, 2011. – С. 244.

2012

39. Букшина Т. Відображення галузевої науково-реферативної інформації в УРЖ «Джерело»: кооперативна взаємодія освітянських бібліотек : [посилання на діяльність наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Т. Букшина // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 12. – С. 11–15.

40. Наукова бібліотека РДГУ в історичному аспекті // Рівненський державний гуманітарний університет : витоки, становлення, сьогодення : зб. нарисів / упоряд. М. Шумелянко-Тайгурський. – Рівне : Вид. О. Зень, 2012. – С. 298–316.

2014

41. Бондар Л. Облік фондів у педагогічних бібліотеках України : сучасний стан і перспективи : [відомості про ведення сумарного обліку фонду в освітян. б-ках, в т. ч. у наук. б-ці Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту] / Л. Бондар // Бібліотечний форум України. – 2014. – № 1. – С. 22–27.

42. Романуха З. Становлення та розвиток довідково-бібліографічної діяльності бібліотек вищих навчальних закладів м. Рівного : (на прикладі наук. б-ки Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту) / З. Романуха // Вісник Книжкової палати. – 2014. – № 3. – С. 12–16.

Список скорочень

АБІС –	автоматизована бібліотечна інформаційна система
АК –	абетковий каталог
АН УРСР –	Академія Наук Української Радянської Соціалістичної Республіки
АПП –	абетково-предметний покажчик
ББК –	бібліотечно-бібліографічна класифікація
БД –	база даних
БЗ –	бібліографічний запис
БО –	бібліографічний опис
БП –	бібліографічний посібник
ВНЗ –	вищий навчальний заклад
ВРІ –	вибіркове розповсюдження інформації
ГАК –	генеральний абетковий каталог
ГОСТ –	Государственные Отраслевые Стандарты
ГСК –	генеральний систематичний каталог
ГСКС –	генеральна систематична картотека статей
ДБА –	довідково-бібліографічний апарат
ДФФ –	довідково-бібліографічний фонд
ДЗК –	диференційоване забезпечення керівництва
ДК –	десятькова класифікація
ДНПБ –	Державна науково-педагогічна бібліотека
ДПА –	довідково-пошуковий апарат
ДСТУ –	Державні стандарти України
ЕК –	електронний каталог
ІПС –	інформаційно-пошукова система
КВК –	клуб веселих і кмітливих
КДІК –	Київський державний інститут культури
КПРС –	Комуністична партія Радянського Союзу
МБА –	міжбібліотечний абонемент

МОН –	Міністерство освіти і науки
НАН України –	Національна Академія Наук України
ОБПО –	обласний Будинок політичної освіти
ОК –	обліковий каталог
РДГУ –	Рівненський державний гуманітарний університет
РДК –	Рівненський державний інститут культури
РДПІ –	Рівненський державний педагогічний інститут
СССР –	Союз Советских Социалистических Республик
РЖ –	реферативний журнал
СИБИД ГОСТ –	Стандарты по информации, библиотечному и издательскому делу Государственные Отраслевые Стандарты
СК –	систематичний каталог
СКС –	систематична картотека статей
СПЛ –	суспільно-політична література
СРСР –	Союз Радянських Соціалістичних Республік
ТТПК –	тематико-типологічний план комплектування
УДК –	універсальна десяткова класифікація
УРЖ –	український реферативний журнал
УРСР –	Українська Радянська Соціалістична Республіка
УФД/Бібліотека –	«Український Фондовий Дім»/Бібліотека
ЦК КПРС –	Центральний Комітет Комуністичної партії Радянського Союзу
ЦК КПУ –	Центральний Комітет Комуністичної партії України
ЧАЕС –	Чорнобильська атомна електростанція
ЮНЕСКО –	(англ. UNESCO – The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) – Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури

Список використаної літератури

1. Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / за ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2008. – 62 с.
2. Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи : зб. матеріалів наук.-практ. конф., присвяч. 65-річчю заснування наук. б-ки РДГУ, 28 серп. 2009 р. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Наук. б-ка, Каф. бібліотекозн. і бібліогр., Каф. культурології ; за ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2009. – 98 с.
3. Бібліотека – серце університету // Покликання університету : зб. наук. пр. / відп. ред. О. Гомілка. – К. : РІА «ЯНКО» : Веселка, 2005. – С. 134–175.
4. Богданівський-Столярчук М. Микола Корейчук: композитор, педагог, виконавець / М. Богданівський-Столярчук. – Рівне : Вид. О. Зень, 2012. – 200 с.
5. «В науку вкладено життя» (Літописи РДГУ) / Наук. б-ка РДГУ // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 11. – С. 11–12.
6. Від витоків до сьогодення: (з історії профспілкового руху освітян Рівненщини) / Рівнен. обл. орг. профспілки працівників освіти і науки України ; уклад.: Ю. Кравець, С. Довбенко. – Рівне, 2005. – 56 с.
7. Від пошуку – до визнання : наук. та навч.-метод. пр. викл. Рівнен. держ. ін-ту культури : біобібліогр. покажч. / М-во культури і мистецтв України, Рівнен. держ. ін-т культури ; уклад.: К. Ю. Вострікова, Г. В. Сілкова, Ж. В. Бабенко та ін. ; редкол.: В. Д. Ясьмо, А. І. Литвинчук, П. О. Лобас та ін. – Рівне : Волин. обереги, 1999. – 311 с.
8. Вилегжаніна Т. До проблеми державної реєстрації документальної спадщини в Україні : (Оприлюднено на IV Міжнар. наук.-практ. конф. «Бібліотека і книга в контексті часу», квіт. 2010 р.) / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2010. – № 2 (48). – С. 4–6.

9. Гладун І. В. Стан фонду бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / І. В. Гладун // Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 20-22 квіт. 2004 р. – Рівне, 2004. – С. 6–8.

10. Головаха С. Наукова бібліотека в соціальних мережах / С. Головаха // Бібліотечний вісник. – 2013. – № 1. – С. 29–32.

11. Горбаченко Т. Культурологічна функція університетської бібліотеки / Т. Горбаченко // Покликання університету : зб. наук. пр. / відп. ред. О. Гомілко. – К., 2005. – С. 149–153.

12. Грабар Н. Культура дозвілля студентської молоді у бібліотеках вищих навчальних закладів / Н. Грабар // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 7. – С. 16–18.

13. Грипич С. Н. «Крізь призму часу» (збірник рідкісних і цінних видань у фондах наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету) / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника / відп. ред. М. М. Романюк. – Л., 2010. – С. 164–166.

14. Грипич С. Н. Наукова бібліотека Рівненського державного університету в історичному аспекті / С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк // Актуальні питання культурології : альм. наук. т-ва «Афіна» кафедри культурології РДГУ. – Рівне, 2010. – Вип. 9. – С. 59–60.

15. Грипич С. Н. Роль бібліотек ВНЗ в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти / С. Н. Грипич // Роль бібліотек ВНЗ в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. – Рівне, 2011. – С. 3-22.

16. Грипич С. Н. Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесів / С. Н. Грипич // Сучасна бібліотека ВНЗ як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвіт-

ницького процесів : зб. матеріалів ІV наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. – Рівне, 2010. – С. 3–19.

17. Грищенко Т. Наукова бібліотека в інформаційному просторі вищого навчального закладу. Аспекти інтегральної взаємодії / Т. Грищенко, Н. Євенко // Вища школа. – 2011. – № 1. – С. 60–61.

18. Державний архів Рівненської області (ДАРО), ф. Р-479, оп. 1, спр. 32, арк. 1.

19. ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 32, арк. 1, 17.

20. ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 65, арк. 1.

21. ДАРО, ф. Р-479, оп. 1, спр. 67, арк. 34.

22. ДАРО, ф. Р-479, оп. 8, спр. 215, арк. 47.

23. Діяльність педагогічного інституту (1970-1998рр.) // Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Рівненська область. – К., 2010. – С. 228–235.

24. Йова П. Перший в області / П. Йова // Червоний прапор. – 1965. – 27 берез.

25. Іваницька Т. Інформаційний простір бібліотеки: нові технології – нові можливості / Т. Іваницька, Н. Фадєєва // Вища школа, 2011. – № 4. – С. 116.

26. Історія освітянських бібліотек України : наук. зб. / АПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; редкол.: П. І. Рогова, К. Т. Селіверстова, Ю. І. Артемов та ін. – К. : Вирій, 2006. – 403 с.

27. Ковальчук Г. Книжкові пам'ятки (рідкісні та цінні книжки) в бібліотечних фондах : монографія / Г. Ковальчук. – К. : НБУВ, 2004. – 644 с.

28. Ковальчук Г. Рідкісні українські книги в бібліотечних фондах: пам'яткознавчий аспект / Г. Ковальчук // Бібліотечний вісник. – 2007. – № 5. – С. 29–36.

29. Ковальчук Г. Традиційні колекції відділів стародруків та рідкісних видань: проблеми формування / Г. Ковальчук // Бібліотечний вісник. – 2001. – № 5. – С. 20–30.

30. Коломієць Н. Б. Електронні та традиційні каталоги бібліотеки ВНЗ: питання взаємодії в умовах інформаційного суспільства / Н. Б. Коломієць, Б. С. Печончик // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне, 2011. – С. 99–103.

31. Коломієць Н. Б. Каталогізація в умовах застосування комп'ютерних технологій: проблеми і перспективи / Н. Б. Коломієць // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів II наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. / уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне, 2008. – С. 29–33.

32. Кравчук Н. Політика зберігання фондів наукової бібліотеки як засіб якісного інформаційного забезпечення науки та освіти / Н. Кравчук // Бібліотечний форум України. – 2011. – № 1. – С. 26–28.

33. Кунанець Н. Наукова робота бібліотеки вищого навчального закладу – вимога часу / Н. Кунанець // Бібліотечний форум України. – 2010. – № 4. – С. 9–12.

34. Купрунець В. П. Паспортизація книжкових колекцій та зібрань рідкісних і цінних видань як фактор збереження та інформаційного розкриття фондів наукової бібліотеки РДГУ / В. П. Купрунець // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: стан і перспективи розвитку : зб. матеріалів VI наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне, 2012. – С. 44–47.

35. Лавренюк Т. С. Бібліотека вищого навчального закладу як культурний та науковий осередок / Т. С. Лавренюк // Бібліотека вищого навчального закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи. – Рівне, 2009. – С. 80.

36. Лазарева О. Паспортизація стародруків, рідкісних і цінних видань як один із шляхів розв'язання проблеми їхньо-

го збереження / О. Лазарєва, Л. Ніколенко // Бібліотечна планета. – 2006. – № 3. – С. 17–18.

37. Литвинчук А. І. Проблеми фахової підготовки бібліотекарів у західному регіоні України / А. І. Литвинчук, В. Д. Ясьмо // Пріоритетні напрямки розвитку бібліотечної справи в Україні : міжрегіон. наук.-практ. конф., 24-25 берез. 1993 р. : тези, доп. і повідомл. / М-во культури України, Рівнен. держ. обл. б-ка, РДІК. – Рівне, 1993. – С. 67–69.

38. Лупіка Л. Сучасні аспекти культурно-просвітницької та виховної роботи бібліотек вищих навчальних закладів / Л. Лупіка // Бібліотечний форум України. – 2012. – № 2. – С. 22–24.

39. Мельничук Г. П. Діяльність читальних залів наукової бібліотеки РДГУ на допомогу самостійній роботі студентів / Г. П. Мельничук // Бібліотека вищого навчального закладу в контексті сучасності : зб. матеріалів наук.-практ. конф., 28 серп. 2008 р. – Рівне, 2008. – С. 62.

40. Міщишин С. Ровенський педінститут розширюється / С. Міщишин // Червоний прапор. – 1959. – 17 черв.

41. Нурахаева Г. Информационное обслуживание нотного-музыкального отдела библиотеки вуза / Г. Нурахаева // Музыка и время. – 2009. – № 7. – С. 18–20.

42. Обличчям до людей: професійна спілка працівників освіти і науки України – історія та сучасність / під ред. Б. В. Дяченко. – К. : Фенікс, 2005. – 344 с.

43. Пасмор Н. П. Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів / Н. П. Пасмор. – К. : Кондор, 2007. – 113 с.

44. Петровская Л. Библиотека – центр культурно-просветительской работы в университете / Л. Петровская // Бібліотечний форум України. – 2012. – № 4. – С. 17–22.

45. Пізюта В. Г. Специфіка обліку та збереження фондів бібліотеки ВНЗ: досвід, проблеми : (з досвіду наукової бібліотеки РДГУ) / В. Г. Пізюта // Бібліотеки вищого навчального

закладу в умовах реформування вищої освіти України: досвід та перспективи. – Рівне, 2009. – С. 31.

46. Покликання – бібліотекар : до 40-річчя вищої бібліотечної освіти у Рівному / І. В. Мілясевич, В. М. Жук, Г. М. Швецова-Водка, В. Д. Ясьмо ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ф-т док. комунікацій та менедж., Каф. бібліотекозн. і бібліогр. – Рівне : РДГУ, 2011. – 282 с.

47. Поліщук С. М. Книгозабезпеченість як засіб формування освітніх ресурсів навчального процесу РДГУ / С. М. Поліщук // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: стан і перспективи : зб. матеріалів V наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. – Рівне, 2012. – С. 31–37.

48. Радянська Ровенщина, 1939–1959 : док. та матеріали / редкол.: В. І. Вишнякова, М. О. Гарматюк, Д. А. Луцак та ін. ; упоряд.: П. І. Волкова, К. К. Ексузян, Т. І. Михайлюта та ін. – Л. : Кн.-журн. вид-во, 1962. – 175 с.

49. Рівненський державний гуманітарний університет: витоки, становлення, сьогодення : зб. нарисів / упоряд. М. Шумелянко-Тайгурській. – Рівне : Вид. О. Зень, 2012. – 443 с.

50. Рівненський державний гуманітарний університет: історія та розвиток (1940-2010 рр.) / О. П. Прищепа, В. А. Доброчинська, В. М. Шеретюк та ін. ; за ред. Р. М. Постолювського. – Рівне : Волин. обереги, 2012. – 315 с.

51. Ровенський державний педагогічний інститут (1940-1965) / упоряд.: П. В. Йова, П. Я. Лещенко. – Л. : Каменяр, 1966. – 172 с.

52. Ровенський державний педагогічний інститут ім. Д. З. Мануїльського : реклам. просп. / М-во народ. освіти УРСР ; редкол.: Б. С. Колупаєв, А. М. Воробйов, В. І. Тищук та ін. – Ровно : Облполіграфвидав, 1990. – 24 с.

53. Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти : зб. матеріалів V наук.-практ. конф., 30 серп. 2011 р. / ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне : РДГУ, 2011. – 131 с.

54. Савіна З. Діяльність бібліотек зі збереження національної культурної спадщини : (IV Міжнар. наук.-практ. конф. «Бібліотека і книга в контексті часу») / З. Савіна, О. Баркова // Бібліотечна планета. – 2010. – № 2 (48). – С. 7–11.

55. Семенюк Г. П. Бібліотека освітян: минуле і сучасне / Г. П. Семенюк // Історія бібліотечної справи Рівненщини : зб. ст. і тез доп. наук.-практ. конф. «Бібліотеки Рівненщини: історія і сучасність» / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка. – Рівне, 1999. – С. 47–49.

56. Семенюк Г. П. Виставкова та рекламно-іміджева діяльність як засіб розкриття інформаційного потенціалу наукової бібліотеки РДГУ / Г. П. Семенюк // Наукова бібліотека Рівненського державного гуманітарного університету: стан та перспективи розвитку : зб. матеріалів VI наук.-практ. конф., 30 серп. 2012 р. / уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне, 2012. – С. 62–67.

57. Семенюк Г. П. Для вас читачі / Г. П. Семенюк // Педагогічна рада, 1999. – № 15.

58. Семенюк Г. П. Наукова діяльність наукової бібліотеки РДГУ: традиційні напрямки та сучасні пріоритети / Г. П. Семенюк // Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне, 2010. – С. 74–78.

59. Семенюк Г. П. Наукова та науково-методична діяльність бібліотек ВНЗ в умовах модернізації освіти України / Г. П. Семенюк // Роль бібліотек вищих навчальних закладів в інформаційній підтримці освіти та науки в контексті модернізації вищої освіти. – Рівне, 2011. – С. 43–49.

60. Семенюк Г. П. Наукові дослідження – пріоритет діяльності наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету / Г. П. Семенюк // Наукова бібліотека

в інформаційно-освітньому просторі Рівненського державно-гуманітарного університету : зб. матеріалів VIII наук.-практ. конф., 28 серп. 2014 р. / уклад.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк. – Рівне, 2014. – С. 60–64.

61. Солоіденко Г. Науково-дослідницька робота бібліотек: напрями, пріоритети, ефективність / Г. Солоіденко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 11. – С. 12–16.

62. 40 років факультету музичного мистецтва РДГУ : енциклопед. довід. / ред.-упоряд. С. С. Димченко. – Рівне : Овід, 2001. – 352 с.

63. Староскольцев К. П. Естетичне виховання / К. П. Староскольцев // Ровенський державний педагогічний інститут / упоряд.: П. В. Йова, П. Я. Лещенко. – Л., 1966. – С. 90–93.

64. Сучасна бібліотека вищого навчального закладу як центр інформаційного забезпечення навчального, наукового та культурно-просвітницького процесу : зб. матеріалів IV наук.-практ. конф., 30-31 серп. 2010 р. / ред.: С. Н. Грипич, Г. П. Семенюк, І. О. Мирончук, Л. С. Кушка. – Рівне : РДГУ, 2010. – 95 с.

65. Творчістю окрилені: Рівненському державному інституту культури – 20 років / Рівнен. держ. ін-т культури ; редкол.: Г. С. Дем'янчук, А. І. Литвинчук, П. О. Лобас та ін. – Рівне, 1999. – 402 с.

66. Хромов Г. І. Роки зростання / Г. І. Хромов // Червоний прапор. – 1979. – 25 квіт.

67. Ярошенко Т. Університетська бібліотека в інформаційному суспільстві / Т. Ярошенко // Бібліотечний форум України. – 2006. – № 2. – С. 34–38.

ЗМІСТ

Вступне слово. Бібліотека – джерело мудрості та знань вищого навчального закладу	3
Передмова	5
Розділ 1. Наукова бібліотека РДГУ: минуле і сьогодення	9
Розділ 2. Структурні підрозділи наукової бібліотеки РДГУ:	
віхи історії	39
2.1. Відділ комплектування та обліку фондів	40
2.2. Відділ наукової обробки документів	67
2.3. Інформаційно-бібліографічний відділ	91
2.4. Відділ інформаційних технологій та підтримки автоматизованої комп'ютерної системи. Електронна бібліотека	126
2.5. Відділи обслуговування	146
* Читальний зал № 1	146
* Читальний зал № 2 (періодичних видань)	171
* Абонемент № 1	190
* Абонемент суспільної літератури	209
* Абонемент нотно-музичної літератури	219
2.6. Філія наукової бібліотеки РДГУ	233
Розділ 3. Науково-дослідницька діяльність.	
Науково-методична робота	249
Розділ 4. Фонд рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки РДГУ	275
Розділ 5. Культурно-просвітницька діяльність	301
Розділ 6. Громадське життя	317
Розділ 7. Слово про бібліотеку	333
Розділ 8. Друковані видання наукової бібліотеки РДГУ	397
Іменний покажчик друкованих праць наукової бібліотеки РДГУ	449
Розділ 9. Публікації про наукову бібліотеку РДГУ	453
Список скорочень	461
Список використаної літератури	463

Наукове видання
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
Рівненського державного
гуманітарного університету
(1940-2015)

До 75-річчя заснування

Монографія

За загальною редакцією
доцента С. Н. Грипич

Відповідальна за випуск
С. Н. Грипич

Фотосвітлини
О. О. Себестьянович, К. М. Малаш

Дизайн обкладинки
Д. М. Мосурець

Підп. до др. 02.11.2015. Формат 60x84^{1/16}. Папір офсет. Друк цифр.
Гарнітура Mysl. Обл. вид. арк. 27,5. Ум. друк. арк. 27,5. Тираж 300 прим.

Видавець О. Зень
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.
вул. Кн. Романа, 9/24, м. Рівне, 33022;
0362-24-45-09; 068-0250-674;
olegzen@ukr.net

Друк: ПП Баришева Н. К.
Свідоцтво: серія ВОО № 735183 від 10.02.2004 р.
вул. Кн. Острозького, 4/6, м. Рівне, 33000;
тел. 050-620-82-04